

Karl May

CAPCANA

EDITURA PALLAS

Consilier editorial
NICULAE GHERAN

Ediție electronică îngrijită de

**KARL MAY
SATAN UND ISCHARIOT**

**Karl May Verlag
Radebeul bei Dresden**

Coperta de
SERGIU GEORGESCU
Tehnoredactarea de
CRISTINA STANCIU

ISBN: 973-96430-9-4

KARL MAY
Opere — 8

Capcana

Din ciclul
Satan și
Iscariotul

*

Roman

EDITURA PALLAS
București, 1995

Coperta de
SERGIU GEORGESCU
Tehnoredactarea de
CRISTINA STANCIU

ISBN: 973-96430-9-4

CUPRINS

Către cititor

1. Mormonul

2. Corabia cu emigranți

3. „R. W.”

4. Hacienda del Arroyo

5. Pe urmele yumașilor

6. O uneltire diabolică

7. Spre stâlpul de tortură

8. Yuma-Shetar

9. Victorie neînsângerată

10. Din succes în succes

11. Măsluitorul

12. Spre Almaden-Alto

13. În calea primejdiei

14. O răzbunare dreaptă

Către cititor

Cu volumul de față, trecem o nouă barieră bibliografică a seriei de Opere. Mai puțin riguros, editorul interbelic contopise și trilogia *Satan și Iscariotul* în formula aceluiasi roman-foileton De pe tron la eșafod, astfel încât, cu ușoare modificări onomastice, se lăsa impresia cititorului că parcurge una și aceeași operă.

În vechea versiune, Old Shatterhand dobânda identitatea norvegianului Carol Sunders, „pseudonimul” lui Karl Sternau din originalul german (personaj nominalizat ca atare în ediția noastră). Cum contopirea a două opere distincte — în realitate trei, după cum vom vedea ulterior — contrazicea flagrant unitatea de timp și loc a unor acțiuni de sine stătătoare, fostul editor a apelat la un subterfugiu, la tehnica inserării unui roman în cadrele altuia.

Cititorii volumelor anterioare își aduc aminte de episodul în care doctorul Sternau, bătrânul conte Fernando și prietenii lor — căzuți în mrejele lui Henrico Landola, Josefa și Gasparino Cortejo — ajung, călăi și victime, în subteranele și mai fiorosului doctor Hillario. Acolo, sub apăsarea unei profunde tristeți, care amenința să deprime pe mai toți întemnițații, ucigând în ei cea mai firavă scânteie de nădejde în scăpare, Karl Sternau (în foileton: Sunders) își povestește aventurile extrem de palpitate, desfășurate în condiții de timp și spațiu diferite. El deapănă de fapt acțiunea din *Satan și Iscariotul*, pentru a-i mai face să evadeze cu gândul dintre zidurile închisorii. Cercetarea întreprinsă, apelând din nou la versiunea germană, ne-a determinat să revenim la forma originală, oricât de tentantă s-ar fi dovedit formula păstrării onomasticii unor personaje cu care cititorii noștri s-au și împrietenit. După

cum la fel de adevărat este că, la rândul său, Old Shatterhand le este tot atât de cunoscut.

Pe de altă parte, exigențele unei serii de Opere impun editorului adoptarea unor criterii filologice mai apropiate de spiritul și structura cărților originale. Astfel încât nu ne putem îngădui să „colaborăm” cu autorul, nesocotind unitatea operelor lui, suita capitolelor, precum și integralitatea textului. Nu-i de mirare că o confruntare a versiunii germane cu cea românească, efectuată de confratele Gheorghe Doru, a dus la sensibile îmbunătățiri. În aceeași ordine de preocupări se înscrie și stilizarea pe alocuri a ediției (nesemnate) din 1933^[1], avându-se în vedere actualele exigențe literare.

Și astfel, cu *Satan și Iscariotul* (3 tomuri), seria consacrată operelor lui Karl May ajunge la volumul 11, lăsând deschisă calea celorlalte tipărituri, pe care, din motive lesne de închipuit, nu ne grăbim a le anunța decât la momentul potrivit.

Bineînțeles, la început am fost fascinat de ideea respectării cronologiei operelor. În condițiile în care piața cărții ne-a pus însă în fața numeroaselor titluri — mai mult sau mai puțin întâmplătoare, sub raportul respectării unor elementare rigori editoriale — am fost nevoiți să evităm, pe cât posibil, suprapuneri nedorite, dăunătoare, în egală măsură cititorului cât și editurii. De aici pornind, am ajuns la o nouă ordine de priorități, luând în calcul operele voluminoase, mai ocolite din variate motive, precum și tipărirea unor romane încă netraduse în limba română, deja date de noi în lucru. Aceasta nu înseamnă că lor nu li se vor adăuga și celelalte opere deja epuizate — cum a fost cazul romanului *Comoara din Lacul de Argint*, ținându-se seama de rezultatele anchetei pe care o întreprindem în lumea librarilor, bibliotecarilor și tinerilor cititori, cu predilecție elevi. Mărturisim că documentarea nu este defel lesnicioasă, câtă vreme piața a fost invadată de o puzderie

de titluri atribuite lui Karl May, lipsite de un corespondent real în bibliografia operei sale. Așa se și explică de ce, în majoritatea cazurilor, respectivele cărți nu menționează nicăieri titlul operei germane, dovadă flagrantă a diletantismului redacțional, a necunoașterii textului original, a legăturilor dintre scrieri.

În ce ne privește, scopul mărturisit este alcătuirea unui corpus de opere Karl May, într-o formulă redacțională și grafică unitară. Ritmul tipăriturilor, preconizat a fi alert, ține seamă de puterea de absorbție a cititorilor. Rămânem îndatorați aceluia dintre ei care ne vor comunica impresiile lor, precum și eventuale sugestii.

1. Mormonul

Vă aduceți aminte de Guaymas, nu e așa? După mine, localitatea aceasta din Sonora, care se află în partea de nord-vest a Mexicului, mi se pare cea mai tristă din câte am văzut vreodată în călătoriile mele. Munții din regiunea de miazăzi a Sonorei ascund mine bogate de minereuri de aramă și plumb și mai toate apele conțin aur. Cu mulți ani în urmă, toate aceste bogății ale pământului nu puteau fi exploatate deoarece indienii nu te lăsau să te apropii de ele. Trebuia să pornești în număr mare ca să poți ține piept indienilor. Dar de unde să iei oameni? Mexicanul nu prea e muncitor și indianului nici prin gând nu-i trece să scoată la lumină aceste bogății ale pământului pe care le socotește drept proprietatea lui, iar chinezii, pe care îi puteai avea lesne, sunt oameni nedoriți, deoarece pe urmă nu te mai poți scăpa de ei. Rămâneau așa-ziii *gambusinos*, prospectorii, aceștia însă alergau toți în Arizona, unde, după cum se zicea, se găsea aur pe toate potecile. Voiam și eu să mă duc acolo, nu din lăcomia de aur, ci pentru că viața aceea agitată m-ar fi interesat foarte mult. Veni însă mișcarea generalului Jargas și am fost angajat ca medic reporter al unui ziar din San Francisco care îmi cerea să trimit articole despre mișcarea revoluționară din Mexic. Am primit cu bucurie, dornic să văd cu ochii mei o astfel de mișcare.

Jargas n-a avut noroc. Nu era o mână de fier și un om energic, precum Juarez. A fost împușcat. Eu am pornit înapoi prin Sierra Madre să mă întorc la Guaymas, unde speram să găsesc un vapor pe care să mă imbarc, căci voiam să mă duc la Rio Gila, la întâlnirea cu prietenul meu Winnetou, căpetenia apașilor.

Din nenorocire lucrurile n-au mers așa de lesne cum credeam. Pe când mă aflam în pustiu Sierrei, calul meu s-a poticnit de un bolovan și și-a rupt un picior; a trebuit să-l împușc și să plec mai departe pe jos. Zile întregi n-am văzut nici țipenie de om. Mă feream să mă întâlnesc cu indienii numiți bravos, oameni cât se poate de primejdioși. A fost un drum lung și anevoios, așa că am fost foarte mulțumit când am ajuns la Guaymas.

Deși îmi ajunsesem ținta, nu m-am simțit defel fericit la priveliștea pe care o aveam în fața ochilor. Orașelul n-avea pe vremea aceea mai mult de două mii de locuitori, iar casele erau toate niște colibe de pământ fără ferestre.

Împrejmuit de jur-împrejur de stânci înalte și pleșuve, orașul părea un cadavru, uscat la soare. Am pornit pe ulițele pustii fără să dau de vreo suflare omenească. Probabil că impresia pe care o făceam nu era mai bună decât aceea pe care o făcuse Guaymas asupra mea — n-aveam defel înfățișarea unui gentleman sau *caballero* — cum se zice pe aici. Hainele mele, plătite cu optzeci de dolari la plecarea mea din San Francisco, erau atât de zdrențuite încât pe alocuri mi se vedea pielea. Ghetele nu mai aveau tocuri și la vârfuri îmi ieșiseră degetele afară. Ce să vă mai spun de pălărie! În timpuri mai bune un sombrero, adică pălăria cu boruri largi ca să te apere de soare, rămăsese acum numai fundul și semăna aidoma cu un fes. Numai chimirul de piele, tovarăș vechi în care îmi țineam armele, rămăsese același. Cât despre stratul de murdărie de pe față, să nu mai vorbim! Pe când hoinăream așa pe ulițele pustii uitându-mă când la dreapta, când la stânga mea, doar voi da de vreo vietate, văzui o colibă de pe acoperișul căreia ieșeau două prăjini lungi de care era atârnată o tăblie, cu litere aproape șterse de ploaie: „*Meson de...*”. Restul nu se mai cunoștea.

Pe când mă căzneau eu să descifrez mai departe, auzii pași și văzui un om trecând pe drum. Îl salutai cuviincios și-l întrebai care e cel mai bun han din oraș.

— Uite ăsta, răspunse el arătând la cocioaba în fața căreia mă aflam. Ce-i drept, din firmă lipsește cuvântul Madrid, dar n-are a face. Don Geronimo e un om de treabă și o să te găzduiască omenește dacă ai cu ce plăti. Eu sunt *escribano*^[2] în Guaymas și cunosc pe toată lumea din oraș.

Slujbașul părea foarte mândru de înalta lui situație și-mi aruncă o privire în care se putea vedea deslușit că mă crede mai demn de a găzdui în închisoare decât la un han; apoi se îndepărtă țațoș, fără să se mai uite îndărăt.

De altfel, obosit cum eram m-aș fi mulțumit să dorm și într-o șură, numai să mă pot odihni nițel și să mă adăpostesc de razele soarelui care ardeau că niște sulite de foc.

Cel mai elegant hotel din oraș! „*Meson de Madrid*”! Odaie curată, un pat moale, mâncăruri alese! Îmi lăsa gura apă. Pășii înăuntru, în „elegantele” încăperi ale hotelului, adică într-una singură — căci atât avea hotelul.

Intrai pe ușa din stradă și ieșii pe cealaltă care răspundea în curte. Alte uși sau ferestre nu existau. Lângă ușa din fund se afla o vatră afumată de piatră care împrăstia fumul mai mult prin odaie. Podeaua era de lut. Mese și bănci de scânduri cu picioarele bătute în podea. Scaune nu existau. Pe peretele din stânga hamacuri, ce păreau să fie paturile pasagerilor, sau ale cui ar fi avut poftă să se întindă în ele.

Pe peretele din dreapta, bufetul format din câteva lăzi goale și alături alte câteva hamacuri rezervate membrilor familiei.

Într-unul din acestea dormeau ghemuiți unul într-altul, trei băieți; într-altul fata hangiului, seniorita Felicia.

Număra — după cum am aflat a doua zi — numai șaisprezece primăveri, dar sforăia ca un cal ostenit. În cel de-al treilea moțăia dona Elvira — o namilă de femeie cât toate zilele — soția hangiului.

O femeie și jumătate! cum mi-a spus a doua zi hangiu. Dar fiindcă mai tot timpul moțăia sau dormea de-a binelea, n-am avut niciodată prilejul să mă conving de temperamentul ei vulcanic.

În cel de-al patrulea hamac descoperii un fel de obiect de pânză cenușie, pe care-l luai, la-nceput, drept un colac de salvare, dar mă convinsei repede că era o făptură omenească și cutezai s-o ating cu mâna. Obiectul se descolăci și ieșiră la iveală brațe, picioare și în cele din urmă un cap din care mă priviră doi ochi somnoroși. Deodată colacul se întinse de-i trosniră oasele și din hamac sări un omuleț îmbrăcat în haine cenușii, care mă întreabă cu ciudă:

— Ce poștești, senior? Pentru ce m-ai trezit din somn? Dumneata de ce nu dormi? Cine dracu stă treaz pe o zăpușeală ca asta?

— Caut pe hangiu.

— Eu sunt. Don Geronimo — așa mă cheamă.

— Am sosit adineauri în Guaymas și caut un vapor. M-ai putea găzdui dumneata până ce voi găsi?

— O să vedem noi, acum du-te de te culcă în hamacul de colo, și-mi arată cu mâna în partea cealaltă.

— Drept e că sunt foarte obosit, zisei eu, dar mi-e și foame.

— Pe urmă, pe urmă! Acum culcă-te și dormi, stărui hangiu.

— Vezi că mi-e și sete...

— Bine, bine, o să-ți dau și de băut, acum însă culcă-te, culcă-te, pentru Dumnezeu!

La început hangiuul vorbise în șoaptă, dar de astă dată ridică glasul, ceea ce-i făcu pe cei care dormeau să se agite.

— St! Taci și nu mai vorbi, altminteri se deșteaptă dona Elvira, îmi șopti el cu teamă. Culcă-te, omule și dormi, nu înțelegi ce-ți spun?

Hangiul se cocoță iar în hamac și se ghemui ca un arici. Ce era de făcut? Lăsaî colacul de salvare cu familia lui să-și vadă de somn și ieșii în curte, în vârful picioarelor, ca să nu trezesc pe nimeni. Într-un colț văzui un șopron acoperit cu stuf în care hangiul își ținea uneltele. Sub șopron era un fel de culcuș de paie, iar alături un câine pus în lanț.

Paiele mi se păzură mai ispititoare decât hamacul și mă apropiai încet de culcuș, îngrijorat să nu înceapă câinele să latre și să o scoale pe dona Elvira din somn.

Grijă de prisos! Câinele dormea și el. Deschise într-adevăr nițel ochii, dar îi închise numaidecât la loc, așa că mă întinsei fără zăbavă în paie. Cu amândouă armele în brațe, adormii atât de adânc, încât nu mă trezii doar când simții pe cineva scuturându-mă de braț.

Era aproape de înserat. Văzui pe hangiu în fața mea.

— Scoală, senior, îmi zise el. E vremea să luăm o hotărâre.

— Ce fel de hotărâre? întrebai eu sculându-mă de jos.

— Dacă poți sau nu să rămâi la han.

— Pentru atâta lucru?

Mă uitai bine la hangiu și-mi închipuii îndată ce vrea să spună. Omul era tare mărunțel și grozav de slab. Purta părul tuns mărunț, de l-ai fi putut crede chel. Trăsăturile chipului îi erau blânde și privirea inteligentă.

— Vezi că dona Elvira nu vrea să primim decât *caballeros* în casa noastră, spuse el și trebuie să recunoști și dumneata că nu prea ai mutră de așa ceva.

— Zău? făcui eu zâmbind. Dumneata crezi că hainele fac pe om?

— Nu! Dar dona Elvira nu poate să sufere decât oameni bine îmbrăcați, iar dumneata nu i-ai plăcut defel.

— Păi nici nu m-a văzut. Când am venit eu, dormea.

— Așa e, dar când s-a sculat a ieșit în curte și ți-a văzut hainele, ghetetele, pălăria... Nu mai e nevoie să-ți spun, cred că m-ai înțeles.

— Te-am înțeles, don Geronimo și fiindcă nu i-am plăcut cucoanei, mă duc. Cu aceste cuvinte făcui câțiva pași spre poartă.

— Ia mai stai nițel, senior, mă opri el. Prea e pustiu la han când n-avem pe nimeni. Și apoi, dumneata nu-mi faci impresia să fii vreo haimana de care să ne temem. Dacă vrei să pun o vorbă bună la dona Elvira, trebuie să știu mai întâi ce foloase pot să trag de pe urma dumitale. Știi să joci domino?

— Da, răspunsei eu cu o oarecare mirare.

— Bine. Hai înăuntru să facem o probă. Intrați după el în „hotel”. Dona Elvira era întinsă în hamacul ei. Seniorita Felicia stătea la bufet cu un pahar de rom înaintea. Băieții se jucau cu alți copii de seama lor pe maidan, bombardându-se cu portocale stricate. Don Geronimo aduse dominoul și mă pofti să iau loc în fața lui. Când auzi pietrele de domino izbindu-se de masă, dona Elvira începu să se agite în hamac, iar când hangiul îmi spuse: „ia dublă de șase”, ea se ridică în picioare.

Seniorita Felicia veni și ea cu paharul de rom în mână, așezându-se lângă noi să privească.

Înțelesei numaidecât cu ce fel de persoane aveam de-a face. Oamenii aceștia, când nu lucrau, sau dormeau, sau jucau domino. Și măcar de-ar fi fost acest Geronimo un bun jucător! Îi câștigai, una după alta, trei partide. La cea dintâi îi păru bine că am câștigat eu; la a doua îl cuprinse mirarea, iar la a treia strigă încântat:

— Ești mare meșter, senior! Trebuie să rămâi aici ca să mai învăț câte ceva de la dumneata. Nu mi s-a întâmplat încă până acum să-mi ia cineva trei partide la rând.

Adevărul e că nu-mi dădusem nici cea mai mică osteneală. Hangiul juca atât de prost încât era lesne să-l bați. Îl văzui sculându-se de la masă, apropiindu-se de nevastă și șoptindu-i ceva. Pe urmă trecu la bufet, luă un registru ferfenițit și o călimară enormă și reveni la masă.

— Dona Elvira, zise el, a fost atât de bună să-ți îngăduie să rămâi. Ia și-ți scrie acum numele în registru.

Deschise registrul. Văzui trecute o mulțime de nume și date. La mijloc era o pană mare de gâscă plină de cerneală uscată.

— Cu pana asta vrei să scriu? întrebai eu râzând.

— N-am alta.

— Păi e cu neputință să scriu cu ea.

— Pentru ce? De zece ani de când țin hotelul ăsta, tot cu pana asta au scris toți care au tras la mine.

— Nu vezi că pana e murdară și cerneala din călimară uscată?

— O subțiem acuși cu apă. Pesemne că nu te pricepi la scris, altminteri ai ști că, dacă moi pana în apă caldă, se face moale de zici că e nouă, iar cerneala de asemenea. La mine, senior, vine multă lume și se isprăvește cerneala repede, de aceea nu pot să pun mereu alta proaspătă în călimară. Și fiindcă văd că nu te pricepi la scris, o să te trec eu în registru.

— Chiar te rog, senior. Îmi iei o piatra de pe inimă.

Îl văzui apropiindu-se de bufet, aprinzând o lămpiță cu rom sau spirt, ținând apoi deasupra ei un vas de tinichea. Din economie nu schimbase de zece ani pana și cerneala din călimară, dar arsese întotdeauna spirt mai mult decât ar fi costat cerneala.

Trecu pe puțin un sfert de ceas până ce începu apa să fiarbă. Băgă apoi pana în apă, o lăsă nițel înăuntru, turnă pe urmă nițică apă în călimară, o amestecă bine cu pana și zise încântat de isprava lui:

— Așa. S-a făcut!

Se așeză apoi la masă, înmuie pana în cerneala, tuși și se înțepeni în scaun, ca și când ar fi fost vorba de o muncă anevoioasă.

Îmi stăpâneam râsul. Abia acum înțelegeai de ce slovele din registrul pe care îl răsfoisem în vreme ce fierbea apa erau din ce în ce mai albicioase și mai șterse.

— Ia bine seama, senior, zise hangiul. Trebuie să trec aici numele, meseria dumitale, anul și ziua în care ai sosit, precum și scopul care te-a adus aici în oraș. Nădărduiesc că o să-mi spui tot adevărul și n-o să umbli cu tertipuri.

Îi răspunsei amănunțit la toate întrebările și trecu mai bine de o jumătate de ceas până ce însemnă pe hârtie răspunsurile.

— Ei, cum îți place, senior? zise el după ce sfârși. Ai mai văzut așa „slovă” frumoasă?

Scrisul era într-adevăr minunat.

— Drept să-ți spun, nu încă, răspunsei cu toată sinceritatea.

— Nu e de mirare, fiindcă mai toți cei care trag la mine se pricep ca și dumneata la scris și că de zece ani încoace eu trebuie să-i trec în registru. Acum aș vrea să te întreb un lucru: Zici că ești doctor și vânător. Păi cum se potrivește una cu alta?

— Doctor sunt fiindcă am învățat meseria și vânător fiindcă îmi place.

— Pesemne că ți-a mers rău cu meseria?

— De ce?

— Dacă nu-ți mergea rău ai fi stat acasă la dumneata și ți-ai fi văzut de bolnavi.

— Am văzut și de bolnavi, dar m-au atras călătoriile.

— Avere n-ai?

— Hm! Pentru ce mă întrebi?

— Iaca așa. De unde vii acum?

— De dincolo de Sierra Madre.

— Pe jos?

— Nu. Am fost călare, dar mi s-a poticnit calul și și-a rupt un picior, așa că a trebuit să-l împușc.

— Pentru ce nu ți-ai luat șaua și hamul?

— Cum era să mă car cu ele pe căldura asta?

— Păcat! Le vindeai și ai fi avut două zile ce mânca. Parcă mi-e și milă de dumneata... Mai bine lăsați dracului

rabalele astea de puști care nu fac două parale. Și acum, încotro te îndrepti?

— Socot să merg spre miazănoapte prin Hermosillo, dacă oi găsi vreun vapor.

— Poți s-aștepți mult și bine. Nu prea trec pe aici vapoare care să se ducă atât de departe.

— Atunci o să mă duc călare.

— O să trebuiască să-ți cumperi un cal, ori un catâr, care costă o grămadă de parale. Și nici nu se prea găsește. Dacă ai vreme de așteptat, poți să pleci, mai târziu, cu trenul care duce la Arispe.

— Cum merg trenurile într-acolo?

— Trenurile? Se cunoaște că nu ești de prin partea locului, senior. Calea ferată nu e încă gata. Se zice că o să fie de-abia peste patru, cinci ani. Cum văd eu, nu știi nimic de pe la noi. Eu ți-aș da un sfat: să nu călătorești niciodată prin țări pe care nu le cunoști, aflate atât de departe de a dumitale. Parcă ziceai că ești din Sax... Saxon... pe unde o mai fi și orașul ăsta?

— Saxonia nu e un oraș, ci un regat.

— Bine zici. De, nu poate omul să țină minte toate țările! Și, cum îți spuneam, fiindcă știi să joci bine domino și pari să fii om cumsecade, te iau în gazdă pentru un peso pe zi. Ieftin, ai? N-ai să găsești nicăieri așa chilipir. Casă, masă și îngrijire părintească.

— Mulțumesc, senior. Suntem pe deplin înțeleși, zisei eu satisfăcut.

— Și acum, urmă el, până să-ți pregătească Felicia ceva de mâncare, hai să mai facem o partidă de domino.

Dacă aveam sau nu chef, asta nu-i păsa hangului. Credea că toți trebuie să fie tot atât de pasionați jucători că și el. Vroiam cu tot dinadinsul să-l las să câștige, dar n-a mers. Juca atât de prost încât nu se putea să nu piardă.

Pe când eram la a treia partidă, îl văzui deodată întrerupându-se și bătându-se cu palmă peste frunte.

— Tii, cum de-am uitat! făcu el mirându-se. Ziceai că vrei să te duci mai întâi la Hermosillo și-mi adusei tocmai acum aminte că senior Enrico așteaptă un vapor care o să ancoreze aici, să-l ia să-l ducă la Lobos.

— Mi-ar fi chiar în drum. Dar cine-i senior Enrico?

— Un pasager ca și dumneata. Nu l-ai văzut trecut în registru înaintea dumatăle?

— N-am băgat de seamă.

Deschisei iar registrul și citii: „*Harry Melton, sfânt al zilelor din urmă*”.

Cuvintele acestea erau scrise în limba engleză. Așadar un mormon^[3]? De unde până unde o fi ajuns el aici și ce afaceri îl vor fi adus tocmai din Salt Lake City atât de departe în Sud, tocmai în Guaymas?

— De ce te uiți atât de îngândurat în registru? Ai găsit ceva ce ți se pare ciudat? mă întrebă hangiul.

— Nu tocmai. Dumneata ai citit ce scrie aici?

— De citit le-am citit, dar nu le-am înțeles. Și apoi seniorul acesta e atât de serios, de mândru și de cucernic încât n-am îndrăznit să-l întreb. Pesemne că i-am pocit numele, fiindcă mi-a spus că Harry e pe spaniolește Enrico, de aceea îi zic așa.

— Așadar locuiește aici în han?

— Doarme, numai. Dimineața pleacă și se întoarce tocmai seara.

— Și peste zi ce face?

— Nu știu. Și apoi n-am eu vreme să mă interesez ce fac mușterii mei.

Într-adevăr, omulețul dormea ori juca domino, așa că n-avea timp să se ocupe de altceva.

— Nu-i știu decât numele, urmă el și că așteaptă un vapor să-l ducă la Lobos. Cucernicia lui e vrednică de toată lauda. Păcat numai că nu știe să joace domino.

— Ce te face să crezi că e atât de evlavios?

— Fiindcă nu lasă mătaniile din mână și de câte ori vine, ori pleacă, se închină la icoana aceea de colo și-și moaie degetele în agheasma de lângă ușă.

Vrusei să spun ceva dar găsii că e mai bine să tac. Un mormon cu mătării! Se însoară cu mai multe neveste și-și moaie degetele în agheasmă! Și se mai închină la icoane! Hm... Omul acesta trebuie să fie un ipocrit, iar ipocrizia lui nu se poate să n-aibă un motiv.

Pe când mă gândeam eu așa, veni seniorita Felicia cu o ceașcă plină, aburindă. Era un fel de mâncare făinoasă, groasă și cafenie pe care mi-o puse dinainte. Și fiindcă hangiul mă pofți s-o mănânc, dusei ceașca la gură, sorbii o dată, sorbii de două ori, până ce simții gustul de apă, făină arsă și sirop.

— Ce e asta? întrebai eu.

Felicia își împreună mâinile de mirare și strigă indignată:

— Cum, senior, dumneata n-ai băut niciodată încă până acum cacao?

— Cacao? întrebai eu nedumerit. Cum să nu!

— Păi asta ce e?

— Cacao să fie? Nu mi-aș fi închipuit pentru nimic în lume!

— Vezi? zise hangiul vesel. Cacaua mea e renumită în toată lumea. Cine știe ce băutură ți s-o fi dat în alte părți zicând că e cacao. Cine a gustat întâia oară dintr-a mea, nu mai bea alta. De aici poți să vezi că tot ce se găsește la mine e mai bun ca oriunde.

Eram de altă părere, dar mă ferii să i-o spun, așa că îl întrebai:

— Și diseară, la cină, ce-mi dai, don Geronimo?

— Care cină? Păi asta ce e? se miră arătând spre ceașcă.

— Așa, așa! Dar dimineața?

— O ceașcă de cacao!

— Și la prânz?

— Altă ceașcă. Mai bună mâncare că asta nici nu există.

— Dar când vrea cineva să mănânce nițică pâine ori o bucățică de carne?

— N-are decât să se ducă la brutar și la măcelar.

— Ia spune, dar vin n-ai? Cacaoa nu astâmpără setea.

— Am, cum să n-am! Vrei un păhăruț?

— Da. Câte parale?

— Treizeci de *centavos*^[4].

— Bine, adu-l încoace.

Don Geronimo îmi făcu deosebita cinste să mi-l aducă personal, dar în loc să-mi dea mie paharul, îl întinse mai întâi senioritei Felicia. Aceasta îl goli pe jumătate, pe urmă mi-l oferi cu un zâmbet drăgălaș.

De-abia sorbii însă o înghițitură și mă apucă o tuse grozavă. Vinul era curată otravă, adevărat acid sulfuric.

— Ia-o mai binișor, mă sfătui hangiu. Vinul e cam tărișor pentru dumneata. E numai din struguri, unul și unul.

— Așa-i, e cam tare, senior Geronimo, zisei eu de-abia răsuflând de tuse. Acum o să dau fuga până la brutar și măcelar.

— Atunci nu mai bei? mă întrebă Felicia.

— Nu-mi îngăduie sănătatea, seniorita, zisei ca să scap.

Fata, care atâta aștepta, duse repede paharul la gură și-l goli dintr-o dată.

— Știi ce, senior? Se rugă ea privindu-mă zâmbind. Dacă te duci la măcelar și la brutar, adu-mi și mie ceva. Așa fac toți caballeros care stau la noi în gazdă.

„Are haz, îmi zisei eu. După ce le plătesc atâtea parale pentru o zeamă de făină, apă și sirop, plus un loc într-un hamac unde probabil că nu voi dormi singur, să le mai aduc și de-ale mâncării din oraș”

Auzi domnule! *Meson de Madrid!* Cel mai bun hotel din oraș!

Mă dusei să-mi caut într-ascuns o gazdă mai ca lumea, dar mă încredințai repede că acest *Meson de Madrid* era într-adevăr tot ce se găsea mai bun în Guaymas. Când mai

fusesem cândva pe aici, mica vilă în care locuisem era destul de bună. Pe atunci însă lucrurile stăteau altfel.

Îmi cumpărai pentru un pesos carne, câteva bucăți de mălai (pâine nu se găsea), iar când mă întorsei cu ele acasă, am fost primit cu vădită bucurie. Drăguța de Felicia mi le luă îndată din mână și aprinse repede focul în vatră, ca să pună carnea la fript. Băieții hangiului se repeziră la bucățile de mălai și începură să ronțăie cu lăcomie. Dona Elvira simțind miros de friptură, se trezi din somn și se ridică din hamac. Din nefericire nu-i putui zări nici acum fața, fiindcă lampa era prea departe de ea. Hangiul veni cu pietrele de domino, le risipi pe masă și zise frecându-și mâinile de bucurie:

— Ce ai zice de o partidă, două, până o fi gata masa, senior? Tot n-avem altceva mai bun de făcut!

Jucărăm deci până Felicia veni să pună masa, adică să-mi ofere un cuțit și o furculiță, pe un taler, cea mai rea bucată din carnea adusă de mine, pe când bucățile bune le înfulecau ceilalți ai casei.

Tocmai când isprăveam de mâncat și-mi ștergeam briceagul de mâneca hainei, veni și individul pe care-l așteptam cu mare nerăbdare, adică mormonul. Lumina lămpii se răsfrângea până în dreptul ușii, așa că-l putui vedea intrând. Se ploconi la icoana din colț, își muie vârful degetelor în agheasmă, se întoarse spre noi clătinând ușor din cap, dar când dădu cu ochii de mine, rămase un moment în loc. Se îndreptă apoi spre registru, îl deschise repede și, după ce-mi citi numele, zise „noapte bună”, urcând apoi în hamacul rezervat pentru mușteriii hanului.

Totul se petrecuse cu atâta iuțeală încât îmi fu cu neputință să-l văd bine la față. De-abia acum îmi dădui seamă cât respect insuflase hangiului, căci îl auzii pe acesta zicând în șoaptă celor din casă.

— Senior Enrico vrea să doarmă; culcați-vă cu toți și vedeți să nu faceți gălăgie. Ușa de la stradă fu zăvorâtă, pe când cea dinspre curte rămase deschisă. Dona Elvira se

lasă iar greoaie în hamacul ei, băieții se ghemuiră într-al lor, seniorita Felicia îmi întinse mâna, zâmbind drăgălaș și se cocoță apoi în leagănul ei care, vai, nu era de mătase. Hangiul îmi ură „somn ușor”, suflă în lampă și se aciui în hamacul lui, lăsându-mă pe întuneric.

Stătui câțva timp nedumerit unde să mă las și eu odihnei, când auzii deodată un concert de sforăieli care devenea tot mai supărător. Știam că nu voi putea dormi toată noaptea cu o altfel de muzică, de aceea renunțai la hamac și ieșii în curte ca să-mi caut iar culcușul din ajun. Câinele mă mârâi nițel, pe urmă căscă o dată, de-i trosniră fălcile și se întinse și el să doarmă. Îmi vârâi armele sub cap în paie și mă culcai.

Mă trezii abia a doua zi dimineața când soarele era de mult pe cer.

Când intrai în casă văzui pe băieți jucându-se — adică bătându-se; dona Elvira stătea iar întinsă în hamac, seniorita Felicia pregătea pe vatră faimoasa cacaoa; hangiul întindea pe masă pietrele de domino ca să începem iar nesfârșitele noastre partide.

Mormonul nu plecase încă. Stătea la o masă și părea că mă așteaptă, căci îl văzui examinându-mă cu luare-aminte.

Mă făcui că nu bag de seamă, deși vroiam să-l cercetez și eu. Era greu să-mi întorc ochii de la el. Individul părea să fie o persoană cât se poate de interesantă.

Era voinic, îmbrăcat cu îngrijire și fața complet rasă. Dar chipul lui avea ceva diabolic! Nu cred să fi avut mai mult de patruzeci de ani. Fruntea lată, înconjurată de plete negre căzute pe umeri, un păr admirabil. Ochii negri tăiați în formă de migdală; nasul puțin încovoiat cu nările tremurătoare dovedeau un temperament aprins. Gura era aproape ca de femeie, mică și bine desenată; bărbia, scoasă puțin în afară, dovedea energie și putere de voință. Fiecare parte a feței era frumoasă, dar de o frumusețe lipsită de armonie. Și totuși figura aceasta te respingea de la prima vedere. Omul mi se părea cunoscut. Parcă-l mai văzusem

cândva. Sau poate că semăna cu cineva cunoscut de mine? A doua zi și în zilele următoare, de câte ori dădeam cu ochii de el, mă urmărea același gând. Și omul îmi devenea din ce în ce mai antipatic.

Îndată ce observa că mă uit la el, Harry Melton îmi ocolea privirea. Îi eram la fel de antipatic ca el mie, asta era evident.

Așteptam cu nerăbdare sosirea vaporului și, din câte îmi spunea hangiul, nu putea să întârzie mult. Mă feream să cer vreo informație de la Melton căci aveam impresia că, o dată intrat în relații cu el, nu mă voi mai putea descotorosi de acest individ suspect. Luasem hotărârea să mă înțeleg direct cu căpitanul vaporului ca să mă primească pe bord, în calitate de călător.

Lucrurile se petrecură însă altfel de cum hotărâsem. Într-o seară, pe când stăteam la masă și jucam, bineînțeles, domino cu gazda mea, mormonul, în loc să se culce imediat, cum făcea de obicei, veni să se așeze și el la masa noastră. În sfârșit, reușii, după multă trudă, să-l fac pe hangiu să câștige și el o partidă.

— Ei, acum s-a spart ghinionul, zise don Geronimo cu bucurie. Trebuie să recunoști și dumneata că joc mai bine ca oricine, dar mă persecuta al dracului norocul. Ia să mai facem o partidă, să-ți arăt eu dumitale ce poate Geronimo...

Hangiul se apucă să amestece pietrele, pe când eu mă hotărâsem să fac iarăși tot posibilul să-l las să câștige, când îl auzii pe mormon:

— Ce vorbești așa, senior! Dumneata n-ai văzut că dumnealui te-a lăsat dinadins să câștigi? N-o să înveți în viața dumitale să joci atât de bine ca el.

Era o mojie din partea lui Melton să-i spună lui Geronimo senior, pe când el se intitula cu mândrie don, o distincție la care ținea foarte mult. Și cu tot respectul pe care îl avea pentru mormon, hangiul îi răspunse, la rândul lui, cu o mojie, iar de aici o ceartă în toată regula.

De necaz, Geronimo strânse pietrele de domino și se duse, bodogănind, să se întindă în hamacul lui.

Înțelesei că Melton provocase scena numai ca să rămână singur cu mine, căci îndată ce-l văzu pe hangiu plecat, mi se adresă mios:

— După cât știu, locuiești de două săptămâni la han, senior. Ai intenția să te stabilești definitiv în Guaymas?

Își dădea osteneala să vorbească cât se poate de prietenos, dar se cunoștea că mă consideră cu mult inferior clasei din care făcea parte.

— Nu, răspunsei eu, n-am ce căuta aici.

— Și unde vrei să te duci?

— Poate la Libertad.

Spusei localitatea aceasta pentru că știam că e aproape de Lobos, unde trebuia să acosteze vaporul.

— De unde vii?

— Din josul Sierrei Madre.

— Ce-ai făcut acolo? După aur? Ai găsit ceva?

— Nu, zisei eu vrând să ocolesc răspunsul la celelalte întrebări.

— Mi-am închipuit eu. Se vede de la o poștă că ești om sărac. De altminteri nu mă mir. Cu meseria dumitale de doctor n-ai ce face aici și cu cealaltă de *escritor* poți să mori de foame. De ce n-ai rămas în țara dumitale, unde puteai să-ți câștigi pâinea ca medic? Pesemne că nu vei fi fost tocmai din cei căutați. Dar ca scriitor, tot nu mureai de foame. Mai o scrisoare pentru cei care nu știu carte, mai o petiție, tot ieșea ceva.

— Hm! exclamai, ascunzându-mi un zâmbet, nu-i nici asta o scofală.

— Și n-ai găsit ceva mai bun de făcut decât să pornești hai-hui în lume, ca s-o duci și mai rău? Nu te supăra că ți-o spun, dar mare prostie ai făcut. N-are oricine norocul tizului dumitale care s-a lăsat de toate și s-a făcut mare vânător, renumit în toată lumea.

— Tizul meu? spusei eu cu mirare.

— A, credeam că ai fost cândva prin Statele Unite și ai auzit de Old Shatterhand cunoscut și aici în Mexic. Văd însă că m-am înșelat.

— Old Shatterhand? Parcă am citit undeva într-o gazetă despre el. Mi se pare că e un vânător de-al preriilor, un cercetaș — ori cum li s-or fi zicând ăstora.

— Asta și e. Am aflat din întâmplare că e german și îl cheamă la fel ca pe dumneata. Când ți-am văzut numele în registru m-am gândit o clipă că poate oi fi dumneata, dar mi-am dat repede seama că m-am înșelat. Situația dumitale îmi inspiră compătimire, tinere, și, fiindcă sunt milos din fire, o să caut să te ajut, bineînțeles dacă o să fii destul de deștept, să știi să te folosești de prilej.

Îmi venea să-i râd în nas, dar mă prefăcui mișcat de bunăvoința lui, deși mă indignase întrucâtva compătimirea mormonului.

— De ce să nu știu? Doar nu sunt copil ca să nesocotesc binefacerea oferită.

— Bine. Dacă ne învoim, scapi repede de toate necazurile.

— Dacă s-ar putea! Spune-mi repede, rogu-te, despre ce e vorba.

— Mai domol, băiete! S-auzim mai întâi ce vrei să faci la Libertad?

— Să caut de lucru, fiindcă aici în Guaymas n-am găsit nimic. Poate să am acolo mai multă baftă.

— Te înșeli. Libertad e și el port la mare, dar și mai pustiu ca Guaymas. Sute de indieni mor de foame căutând de lucru și o să îți fie acolo și mai greu ca aici. Numai norocul m-a adus în calea dumitale. Ai auzit că fac parte din secta „sfinților din urmă”. Religia îmi poruncește să adun toate oile rătăcite prin pustiu și să le duc pe câmpia fericirii, așa că e de datoria mea să mă interesez de dumneata. Vorbești și scrii englezește?

— Binișor.

— Atât ajunge.

- Dar spaniolește știi să scrii după cum vorbești?
- Aș ști eu, fac însă greșeli de punctuație și de ortografie câteodată.
- Nu face nimic, zise mormonul zâmbind disprețuitor, nu-ți cer să fii perfect. N-ai avea poftă să te faci *tenedor de libros*[\[5\]](#)?

Zise cuvintele acestea ca și când mi-ar fi oferit un regat. Tocmai de aceea îi răspunsei cu o bucurie prefăcută:

— Contabil? Aș primi cu plăcere, dar nu mă pricep la negustorie. Am auzit eu, nu e vorbă, că există contabilitate simplă și dublă, atâta tot, mai mult nu știu.

— Nici nu e nevoie, fiindcă nu vei fi angajat la un negustor, ci la o hacienda. Deocamdată nu-ți pot fixa leafa deoarece asta e treaba arendașului, te asigur însă că vei fi bine plătit. O să ți se dea întreținere completă și cel puțin o sută de pesos pe lună. Dă mâna-ncoace! Așa. Să facem chiar acum contractul de angajare.

Eu întinsei mâna, dar mi-o trăsei încet îndărăt.

— E adevărat, senior, sau vrei numai să glumești? Zău că nici nu-mi vine să cred. O adevărată minune dumnezeiască să oferi unui calic ca mine o slujbă atât de bună.

— O minune, bine ai zis. De aceea te sfătuiesc să nu mai stai pe gânduri.

— Nu că stau pe gânduri, dar aș vrea să știu și eu unde e hacienda aceea unde vrei să mă trimiți.

— Nu te trimit, merg eu cu dumneata.

— Și mai bine. Da' costă mult drumul până acolo?

— N-o să dai nici un gologan, fiindcă plătesc eu. Nu numai atât: îndată ce vei iscăli contractul, vei și primi un avans din leafă. Arendașul, mai bine zis proprietarul, mi-e bun prieten. Îl cheamă Timoteo Pruchillo și moșia se numește hacienda del Arroyo.

— Unde vine asta?

— Dincolo de Ures. Te duci de aici cu vaporul la Lobos, pe urmă ai de mers pe uscat foarte puțin. Călătoria e cât se

poate de plăcută și instructivă mai ales că vei fi într-o companie numeroasă. Printre tovarășii de drum se află și mulți compatrioți de-ai dumitale.

— Cum așa?

— Da. Nu chiar din Saxonia, ci din Prusia. Indianul nu este un muncitor tenace și conștiincios, de aceea e mare lipsă aici de muncitori necesari unei haciende. Din această cauză senior Timoteo a fost nevoit să angajeze lucrători tocmai din Germania. Sunt vreo patruzeci la număr. Trebuie să sosească mâine. Mulți din ei au neveste și copii. Potrivit contractului lor de angajare, oamenii aceștia se vor, îmbogăți repede. Moșierul m-a trimis pe mine să-i întâmpin aici și să-i duc pe urmă, la locul de destinație.

— Din ce parte a Germaniei sunt?

— Asta nu știu exact. Știu doar că printre ei sunt și locuitori de prin părțile poloneze ale Pomeraniei, de prin Kobylin, din regiunea Posen. Agenții noștri i-au îmbarcat la Hamburg. Vaporul i-a adus la San Francisco și de acolo au plecat înapoi pe un vas cu pânze. Cred că vor sosi chiar mâine. Nu stă decât până ce mă ia, pe urmă pleacă. Îți las timp de gândire până dimineață. Dacă nu te hotărăști până atunci, îmi retrag propunerea și te las în plata Domnului.

— Poate că o să vrea căpitanul să mă ia și pe mine până la Lobos.

— Să vrea și nu poate. Vasul e tocmit de noi pentru transportul emigranților și n-are voie să ia alți călători pe bord. Eu zic c-ar fi o nebunie din partea dumitale să te codești și să refuzi oferta mea.

Mormonul mă privi lung, convins că-i voi primi propunerea. Drept să vă spun, nu știam ce să fac. Intenția mea era să-l las mai întâi să vorbească și, după ce va sfârși, să-i râd în nas. Mă gândii însă că nu era bine așa. Altă cale să pot pleca de aici, nu era. Și apoi ceva îmi trezise unele bănuieli. Aștepta un transport de emigranți, printre care și compatrioți de-ai mei, ademeniți prin cine știe ce făgăduieli. Mai era însă și altceva. Drumul pe care urmau

să-l facă pe uscat mi se păru suspect. Știam că Ures, în a cărei apropiere zicea că se află hacienda, e lângă Rio Sonora; calea cea mai scurtă era pe la Hermosillo, iar de acolo în susul râului Sonora. Mormonul însă vroia să facă un ocol de cel puțin treizeci de kilometri, trecând prin Lobos. Drumul pe uscat care se făcea de acolo, descris de el ca foarte frumos, nu-l cunoșteam, bănuiam însă că mă mințea. Și chiar dacă nu, înconjurul acela trebuia să fi avut vreun scop anume, mai ales, când era vorba de femei și copii.

Nu putea fi un lucru curat. Dacă emigranții sunt amenințați de vreo primejdie, trebuie neapărat să-i înștiințez și să le vin în ajutor, ceea ce nu puteam face stând aici la Guaymas. Dar să mă leg printr-un contract scris, iar nu vroiam. De altminteri, graba cu care mormonul mă zorea să iscălesc, nu-mi convenea defel. Îmi trebuia timp să-i ghicesc intențiile și se cerea să câștig acest timp. De aceea răspunsei cu tonul cel mai nevinovat posibil:

— Ai dreptate, senior. Ar fi nu numai o prostie din partea mea, dar și o dovadă de nerecunoștință, dacă aș respinge propunerea dumitale. Aș fi spus da, de la început, dacă...

— Dacă?

— Vezi că n-am ținut în vița mea o contabilitate și nici nu am trăit la o hacienda, așa că tare mă tem că nu voi putea satisface pretențiile proprietarului.

— Nu mai vorbi prostii! mă întrerupse mormonul necăjit. Ți-am spus doar că e un fleac. Treci în catastife ce s-a adunat de pe plantațiile de portocale și de pe câmp și să notezi la ce preț a vândut marfa senior Timoteo. Mai însemni pe urmă câți mânji și câți viței au venit pe lume în timpul din urmă; asta e toată treaba dumitale.

— Și numai pentru atâta lucru să mi se dea întreținere completă și o sută de pesos pe lună?

— Cel puțin atât, dacă nu mai mult.

— Ce să-ți spun? Mi-ar conveni foarte bine, dar trebuie mai întâi să văd dacă merit atâta leafă.

— Ciudați oameni mai sunteți și dumneavoastră, germanii. Prea departe mergeți cu cinstea.

— Se poate. Eu nu zic că nu primesc. Mă duc unde zici și, după ce voi vedea că mă pricep într-adevăr la ce mi se cere, fac angajamentul.

— Asta e o mare gugumănie, dar, dacă, nu vrei altfel, fie. Trebuie însă să știi că în astfel de condiții nu-ți pot oferi decât călătoria gratuită pe vapor.

— Nu face nimic. Mai am și eu câțiva pesos care sper să-mi ajungă până la hacienda.

— Toate bune, dar așa zdrențaros cum ești nu te pot lua. Fă-ți rost de un rând de haine.

— O să-mi fac. Pe căldura asta nu se poate îmbrăca omul decât în pânză ieftină și atâția bani o să mai găsesc eu prin buzunare.

— Bine. Vezi să fii gata mâine dimineată devreme cu toate, fiindcă n-am vreme să aștept. Noapte bună.

Fără să-mi întindă mâna, mormonul se duse să se culce în hamacul lui... Copiii hangiului dormeau; seniorita Felicia sforăia, dona Elvira găfăia, iar don Geronimo scotea niște sunete pe nas ca și când s-ar fi certat cu cineva. De aceea, stinsei lumânarea și ieșii în curte. Câinele, care se împrietenise acum cu mine, schelălăia de bucurie și-mi linse mâinile. Mă aciuii în culcușul meu de paie și adormii numaidecât. Mă trezii însă foarte de dimineată și când intrai în han nu-l mai găsii pe mormon, deși toți ai casei dormeau încă.

„Unde o fi stând el toată ziua”, mă întrebai.

Nimeni n-ar fi știut să-mi răspundă. Extrem de suspect. Pentru ce atâta mister, dacă n-avea nimic de ascuns? Sculai pe seniorita Felicia să-mi facă așa-zisa cacao, dar văzând că o fierbe în apa în care își spală mâinile ei drăguțe, refuzai, sub pretext că mă doare stomacul. Seniorita îmi mulțumi cu o privire drăgălașă, duse ceașca la gură, o sorbi cu plăcere, își șterse buzele ei trandafirii cu dosul palmei și zise cu glas dulceag:

— Senior, dumneata ești cel mai nobil *caballero* pe care l-am întâlnit până acum. Ferice de seniora pe care o vei avea de soție. Păcat, păcat, zău, că pleci. De ce nu rămâi la noi?

— Ți-ar face plăcere să rămân? întrebai eu privind-o galeș.

— Da, răspunse roșind.

— Din pricina ceștii de cacao pe care ți-am oferit-o sau din pricina persoanei mele?

— Din amândouă, șopti ea cu sinceritate.

Se aștepta probabil că aceasta conversație matinală să se sfârșească poate c-o idilă. Mai știi? Eu aveam însă ceva mai bun de făcut și mă grăbii să caut un *baratillero*^[6]. Prăvălia acestuia era plină de vechituri. Din fericire găsii o pereche de pantaloni noi, o vestă, un surtuc de pânză nealbită și o pălărie de paie cu borurile cât o umbrelă. Cumpărai o bucata de sac din care-mi făcui o învelitoare pentru pușcă. Găsii și o pereche de bocanci de piele groasă, tocmai buni pentru o călătorie mai lungă.

Când mă văzu hangiul atât de elegant, rămase cu gura căscată, iar seniorita Felicia își puse mâna pe inimă ca să-i domolească bătaile. Până și dona Elvira se ridică pe jumătate în hamac, scoase un oftat adânc, apoi se lăsă pe spate gemând. Păream să fi devenit dintr-o dată un personaj important pentru sexul frumos, nu datorită persoanei mele, ci hainelor de pe mine. Din nenorocire acestea nu mă ținură multă vreme, căci în curând plesniră din toate încheieturile și se făcură zdrențe. Aș fi putut să-mi cumpăr ceva mai bun, dar nu vroiam să bănuiască Melton că am parale la mine.

Pe la prânz veni și mormonul acasă. Vaporul sosise, dar nu ancorase în port, ci nițel mai departe, așa că trebuia să ne ducem până acolo cu luntrea.

2. Corabia cu emigranți

Despărțirea de gazdele mele fu înduioșătoare. Don Geronimo vru să facă o faptă eroică, oferindu-mi dominoul ca amintire, și-l trecură lacrimile de bucurie când i-l refuzai. Băieții îmi îmbrățișară picioarele, ștergându-și nasul de pantalonii mei noi. Seniorita Felicia duse la ochi, în loc de batistă, otreapa cu care ștergea vasele, mânjindu-se cu funingine pe față. Dona Elvira se ridică atât de mult în hamac, încât era cât p-aci s-o văd și eu la față. Adusesem pentru câine o bucată de cârnat, socotind că nu mâncase săracul în viața lui așa ceva, dar, când să i-l dau, seniorita Felicia mi-l smuci din mână strigând indignată:

— Ce faci senior? Asta e mâncare pentru câini? O să mănânc eu cârnatul în amintirea dumitale.

Amintirea trebuia să fie de scurtă durată, căci înfulecă la repezeală cârnatul fără să lase vreme lui Geronimo să se înfrupte și el din „amintire”.

Alergai la Melton care mă aștepta în casă și ne îndreptarăm amândoi spre port, iar de acolo, cu luntrea, la vapor.

Aceasta era o mică goeletă, în genul celor care se făceau pe atunci în America de Nord. Ni se aruncă de pe punte o scăricică de frânghie. Văzui pe bord câteva capete ale căror ochi ne priveau iscoditori.

Când mă urcai pe vapor, cea dintâi persoană pe care o văzui era o fată de vreo optsprezece ani, de-o frumusețe uimitoare. Era îmbrăcată cu o fustă roșie tivită cu catifea neagră, un corsaj albastru cu paftale de argint, iar la gât avea un lănțișor de aur. Pe cap purta o pălărioară de catifea împodobită cu pene, peste părul ei negru, împletit în două cozi care îi atârnav pe spate.

Costumul acesta se potrivea mai mult pentru un bal mascat decât pentru o călătorie pe apă. Lângă ea stătea un bărbat înalt și slab cu chipul caracteristic semit. După îmbrăcăminte, se cunoștea numaidecât evreul polonez. Când dădu cu ochii de mormon, îl auzii pronunțând în limba poloneză djabel, ceea ce înseamnă, dracul. Așadar impresia pe care o făcuse mormonul asupra evreului era aceeași pe care o făcuse asupra mea, deși chipul lui era destul de plăcut.

Ceilalți călători păreau să fie oameni săraci. Știau că mormonul era conducătorul lor și-l priveau curioși. Căpitanul îl cunoștea, probabil, căci îi ieși înainte și-i strânse mâna. Eu luam aminte la orice mișcare, deoarece trebuia să știu de la început cu cine am de-a face.

Se duseră amândoi la pupa vasului, având pesemne să-și comunice lucruri importante.

În acest timp, eu pornii să mă plimb pe punte. Mă lăsai jos pe un colac de frânghie de lângă catarg, aproape de ei. Numărai din ochi călătorii și văzui că sunt treizeci și opt de bărbați, paisprezece femei și fete, precum și unsprezece copii, în total șaiszeci și trei de inși. După ce îl priviră îndeajuns pe mormon, ochii tuturor se îndreptară spre mine. Nu știau ce rost am eu pe acolo, de aceea îl însărcinam pe evreu să mă întrebe. Acesta se apropie cu pași măsurați și începu să-mi vorbească într-o englezească amestecată cu spaniolește. Eu însă îl întrebai de-a dreptul în germană:

— Veniți din regiunea Kobylin, din Poznan?

— Da, da! răspunse repede, uimit.

— Atunci nu-ți mai stâlci limba degeaba și vorbește cum ai învățat.

— Dumnezeuul lui Avraam și Isaac, rosti cu bucurie, oare, într-adevăr, să am fericirea de a cunoaște, pe țărmeni atât de îndepărtate, un german? Să fie oare adevărat?

— După cum vezi!

— Așa? Și nu pot să știu în ce țară v-ați născut?

— În Saxonia.

— Frumos, tare frumos! Am auzit de țara asta. Măcar că am fost în multe părți cu negoțul meu, până acolo n-am ajuns încă. Și ce meserie învârtești dumneata, mă rog?

— Sunt ceea ce numiți dumneavoastră în limba poloneză *prywatny ucozny*. Negustor nu sunt, dar am pornit în lume să studiez obiceiurile. Se întâmplă însă adesea ca omul să rămână fără parale — cum e cazul meu — și m-am văzut silit să mă duc la hacienda del Arroyo ca să găsesc ceva de lucru.

Îi spusei așa — deoarece găsii de cuviință că nu e nevoie deocamdată să-i încredințez adevărul.

— Atunci mergi și dumneata tot acolo unde ne ducem și noi să adunăm ceva parale! Ai iscălit și dumneata un angajament, ți s-a spus ce ai de făcut acolo?

— Mi s-a spus că au nevoie de un contabil, dar de semnat n-am semnat încă nici un angajament.

— Contabil? Faină slujbă! O să fii un funcționar mai mare peste lucrători. Eu o să-ți dau un procent, două, ba chiar trei procente scont la marfa ce-o vei cumpăra din prăvălia mea. Așa să trăiesc!

— Cum, vrei să deschizi o prăvălie la hacienda? întrebai mirat.

— Păi ce să-i faci! La noi în țară afacerile merg tot mai prost, pe când în America, mai ales aici în Mexic, de-i zice Sonora plouă cu pesos și dolari.

— Hm! Cine ți-a spus dumitale?

— Agentul care a venit să ne angajeze. Om tare deștept și cu experiență!

— Așa? O fi știind el ce spune. A făcut cu fiecare în parte un contract?

— Da. Pe urmă ne-a adus în port ca să ne urce pe un ditamai vapor ce umblă pe a mai mare apă de pe pământ. Și-am călătorit săptămâni întregi, până ce am ajuns la San Francisco, apoi ne-a trecut pe vapurașul ăsta cu care ne

ducem la Lobos ca să începem o viață nouă, s-adunăm parale multe și să facem avere.

— Ce-au fost tovarășii dumitale în țara lor?

— Unii erau meseriași, alții aveau câte un petic de pământ. După câțiva ani au să fie toți proprietari de plantații, cu mii de pogoane și cu haciende mari de tot. Așa s-a jurat agentul și mi-a arătat o hârtie pe care scria negru pe alb. Asociația m-a ales pe mine șef și mai târziu o să mă facă primar. Dacă vei avea ceva, vreo rugămintă, să-mi spui, că eu sunt om de treabă și n-o să te refuz.

— Ai familie?

— Da, o fată. Pe Rebeca, nevastă-mea, mi-a luat-o Dumnezeu acum patru ani. Mi-a rămas numai Judita, să-mi trăiască. Uite-o colo. Frumoasă fată, ce zici? Seamănă la chip cu maică-sa, iar la minte cu mine, fiindcă e tare deșteaptă, așa să am eu bine! Ea o să-mi moștenească averea și o să fie peste puțină vreme așa de bogată că o să se bată băieții pentru ea, ca s-o ia de nevastă. Dar Judita mea o s-aleagă pe cel mai nobil și mai bogat dintre ei, nu pe pârlitul ăsta de Hercules, care a plecat după ea în Mexic, cu toate că e de altă lege decât noi și că de-abia are a zecea parte din ce-aș putea da chiar astăzi fetei.

— Hercules? Cine e Hercules ăsta?

— Uite vagabondul ăla de colo care stă rezemat de catarg și nu-și mai ia ochii de la ea, măcar că fata nici nu mai vrea să știe de el.

— Nu mai vrea acum, dar înainte?

— Înainte da. Și ce inimă rea mi-am făcut!... O trimisesem la o cumnată de-a mea din Poznan, unde, ca să se distreze, au luat bilete pentru circ. Alerga lumea să vadă puterea grozavă a unui Hercules, care ridică greutate de sute și mii de kilograme. Ea l-a văzut pe el, el pe ea și s-au amoretat unul de altul. Fata i-a făgăduit să se mărite cu el și dumnealui s-a gândit că o să-și facă un circ, cu banii mei și să fie singur director. Când am aflat eu ce au pus ei la cale, era să mă lovească damblaua. Le-am spus-ba una, ba

alta, degeaba, până ce-a venit un locotenent plin de fireturi și s-a amoretat fata de el. Atunci l-a dat dracului pe Hercules. Când am văzut noi că locotenentul tot amână logodna și am aflat că e îngropat până în gât în datorii, i-a întors spatele și ăstuia. A venit pe urmă agentul și ne-a spus că în Mexic minele de aur și de argint sunt pline până-n vârf și că nenumărați caballeros mișună pe ulițe îmbrăcați numai în fireturi, călări pe armăsari iuți ca focul, iar cucoanele și domnișoarele stau toată ziua tolănite în hamac și fumează. Judita mea nu mi-a mai dat pace până ce mi-am vândut casa și prăvălia ca să vin aici, să ajung om mare și procopsit. Acum, fiindcă vii și dumneata cu noi la hacienda del Arroyo, o să vezi cum o să-mi sporească averea și ce-o să fie de capul meu peste puțin timp. Când a aflat Hercules că plecăm, s-a dus și el la agent și a iscălit contractul, ca să fie aproape de fată, socotind că poate tot o să se înduplece odată și odată ca să-l ia de bărbat. Și-a luat bruma de bani ce economisise, a renunțat pe ascuns la circ și, cum ne-am suit pe vapor, de cine crezi că am dat? De dumnealui! Ce ne-am mai necăjit și eu și fata! Dacă vrei să faci cunoștință cu ea, te recomand eu, numai să-mi făgăduiești că n-ai să încerci să-i faci curte, s-o ceri de nevastă, fiindcă nu e fata mea de starea dumatăle, asta ți-o spun de la început.

Omul acesta era un mare dobitoc, îngâmfat și cu o slăbiciune inconștientă pentru fiica lui, care era pe cât de frumoasă și cochetă, pe atât de lipsită de conștiință. Totuși nu vroiam să-l jignesc, deși n-aveam defel poftă să fiu „recomandat” scumpei lui Judita. Mă scăpă însă din încurcătură mormonul, care îmi făcu semn să mă apropiu ca să-mi spună că mi-a făcut loc pe vapor.

Sub covertă se aflau cabine mici pentru două persoane.

— Cine mi-e tovarășul de cabină? întrebai eu pe marinarul care mă duse să-mi arate locul.

— Lunganul ăla de-i zice Hercules!

— Ce fel de om e?

— Cât se poate de liniștit. E îndrăgostit până peste urechi de evreica aia frumoasă, care nici nu vrea s-audă de el.

Îmi păru bine că nu e altcineva. Era mai bine îmbrăcat decât ceilalți și faptul că strânsese ceva parale dovedea că nu era un ușuratic. Îmi închipui că o voi duce mai bine cu el până la Lobos.

Ferestruica la cabină era deschisă, iar aerul mai plăcut decât sus pe punte, unde dogorea soarele. Mă întinsei în pat, hotărât să rămân deocamdată aici. După câteva momente veni și Hercules îmi aruncă o privire întunecată și zise:

— Mi s-a spus că te voi avea de tovarăș, deși plătisem cabina numai pentru mine singur. Aud că ești german și știu că ăștia sunt oameni de treabă, de aceea sper să nu mă plâng de dumneata.

Sărmanul! Îl știam chinuit de dragoste și nu i-o luam în nume de rău. Îi răspunsei zâmbind îngăduitor:

— O să mă silesc să te supăr cât mai puțin, fiindcă îmi ești cel mai simpatic dintre toți pasagerii.

— Cum așa? Nici nu mă cunoști. De ce mă lingusești? Mie nu-mi plac linguşirile.

— Nu te linguşesc defel și de cunoscut te cunosc din cele ce mi le-a spus polonezul. Te asigur încă o dată că n-o să ai nici un motiv să te plângi de mine.

— Bine. Singurul lucru ce-ți cer e să nu faci curte Juditei. Oricine ar încerca să se apropie de ea, îl dobor cu un singur pumn. Ca să știi.

— Fii fără grijă, râsei eu. Dar de ce nu l-ai doborât atunci pe locotenent?

— Pentru că mi-a fost milă de păcătosul acela. Să fi pus numai o dată mâna pe el îl făceam piftie. Și apoi știam că Juditei nu-i plăcea persoana lui, ci uniforma. Dar să lăsăm asta. Nu-mi place să vorbesc despre ce a fost.

— Nici mie. Te-aș ruga însă să-mi spui cum îl cheamă pe polonez și ce fel de negoț făcea.

— Silberstein. S-a ocupat la început cu negoțul de blănuri și cu împrumutul de bani pe amanet. A adunat ceva parale și i s-au urcat fumurile la cap.

— Crede că o să ajungă un adevărat nabab în Mexic. Ești poate și dumneata de aceeași părere?

— Nici gând! Pe mine nu mă cheamă Iacob Silberstein, ca pe el. Bănuiesc mai degrabă că agentul e un pungaș, iar nenorociții ăștia se duc la pierzanie fără să aibă habar. Am plecat cu ei ca s-o ocrotesc pe Judita și sunt încredințat că o să-i vină în cele din urmă mintea la cap.

Tăcu. Nu încercai nici eu să urmez conversația. Când se mai potoli căldura, ieșii pe punte și-mi căutai un locșor de unde puteam observa ce se petrece în jurul meu. Peste puțin veni și Silberstein să-mi bată iar capul, dar îi dădui repede să înțeleagă că nu am chef de vorbă și plecă.

Veni și mormonul să schimbe câteva cuvinte cu mine. Trecea de la unul la altul, spunea fiecăruia o vorbă prietenoasă, oferea o țigară, mângâia copiii, făcând tot ce-i stătea în putință ca să-și câștige simpatia tuturor.

Dar mai mult stătu de vorbă cu Judita. În vremea asta Hercules privea la ei prin ochiul de fereastră al cabinei, cu sprâncenele încruntate și buzele strânse. Avui în momentul acela impresia că se pornește în sufletul lui o furtună care va izbucni mai târziu cu violență.

Pasagerii erau bine tratați. Loc destul și hrană bună. Nimeni n-avea de ce să se plângă și toți erau veseli, plini de speranță în viitor. Eu eram singurul care gândeam altfel. Pe Hercules nu-l puneam la socoteală, deoarece bănuiala lui era întemeiată numai pe presupuneri. Să mă fi înșelat eu oare în privința mormonului? Vroiam să mă duc să mă întâlnesc cu Winnetou dincolo de graniță și Lobos mi-era în drum. Călătoria nu mă costa nimic, e drept, dar nu era mai bine să mă despart de emigranți la Lobos și să-i las în plata Domnului?

Îmi frământam mintea ce să fac și nu puteam lua o hotărâre. Nu știu de ce, dar un gând ascuns îmi spunea că

nenorociții aceia erau duși la pieire.

Pe când mă plimbam îngândurat pe punte, mă pomenii cu căpitanul.

— Felicitările mele, master, îmi zise el zâmbind. Melton mi-a spus adineauri că o să fii angajat contabil la hacienda. Nu scăpa ocazia, tinere, fiindcă nu te mai întâlnești prea curând cu alta la fel.

— Dumneata cunoști locul, căpitane?

— Oho și încă bine de tot! Proprietarul mi-e bun prieten și e un om putred de bogat. Și apoi, om tare de treabă. Cine intră la el în slujbă se pricopsește repede.

— Crezi că oamenii aceștia au s-o ducă bine pe moșie?

— Nu cred, sunt sigur!

Căpitanul făcea impresia de om cinstit și trebuia să-l cred pe cuvânt, totuși îl întrebai:

— Dar contractul, e în regulă?

— Ce-ți trece prin gând, omule! Stai să vezi!

Ceru unuia dintre emigranți contractul. Era semnat de el, de agent și de autorități, conținând un singur paragraf. Condițiile erau următoarele: lucrătorului i se dădea întreținerea completă și călătoria gratuită până la destinație, obligându-se să lucreze opt ore pe zi pe moșia lui Timoteo Pruchillo, respectiv urmașilor săi, în schimbul a un pesos și jumătate pe zi, în afară de hrană și locuință pe moșie. Contractul e valabil pe termen de șase ani.

Rămăsei uluit. Condițiile erau strălucite. Fiecare lucrător avea posibilitatea să economisească o sumă destul de bună în acest interval. Nu mă mai mirai că agentul reușise să adune atâția oameni dispuși să pornească la capătul lumii pentru o existență mai bună. Văzui că neîncrederea mea era neîntemeiată. Neîntemeiată într-adevăr? Pruchillo avea cele mai bune intenții, dar mormonul? În definitiv de ce nu? Aveam vreo dovadă împotriva lui? Nu cumva multele întâmplări prin care trecusem până atunci mă făcuseră prea bănuitor și prudent? Oare Melton nu căutase să-mi facă și mie un

serviciu dezinteresat pentru care, deși n-aveam nevoie de el, trebuia să-i fiu recunoscător?

Nu mai știam nici eu singur ce să cred. În cele din urmă mă hotărâi să debarc la Lobos și să-mi văd de drum, știind că emigranții nu sunt amenințați de nici o primejdie. Surveni însă ceva care îmi schimbă hotărârea.

Seara, după cină, emigranților li se spuse că trebuie să se retragă jos în cabinele lor. Același lucru mi se ceru și mie. Cum însă soarele apusese și se făcu puțină răcoare, oamenii ar fi fost bucuroși să mai rămână pe punte; trebuiră, totuși, să se supună. Dar văzui, după nemulțumirea de pe fețele lor, că ordinul era ceva nou pentru ei.

Când intrai în cabină, atletul mă întâmpină morocănos cu aceste cuvinte:

— Ce l-a apucat pe master Melton să ne închidem în zăpușeala asta! Poate știi dumneata...

— Habar n-am.

— Lua-l-ar dracu! După ce ne coacem toată ziua la soare să nu avem voie să răsuflăm seara nițel la răcoare... Până acum ne lăsa să stăm până noaptea târziu pe punte.

— Zău? Atunci asta e ceva nou, spusei întrucâtva mirat.

— Da și sunt sigur că ideea pornește de la Melton.

— Ce te face să crezi?

— Mai întâi fiindcă înainte de-a veni el nu se știa de un astfel de ordin și al doilea... s-o lăsăm încurcată.

— De, ce nu vrei să spui? N-ai încredere în mine?

— Te miri? M-am pomenit că dai buzna peste mine când nici măcar nu te cunosc.

— Aha, ți-e frică de mormon și te temi că o să te pâărăsc — zisei eu ca să-l ațâț.

O nimerisem.

— Ei aș! Frică? Mie nu mi-e frică de nimeni și de individul ăsta, care cum a dat cu ochii de Judita a și început să se învâртеască în jurul ei, mai puțin ca de oricine.

Înțelesei că numai gelozia îl făcea să vorbească așa, conștient că voi avea la un moment dat un aliat în persoana lui.

— Atunci de ce nu-mi vorbești deschis? Cred și eu, ca și dumneata, că mormonul e un ipocrit și un mare ticălos.

— Adevărat? Întrebă el repede.

— Da.

— Ai motive serioase? Știu că te-ai urcat odată cu el pe vapor; îl cunoști deci mai dinainte, înțelegi că e și ăsta un motiv care mă face să mă feresc de dumneata.

— Se poate. Te asigur însă că îl cunosc prea puțin pe acest Melton. Am locuit amândoi două săptămâni la aceeași gazdă fără să schimbăm un cuvânt. Am vorbit o singură dată numai cu el, când, văzând că nu câștig nimic, m-a întrebat dacă nu vreau să primesc slujba de contabil pe moșia del Arroyo. I-am povestit atunci situația în care mă aflu și m-a luat cu el pe vapor.

— Așadar îl cunoști tot atât de puțin ca și mine. De ce spui că nu-ți face impresia de om cinstit?

— La drept vorbind, nici eu nu știu! Un fel de instinct mă face să mă feresc de el.

— Hm! Același lucru se petrece și cu mine. Nu mi-a făcut nimic și cu toate acestea mutra lui nu-mi inspiră încredere. Și apoi, l-am văzut schimbând într-ascuns niște priviri tainice cu supraveghetorul nostru.

— Zău? Eu n-am băgat de seamă.

— Eu da, deși se prefac că nu se cunosc.

Mie îmi scăpase observația asta. Pesemne că gelozia îl făcuse pe atlet mai prevăzător.

— Nu cumva te-ai înșelat? Supraveghetorul e cu mult inferior lui Melton ca situație socială, așa că de o înțelegere tainică între ei nici nu poate fi vorba.

— Știu eu ce spun. Ochii mei sunt ageri și nu le scapă nimic. Ce rost aveau semnele pe care și le făceau într-ascuns?

— Ai dreptate. O să-i observ și eu mai bine.

— Te rog s-o faci. Nu se poate să nu fie ceva la mijloc. În ce privește viitorul, n-am nici o grijă. Contractele noastre sunt valabile și în bună regulă. Mă tem însă că între Melton și supraveghetor e ceva suspect care numai spre binele nostru nu poate fi.

— Hm! Mă tem și eu...

— Nici mutra căpitanului nu-mi prea inspiră încredere. I-am văzut șușotindu-se când a venit mormonul la bord. De ce n-au vorbit în gura mare ca să-i auzim și noi?

— Aici te-nșeli. Căpitanul pare să fie un om de treabă. Cine știe ce aveau de vorbit privitor la călătorie. Dacă însă între mormon și supraveghetor există vreo înțelegere tainică, trebuie neapărat să aflui și eu.

— Greu lucru! Au să se ferească de dumneata.

— N-au decât! Tot o să aflui eu ce vreau să știu.

— Numai să poți.

— N-avea grijă. Mă duc chiar acum să iscodesc.

— Parcă ei au să fie nebuni să vorbească în fața dumitale! Aici nu ne aflăm în pădure ca să te tupilezi după vreo tufă fără să te vadă.

— O fi cum zici, dar eu știu să-mi aleg timpul și locul. Timpul: chiar astăzi și locul: sus pe punte. Dacă într-adevăr mormonul are ceva de vorbit cu supra-veghetorul, o s-o facă după ce se va întuneca și când ne-o crede pe toți adormiți. Cabina lui e lângă a căpitanului care o să se ducă probabil în curând la culcare. Pereții dintre cabine sunt foarte subțiri, așa că Melton n-o să îndrăznească să-l cheme pe supraveghetor la el, ci o să iasă pe punte unde nu poate fi auzit.

— Și unde crezi că au să stea de vorbă?

— N-ai văzut adineauri că au făcut un cort pe punte? Pentru cine poate să fie decât pentru ei? Va fi spus probabil că preferă să doarmă afară la aer.

— Și vrei să-i spionezi?

— Ba bine că nu!

— Lasă-te păgubaș, amice, să n-o pățești.

— Nu cred. Cortul e făcut dintr-o bucată mare de pânză, nefolosită în întregime. Ce-a rămas au răsucit-o jos la margine și sub colacul acela se poate ascunde foarte bine un om. Acolo o să-mi fac eu culcușul.

— Dar dacă îți vine să tușești ori să strănuți?

— N-o să tușesc și nici n-o să strănut.

— Bine, să zicem. Cred însă că o să-ți fie osteneala degeaba și n-o să auzi nimic. Și apoi, ești dumneata sigur că mormonul o să doarmă în cort sau că o să vină supraveghetorul la el?

— Mai mult ca sigur. Presimțirile mele nu m-au înșelat niciodată.

— Treaba dumitale dacă o să te pomenești cu vreo câteva scatoalce. Nu e pielea mea în joc.

Recunosc că „ideea” mea nesăbuită — după cum îi zicea atletul, nu era chiar fără cusur; rămânea doar de văzut dacă o să și reușească. Ieșii din cabină și încercai să mă strecur pe punte. Nu era ușor. Cabinele erau de scânduri foarte subțiri și se auzea fiecare mișcare. Dar nu de asta îmi păsa mie. Mă temeam să nu dau nas în nas cu vreunul din marinari, dacă nu chiar cu unul din cei doi pe care vroiam să-i spionez. Reușii totuși să ajung pe punte nesimțit. Între locul unde mă aflam eu și cort nu se vedea nimeni.

Auzii undeva pe căpitan dând ordine timonierului, semn că avea de gând să se ducă la culcare. Glasul mormonului se amesteca și el în vorbă. În față, la proră, câțiva marinari râdeau și glumeau între ei și nu-i puteam vedea. Mă furișai binișor până la cort și mă vârâi sub bucata de pânză răsucită. Vorba era acum dacă voi și putea auzi de acolo ce se petrece în cort. De întâmplat nu mi se putea întâmpla nimic, cel mult să râdă de mine atletul când îi voi spune că mi-am pierdut vremea degeaba.

Mă așezai așa, ca să-mi pot vârî capul în cort. Întinsei cu băgare de seamă mâna și simții un culcuș moale din perne și pături.

Nu trecu mult și-l auzii pe căpitan spunând „noapte bună” mormonului, apoi îndreptându-se spre cabina lui. Melton se plimbă vreun sfert de ceas pe punte, pe urmă intră în cort. Deci pentru el fusese pregătit! Rămânea acum de văzut dacă și celelalte presupuneri ale mele se vor adevăra.

Trecu un ceas, două, până ce se făcu miezul nopții. Nu se mai simțea nici o mișcare pe bord. Începui să mă plictisesc. Deodată auzii pe cineva în cort aprinzând un chibrit. Văzui la lumina lui pe mormon aprinzându-și o țigară. Așadar aștepta pe cineva. Noroc că stătea cu spatele la mine, altminteri m-ar fi zărit cu siguranță.

Mai trecu o bucată de vreme până ce-l auzii șoptind:

— Tu ești, Weller?

— Da, master, îi răspunse un glas în engleză.

— Intră repede să nu te vadă cineva.

Aflai că pe supraveghetor îl chema Weller.

— Nu-ți fie frică, master, nu mai e nimeni afară decât timonierul și santinela de la pupă.

Urmă o tăcere, în care timp supraveghetorul se lăsă jos pe pături lângă mormon.

— Îți închipui cu ce nerăbdare așteptam să te văd când m-am urcat pe vapor, începu Melton.

— Nu mi-a fost defel greu să mă angajez ca *steward*^[7], răspunse Weller.

— Sper că nu te cunoaște nimeni pe bord, mai ales căpitanul?

— Habar n-are cine sunt.

— Nu știe că ne cunoaștem?

— Ce, eram prost să-i spun? Din nenorocire n-am putut angaja vasul numai pentru dus ci și pentru întors, așa că ar trebui să mă înapoiez de la Lobos la Frisco^[8].

— Nu face nimic, cum vom ajunge la Lobos, ștergi putina.

— O să fie lesne, fiindcă mi-am luat prea puțin bagaj cu mine și n-am ce lăsa la bord.

— Cu atât mai bine. Asta însă n-are importanță. Principalul e... Când a plecat bătrânul?

— Cu trei săptămâni înaintea mea, așa că acum trebuie să fi ajuns cu siguranță la destinație.

— Toate bune, dar crezi că yumașii au să vrea?

— Când e vorba de o astfel de pradă, roșii nu se dau înapoi.

— Cu atât mai bine. Se naște însă întrebarea dacă o să-i avem repede la îndemână?

— Mai mult ca sigur că sunt acum în drum. Ia spune, master Melton, la ce atâta grabă? Nu ne gonește nimeni de la spate și putem lucra în tihnă.

— Așa credeam și eu înainte, mi-am schimbat însă părerea.

— Pentru ce? S-a întâmplat ceva?

— Da. Acum în urmă, m-am întâlnit cu cineva.

— Ce are a face una cu alta?

— Are chiar foarte mult.

— Atunci omul ăsta trebuie să fie de mare însemnătate pentru noi.

— Chiar așa. Am rămas încremenit când l-am recunoscut și când vei afla cine e, o să rămâi și tu cu gura căscată.

— Spune repede. Cine-i?

— Ar trebui să știi fără să-ți mai spun, fiindcă l-ai văzut și tu aici pe vapor.

— O fi omul care se dă drept contabil?

— Da. E singurul care s-a urcat cu mine pe vapor. Și zici că nu-l cunoști? Mă mir. L-ai văzut și altădată, ba chiar în împrejurări în care e cu neputință să nu-ți aduci aminte de el. Eu eram sigur că te-a recunoscut, de aceea ți-am făcut de câteva ori semn să nu te prea arăți în fața lui.

— Semnele le-am văzut eu, dar nu înțelegeam ce vrea să însemne. Ce importanță are un vagabond ca ăsta care se duce contabil la o haciendă atât de îndepărtată?

— Așa aș fi spus și eu dacă n-aș ști cu cine am de-a face.

— Adică vrei să spui că se prefacă numai ca să te tragă pe sfoară? Atunci, ori e un mare dobitoc, ori dat dracului de deștept.

— Asta e. Ia adu-ți aminte de ce-ai pățit la fortul Uintah.

— Rău am pățit, știi bine. Făcusem niște afaceri strălucite și adunasem o groază de parale, pe care din nenorocire le-am pierdut la cărți într-un singur ceas. Noroc că era și fratele dumitale, de mi-a dăruit un pumn de dolari și mi-a găsit un loc de chelner la o cârciumă. A trebuit însă să fugă repede, nici azi nu știu de ce? Mai bine să nu mai vorbim...

— Ba să vorbim, pentru ce să nu vorbim? Multe i se pot întâmpla omului cât trăiește. De altminteri a scăpat cu fața curată din afacerea asta.

— Așa e. Câștigase o sumă frumoasă măsluind cărțile. L-au prins și jucătorii țineți morțiș să le dea banii îndărăt. Din una în alta s-au luat la ceartă, iar fratele dumitale s-a înfuriat și a împușcat un ofițer. Când să fugă, soldații au vrut să pună mâna pe el. A doborât doi din ei la pământ, a luat-o razna peste câmp, a încălecat pe un cal și... dus a fost! Drept să-ți spun, o ispravă ca asta mai rar.

— A scăpat el atunci, dar pe urmă...

— Și pe urmă. N-ar fi pus ei mâna pe el cât e lumea și pământul dacă nu era afurisitul ăla de Old Shatterhand. Al dracului om! Are niște ochi de nu-l întrece nimeni. Ofițerul pe care-l împușcase fratele dumitale era prieten cu el, de aceea neamțul s-a luat după el și l-a fugărit patru zile încheiate până ce l-a prins.

— Așa e. Nimeni afară de el nu ar fi fost în stare. Ticălosul ăsta adu-mecă prada ca un copoi. I-a găsit urma și l-a ajuns la fortul Edwards, unde l-a predat comandantului. Bietul băiat era să fie spânzurat, dacă nu reușea să fugă îmbrăcat în hainele santinelei care s-a lăsat ca un prost să-l sugrume. Tu l-ai văzut atunci pe Old Shatterhand la fortul Uintah?

— Numai în treacăt. Sosise cu o jumătate de ceas mai înainte și cum a aflat ce s-a întâmplat, s-a și luat după fugar.

— Atunci nu mă mir că nu l-ai recunoscut astăzi.

— Astăzi? făcu Weller cu mirare. Nu cumva vrei să spui că ăla de se dă drept contabil e Old Shatterhand?

— Ai ghicit, el e.

— Te înșeli, master. Cine l-a văzut o dată, fie și în treacăt, pe faimosul vânător, nu-l uită toată viața. Și apoi nu seamănă cu contabilul, nici măcar pe departe.

— Totuși el e. Drept e că e o mare deosebire de loc și timp, că hainele de piele pe care le purta atunci nu se potrivesc cu astea pe care le are acum pe el.

— Nu, nu, nu se poate! Omul ăsta cu mutra de tâmpit pe care l-am dus astăzi în cabina lui Hercules să fie Old Shatterhand? Cred orice mi-ai spune, master, numai asta nu!

— Am dovezi. I-ai văzut pușca?

— Nu. Pare-mi-se că avea două. Erau vârâte în niște saci de pânză.

— Toată lumea știe că Old Shatterhand poartă întotdeauna la el două puști, niște arme cu totul deosebite. Eu nu le-am văzut cât am stat la Guaymas, dar mi le-a descris hangiul. Vânătorul ăsta venise rupt și zdrențaros la han, zicea că e om sărac, dar a îndopat pe hangiu și pe toți ai lui cât a stat acolo, cu toate bunătățile. Dacă ar fi fost într-adevăr drept cine se dădea, ar fi primit cu bucurie slujba pe care i-am oferit-o. El însă mi-a cerut, sub un pretext ridicol, timp de gândire. Nu mă văzuse niciodată, cu toate astea mă observa cu atenție pe furiș. Probabil că băgase de seamă asemănarea mea cu frate-meu. Venea de la Sierra Madre. Cine nu cunoaște locurile acelea pustii, nu cutează să pășească așa, de unul singur, pe timpurile astea de rășcoală. Numai un om foarte curajos, care se poate bizui pe armele și pe priceperea lui, îndrăznește să facă atâta drum fără să-i pese de ce se poate întâmpla.

Vă puteţi închipui cu ce încordare ascultam la convorbirea lor. Instinctul meu nu numai că nu mă înşelase, dar îmi prilejuia o ocazie cu care greu m-aş fi întâlnit în alte împrejurări. Acum înţelegeai eu de ce chipul mormonului îmi părea cunoscut; semăna aidoma cu ucigaşul ofiţerului, bun şi vechi prieten de-al meu. Din felul cum Melton vorbea despre crima fratelui său, reieşea limpede că avea şi el multe pe conştiinţă. Prost lucru era că mormonul mă ghicise. Registrul hangiului de la Guaymas mă dăduse de gol căci îmi cunoştea nu numai porecla, dar şi numele meu adevărat. Pălăvrăgeala hangiului despre armele mele contribuise şi ea foarte mult ca să întărească bănuiala mormonului.

— Admiţând că e într-adevăr cine spui, zise supraveghetorul, ce interes ar avea Old Shatterhand să ne urmeze la hacienda del Arroyo?

— Din mai multe motive. Dacă şi-a dat seama că sunt frate cu ucigaşul ofiţerului, o să creadă că-l poate găsi pe frate-meu acolo unde mă duc eu. Pe urmă: ca om cu experienţă şi cunoscător în de-alde astea, trebuie să i se fi părut suspect transportul acesta de emigranţi într-un loc atât de îndepărtat, dorind să le ia apărarea. Se fereşte să iscălească un angajament ca să poată fi oricând liber pe acţiunile sale. Trebuie deci să fim cu mare băgare de seamă căci, chiar dacă nu reuşeşte să ne zădărnicească întreprinderea, ne poate pune beţe-n roate ca să ne împiedice deocamdată reuşita.

— Atunci ai făcut o mare greşeală că l-ai luat cu dumneata, zise Weller. Trebuia să-l laşi acolo unde l-ai găsit.

— Aşa aş fi făcut dacă neghiobul acela de hangiu nu s-ar fi apucat să-i spună cine sunt şi că aştept un vapor care să mă ducă la Lobos. Am căutat eu să-l fac pe Old Shatterhand să-nţeleagă că fără mine n-ar putea să pătrundă pe vapor, sunt însă sigur că dobitocul ăsta de căpitan care e om cinstit şi nu bănuieşte ce-nvârtim noi, l-ar fi luat negreşit.

Și chiar dacă nu venea acum cu mine, nu încapă cea mai mică îndoială că făcea el ce făcea și tot venea cu vaporul următor, ceea ce ar fi fost și mai rău. N-am fi fost un moment în siguranță.

— Noi atâția și el unul singur? Mi se pare cam exagerat ce spui, oricât ar fi el de Old Shatterhand. Un glonț și... îl dădeam gata.

— Dacă n-ar ști el să se ferească de glonț, da, dar unul ca el... Cel mai cuminte lucru era ceea ce am făcut. O fi el șiret dar sunt alții și mai șireți ca el. Tocmai fiindcă vrea să mă tragă pe sfoară, o să-l trag eu pe el. Așadar, m-am prefăcut că-l cred un biet european sărac, care n-are cu ce să se întoarcă acasă și l-am ademenit cu locul ăsta de contabil la haciendă. Numai așa îl pot avea sub ochi și-l pot înlătura din cale când oi găsi eu de cuviință. Și apoi am și eu o răfuială cu el. Din pricina lui, bietul frate-meu răătăcește acum ca fugar prin lume ca să nu fie spânzurat ca ucigaș. Nu puteam să pierd ocazia de a răzbuna jignirea adusă familiei mele.

Spuse cuvintele acestea cu un ton atât de solemn, încât eram sigur că se va și ține de cuvânt.

— Să sperăm că vei izbuti, zise supraveghetorul îngândurat. Numai vezi că omul ăsta pare să aibă legământ cu diavolul. Oricât de mare ar fi primejdia în care s-ar afla, scapă ca prin minune.

— Așa o fi fost până acum, nu și de acum încolo, răspunse mormonul. Cât timp va ține drumul, nu trebuie să ne atingem de el ca să nu trezim bănuielile celorlalți, dar cum vom ajunge la hacienda, îi fac repede de petrecanie. Nici nu e nevoie să mă ostenesc eu, îl las în seama indienilor.

— Dar dacă le scapă? Parcă numai o dată s-a întâmplat să li se strecoare printre degete ori să și-i facă din dușmani, prieteni? Nu-ți aduci aminte ce luptă îndârjită a dus cu Winnetou și astăzi sunt frați de cruce?

— Altfel erau împrejurările și alții oamenii. Acum sunt eu la mijloc. Acum îl am în mână și fac ce vreau cu el. După mine, jurământul e o prostie, în care nu cred. Acum însă jur pe stelele de pe cer că omul acesta...

Nu-și sfârși vorba că tot cortul se prăbuși în clipa aceea peste noi. Trăsese la o parte pânza ca să se uite la cer și din nebăgare de seamă atinsese prăjinile care susțineau cortul și care, fiind șubrede, se rupseseră. Ne pomenirăm toți trei acoperiți de pânza cortului. Ca să nu fiu descoperit de ei, ieșii binișor de dedesubt și mă furișai la cabină. Prin ferestruică îi văzui în curând pe mormon și pe supraveghetor târându-se afară din mormanul de pânză și prăjini.

De spionat nu mai putea fi vorba. Fui foarte mulțumit că atletul dormea dus, altminteri m-ar fi cercetat unde am fost și n-aș fi știut ce să-i spun. Sigur era că deocamdată nu trebuia să afle nimic, altminteri cine știe ce bucluc mi-ar fi făcut.

Nu putui închide ochii toată noaptea. De-abia când se luminează de ziuă ațipii și eu.

Așadar, îmi era viața în joc. Dar asta nu mă îngrijora pe mine. Odată ce știam mi-era ușor să mă feresc. Era vorba de ceilalți... Că îi amenința o primejdie, nu mai încăpea îndoială. Și ce era mai grav, e că nu știam ce fel de primejdie.

În drum până la haciendă, nu li se putea întâmpla nimic, de asta eram sigur. Mormonul spusese doar hotărât că nu trebuia să trezească bănuiala celorlalți. Dar la hacienda? Îl auzisem vorbind despre indienii yumași care trebuiau să-l răzbune împotriva mea. Atunci tot de aici venea și primejdia care-i amenința pe emigranți. O năvală a indienilor? N-avea nici un rost. Erau toți oameni săraci, în afară de polonez care avea ceva parale la el. Altceva era la mijloc, ceva ce nu înțelegeam eu. Speram însă că din observațiile pe care le voi face în cursul călătoriei, mă voi putea lămuri.

În cursul călătoriei? În definitiv, cine mă silea? N-aveam decât să cobor la Lobos și să-mi văd de drum. Ce s-ar fi ales însă de nenorociții aceia de emigranți? Dacă li s-ar fi întâmplat ceva, m-ar fi muștrat cugetul toată viața. Era de datoria mea să le vin în ajutor. Și apoi, mai era și curiozitatea care mă îndemna să aflu ce uneltește mormonul și să-l împiedic de la cine știe ce faptă criminală.

Când mă deșteptai din somn, atletul era sculat.

— Am dormit adânc și nu știu când te-ai întors, îmi zise el. Ei, te-au prins?

— Nu.

— Dar de aflat, ai aflat ceva?

— Nimic de seamă, răspunsei cu nepăsare.

— Mi-am închipuit, râse el. De altfel, ți-am spus-o mai dinainte.

— Râzi cât poțestești, dar ai bunătatea și ține-ți gura ca să nu mai râdă și ceilalți de mine.

— Așa flecar mă crezi? mă întrebă el supărat. N-am fost palavragiu de când mă știu și n-o să fiu acum, de dragul dumitale. Fii pe pace că n-o să te spun la nimeni, cu atât mai puțin ticăloșilor ălor pe care n-am ochi să-i văd. Îmi spune inima că o să am eu ceva cu mormonul odată și odată și atunci n-o să se aleagă bine de el.

3. „R. W.”

Lăsasem Lobosul cu mult în urma noastră; trecuserăm și de San Miguel de Horcasitas și ne îndreptam călări sau în căruțe spre Ures, capitala ținutului cu același nume.

Era orânduit astfel ca nici unul din noi să nu meargă pe jos. Senior Timoteo Pruchillo, proprietarul moșiei del Arroyo, ne trimisese cai și căruțe care ne așteptau la Lobos. Întreaga afacere era atât de bine întocmită ca lucrurile să meargă ca pe roate.

Căruțele erau un fel de harabale ca acelea de pe vremurile când emigranții cutreierau preriile Americii de Nord până să-și găsească un loc statornic. Femeile și copiii, împreună cu sărăcia de bulendre ce duceau cu ele, fuseseră încărcăți în căruțe. Caii, niște mârtoage care de-abia își trăgeau sufletul, o mai puteau duce de bine de rău de la Lobos la haciendă. Conducătorul acestei caravane părea să fie un argat vechi al haciendei, om tăcut și posac care nu vorbea cu nimeni și căruia numai mormonul îi impunea nițel. Călăreau amândoi unul lângă altul în capul coloanei. Eu mă alăturasem atletului și în aparență nu mă sinchiseam de nici unul din tovarășii mei de drum, deși observam toate pe furiș ca să știu la un moment dat ce am de făcut. Hercules era bun călăreț, căci fusese adesea angajat la circ și învățase de la colegii lui cum să se țină în șa.

Râdea de mine când mă vedea aplecat ca indienii care par uneori să doarmă pe cal până ce un eveniment oarecare îi face să-și schimbe brusc atitudinea.

Cum vedea că toate învățămintele lui nu folosesc la nimic, îmi zise necăjit:

— Bine, omule, nu pricepi ce-ți spun? N-ai să înveți călăritul cât vei trăi. Moțai pe cal ca un copil. Mai mare rușinea.

Deși îmi vorbea întotdeauna cu asprime, părea să fi pierdut din neîncrederea pe care o avusese la început față de mine. Uneori, când îmi aruncam pe neașteptate ochii la el, îl surprindeam privindu-mă cu simpatie, dar, ca să nu-i văd slăbiciunea, întorcea repede capul într-o parte.

Weller rămăsese la Lobos, eram însă sigur că imediat după plecarea noastră va fugi de pe vapor ca să făptuiască vreo ticăloșie pusă la cale de mormon.

Acesta se purta la început destul de prietenos cu emigranții, totuși atitudinea lui față de ei se schimbase foarte mult. Cu cât ne îndepărtam de oraș, cu atât devenea mai aspru și răspundea mai răstit la întrebările lor.

Eu nu mai fusesem prin părțile acelea, așa că nu cunoșteam exact locul unde se afla capitala ținutului Ures prin care trebuia să trecem. Știam numai că trebuie să fie pe malul lui Rio Sonora, la câteva mile mai jos de Arispe. Orașul e situat pe malul stâng al râului, într-o regiune foarte rodnică, fiind înconjurat de grădini splendide. Ne bucuram să dăm, în sfârșit, după atâta drum prin locuri aride, de ceva verdeață și să ne odihnim o zi în oraș. Bănuiam că ne apropiem de Ures, căci trecusem de mult de Rio San Miguel, un afluent al lui Rio Sonora și din ce înaintam întâlneam mai des în cale oameni, mai ales călări. Ici-colo păream câte un conac sau vreo gospodărie la marginea drumului.

Ciudat era însă că mormonul nu ne lăsa să vorbim cu vreunul din drumeți. Se apropia de ei și-i ținea de vorbă până ce trecea toată coloana. Fie că nu vroia să ni se dea vreo informație, fie că se temea să n-afle cineva cine suntem și încotro ne ducem.

Deodată schimbă direcția, îndreptându-se spre nord-vest. Știam că Ures nu e într-acolo îmi propusesem să nu-i dau nimic de bănuir, totuși nu mă putui stăpâni și-l întrebai cât se poate de cuviincios când crede că vom ajunge la Ures.

— Ce-ți pasă dumitale de Ures? se răsti el. Am spus eu că ne vom opri la Ures?

— Ai spus că hacienda del Arroyo e aproape de Ures, de aceea m-am gândit că... începui eu.

— Treaba dumitale ce te-ai gândit, mă întrerupse el. Hacienda e după Ures, dar nu în linie dreaptă, ci pieziș. Nu cumva crezi că o să fac un ocol de hatârul dumitale?

— Vai de mine! Cine zice? Am întrebat și eu așa, ca să știu.

Plecai. Deși îl întrebasesm în spaniolă, el îmi răspunsese în engleză, probabil ca să nu înțeleagă argatul ce plan urmărește. Și apoi bănuiam că ocolise dinadins orașul ca să nu se afle acolo că un transport de emigranți trecuse spre hacienda del Arroyo. Se uneltea deci ceva împotriva lor.

În seara aceleiași zile ajunserăm la malul râului Sonora, foarte departe de oraș. Apa era tocmai scăzută, așa că puturăm trece cu căruțele și călări pe malul celălalt, unde era vorba să poposim peste noapte, căci oamenii și caii erau foarte osteniți. Dar mormonul ne zise că trebuie să mai mergem încă un ceas de drum ca să găsim un loc mai prielnic decât aici, pe malul apei.

Aveam motivele mele să mă îndoiesc că aceasta era adevărata lui intenție. Deși malul era plin de țăntari, locul era cât se poate de prielnic pentru un popas atât pentru oameni cât și pentru cai. Ne îngădui numai să ne adăpăm caii. Faptul acesta mă puse pe gânduri. Mă temeam — și încă pe drept cuvânt — că nici nu putea fi vorba să ne odihnim peste noapte.

Se întunecase și nu putui desluși locurile pe unde treceam. Nu se vedeau nici copaci și nici ogoare. Pământul era nisipos și copitele cailor se îngropau adânc în ei. După stele cunosculi îndată că ne îndreptasem spre miazăzi, deși orașul ne fusese foarte aproape. Așadar mormonul urmărea un anumit scop.

Ne oprirăm de-abia după două ore de drum pe o întindere pustie, presărată ici-colo cu tufe sărace.

Nu se auzea nici un murmur de apă. Suspect era că mormonul nu ne lăsase să ne apropiem de tufe. Știut e că nici un călător nu renunță să se adăpostească lângă o tufă oricât de săracă ar fi ea.

Deshămară caii de la căruțe, celorlalți li se luară șeile din spinare și îi dădură în grija câtorva indieni ca să-i ducă peste noapte la păscut. Băgai de seamă că nu lăsară nici pe indieni să se apropie de tufe, ci îi trimiseră mai departe, unde era o iarbă rară și pârlită de arșiță. Părea că mormonul ferea tufele de orice privire omenească, de aceea îmi pusei în gând să cercetez care e pricina.

Oamenii, obosiți de atâta drum, se înfășurară în păături ca să doarmă. Făcui la fel, rămăsei însă cu ochii deschiși. Eram în primul pătrar, dar luna nu răsărise încă. Stelele, puține până atunci, răspândeau o lumină tulbure de nu puteai zări la zece pași.

Mă uitam neclintit la locul unde Melton își făcuse culcușul, singur și mai departe de noi. Părea să fi adormit, dar după vreo trei sferturi de ceas îl auzii că se mișcă. Ieși de sub pătură și se ridică în picioare. Ascultă câțva timp cu încordare, apoi crezui că vrea să se îndepărteze. Nu era însă așa, căci se apropie binișor de mine, îngenunche și puse urechea atât de aproape de capul meu încât îi simții respirația. Eu respiram liniștit, încet și regulat ca un om adormit. Păru mulțumit. Se ridică de jos și se îndreptă în vârful picioarelor spre tufiș.

Atitudinea lui lăsa să se înțeleagă două lucruri: întâi că mă bănuia și se temea de mine, al doilea că pune ceva la cale ce nu trebuia să știe nimeni. Cum îl văzui destul de departe ca să nu mă poată simți, mă sculai de la locul meu și o luai pe altă parte spre tufiș, ca să ajung înaintea lui acolo.

Când mă apropiai, mă lăsai jos și începui să mă târăsc pe burtă până la vreo câțiva pași de tufiș, presupunând că-l așteaptă cineva acolo, apoi rămăsei nemișcat în loc. Deși făcusem un oarecare ocol ajunsei mai repede decât

mormonul. Deodată îl auzii pocnind din limbă; dintre tufe ieși o umbră care întrebă în limba engleză:

— Tu ești frate Melton?

— *Yes*, răspunse el. Dar tu?

— *All right!* Dă-te încoace. Totul e în regulă.

— Ești singur?

— Nu, e și șeful cu mine. După cum vezi, lucrurile au mers strună.

— Așadar te-a găsit fiu-tău?

— Da. Intră în tufiș. Trebuie să fim cu mare băgare de seamă fiindcă mi s-a spus că e și Old Shatterhand cu voi, deși, drept să-ți spun, nu-mi vine să cred.

— El e, pot să jur că...

Mai departe nu auzii căci dispărură printre tufe.

Ce să fac? mă întrebam eu. Să mă strecur după ei? Imposibil. Tufișul nu era destul de des și apoi răsărise luna. M-ar fi zărit cu siguranță mai ales că eram îmbrăcat în haine deschise. Mă întorsei tiptil la locul meu și mă înfășurai în pătură. Toată lumea dormea. Eu nu putui închide ochii. Mă frământam să înțeleg ce rost avea ceea ce văzusem. Cine să fie omul cu care vorbise Melton? Își spusese unuia altuia „frate”, deci era și el tot un mormon. Lucrul era aproape sigur, cu atât mai mult cu cât îi auzisem vorbind englezește, limbă care nu se întrebuințează pe aici. Și apoi, Melton îl întrebese de fiul său, care nu putea fi altul decât Weller, supraveghetorul nostru de pe vapor. După cum înțelesei, era vorba și de o căpetenie a indienilor. Întâlnirea de acum în tufiș și stăruința mormonului ca să nu ne oprim decât aici era deci hotărâtă de mai înainte. Tânărul Weller avusese vreme să se întâlnească cu tatăl său și să vină cu el și indienii, înaintea emigranților.

Important era să știu din ce trib făceau parte acești indieni. Cine cunoaște situația de atunci a Mexicului și mai ales a provinciei Sonora, știe câte neamuri de indieni se aflau prin părțile acelea. Triburile *opato*, *pima*, *sobaipuri*, *tarahumara*, *cahuencha*, *papago*, *yuma*, *tepehuana*, *cahita*,

cora, colatlan, yaqui, upanguaima și guayma. Și acestea sunt triburile cele mai importante, fără să pun la socoteală pe cele mărunte.

Nu-l văzusem pe șef și nici nu-l auzisem vorbind, așa că nu puteam ști din care din ele făcea parte, deși lucrul acesta mi-ar fi fost de folos. Și mai important era să fi știut ce rost avea întâlnirea de acum. Că era în legătură cu emigranții, nu mai încăpea nici urmă de îndoială.

Mă afluam într-o stare de enervare lesne de înțeles. Îmi frământam creierul să ghicesc ce poate fi, dar degeaba.

Trecură peste două ore până să se întoarcă Melton. Eu nu închisesem o clipă, ochii. Plutea în jurul nostru o primejdie pe care nu o puteam defini, menită să se abată peste capetele noastre pe neașteptate! Aș fi putut să fug pe nesimțite, dar nu vroiam. Îmi pusesem în gând să apăr pe emigranți și nu m-aș fi dat înapoi pentru nimic în lume. Ar fi fost o lașitate și n-am fost niciodată laș în fața primejdiei.

Mă întrebam însă dacă îmi pot lua singur o astfel de sarcină. Curajul nu-mi lipsea, dar ce te faci cu răspunderea? Dacă mă omorau pe mine, toți ceilalți pe care îi luasem, fără să știe, sub ocrotirea mea, erau pierduți. Se cerea, deci, ca în primul rând, să mă gândesc la siguranța mea.

Îmi zisei că mormonul ocolise dinadins orașul Ures ca să nu se știe acolo că ducea cu el un transport de emigranți spre Arroyo, pentru că, dacă ar fi survenit ceva mai târziu, el, conducătorul lor, ar fi fost răspunzător de soarta lor. Trebuia deci înștiințate autoritățile din Ures. Cine să se ducă? Eu. Când? Cât mai curând, deci mâine dimineață. Nimeni nu trebuia să afle planul meu și mai puțin, ca oricine, mormonul. Cum să mă orientez? Dacă plecam pe furiș, i-aș fi trezit bănuieli și ar fi fost și mai rău. Mă gândii la vorbele atletului care zicea că sunt un foarte prost călăreț. Trebuia să fac așa ca să se creadă că s-a speriat calul cu mine și a luat-o razna peste câmp.

Planul acesta, care speram să-mi reușească, mă mai liniști și putui să adorm. Mă deșteptai de-abia după ce ceilalți erau de mult sculați, pregătindu-se de plecare. Mormonul îi zorea și înțelesei de ce. Urmele pașilor săi se întipăriseră atât de adânc în nisipul moale încât se zăreau deslușit până la tufiș. Cum mă lua drept Old Shatterhand — cine și eram — știa că-mi vor atrage atenția și voi căuta să descopăr rostul lor dând astfel și de urma aceluia care se întâlniseră cu el acolo, peste noapte.

Aceeași grijă o aveam și eu, pentru că nu se putea să nu le fi văzut și el pe ale mele. Își va fi închipuit însă că vor fi fost ale vreunuia din aliații săi.

Când îmi înșeuai calul, băgai câteva firicele pe nisip între șa și spinarea calului și strânsei bine chingile. După ce încălecai, mă așezai ușurel pe cal ca animalul să nu simtă încă durerile. Cum ne îndepărtarăm însă nițel, mă lăsai mai greu și calul începu să se agite. Mă prefăceam că-mi dau toată osteneala să-l liniștesc, dar calul — devenea din ce în ce mai îndărătnic. În cele din urmă băgă și mormonul de seamă.

— Ce dracu are calul ăsta de nu se mai astâmpără? întrebă atletul care călărea lângă mine.

— Știu eu! Pesemne că vrea să mă dea jos, răspunsei necăjit.

— Strânge bine căpăstrul și înfinge-i pintenii în burtă ca să se învețe minte. De altfel nu mă mir că nu-ți știe de frică. Un cal care se respectă vrea să simtă un bun călăreț în spinare, nu un adormit ca dumneata care... ei, da' asta ce mai e?

Îi ascultasem sfatul și-mi înfipsesem pintenii în burta calului care se ridică deodată pe picioarele dinainte, pe urmă pe cele dinapoi, sforăia, necheza, dădea cu capul când la dreapta, când la stânga, fără însă să reușească să mă arunce din șa. Eu mă prefăceam că alunec, scăpai frâul din mână și mă apucaii de coama calului, pe urmă îl cuprinsei cu brațele de gât și nu mă lăsam defel.

Scena era atât de caraghioasă încât toți începură să râdă în hohote. Calul se sperie și porni ca o săgeată spre sud-vest, din întâmplare, chipurile, dar îndreptat de mine.

Când mă uitai înapoi, văzui că vreo câțiva din tovarășii mei se luaseră pe urmele mele, dar se întoarseră repede la ceilalți. Singur atletul mă urmări mai multă vreme. Bietul băiat era îngrijorat de soarta mea, dar nu mă putu ajunge. După zece minute nu-l mai zării.

Descălecai, ștersei bine nisipul de pe spinarea calului, apoi pornii mai departe, mereu înainte, unde știam că voi da de oraș.

Două lucruri mă mânau într-acolo. Mai întâi vroiam să înștiințez poliția din Ures despre transportul de emigranți, al doilea să-mi cumpăr alte haine mai trainice, fiindcă acelea pe care le purtam amenințau să cadă zdrențe de pe mine. Și apoi nici culoarea lor deschisă nu-mi convenea, de asta mă încredințasem cu o seară înainte. Mi le cumpărasem dinadins așa la Guaymas, ca să creadă mormonul că n-am parale și pentru că nu găsisem altele, pe măsura mea. Acum, când Melton știa cine sunt, nu mai aveam de ce să mă prefac.

În curând aspectul drumului se schimbă. Întâlneam oameni, căruțe din când în când, o fermă, șosele regulate, până ce intrai în sfârșit în oraș.

Trebuie să fi părut într-adevăr foarte suspect, deoarece lumea se uita cu dușmănie la mine.

Întrebai de primărie și când ajunsei acolo descălecai, îmi legai calul de gard, intrai înăuntru și cerui să vorbesc cu alcadele districtului. Un polițai mă îndreptă spre o clădire, în fundul curții căreia văzui, după o tăbliță bătută pe ușă, că aici era reședința înaltului slujbaș al districtului.

Intrai înăuntru și făcui o plecăciune până la pământ, când mă văzui în fața unei... femei.

Nici una din obișnuitele mobile ale unui birou oficial! Pereții văruiți alb; patru stâlpi vopsiți în alb, roșu și verde, tricolorul național, de care erau legate două hamacuri.

În cel din față, stătea întinsă o femeie tânără într-un capot alb, nu tocmai curat și fuma. Părul ciufulit arăta că nu se pieptănase cam de mult. Deasupra capului ei, pe un lăntșor, un papagal care mă întâmpină cu țipete mânioase. De-abia pe urmă băgai de seamă că și în hamacul din fund era cineva.

Mă înclinai iar, întrebând cuviincios dacă pot vorbi cu alcadele ținutului.

Cucoana se uită cu priviri bănuitoare, făcu un gest cu mâna, ca și când nici n-aș fi existat și întoarse capul fără să-mi răspundă. În schimb papagalul se zburli furios, deschise pliscul și cârâi indignat:

— *Eres ratero!* adică „ești un pungaș”.

Cucoana își dezmierdă papagalul, mândră de isprava lui, iar eu îmi repetai întrebarea.

— *Eres ratero!* cârâi iar papagalul în timp ce doamna tăcea.

Pusei din nou aceeași întrebare.

— *Eres ratero, ratero, ratero!* ocăra calomniatorul înaripat, în timp ce cucoana îmi făcea mereu semn cu mâna să ies afară.

Deschisei ușa și mă uitai după gardistul care mă adusese aici. Omul privea în altă parte. Băgai atunci două degete în gură și scoasei un fluierat ascuțit. Papagalul fluieră și el ca mine. Cucoana cârâi și ea ca un papagal și gardistul întoarse capul. Îi făcui semn să se apropie.

— Zici că aici e biroul alcadelui? îl întrebai eu.

— Da, senior, răspunse el.

— Și alcadele unde e?

— Înăuntru, unde vrei să fie!

— Nu-l văd și seniora nu vrea să-mi răspundă.

— Ce vrei să-ți fac eu!

Cu aceste cuvinte omul îmi întoarse spatele și înălță cu nepăsare din umeri. Mă îndreptai iar spre cucoană și repetai întrebarea, de astă dată pe un ton nu tocmai

políticos. O văzui ridicându-se în hamac și strigă fulgerându-mă cu ochii:

— Ieși, altminteri pun să te aresteze! Nu te vezi în ce hal ești? Cu ce vrei să plătești cheltuielile de judecată?

Papagalul fâlfâia din aripi și croncănea cât putea:

— *Eres ratero! Eres ratero!*

Scosei atunci din buzunar o monedă de aur și începui să o plimb dintr-o mână în cealaltă. Cucoana se întoarse spre hamacul celălalt și zise cu glas dulceag:

— Scoală dragă. A venit un *caballero* care are treabă cu tine. Stai să-i răsucesc o țigară.

Pe polița papagalului se afla o cutie cu tutun și foițe. Luă o foiță, o udă cu limba, întinse câteva fire de tutun pe ea și răsuci o țigară pe care mi-o oferii foarte grațios.

Hm! Degetele ei, de care nu mai știai dacă erau îngălbenite din pricina tutunului sau a murdăriei, nu-mi conveneau defel. Primii țigara, dar mă ferii să o duc la buze.

În vremea asta, hamacul din fund începu să se legene și din el ieși la iveală un ins lung și deșirat, care veni spre mine cu pași rari întrebându-mă cu un glas care părea că vine din adâncul pământului:

— Cât ești dispus să dai, senior?

— Plătesc după cât face, răspunsei eu.

Lunganul se întoarse spre scumpa lui jumătate și-i zise cu o schimonositură care vroia să fie un zâmbet:

— Auzi, porumbițo? Plătește după cât face. Și cum răspunsurile mele prețuiesc foarte mult, ia mai răsuces-te-i o țigară. Și dumneata, senior, să-ai de spus. Nu uita că-ți sunt cel mai bun prieten.

Papagalul se îmblânzise și el, scoțând niște sunete de țigăra mai mare dragul. Mă simțeam acum în largul meu și-l întrebai pe șleau, fără să mai stau mult pe gânduri:

— Ai auzit dumneata de unul Timoteo Pruchillo, senior alcade?

— Nu. Dar tu, porumbițo?

— Nici eu, răspunse porumbița.

— Caut hacienda del Arroyo, care pare să nu fie departe de aici de oraș. N-ai putea să-mi dai câteva informații în privința asta?

— Nu. Nici tu, porumbițo?

— Nu, repetă ea.

— Acest Timoteo Pruchillo aduce niște emigranți străini care să-i lucreze pe moșie. Cine îi poate ocroti dacă nu s-ar purta omeneste cu ei?

— Eu nu, senior.

— Atunci cine?

— Ambasadele sau consulatele lor.

— Există aici consulate?

— Nu.

— Dar dacă li se întâmplă ceva, trebuie să fie cineva care să le ia apărarea!

— N-are cine.

— Dar bine, senior, admitând că nu e nimeni de-ai lor ca să se intereseze de ei, se impune autorităților mexicane să tragă pe vinovat la răspundere.

— Te înșeli, senior. Ce se întâmplă cu străinii, nu ne privește pe noi.

— Dacă un băștinaș omoară pe un străin, dumneata ce-i faci?

— Nimic. Am eu destulă bătaie de cap cu ai noștri, n-am timp să mă ocup și de străini. Mai dorești ceva?

— Nu. Răspunsurile pe care mi le-ai dat până acum mă scutesc de alte întrebări.

— Atunci plătește atât cât merită.

— Da, cât merită, susură seniora cu glas dulce, ca o adiere...

— Bine. Dar fiindcă toate răspunsurile dumitale s-au rezumat la „nu”, aceste răspunsuri nu prețuiesc nici un gologan pentru mine.

— Cum? Ce? Nu cumva vrei să spui că nu vrei să plătești nimic?

— Cam așa ceva.

Lunganul mă privi cu ochi fulgerători și strigă indignat:

— O să te silesc eu, senior...

— Nu poți! N-am decât bani străini la mine și fiindcă nu te interesează de afacerile străinilor, după cum singur mi-ai spus, nu-ți pot oferi banii lor!

— Numai bani străini, zici? Nu vrei să dai nimic, absolut nimic?

— Nu.

Și fără să mă sinchisesc de indignarea lui, mă îndreptai spre ușă.

— Ești un calic! Un sărăntoc! tună lunganul cu glasul lui răgușit.

— Un venetic! O haimana! Un derbedeu! țipă cucoana după mine.

— *Eres ratero! Eres ratero!* cârâia papagalul.

Așadar, toate speranțele mele se năruiau. Nu mă mai puteam bizui decât pe mine singur. După ce mă îndepărtai de primărie, mă oprii la un han ca să mănânc ceva. Pusei să i se dea nutreț calului și să-l adape, pe urmă mă dusei la o prăvălie unde îmi cumpărai un rând de haine mexicane, pe un preț atât de mare încât îmi goli strașnic punga. Îmi dădeam seama că voi avea trebuință pe viitor de o bună provizie de muniții și, după ce îmi făcui rost și de gloanțe, rămăsei fără un gologan în buzunar.

Nu de asta îmi păsa însă mie. Prin locurile acelea pustii, banul era de prisos, ba uneori chiar primejdios, o armă încărcată prețuind de o mie de ori mai mult decât o pungă plină cu aur.

După ce-mi făcui hainele colac și le atârnai de oblâncul șei, încălecai și ieșii din oraș, mai vesel decât venisem. Mă interesasem la han și aflasem că hacienda del Arroyo era cale de o zi de oraș, printre ținuturi muntoase și împădurite, aproape de un pârâu care se revărsa într-un lac mititel. Locul îmi fusese atât de amănunțit descris, încât era cu neputință să mă rătăcesc. Mai aflasem și câte ceva despre situația și firea proprietarului haciendei.

Senior Timoteo Pruchillo, un om foarte de treabă, fusese pe vremuri unul dintre cei mai bogați proprietari ai ținutului, dar din pricina deselor răskoale și schimbări politice, pierduse o mare parte din avere. Din toate averile lui, nu-i mai rămăsese decât această hacienda del Arroyo și o mină de mercur. Amănunte nu mi se dădură în privința acestei mine, decât că se afla foarte departe de hacienda, într-o regiune cât se poate de aridă, că adusesse odinioară venituri mari, dar că, din lipsă de brațe de muncă și din cauza indienilor care cutreieră locurile acelea, fusese părăsită demult.

Mersei toată ziua prin locuri pustii, fără să întâlnesc țipenie de om. Rămăsei peste noapte într-o vâlcea împrejmuată de dealuri pleșuve. A doua zi, pe când îmi vedeam de drum, dus pe gânduri, auzii deodată o împușcătură, apoi alte două. Dădui pinteni calului și mă oprii la o cotitură. Descălecai. Vroiam mai întâi să văd ce rost au aceste împușcături. Mă apropia cu băgare de seamă de colțul stâncii după care auzisem detunăturile, îmi scosei pălăria cu marginile late care ar fi putut să mă dea de gol și privii în vale. Văzui în mijlocul văii doi indivizi: un alb și un indian. Amândoi stăteau cu puștile întinse. Ochiră în sus spre deal și traseră iar. În ce sau în cine trăgeau? Lângă ei stăteau trei cai înșeuăți. Erau deci trei inși, nu doi. Unde se afla acum cel de-al treilea? Scosei capul mai în afară și zării jos, la poalele stâncii, alți trei cai întinși nemișcați la pământ. În vârful stâncii, la o înălțime de vreo treizeci de coți, pe un loc unde cu greu se putea urca un om, stăteau trei inși ghemuiți după un colț de stâncă, adăpostindu-se de gloanțele celor din vale. Erau o femeie și doi băieți mai rășăriți. Nu erau înarmați cu puști, ci cu arcuri, slobozind din când în când câte o săgeată în cei din vale. Săgeata însă cădea prea aproape și nu-i nimerea.

Bărbați în toată firea să lupte cu doi copilandri și o femeie! Ce fel de oameni puteau să fie aceștia! Îmi ziceam eu. Niște ticăloși! Mă hotărâi să vin în ajutorul băieților,

căci era vădit că nemernicii pe ei îi ținteau. Nu puteam s-o fac decât prin vicleșug, să-i iau pe agresori prin surprindere; să pândesc până ce-i voi vedea că și-au descărcat puștile.

Încălecai, agățai una din puști în spate, luai pe cealaltă în mână și-mi potrivii bine revolverul de la brâu ca să-l am mai repede la îndemână.

Așteptai.

O detunătură, apoi alta. Imediat ieșii de după cotitură și repezii calul spre ei. Mă văzură venind. Rămaseră încremeniți.

Albul era potrivit de statură, îmbrăcat în haine subțiri, croite după moda de acolo; trăsăturile chipului sau erau aspre și energice. La brâu purta un pistol și un pumnal, iar în mână ținea pușca din care slobozise chiar atunci glonțul.

Indianul era îmbrăcat la fel cu el, dar în păr erau înfipte cele trei pene, semnul distinctiv al căpeteniilor de trib. La brâu avea un pumnal și pușca o ținea în mână ca și celălalt.

— Bună dimineața, domnilor, zisei eu oprindu-mi calul în fața lor. Ce fel de vânătoare faceți dumneavoastră aici? Împușcați animale, după cum văd.

Nu-mi răspunse nici unul. Mă prefăcui mirat, văzând caii morți și urmași:

— Aha, cai, vasăzică! Și încă înșeuauți. Atunci cu stăpânii lor aveți ce-aveți? Unde sunt aceștia?

— Ce te privește pe dumneata? Vezi-ți de drum și nu te amesteca în treburile noastre.

— Zău? Eu sunt de altă părere. Când un om cinstit întâlnește în cale indivizi care trag în femei și copii are tot dreptul să întrebe cum și pentru ce.

— Și la ce răspuns se poate aștepta?

— La cel adevărat, dacă bineînțeles e în stare să-l ceară bărbătește.

— Și dumneata te crezi în stare? întrebă albul cu glas batjocoritor, în vreme ce indianul își încărcă iar pușca.

— Ba bine că nu!

— Nu te face de răs, omule! Vezi-ți mai bine de drum, dacă nu vrei să ai de-a face cu gloanțele noastre și...

— Gloanțele voastre, nemernicule? Îl întrerupsei punându-i țeava puștii în piept. Știi tu câte gloanțe are pușca asta cu repetiție a mea? Lăsați imediat armele jos, altminteri vă fac praf într-o clipită.

— Puș.. că... cu repe... tiție! bolborosi albul, privindu-mă cu ochii holbați.

Indianul părea că nici nu se sinchisește de ce spuneam eu. Privea cu sânge rece situația. Ca fulgerul îi trecu prin minte gândul că mă poate ucide în mai puțin de o secundă. Îi citii gândul în ochi. Smulse revolverul de la brâul tovarășului său și-l îndreptă spre mine. Dar până s-apuce el să tragă, eu întorsei țeava puștii spre el. O detunătură și glonțul meu i se înfipse în mână. Indianul rămase o clipă ca împietrit, se uită la sângele care-i gălgâia din rană, apoi la mine și răcni ca un nebun:

— *Tawe-șala!*

Până să-mi dau eu seama, îl văzui sărind în șa și luând-o la goană drept înaintea lui.

— *Tawe-șala!* repetă albul. Apoi în limba engleză: Ptiu drace! Unde dracu mi-au fost ochii! Șeful are dreptate... și cât ai clipi pieri și el în goana calului, uitând puștile și revolverul, jos lângă mine.

Auzii de sus de pe stâncă strigăte. Femeia și băieții văzuseră ce se petrecuse în vale; se credeau salvați și-și manifestau prin țipete bucuria. Dar se înșelau. Deasupra capetelor lor, tocmai în vârful stâncii, văzui — ceea ce ei nu puteau vedea — apărând o țeavă de pușcă, pe urmă mâinile care o țineau. Omul care se afla acolo îi ochise. Nenorociții se aflau într-o mare primejdie. Strigătele lor de bucurie erau spuse în dialectul mimbrenjo, pe care eu îl învățasem de la prietenul meu Winnetou, de aceea le strigai în limba lor:

— *Owan sa arhonda; akahia to-sikis-ta*, adică lipiți-vă de perete; dușmanul e deasupra voastră.

Mă ascultară, așa că nici eu nu-i mai putui vedea de unde stăteam. Omul nu-i mai zărea nici el, totuși nu se lăsă. Dispăru pentru câteva momente și-l zării apărând într-un loc de unde îi putea ținti: îmi dădui seama că era viața a trei oameni în joc. Nu-i puteam salva, decât sacrificându-l pe celălalt. Era greu de ochit deasupra capului meu. Glonțul meu nu-l putea nimeri. Sării de pe cal și apucaî pușca mea cu tragere lungă. În clipa când țintii spre individ, acesta tocmai își îndreptase țeava în jos spre femeie și copii. Trăsei. În pustietatea aceea, detunătura răsună prelung trezind ecourile. Văzui cum omul întoarce capul într-o parte, dar nu lăsă pușca din mână. Mai slobozii un glonț; tot degeaba. Individul stătea nemișcat în loc. Când să trag a treia oară, auzii pe unul din băieți strigând:

— Nu-ți mai prăpădi glonțul degeaba. Omul e mort. Venim acum și noi jos.

Se întâmplă adesea în război ca soldatul să rămână în aceeași poziție ca în momentul când a fost împușcat. Așa se întâmplase și acum.

Văzui pe cei trei indieni coborând de pe stâncă. Femeia era încă tânără și după concepția indiană o foarte frumoasă *squaw*.

Băieții să fi avut unul cincisprezece, iar celălalt șaptesprezece ani. După cum e obiceiul la indieni, mă adresai mai întâi băiatului cel mai vârstnic:

— Cunoști pe cei trei dușmani ai voștri?

— Pe alb nu, dar pe cei doi indieni, da. Bătrânul era Vete-ya^[9], căpetenia yumașilor, iar celălalt Gaty-ya^[10], feciorul lui.

Deși îi vedeam tineri și-mi închipuiam că n-au încă un nume, nu vrui să par nepolíticos fără să-i întreb cine sunt, de aceea zisei:

— N-am auzit până acum de ei. Pentru ce vroiau să vă omoare?

— Veniseră acum câteva luni să ne jefuiască tribul, măcar că trăiam în bună înțelegere cu ei. Noi însă am prins de veste la timp și i-am învins pe yumași. Căpetenia lor a căzut atunci în mâinile noastre. Nalyu-mokași^[11], tatăl nostru, l-a chemat la luptă dreapta și l-a biruit, dar în loc să-l omoare, l-a gonit, ceea ce e o mare ocară pentru un indian.

— Cunosco obiceiurile voastre foarte bine. Multe veri și ierni am petrecut cu triburile cele mai viteze ale indienilor, chiar și cu Bivolul-puternic, tatăl vostru, cu care am fumat pipa păcii.

— Atunci, trebuie să fii o mare căpetenie a albilor, fiindcă tatăl nostru nu fumează pipa păcii decât cu oameni de seamă, nu așa, cu oricine.

— O să vă spun eu pe urmă cine sunt. Acum povestiți-mi și mie cum s-a întâmplat de v-ați întâlnit tocmai aici cu albul și cu cei doi yumași.

— Femeia aceasta e *șilaray*^[12] noastră. Pe când era fată, a venit o căpetenie de-a opatașilor s-o ceară de nevastă. Tata i-a dat voie să o ia. Nouă ni s-a făcut dor de ea și ne-am dus s-o vedem. Am stat două luni la opatași și, când am plecat, a vrut să vină și ea cu noi ca să-l vadă pe tata.

— A fost o nesocotință din partea voastră.

— Nu ne-am închipuit. Trăiam în bună înțelegere cu toate triburile. O ceață mare de opatași ne-a însoțit o bucată de drum și când ne-am despărțit de ei eram siguri că nu ni se mai poate întâmpla nimic. Yumașii locuiesc departe de aici și nu ne așteptam să vedem pe căpetenia lor prin locurile acestea. Când e vorba de femei și copii, orice războinic indian îi lasă în pace. Gură-mare însă, cum ne-a văzut, a tras asupra noastră. Noi nu suntem încă războinici și n-avem nume. N-avem decât arcuri și săgeți la noi și nu ne puteam apăra. Am sărit deci repede de pe cai și dacă vrăjmașii noștri îndrăzneau să se urce după noi, îi omoram cu săgețile. Eram însă pierduți dacă nu ne salvai tu, căci

Gură-mare, când a văzut că gloanțele lor nu ne pot ajunge, a trimis pe Gură-mică, fiul său, să se cațere deasupra capetelor noastre și să tragă de acolo în noi.

— Albul a tras și el?

— Da, măcar că nu-l cunoșteam și nu-i făcusem nici un rău. Ba el a dat lui Gură-mică pușca lui cu două cocoase ca să ne curețe mai repede. O să-l omor îndată ce voi avea prilejul, căci mi-am întipărit bine, în minte chipul lui.

Zicând acestea, tânărul indian scoase de la brâu pumnalul și făcu un gest ca și când l-ar fi înfipt în inima cuiva. Înțelesei că băiatul nu glumea.

— Cunoști tu limba yumașilor? îl întrebai eu.

— Destul de binișor.

— Ce cuvinte erau acelea pe care le-a spus când a luat-o yumașul la fugă?

— „Mâna-care-zdrobește”. E numele unui mare vânător alb, prieten cu Winnetou, căpetenia apașilor. Fețele albe îl numesc Old Shatterhand. Tata a luptat odată alături de el împotriva comanșilor și au fumat pipa păcii împreună. Dar de ce mă întrebi?

— Deoarece cuvintele acestea le-am auzit adineauri când i-am zdrobit mâna yumașului.

— O fi spus așa pentru că ai făcut și tu cum face Old Shatterhand. Nu-și ucide mai niciodată dușmanul, ci-l rănește numai, de obicei la mână, ca să nu mai poată lupta. Am auzit că are două puști; una nimerește la mare depărtare și cealaltă trage glonț după glonț fără să se opreas...

Deodată își întrerupe vorba, mă privi din cap până-n picioare și strigă celorlalți:

— Uff! Ochii mei au fost orbi de n-au văzut... Războinicul acesta alb a tras de la mare depărtare în dușman... Căpetenia yumașilor i-a zis, „Tawe-șala”, adică, Mâna-care-zdrobește"... Tu, frate și tu, sora mea, închinați-vă cu respect în fața acestui om, cel mai renumit și viteaz dintre

războinicii albi, despre care tata, un mare războinic și el, a zis că nici nu-i poate sta alături.

Era o exagerare de politețe, obișnuită la indieni, dar entuziasmul băiatului era sincer. Se dădură toți trei cu un pas îndărăt și se închinară adânc înaintea mea. Eu însă le întinsei mâna zicând:

— Da, eu sunt acela pe care-l numiți așa. Sunt fericit că am sosit la timp ca să scap pe copiii prietenului meu, de un dușman al lor. I-am zdrobit mâna și omul acesta nu va mai putea niciodată să țină, în dreapta lui, tomahawkul de luptă. Vreau să vă las o amintire a zilei de-astăzi în care l-ați văzut fugind, ca un laș ce e.

Îi dusei, la locul unde îmi lăsasem calul și le arătai armele rămase de la fugari. Le dăruii amândouă puștile băieților, celui mai mare îi dădui și pistolul. Se bucurară ca niște copii, dar nu lăsau prin nimic să se întrevadă această bucurie, căci indienii știu să-și stăpânească simțămintele.

Ne apropiară apoi de caii împușcați de fugari. Băieții le luară șeile și lucrurile, pe care tânăra femeie avea să le ducă în dar părinților ei.

Acum vrusei să văd ce e cu Gură-mică rămas în vârful stâncii. Băieții mă rugară să-i iau cu mine; femeia rămase jos de pază. Găsirăm lesne urmele indianului. Când ajunserăm sus, ne aștepta o priveliște înfiorătoare. Mortul zăcea întins pe burtă, capul trecea de marginea stâncii, brațele îi atârnav în jos, cu mâinile încleștate pe pușcă. Mă aplecai să-i iau pușca, pe urmă trăsei îndărăt cadavrul.

— Uf! Uf! strigară băieții uitându-se la capul indianului.

Gloanțele îi străbătuseră fruntea și-i ieșiseră prin ceafă. O împușcătură cu adevărat miraculoasă pentru ei, deși de la înălțimea și distanța aceea nu era cine știe ce!

Dădui voie băieților să-și însușească tot ce găsiră la mort, ne coborârăm în vale, mai întâi pentru că nu mai aveam ce căuta aici, iar apoi fiindcă era de așteptat ca fugarii să se întoarcă pentru a-și căuta tovarășul.

Gură-mare își va fi închipuit cu siguranță că fiul său mă văzuse și se pusese undeva la adăpost. După ce va aștepta câțva timp și va vedea că nu mai vine, tatăl se va întoarce să-și caute feciorul; când va da de cadavru, furia lui nu va cunoaște margini și mă va urmări fără preget pentru a-și răzbuna copilul.

Eu aș fi vrut grozav să știu cine era albul care era cu ei. Cercetai pușca rămasă de la el și văzui săpate pe patul ei, două litere, un *R* și un *W*.

R era probabil numele de botez și *W* cel de familie. Nu știu de ce mă gândii că ar putea să fie Weller. Așa îl chema pe tatăl supraveghetorului nostru de pe vapor. Omul acesta fusese alaltăieri noapte cu o căpetenie a indienilor la Melton. Se potrivea deci de minune. Fără îndoială că Gură-mare era căpetenia și albul pe care îl gonisem mai adineaori nu putea fi altul decât individul căruia mormonul îi zisese, frate”. Probabil că Gură-mică însoțise și el pe tatăl său. Nu era deci de mirare că mă întâlnisem astăzi cu ei deoarece vâlceaua era în direcția haciendei del Arroyo, locul de destinație al emigranților. Dacă presupunerile mele erau adevărate, atunci era de așteptat ca yumașii să se afle prin apropiere și că cei doi fugari vor veni cu ei înapoi. Nu mai era timp de zăbovit. Trebuia să plec imediat de acolo și să mă duc la hacienda.

Aceasta nu era chiar în drumul celor trei frați, dar fiindcă aveau nevoie de cai, se hotărâră să meargă și ei cu mine la conac unde sperau să și-i poată procura. Femeia încalecă pe calul mortului, băieții însă trebuiră să meargă pe jos. Le-aș fi lăsat bucuros calul meu și eu s-o iau apostolește în urma lor, numai că nu se potrivea așa ceva cu demnitatea mea de Mână-care-zdrobește. De altminteri nici prin gând nu le-ar fi trecut să primească un astfel de sacrificiu din partea mea.

Eu mergeam în frunte, pe când ceilalți trei veneau ceva mai în urmă, după mine. Nu mi-ar fi displicut să stau nițel de vorbă cu ei, dar nu se cuvenea ca un războinic de seama

mea, să stea de vorbă cu o femeie și doi băiețandri. Când ar fi auzit toți cei din tribul mimbrenjo-apașilor, s-ar fi luat cu mâinile de cap!

4. Hacienda del Arroyo

Mi se spusese la Ures că până la del Arroyo era drum de o zi călare. Dar amiaza trecu și nici semn de haciendă. De-abia spre seară zării munții împăduriți, despre care îmi vorbise hangiul. Răcoarea pădurii, după arșița de peste zi, ne făcu bine, numai că drumul mi se păru nesfârșit. Cu vreo două ceasuri înainte de a se înnopta ajunserăm la micul lac în care se vărsa pârâul Arroyo. Băieții, care merseseră tot timpul pe jos în urma mea, nu dovedeau nici cea mai mică oboseală. Eu m-aș fi coborât, dar parcă mi-era rușine când văzui că ei nu-și aruncă măcar ochii la apa răcoritoare.

Lacul se afla la capătul unei văi împădurite ce se întindea cale de o jumătate de ceas. O pajiște cu iarbă grasă smălțată cu flori și tufe desfăta ochiul drumețului obosit. Aici pășteau o mulțime de vite cornute și cai, păzite de văcari, care călări, care pe jos.

Ne ieșiră înainte să ne dea binețe și aflai de la ei că Melton cu emigranții nu sosiseră încă. Acolo unde se sfârșea pajiștea începea câmpul roditor. Tufe de bumbac, trestie de zahăr, printre ele fâșii cu indigotieri, arbuști de cafea, grâu și porumb; se cunoștea însă că e lipsă de brațe de muncă. Văzui și o grădină mare cu tot felul de pomi roditori, dar părea atât de părăginită încât parcă-ți făcea rău. De-abia după ce trecurăm de grădină zărirăm clădirile conacului.

Din pricina atacurilor neprevăzute, aceste hacienda și conace, sunt făcute prin locurile acelea, în formă de forturi sau cetățui. Unde se găsește piatră destulă, conacul se împrejmuește cu un zid de piatră ca să nu poată pătrunde năvălitorii în curte. Unde nu, se plantează garduri vii de cactuși și alte plante ghimpate pe care le lasă să se înalțe

cât mai sus posibil. Dar un om inteligent găsește mijlocul să treacă și peste astfel de piedici.

Hacienda del Arroyo se afla situată între munți, așa că avea destulă piatră la îndemână. M-am înșelat când am crezut că zăresc conacul, în realitate nu se vedea decât acoperișul neted al clădirii principale, pe când celelalte se aflau ascunse după un zid înalt de cinci metri.

Curtea forma un pătrat; sub zidul dinspre răsărit curgea un pârâu care străbătea curtea, de la răsărit la apus. Clădirea principală se ridica lângă malul pârâului și un podeț ducea la poarta cea mare din peretele dinspre răsărit. Se mai aflau alte clădiri mai mărunte pentru slugi și muncitori, hambare și șoproane deschise unde se puteau adăposti vitele pe timp de bejenie. Poarta era din lemn tare și gros, căptușit cu tablă, prevăzut pe dinăuntru cu drugi și zăvoare de fier.

Găsirăm poarta deschisă și intrarăm de-a dreptul în curte. Părea pustie, căci nu văzurăm nici țipenie de om.

Descălecarăm. Dădui frâul unuia din băietani și vrui să trec podețul. În momentul acela, ușa casei se deschise și în prag se ivi un om cu fața buhăită și ciupită de vărsat. Individul îmi făcu o impresie cât se poate de proastă.

— Stai acolo unde ești, aici nu intră decât *caballeros*, se răsti el la mine.

Eu nu mă sinchisii însă de vorbele lui și mă apropiai de casă.

— Vreau să vorbesc cu senior Timoteo Pruchillo, zisei fără să mă tulbur.

— Senior?! I se zice don, nu senior. Bagă la cap ce-ți spun! Senior sunt eu, majordomul sau intendentul conacului. Senior Adolfo, așa mă cheamă. Toți câți sunt la conac se află sub ordinele mele.

— Și *haciendado*?

Buhăitul se fâstâci un moment neștiind ce să-mi răspundă, pe urmă îmi aruncă o privire de dispreț și zise cu trufie:

— Sunt mâna dreapta a lui, izvorul gândurilor și întruparea dorințelor sale. Așadar el e don și eu senior. Ai înțeles?

Mare poftă aș fi avut să-l reped nițel pentru obrăznicia lui, dar mă gândii că voi avea trebuință de el, așa încât rostii cu tonul cel mai politicos din lume:

— Cum poruncești, senior. Vrei deci să ai bunătatea să-mi spui dacă don Timoteo Pruchillo e acasă?

— Da.

— Și pot să-i vorbesc?

— Nu. Dacă ai ceva de spus, spune-mi mie.

— M-aș ruga să ne dați, mie și celor trei inși veniți cu mine, adăpost peste noapte.

— Adăpost? Te pomenești că vei mai fi vrând de mâncare și de băut. Uite, colo pe câmp e loc destul pentru de-alde voi. Hai, ștergeți-o repede, nu numai din conac, dar și de pe moșie, altminteri pun să vă împuște ca pe niște câini.

— Ești aspru, senior. Gândește-te că se înnoptează și...

— Taci! se răsti el. Oi fi tu alb, dar se cunoaște de la o poștă ce pramatie îmi ești. D-apoi roșii ăia! Conacul nostru nu e vizuină de bandiți.

— Bine, mă duc, senior. Nu știam că am mutră de bandit, iar senior Melton, care m-a angajat contabil pe moșie, nu și-a închipuit că persoana mea o să ți se pară atât de primejdioasă.

După care mă îndreptai oftând spre podeț.

— Senior Melton? Contabil? strigă individul după mine. Unde vrei să te duci, pentru Dumnezeu! Stai, omule! Vino încoace!

Și fiindcă îmi văzui de drum fără să-l ascult, se repezi după mine și mă apucă de braț.

— Dacă te-a trimis senior Melton, zise el îmblânzit, nu pot să te gonesc. Recunoaște și dumneata că hainele astea pe care le porți nu pot insufla încredere. Ba dacă te-ai uita în oglindă și ți-ai vedea mutra, nu mi-ai lua-o în nume de rău că te-am luat drept o haimana. Nu e vorbă, se întâmplă

câteodată ca omul cel mai cinstit să semene a bandit. Dacă zici că te-a trimis senior Melton, atunci nu se poate să te las să pleci.

Nu știam nici eu ce să cred despre acest individ. Era un dobitoc pe care-l prostise mormonul? Nu prea-mi venea să admit așa ceva! Ochii lui mititei aveau o expresie de șiretenie și viclenie care nu mă putea înșela.

— Dar cu tovarășii mei ce facem? îl întrebai eu.

— Nu pot să-ți răspund până ce nu voi întreba pe don Timoteo.

— Păi... parcă ziceai că dumneata ești mâna dreaptă a lui și tai și spânzuri aici la conac?

— Numai când e vorba de gonit pe cineva, nu și de primit. Stai să mă duc să vorbesc cu don Timoteo și vin numaidecât.

În vremea aceasta ajunsesem amândoi la ușa casei. Intendentul vru să mă lase afară dar eu clătinai capul și zisei foarte hotărât:

— Uite ce e, senior: eu fac parte dintr-o clasă de oameni care n-așteaptă la ușă cu slugile. Merg eu înainte și dumneata după mine.

Se strâmbă, dar n-avu încotro. Când întorsei o dată capul, îi văzui fața schimonosită de ciudă și mirare. Ne oprirăm la una din uși și-mi făcu semn s-aștept. După câteva momente se întoarse și mă lăsă să intru în cameră. Era o odaie foarte simplă, mai bine zis: sărăcăcios mobilată în mijlocul camerei o masă și trei scaune de lemn. Într-un colț, un hamac. Trei din pereți, văruiți în alb, nu aveau nimic pe ei, numai pe al patrulea atârnavă diferite arme.

Mai puțin simplu era, însă, aspectul omului care se sculă de pe scaun când mă văzu intrând și mă privi cu oarecare mirare și curiozitate. Era foarte elegant îmbrăcat. Hainele lui erau de catifea și împodobite cu fireturi și șireturi de mătase. Din brâul de argint ieșeau plăselele unui pumnal mexican, lucrate cu mare artă și mânerele a două pistoale de preț. Pălăria cu borurile largi de pe masă era din pai

foarte fin, care trebuie să fi costat peste cinci sute de pesos, iar pintenii de la cizme aveau rotițe de aur.

În fața unui om atât de elegant, eu trebuie să fi părut într-adevăr un vagabond. De aceea nici nu mă mirai când *haciendado*, mângâindu-și cu mâna lui îngrijită barba neagră, încruntă sprâncenele și zise ca și când nici nu mi s-ar fi adresat mie ci lui însuși:

— Mi s-a anunțat un *tenedor de libros* și când colo ce văd? Un om care...

— ... e în stare să îndeplinească această funcție, don Timoteo, îi curmai eu vorba.

Că buhăitul de intendent își permitea să fie mojik cu mine, nu-mi păsa, dar de la omul acesta civilizat nu îngăduiam așa ceva.

Moșierul se prefăcu mirat, mă măsură din cap până-n picioare și zise zâmbind:

— A, domnul e foarte sensibil, după cum văd. Cine și ce e el în realitate?

Îmi vorbea la persoana a treia singular, cum se face cu oamenii de treaptă cu mult inferioară. Să mă fi supărat? Nu era cazul! Moșierul părea să fie un *caballero* bine situat, glumeț din fire, care vrea să petreacă nițel pe socoteala unui individ de rând.

— E cine nici nu bănuiești dumneata, don Timoteo, răspunsei eu cu un zâmbet aidoma cu al lui și s-ar putea să vină momentul în care să te simți fericit că-l ai alături de dumneata.

— *Cielo!* râse el acum cu poftă. Nu cumva a venit el să-mi aducă vestea că am fost ales împărat al Mexicului?

— Dimpotrivă. Am venit să-ți spun că în curând nu vei mai fi nici ceea ce ești acum.

— Foarte bine, zise el tot râzând și arătându-mi să iau un loc pe scaun. Și pentru ce ar vrei puținii mei supuși să mă detroneze?

Scosei din buzunar legitimația pe care o aveam de la consulatul american din San Francisco și i-o întinsei fără să

spun un cuvânt. După ce o citi, îi pieri toată veselia.

— Presupun că ești într-adevăr persoana în posesia căreia se află această legitimație, zise el foarte serios.

— Controlează, te rog, semnalmentele.

— Am văzut că se potrivesc, senior. Nu înțeleg însă ce te aduce la mine sub titlul de contabil?

— Pentru că Melton mi-a dat această atribuție.

— Nu știam. Și apoi n-am nevoie de contabil. Puținele picături de cerneală, de care e nevoie pe moșia mea, le risipesc eu, cu condeiu și mâna mea proprie.

— Mi-am închipuit.

— Atunci pentru ce ai venit?

— Motivul e cât se poate de puternic și atât de serios încât te rog ca tot ce-ți voi spune acum să rămână între noi.

— Știi că pari foarte misterios? S-ar zice că mă amenință vreo primejdie.

— Așa și e.

— Vorbește mai repede, pentru Dumnezeu!

— Mai întâi să-mi dai cuvântul dumitale de onoare că deocamdată nu va afla nimeni ce îți voi spune.

— Bine. Voi tăcea. Și acum, începe.

— L-ai însărcinat dumneata pe Melton să-ți aducă lucrători din Germania?

— Da.

— Cine s-a ocupat de afacerea asta, el sau dumneata?

— El. Mi-a atras atenția asupra foloaselor pe care le-aș putea avea de pe urma unor lucrători străini și, fiindcă s-a oferit să se însărcineze el cu recrutarea lor, i-am dat deplina mea autorizație.

— Îl cunoști dumneata atât de bine ca să-i dai o astfel de autorizație?

— Da. Pentru ce mă întrebi?

— Fiindcă vreau să știu dacă îl crezi într-adevăr om cinstit.

— Fără cea mai mică îndoială. E un om de onoare și mi-a făcut până acum o mulțime de servicii.

— Atunci îl cunoști mai de mult?
— De ani de zile. Mi-a fost recomandat de cineva pe al
cărui cuvânt mă pot bizui. Dumneata pare că-l judeci altfel.
— Cu totul altfel!
— Probabil că te-a jignit cu ceva și îl judeci cu părtinire.
— Defel. Dimpotrivă, a fost foarte prietenos cu mine.
Stai să-ți povestesc.

Îi spusei tot ce știam de la Guaymas, ce observasem și
ce deduceam din toată purtarea lui.

Moșierul mă ascultase fără să mă întrerupă, dar, după ce
sfârșii, un zâmbet ironic îi flutură pe buze; mă privi
neîncrezător și zise mai mult în glumă:

— Sunt fapte adevărate ce mi-ai povestit dumneata
acum?

— Fără cea mai mică exagerare.

— Ascultă, domnule, ai scris dumneata vreodată în viața
dumitale vreo poezie sau vreo nuvelă?

— Da.

Pruchillo sări atunci de pe scaun și izbucni într-un râs cu
hohote:

— Acum înțeleg! strigă el vesel. Un autor de nuvele vede
pretutindeni lucruri care nu există decât în închipuirea lui.
Melton, cel mai fin, cel mai inteligent, ba cel mai evlavios
caballero, un pungaș! Acest lucru nu-l poate susține decât
un om care trăiește cu mintea în regiuni superioare, despre
care noi, muritorii de rând, habar n-avem. Știi ce, senior?
M-ai făcut să petrec admirabil... Da, da, admirabil!

Se plimba prin cameră frecându-și mâinile și râzând cu
lacrimi. Îl lăsai până ce-și potoli râsul, pe urmă zisei foarte
serios:

— Îmi pare bine că povestea mea te-a făcut să petreci
atât de bine și-ți doresc din inimă ca să nu te călești mai
târziu pentru râsul de acum.

— Fii fără grijă. Dumneata faci din țânțar armăsar.

— Dar Weller, supraveghetorul de pe vapor?

— Îl cheamă Weller și e supraveghetor pe vapor, altceva nimic.

— Și convorbirea lui cu mormonul?

— Ai înțeles-o dumneata greșit.

— Dar tatăl său care s-a întâlnit în tufiș cu Melton?

— Nu există decât în închipuirea dumitale.

— Și prezența căpeteniei indienilor?

— Vreo întâmplare fără importanță.

— Și de întâmplarea cu căpetenia indienilor și albul a cărui pușcă era marcată cu inițialele R.W.?

— Nu mă privește. Sunt mii de nume cu aceste inițiale. De ce să fie numaidecât Weller? Și apoi cine te-a pus pe dumneata să te amesteci între ei și copiii aceia? Nu era treaba dumitale. Mulțumește lui Dumnezeu că ai scăpat cu fața curată. Un scriitor nu e în stare să se lupte cu indienii. Asta e pentru noi, care locuim prin locuri sălbatice și știm să mânuim armele.

Înțelesei că moșierul nu-mi cunoștea porecla mea de vânător și nici nu-i pomenii de ea în cursul convorbirii noastre. Mă ferii să i-o spun, fiindcă eram aproape sigur că nu m-ar fi crezut. Era un bărbat frumos, dar foarte comun ca inteligență, căruia concluziile mele logice i se păreau numai niște închipuiri. Îmi dădeam seama că nu voi reuși să-i clatin încrederea pe care o avea în Melton și numai evenimentele care vor urma îl vor putea convinge de adevărul presupunerilor mele. Îl rugai deci să nu spună nimănui cele ce i-am încredințat, rugăminte la care îmi răspunse râzând:

— N-avea nici o grijă. Ar fi să mă fac de râs. Senior Melton și-ar bate joc de mine sau m-ar crede nebun că am dat crezare unor astfel de prostii. Aș vrea însă să lămurim un lucru: E adevărat că Melton te-a angajat contabil pe moșie?

— Da.

— Zău că nu-mi vine să cred. Știe foarte bine că n-am nevoie de contabil.

— Atunci intenția lui a fost să mă atragă aici.
— Pentru ce?
— Știu eu?
— Vezi? Dumneata faci numai presupuneri pe care nu le poți dovedi. Tare mă tem că și asta e tot o închipuire de-a dumitale.

— Cum adică, chiar par nebun?
— Hm! Nu tocmai nebun, dar cam țicnit. Ți-aș da un sfat: intră undeva într-un sanatoriu până ce ți-o trece țicneala.

— Mulțumesc, don Timoteo! Pesemne că țicnirea mea constă în faptul că judec mai bine ca altul. Cât pentru slujba de contabil, renunț. De altfel nici nu intenționez să-o primesc în realitate, ci numai de formă.

— Îmi pare bine, senior, fiindcă văd că nu prea te potrivești pentru mine. Când vrei să pleci?

— Cu voia dumitale, mâine.

— Cu voia mea poți să pleci chiar acum.

— Cu alte cuvinte mă dai afară din casă?

— Nu numai din casă, dar și de pe moșie.

— Don Timoteo, asprimea dumitale e în contradicție cu obiceiurile țării...

— Regret. Dumneata singur ești de vină. Această asprime nu e decât o măsură de precauție, ca să vezi că judec și eu, nu numai dumneata, cum ziceai adineauri. Mă avertizai de o năvală a indienilor care nu există decât în închipuirea dumitale, dar care ar deveni realitate, dacă te-ai lăsa să mai rămâi aici cu tovarășii dumitale. Zici că ai împușcat pe fiul căpeteniei yumașilor și vei fi urmărit cu siguranță de el. Dacă te las să stai aici, o să mă pomenesc în curând cu el și cu tot tribul lui peste mine. Vezi și dumneata că trebuie să pleci imediat.

— Dacă așa crezi, n-am decât să mă supun.

— Al cui e calul cu care ai venit?

— Mi l-a pus la dispoziție Melton când am plecat din Lobos.

— Atunci îmi aparține și vei avea bunătatea să-l lași aici. Cât pentru ce-mi spuneai, că indienii care sunt cu dumneata s-au abătut pe la mine ca să le dau cai, nu pot s-o fac, deși mimbrenjii sunt oameni cinstiți și știu că mi i-ar trimite înapoi. Ar însemna să mi-i fac dușmani pe yumași.

— Ești om prevăzător, don Timoteo. Te-aș ruga numai să-mi spui pe care drum s-o iau ca să ies la hotarul moșiei?

— O să vă dau un om să vă conducă. Te pomenști că închipuirea dumitale care lucrează cu atâta înfrigurare te scoate cine știe unde. Vezi câtă grijă am eu de dumneata?

— Poate că o să vină împrejurarea să-ți dovedesc și eu grija pe care o am pentru domnia ta, don Timoteo. Eu sunt un om care știu să fiu recunoscător.

— N-am trebuință de recunoștința dumitale, fiindcă nu-mi închipui cum un calic care n-are nici măcar un cal al său, și-ar putea dovedi recunoștința față de un moșier bogat ca mine.

Bătu din palme și imediat apăru intendentul, dar atât de repede, că era mai mult ca sigur că ascultase la ușă. Când auzi că e vorba să ne expulzeze de pe moșie și că nu mi se dădea voie să-mi iau calul, mă conduse afară, iar în curte îmi zise:

— Așadar cu *tenedor de libros* nu era decât o vorbă. Nu ești decât ceea ce credeam eu la început, o haima...

— Și tu cel mai mare măgar pe care l-am întâlnit în viața mea, îl întrerupsei eu. Cât privește tutuiala ta, o să-ți dau o răsplată ca să mă ții minte. Poftim!

Îi trăsei întâi o palmă pe obrazul stâng, cu atâta putere, încât îl făcui să se aplece spre dreapta, pe urmă, alta pe dreapta, ca să-și recapete echilibrul. Poate că n-aș fi făcut un gest atât de brutal, dacă nu-l vedeam pe moșier stând la fereastra deschisă și uitându-se la noi.

„Senior Adolfo” trase pumnalul de la brâu și se repezi spre mine răcnind:

— Cum ai îndrăznit, ticălosule! O să mi-o plătești tu acum!

Sării la o parte și-i smulsei pumnalul din mână; îl apucaii pe urmă de mijloc, îl ridicai în sus ca pe un fulg și-l zvârlii în pâraul de sub podeț. Apa nu era însă adâncă, așa că apăru repede la suprafață scuturându-se la mal.

Probabil că nu s-ar fi lăsat și m-ar fi atacat iar, ceea ce m-ar fi silit să-l arunc din nou în apă, dacă n-ar fi intervenit cineva pe care nu mă așteptam pentru nimic în lume să-l văd. Era mormonul! Văzuse ce se petrecuse, văzuse pe moșier la fereastră, își zori calul și se opri lângă mine strigând încremenit:

— Ce se petrece aici? O încăierare? Trebuie să fie o neînțelegere pe care o s-o lămuresc eu numaidecât. Stai binișor, omule!

Aceste din urmă cuvinte erau adresate intendentului. Se întoarse apoi spre mine și adăugă:

— Te-am căutat degeaba. Cum ai ajuns dumneata la conac?

— Pe calea cea mai simplă, răspunsei eu. Știi că mi s-a speriat calul și a luat-o razna. Nu știu cum s-a făcut de m-a adus tocmai aici.

— Ciudat, foarte ciudat! O să-mi povestești mai târziu cum s-a întâmplat.

— N-o să am când, fiindcă trebuie să plec imediat, căci m-a dat proprietarul afară.

— De asta îți faci de petrecere, aruncând oamenii în apă?

— Cam așa ceva. E un vechi obicei al meu de care nu mă pot dezbara.

— Trebuie neapărat să aflu ce s-a întâmplat, pe urmă vom lămuri noi lucrurile. Stai nițel până ce vorbesc cu don Timoteo, mă întorc numaidecât.

Descălecă și intră în casă. Intendentul, ud learcă, se luă după el fără să-mi arunce măcar o privire.

Nu știam ce să fac. Să plec sau să rămân? Eram hotărât să părăsesc conacul dar mă reținea o oarecare curiozitate să văd sub ce pretext o să încerce mormonul să mă

oprească. Știam că nu-i convenea defel să mă scape de sub ochi. De aceea îmi făcui de lucru pe lângă cal să iau legătura cu haine și armele pe care le aveam atârinate de oblânc. Zisei indienilor ce veniseră cu mine:

— Frații și sora mea au văzut că n-am fost primit prietenește. *Haciendado* se teme de răzbunarea căpeteniei yumașilor. Trebuie deci să dormim noaptea asta în pădure.

— Cine e călărețul care a sosit acum și a vorbit cu Old Shatterhand? Întrebă unul din băieți.

— Un prieten de-al lui Gură-mare, un om rău de care trebuie să ne păzim.

Pe calul femeii puserăm una peste alta, cele trei și ei ale indienilor, așa că acum eram patru care trebuia să mergem pe jos. Când să plecăm, îl văzui pe mormon venind în fugă spre noi.

— Senior, îmi zise el, lucrurile s-au lămurit. Rămâi aici la conac.

— Cum așa?

— E drept că don Timoteo n-a avut trebuință până acum de contabil pe moșie, dar, fiindcă vin atâția lucrători noi, se cere să avem unul. Vrea să te angajeze.

— Vrea? Nu e vorba să vrea el, ci eu.

— N-ai de ce să nu vrei.

— Uite că nu vreau. Nu vezi că suntem gata de plecare?

— Rău faci. În situația dumitale e un adevărat noroc. Ți se oferă aici un viitor, pot să-i zic strălucit.

— Mă rog, fără vorbe mari. Știu eu mai bine ce să cred.

— Ascultă-mă pe mine: rămâi. Gândește-te ce se fac copiii ăștia! Dacă rămâi dumneata, le dă și lor voie să rămână la conac.

— Nu cumva crezi că pentru ei o să mă angajez eu să slujesc un an de zile? Ești cam naiv dacă îți închipui așa ceva.

— Vorbești la necaz și necazul face pe om să nu știe ce face. Gândește-te la compatrioții dumitale. Eu am venit înainte, ca să anunț proprietarului sosirea lor. Le-ai devenit

drag la toți și sunt tare îngrijorați de soarta duminică. Vor fi foarte supărați când vor afla că i-ai părăsit fără măcar să-ți iei rămas-bun de la ei.

Întrebuința toate mijloacele ca să mă convingă, dar degeaba. Când văzu că nu-i folosesc la nimic, întoarse foaia.

— Așa? exclamă înfuriat. Dai cu piciorul norocului. Ești un ingrat, un nerecunoscător. Te-am adus până aici fără să plătești un gologan și acum asta mi-e răsplata?

I-aș fi răspuns eu ce se cuvenea, dar mă stăpânii.

— Nu cumva vrei să-mi vâri norocul cu de-a sila pe gât? îl întrebai eu.

— Din partea mea, du-te dracului, că eu nu te opresc. Am să te însoțesc însă o bucată de drum.

— Pentru ce?

— Dacă nu vrei să rămâi, ai auzit ce-a spus haciendado: trebuie să treci dincolo de hotarul moșiei. Și fiindcă nu vreau să ți se facă rușinea de a fi gonit de slugi, o să te duc eu până la hotar. Sper că n-ai nimic împotrivă.

— Vai de mine! Se poate? Îți sunt chiar foarte recunoscător pentru cinstea pe care mi-o faci. Dar cunoști dumneata atât de bine moșia ca să știi unde îi e hotarul?

— L-aș putea nimeri și pe întuneric.

— Probabil că o să și fie întuneric când vom ajunge acolo, fiindcă văd că a și început să se însereze. De aceea sunt de părere să ne grăbim.

Melton încălecă numaidecât, fără să bănuiască măcar că-i ghicisem planul. Nu degeaba îl întrebaser eu dacă cunoaște hotarul. Așa fiind, îi era lesne să mă ducă undeva în pădure unde să-și poată pune planul în aplicare.

Planul acesta îl intuise. Mormonul mă recunoscuse și se temea de mine. Mă luase cu el ca să-mi facă la un moment dat de petrecanie și să se scape de mine. Acum, când vedea că nu vreau să rămân trebuia să lucreze cât mai repede. Pornirăm de la conac; eram sigur că moartea mă urmărește pas cu pas.

Nu era oare o îndrăzneală nesocotită din partea mea că primisem să mă însoțescă? Dimpotrivă, numai așa mă puteam apăra de el. Dacă n-aș fi primit, s-ar fi luat tiptil după mine și m-ar fi împușcat pe la spate. Așa, însă, îl aveam sub ochi și-i puteam urmări fiecare mișcare. Ieșirăm pe poartă, o luarăm iar în lungul pârâului. Pe amândouă malurile lui se întindeau pășuni, doar ici, colo câte un tufiș. Nu era un loc prielnic pentru un asasinat. Deoarece n-ar fi vroit să aibă martori la acest lucru, va aștepta desigur până ce ne vom fi despărțit de el. Atâta timp cât era cu noi, eram sigur că nu mi se va întâmpla nimic.

Îmi închipuiam ce va urma pe urmă. Se va preface că se întoarce la conac, ne va ieși înainte pe alt drum, se va ascunde undeva la un loc acoperit, pe care și-l va ochi de pe acum și când vom trece noi pe acolo va trage asupra mea fără să fie văzut de cineva. Cine l-ar putea acuza? Se va zice că am fost pândit de căpetenia yumașilor și că acesta m-a ucis, ca să-și răzbune feciorul.

Fiindcă Melton își lăsase calul la pas, mergeam lângă el cu mâna pe crupa calului. Veneam astfel în urma lui și-l puteam observa mai bine. Nimeni nu vorbea.

Cei trei indieni ne urmau; unul din băieți ducea calul de căpăstru.

Se întuneca tot mai repede. Pe măsură ce înaintam, copacii deveneau tot mai deși. Pârâul șerpuia printre tufe. În curând vom intra în pădure. Știam că momentul hotărâtor se apropia. Așa se și întâmplă. Ajunserăm la un loc unde pârâul cotea la dreapta; înaintea noastră pădurea, iar la stânga se întindea câmpia.

Aici e! îmi zisei eu. Ne va îndruma spre pădure, el va descăleca, își va priponi calul de un copac, ne va ieși înainte și se va opri la locul ochit de el.

Ca și când aș fi fost proroc, mormonul își opri calul și zise arătând înaintea noastră:

— Până aici se întinde moșia. Eu mi-am îndeplinit sarcina ca să vă duc până la hotar. Acum, deși n-ar trebui

să mă mai amestec, dar deoarece te luasem sub protecția mea, o să-ți indic un loc bun unde să că puteți odihni peste noapte. Luați-o drept înaintea, pe marginea pădurii și o să dați iar de pârâu. O să găsiți la malul lui iarbă bună pentru cal, apă limpede și adăpost după un perete de stâncă, unde să vă puteți apăra de răcoarea nopții. Vrei să-mi asculți sfatul – bine, nu - treaba dumitale.

— Mulțumesc, senior, fii sigur că așa o să fac.

— Te mai sfătuiesc să mergeți încet și cu băgare de seamă. Sunt o mulțime de gropi în care vă puteți frânge gâtul. Eu mă întorc la conac. Îmi pare rău că ai dat norocului cu piciorul; o să te căiești toată viața.

— Nu face nimic, o să știu eu să mă descurc și fără dumneata. Rămâi sănătos, senior.

— Du-te dracului!

Își întoarce calul și porni îndărăt. Noi ne văzurăm de drum și zisei tovarășilor mei:

— Omul acesta o să intre în pădure ca să ne iasă înaintea. Vrea să mă omoare. Eu însă o să-i arăt că nu e de glumit cu Old Shatterhand. Frații mei să nu o ia pe la marginea pădurii, ci s-o țină mai pe stânga, ca să nu bage el de seamă că m-am îndepărtat. Să-mi țineți puștile, pentru că n-am ce face acum cu ele. Dacă nu vă chem, duceți-vă și mă așteptați la locul pe care mi l-a arătat el.

Indienii fură foarte mirați de cele ce le spusei, dar nu ziseră nimic. Pachetul cu haine era atârnat mai de mult de oblâncul șei. Mâinile mi-erău deci libere și pornii cu pași repezi mai departe, în vreme ce ei urmau drumul indicat de mine. Mersei astfel vreo zece minute, aținându-mă tot pe lângă copaci și mă îndreptai spre un loc pe care-l bănuiam potrivit pentru planul mormonului. Cerul era presărat cu stele, așa că puteam zări la cel puțin treizeci de pași înaintea mea. Mă pomenii deodată la o cotitură plină cu tufe dese. Dacă presupunerile mele nu mă înșelau, aici trebuia să fie locul ales de mormon. Pe aici ne era drumul, așa că glonțul m-ar fi nimerit cu siguranță. În timp ce

cercetam cu ochii tufişul, pipăii şi cu mâinile ca să văd dacă Melton nu e ascuns în tufiş. Dădui de un loc unde mă puteam tupila fără să mă simtă cineva.

De ce îmi alesesem locul acesta şi nu altul? Inspiraţie! Puteam foarte bine să o luăm pe alt drum, nu pe cel indicat de mormon şi să-l lăsăm să ne aştepte aici mult şi bine. Îmi trezise însă ambiţia şi vroiam să-i arăt ticălosului că sunt mai şiret decât îşi închipuia el. Nu-mi păsa însă că-mi puneam în joc viaţa.

După ce mă aciui bine în tufiş pusei urechea la pământ şi ascultai. Vine ori nu vine? Îl auzii dibuind prin întuneric, izbindu-se de crengi şi rădăcini, până ce fu atât de aproape, încât respiraţia lui gâfâitoare ajungea până la mine.

— '*sdeath!* ocări el englezeşte şi vorbind singur. Fir-ar al dracului! Îmi vâjâie urechile şi n-aud nimic. Nu cumva o fi trecut? Nu se poate! Am fugit de mi-a ieşit limba de un cot şi ei trebuie să meargă încet ca să se ferească de gropi. Hahaha! Auzi, gropi pe aici! Aha, mi se pare că vin!...

Puse genunchiul drept la pământ, rezemă cotul de cel stâng şi îndreptă țeava puştii. Îl vedeam desluşit, căci se afla într-un mic luminiş unde se răsfângea destul de bine lumina stelelor. Auzii acum şi pe indieni venind.

— Uite, ai dracului! bombăni mormonul. Prea se țin departe, trebuie să ochesc bine, altminteri nu-l nimeresc.

Nu mă miram defel că vorbeşte cu glas tare chiar fiind singur. Ştiam că omul când e enervat îşi descarcă nervii vorbind. Îl văzui ridicând şi lăsând jos puşca, vrând să-i potrivească bine locul, după care o duse la ochi. Acum era momentul să intru în acţiune ca să nu ia pe vreunul din băieţi drept persoana mea şi să-l împuşte.

Mă ridicai în picioare, îl apucaii de gât şi-l trântii la pământ. Mormonul scoase un răcnet şi scăpă puşca din mână. Cum căzuse cu capul între picioarele mele, îi pusei amândoi genunchii în piept şi-l apucaii de mâini. O pocnitură, apoi încă una urmată de gemete de durere. Îi frânsesem mâinile de la încheieturi. Nu se mai putea apăra

acum decât cu picioarele și cu gura. Răcnea și înjura ca nebun, de durere și furie.

Cu toate zbieretele lui, pe care indienii le auzeau foarte bine, îi văzui trecând mai departe fără să întoarcă măcar capul.

— Să vină frații mei aici și pe femeie s-o lase lângă cal, le strigai eu.

Băieții ascultară de ordinul meu și alergară numaidecât la locul unde mă aflam. Legară pe mormon de mâini și de picioare și-l scoaseră apoi din tufiș.

Mormonul nu mai zbiera. Stătea liniștit cu ochii deschiși.

— Ei, master Melton îi zisei eu în englezește, ziceai că-mi vrei binele. Asta era binele dumatăle?

— Pungașule! Ticălosule! scrâșni el printre dinți.

— Înțelegi acum că n-aveam nevoie de protecția ta, fiindcă știu să mă protejiez singur când trebuie. Glonțul pe care mi-l hotărâseși îl auzeam de acum un ceas vâjâind pe la urechi. Ți-ai închipuit că mă poți înșela, dar nu ți-ai dat seama în prostia ta că te ghicisem mai demult, încă de la Guaymas.

— Și eu pe tine! șuieră el. Ești Old Shatterhand.

— Așa e. Știam că m-ai recunoscut, dar m-am prefăcut că nu știu. Ai procedat însă fără minte. Cine vrea să tragă pe sfoară pe Old Shatterhand trebuie să o facă nițel mai cu cap, nu prosteste. Ce-i cu emigranții?

— Nimic, ce vrei să fie?

— Negreșit că n-ai să mi-o spui. Nu te-am întrebat cu gând că o să-mi răspunzi. Vreau numai să știi că îi iau sub ocrotirea mea. Nu e nevoie să-ți spun ce știu și ce gândesc în chestia asta. Îți atrag atenția însă că orice mișelie vei face cu ei se va întoarce asupra ta. Ți-am dat adineauri un exemplu de ce sunt în stare. Vroiai să mă omori și te am în mână. Să-ți fie învățătură de minte. A doua oară nu te mai iert. După cum am prevăzut glonțul pe care mi-l hărăziseși, prevăd și alte lucruri. Nu vezi însă mai departe decât lungul nasului, fiindcă orice criminal are vederea scurtă.

Mă îndepărtai nițel de el, căci aveam de vorbit ceva cu indienii ce nu vroiam s-audă mormonul.

— Ascultați ce am să vă spun, le zisei eu. Suntem patru inși și nu avem decât un singur cal, ne mai trebuie deci încă trei pe care o să fim siliți să-i furăm. Nu sunt hoț din firea mea, dar în împrejurările de față n-am încotro. Când i-am cerut haciendarului să ne împrumute doi cai, n-a vrut zicând că îi e frică de yumași. O să-i iau cu sila ce n-a vrut să-mi dea de bună voie, de aceea mă reped până la conac să șterpelesc trei cai de pe câmp. În vremea asta, voi păziți bine pe prizonier. Deși e bine legat și la ora asta nu se încumetă nimeni prin locurile acestea pustii, trebuie să fim pregătiți la orice. În nici un caz nu-l eliberați până la întoarcerea mea.

— Old Shatterhand se poate bizui pe noi, mă asigurară indienii. Vom împlini întocmai porunca lui, măcar că ne jignește adânc, vrând să se ducă el la conac.

— Cum așa? întrebai eu nedumerit.

— Înseamnă că fratele nostru alb ne crede niște copii care nu ne pricepem să facem rost de un cal.

Cunoșteam îndeajuns obiceiurile indienilor ca să înțeleg de ce băieții se simțeau jigniți. Împrejurările de față mă sileau să-mi câștig prietenia tribului din care făceau parte, de aceea găsii cu cale să le arăt mai multă încredere.

— V-am văzut apărându-vă vitejește împotriva dușmanilor voștri, răspunsei eu și vă cred plini de curaj. Nici nu mă îndoiesc că ați fi în stare să-mi dați dovadă de iscusința voastră. De aceea vă întreb: vreți voi să vă duceți să prindeți caii de care avem nevoie?

— Vrem! răspunseră ei într-un glas.

— Bine. Cred că nu trebuie să vă mai spun unde-i găsiți.

— Am văzut destui pe unde am trecut O să ne fie lesne să prindem doi dintre ei.

— De ce numai doi?

— Păi are și prizonierul unul. O să-l silim să ne spună unde l-a ascuns.

— Nu sunt de părere. Vine cu el tocmai de la Lobos și trebuie să fie ostenit de atâta drum. Găsiți alții odihniți pe câmp. Aș mai avea să vă spun ceva, dar nu e timp acum. Plecați imediat, eu vă aștept aici.

Tinerii indieni pieriră în întunericul nopții fără să arunce măcar o privire femeii. Eu șezui jos în iarbă lângă mormon, curios să văd cum au să se descurce băieții. Melton zăcea nemișcat ca un mort. Mândria îl oprea să se vaiete, dar respira greu ca un om care suferea cumplit.

Nu duceam defel grija băieților. Însărcinarea pe care le-o dădusem era ușor de îndeplinit. În anumite cazuri însă putea să fie foarte greu, dacă nu chiar imposibil. Mă temeam că vor veni cu mâna goală, căci de prins eram sigur că nu se vor lăsa ei.

Trecu vreme de două ceasuri. Deodată, la nici patru pași de mine, văzui o umbră răsărind ca din pământ. Sării în picioare cu gând să pun mâna pe ea. Recunoscai însă pe tânărul indian.

— Pentru ce vine fratele meu atât de misterios? îl întrebai eu.

— Ca să arăt lui Old Shatterhand că nu mă poate auzi sau vedea nimeni, când nu vreau eu.

— Mersul tău e tăcut ca zborul fluturelui. Vei ajunge un mare războinic. Unde e fratele tău?

— I-am luat-o înainte ca să te întreb dacă nu vrei să vadă prizonierul cail, răspunse el pe șoptite.

— Aduceți-i, zisei eu cu glas tare. V-a simțit cineva?

— Păzitorii erau surzi și orbi. Am avut chiar timp să alegem pe cei mai buni cai de pe câmp. Îl auzii scoțând un fluierat ascuțit, urmat imediat de tropot de copite. Caii fuseseră aduși până în apropierea noastră fără să îi fi simțit. Băieții erau foarte mândri de isprava lor. Pe cât putui să văd prin întuneric, caii erau voinici, iar unul din ei gata înșeuat. Întrebai pe băiatul cel mai mare de unde a luat șaua.

— Fratele meu alb n-avea șa, de aceea am căutat calul prizonierului și i-am luat-o pe a lui.

— Și cu calul ce-ați făcut?

— I-am dat drumul, fiindcă ne-am gândit că tot n-o să-l mai poată încăleca.

— Hoț de cai! strigă acum mormonul cu dispreț. Vestitul Old Shatterhand nu e altceva decât un pungaș...

În loc să mă supăr de insulta lui, îl dezlegai și-i zisei cu nepăsare:

— Poftim, ești liber. Cară-te repede și spune-i proprietarului că i-am luat caii fiindcă aveam mare trebuință de ei. Probabil că o să-i trimit îndărăt și cu plata chiriei pe deasupra. Dacă s-ar întâmpla însă să nu pot s-o fac, paguba să ți-o treacă dumitale la socoteală. Te mai sfătuiesc un lucru: vezi de îți îngrijește mâinile, altminteri s-ar putea să se ivească vreo complicație și să rămâi fără ele. Și acum, încă un sfat: caută pe cât poți să nu-mi mai ieși în cale pentru că ar fi rău de tine, atâta îți spun.

— Ori de tine, ticălosule... Ia seama! O să-mi cazi tu odată în gheare, fii pe pace...

Îl lăsai să bodogănească și-mi văzui de drum. Multe nenorociri ar fi fost înlăturate dacă-i trăgeam atunci ticălosului un glonte în cap. Dar mă gândeam că e om și pe un om nu-l poți împușca așa ca pe o fiară sălbatică.

Armele i le luasem eu, împreună cu gloanțele de rezervă. De lucrurile pe care le avea în buzunare nu ne-am atins.

5. Pe urmele yumașilor

Puserăm repede șeile pe cai și ne îndepărtarăm de locul acela, de teamă să nu ne pomenim cu vreo vizită neplăcută. În ce direcție, mi-era indiferent, deoarece eram hotărât să rămân deocamdată prin apropiere. În vreme ce lăsasem caii în voie, întrebai pe tinerii indieni:

— Când cred frații mei că ar putea ajunge acasă, dacă ar goni cât ar putea de tare caii?

— Peste trei zile, răspunse cel mai vârstnic dintre ei, căci celălalt nu răspundea numai dacă mă adresam lui direct, după cum e obiceiul la indieni.

— Bivolul-puternic, tatăl vostru, se află acum la tribul său?

— Da. Va fi foarte mândru să-l primească pe Old Shatterhand sub acoperământul lui.

— O să ne vedem, deși nu mă pot duce acum la el ci o să-l rog să vină la mine. Feciorii săi viteji și curajoși o să-i povestească ceea ce vreau să-i spun. Ascultați: de curând, oameni din țara mea au pornit împreună cu nevestele și copiii lor peste apa cea mare să găsească de lucru la hacienda del Arroyo. Albul, prizonierul nostru, pe care-l cheamă Melton a plănuit ceva împotriva lor. Ce? N-am putut încă afla. Probabil că s-a înțeles cu yumașii să atace conacul. Eu i-am spus hacendarului ce bănuiesc, dar nu m-a crezut, ba chiar și-a bătut joc de mine. Așa stând lucrurile, l-aș lăsa în voia sortii, dacă n-ar fi vorba și de frații mei albi, pe care vreau să-i scap, împreună cu nevestele și copiii lor. Singur nu mă pot lupta cu toți războinicii yumașilor. De aceea rog pe viteaza căpetenie a mimbrenjilor, tatăl vostru să-mi vină în ajutor și sper că-mi va îndeplini rugămintea.

— Va alerга fără zăbavă și asta din două pricini, nu una.

— Care anume?

— Mai întâi fiindcă a fumat pipa păcii cu Old Shatterhand, prietenul său și ar fi o rușine să nu răspundă la chemarea lui și al doilea pentru că — după cum i-am povestit fratelui meu alb — Gură-mare a dat năvală peste noi ca să ne prade și să ne ucidă. Dacă nu era Old Shatterhand, noi am fi fost răpuși de el. Totuși fapta yumașului trebuie plătită cu sânge. Prietenia și răzbunarea îl vor face pe tata să nu stea o clipă la îndoială.

— Atunci crezi că peste șase zile va fi aici?

— Da. Câți războinici să ia cu el?

— Nu pot să prevăd câți vor fi yumașii, dar pentru a ataca un conac ca del Arroyo, se cer pe puțin o sută de inși, de aceea ar trebui să fie și ai voștri pe-atât. Ar fi de dorit să-și ia cu ei carne uscată pentru hrană, deoarece timp de vânat nu cred că vor avea.

— În ce loc să se întâlnească ai noștri cu fratele nostru Old Shatterhand?

— Nu cunosc ținutul și nu pot hotărî încă un loc anumit. Vom căuta însă unul, înainte de a ne despărți. Și acum, încă un lucru. Fratele meu știe că am dăruit odată viața lui Winnetou și el mi-a oferit-o pe-a lui în schimb. Ne înțeleseserăm să ne întâlnim într-un anumit loc, dar nu pot să fiu la timp la întâlnire, deoarece am treabă aici. Rog pe tatăl tău să trimită un om de încredere la căpetenia apașilor să-i spună pentru ce nu pot veni.

— Dacă Old Shatterhand îmi spune mie locul de întâlnire, să fie sigur că trimisul o să-l găsească. Fratele meu cel tânăr și sora mea s-audă și ei ca să i-o spună tatălui nostru.

— De ce ei și nu tu?

Tânărul se codi o clipă; pe urmă zise:

— Fratele meu și sora mea se vor duce acasă, eu însă rămân aici.

— Pentru ce?

— Ca să caut pe căpetenia yumașilor și să nu-l slăbesc din ochi până ce vor sosi războinicii noștri. Altminteri nu au să știe unde să-l găsească.

— Mă însărcinez eu cu treaba asta.

— Old Shatterhand e un războinic viteaz și renumit pe când eu sunt un copil și nici nume nu am încă. De aceea trebuie să fac ce spune el. Dacă zice să plec, plec, dar cu mare durere în suflet fiindcă vreau să mă răzbun pe Gurămare. Numai așa îmi pot câștiga un nume cu care să mă poată chema ai noștri când mă voi întoarce acasă la noi. Să-mi îngăduie fratele meu să rămân. Nu pot să îndrăznesc să-i cer să mă țină lângă el, dar să mă lase să-l urmez de la depărtare și, să-i păzesc calul de câte ori va fi nevoie.

Indianul vorbise cu mare sfială: dar era o mare îndrăzneală din partea lui să-mi ceară un lucru pe care ar fi trebuit să i-l propun eu. Mie, tocmai îndrăzneala asta îmi plăcu. Ar fi fost o fală pentru el să-l țin pe lângă mine, o fală pentru care orice indian l-ar fi pizmuit. Băiatul îmi plăcea; și apoi eram prieten cu tatăl său, două motive care mă făcură să vin în întâmpinarea rugăminților lui.

Și apoi, se putea să am nevoie de el. Se cerea să iscodesc ce se petrece la conac, dar nu era bine să mă simtă careva. Calul îmi trebuia ca să mă pot duce mai repede de la un loc la altul totuși în unele împrejurări mă putea stingheri. S-ar fi putut să stau zile întregi la pândă pe lângă conac și calul m-ar fi dat de gol. Era deci un mare avantaj să-l am pe băiat aproape de mine. Îi întinsei mâna și-i spusei zâmbind:

— Ești un băiat viteaz și-mi placi. Știu că tatăl tău o să se bucure când va afla că te-am oprit lângă mine. Așadar, ne-am înțeles. S-ar putea să am nevoie de tine. Poate că vei avea acum prilejul să-ți câștigi un nume și mi-ar părea bine să te ajut la îndeplinirea acestei dorințe.

Nu-și poate închipui nimeni bucuria lui. Nu zise însă nici un cuvânt; fratele său îl felicită cu un „Uff!” scos din toată

inima pe când sora lui își împreună doar mâinile fără să spună ceva.

— Crezi tu, urmai eu, că fratele și sora ta vor ajunge cu bine acasă? Multe se pot întâmpla în drum.

Acum deschise gura și cel mic, spunând cu sfială, dar hotărât:

— Nu ni se poate întâmpla nimic fiindcă acum am și eu o armă cu ce să mă apăr. Și apoi știu că de aici până acasă la noi nu putem întâlni nici un vrăjmaș.

Ajunsesem în sfârșit la locul unde ne sfătuisese mormonul să poposim. Bineînțeles că nici vorbă nu putea fi de popas, de aceea ne văzurăm de drum Deoarece observațiile mele erau îndreptate spre partea de sud a ținutului nu voiam să mă îndepărtez prea mult spre nord. Totuși, nici aproape de hacienda nu puteam să rămân! Se cerea însă să procedez așa ca să mi se piardă urma.

Nu ne oprirăm din drum până după miezul nopții când am dat de un loc foarte potrivit pentru scopul urmărit de mine.

Răsărise luna și se vedea până departe. Pământul era pietros și copitele cailor nu lăsau urme. Spre miazănoapte se zărea o dungă întunecată. Era o pădure deasă la marginea căreia se înălța un copac mai înalt decât toți ceilalți.

— Uff! zise băiatul mai mare, am ajuns în sfârșit la locuri cunoscute. Asta e pădurea „Stejarul vieții”. De aici știe fratele meu mezin pe unde s-o ia ca să nu se rătăcească.

— Bine, răspunsei eu, aici să fie locul despărțirii și tot aici voi veni peste șase zile să mă întâlnesc cu tatăl vostru și cu războinicii lui.

Dădui tânărului indian instrucțiunile trebuincioase, îi spusei amănunțit locul unde trebuia să mă întâlnesc cu Winnetou și-i trimisei tatălui său, în dar, armele pe care le luasem de la mormon. Băiatul mă asigură că va căuta să ajungă până a doua zi seara acasă, adică în două zile, în loc de trei. Ne împărțirăm proviziile; eu eram bucuros că vom

avea ce mânca în aceste două zile, deoarece de vânat nu putea fi vorba, ca să nu se audă împușcăturile.

După ce plecară, legarăm caii de copaci și ne întinserăm în iarbă ca să ne odihnim până la ziuă.

Când ne deșteptară dis-de-dimineată, mă gândii că am două probleme de rezolvat. Mai întâi să aflu urma yumașilor și al doilea să iscodesc pe lângă conac ca să văd ce e cu emigranții și, dacă ar fi posibil, să vorbesc cu Hercules, atletul. Trebuia însă să aștept până ce se va însera.

Pentru a afla ceva despre yumași trebuia să mă duc neapărat la locul unde căpetenia lor atacase pe băieți. Nu se poate să nu se fi întors să-și caute feciorul; de acolo puteam să-i găsesc urmele ca să mă iau după ele.

Pornirăm la drum. Bineînțeles că nu în linie dreaptă fiindcă ar fi trebuit să trecem pe la hacienda. O luarăm deci pieziș, pe unde ne închipuiam că nu ne vom întâlni cu nimeni, ceea ce se și adeveri. Pe la amiază ajunserăm în vale. Pe măsură ce ne apropiam, eram și mai cu băgare de seamă. Leșurile cailor erau încă acolo. Un stol mare de corbi sfâșiau cu lăcomie carnea de pe oase. Trimisei pe băiat în vârful stâncii să vadă ce s-a făcut cu cadavrul yumașului. Băiatul veni să spună că acesta fusese dus nițel mai departe și acoperit cu bolovani. Urme de copite nu găsise, pământul fiind pietros.

La aceasta mă așteptasem. Povârnișul era mult prea neted și ar fi fost cu neputință să-l urce călare. Trebuia să mă încredințez acum dacă mai fusese cineva cu căpetenia yumașilor, cercetând jos în vale unde își va fi lăsat calul.

Nu găsirăm nimic; nici eu, nici băiatul. Pământul era tare și nu se vedea ceva deslușit; ici-colo, o piatră mișcată din loc care s-ar fi putut foarte bine să o fi dat chiar noi la o parte în ajun.

Indianul își încorda pe cât putea atenția. Ar fi fost foarte mândru să fi găsit ceva. Degeaba.

— Și cu toate acestea e sigur că au fost pe aici, zise el în cele din urmă necăjit. Pesemne că ochii mei sunt orbi pe ziua de astăzi. Rog pe Old Shatterhand să nu creadă că așa sunt întotdeauna.

— Mângâie-te cu gândul, băiete, că ai lui Old Shatterhand mai experimentați decât ai tăi, nu văd nici ei nimic. Există însă două feluri de ochi: ai trupului și ai sufletului; adică ai minții. Unde nu văd cei dintâi trebuie să vadă aceștia din urmă.

— Ochii minții mele văd tot atât de puțin ca ai trupului meu.

— Pentru că ți i-ai îndreptat probabil într-o direcție greșită.

— Rog pe Old Shatterhand să-mi spună încotro trebuie să-mi îndrept gândurile.

— Spre căpetenia yumașilor.

— Asta am și făcut până acum, dar nu am văzut nimic.

— Fiindcă ai început cu ziua de astăzi. Începe cu aceea de ieri și vei vedea rezultatul. Când cei doi care v-au atacat ieri au luat-o la fugă din pricina mea, te aflai sus pe stâncă; puteai deci să vezi mai bine și mai departe decât mine. Au luat-o în sus la deal. Tot pe acolo ne-am dus și noi dar n-am zărit nici o urmă de-a lor. Cum se face asta?

— Pesemne că au ieșit repede din vale.

— Așa cred și eu. Dealurile au povârnișurile repezi. Se poate urca cineva călare?

— Nu trebuie să fi apucat pe o cale lateralnică.

— Văd că ochii minții fratelui meu încep să vadă. Cu siguranță că fugarii n-au luat-o pe acolo la întâmplare.

— Nu, fiindcă oamenii lor se aflau pe aproape.

— Bine. Îmi mai poate da fratele meu un temei care să dovedească presupunerile lui?

— Nu! răspunse el după câteva momente de gândire.

— Atunci să i-l dau eu. Să zicem că yumașii plănuiau să atace conacul și se ațineau pe aproape așteptând un moment prielnic. De aceea erau nevoiți să stea undeva

ascunși. Valea e în drum de la Ures la hacienda și puteau fi surprinși de cineva. Yumașii nu se puteau deci posta pe aici. Albul și căpetenia lor veniseră ieri în vale să iscodească dacă nu se vede vreun drumeț și v-au zărit pe voi. Unde sunt iscoadele sunt și războinicii pe aproape. Când zic „aproape” înseamnă că nu chiar în preajma lor. Dacă yumașii ar fi fost aproape de tot, i-ar fi chemat fugarii imediat în ajutor ca să ne omoare sau cel puțin să ne urmărească. Așadar: yumașii se află undeva ascunși într-o vâlcea, nu departe de râpă, dar le trebuie cel puțin un ceas de drum călare ca s-ajungă până aici. Ar putea fratele meu să-mi spună în ce fel o fi vâlcea asta?

— Trebuie să fie împădurită ca să se poată ascunde cineva în desiș și cu iarbă destulă ca să aibă caii ce paște.

— Foarte adevărat. Să-și aducă aminte acum fratele meu de gurile celor trei văi lăturalnice pe lângă care am trecut ieri. La ce depărtare era cea dintâi?

— La o jumătate de ceas de drum — după cum socotesc albii timpul.

— Dar celelalte?

— A doua cu un sfert de ceas mai încolo și cea de-a treia departe, foarte departe de-aici.

— Atât de departe încât nici nu se cuvine s-o luăm în seamă. Acum să-și aducă bine aminte fratele meu de primele două. Cum erau? S-ar fi putut să răspundă în munți?

— Nu! răspunse tânărul fără să stea mult pe gânduri, ceea ce dovedea că avea o bună memorie. Întâia părea să fie îngustă și scurtă, dar gura celei de-a doua era foarte largă.

— Așadar, acolo trebuie să-i căutăm pe yumași. Bănuiala noastră se va adevăra dacă valea e acoperită cu copaci și tufe. Să mergem deci să vedem.

Încălecai. Băiatul sări și el în șa și zise cu o importanță copilărească:

— Să fim însă cu mare băgare de seamă, fiindcă s-ar putea ca tocmai după copacii pe care vrem noi să-i cercetăm să fie ascunși yumașii.

— Tocmai asta și vreau! răspunsei eu râzând cu poftă.

— Au să ne vadă venind.

— O s-avem noi grijă să nu ne vadă.

Felul prietenos și deschis în care îi vorbeam îi dădea curaj și îndrăzneală.

— Fratele meu alb să nu uite că noi ne ducem să-i căutăm după copaci. La loc deschis îi putem vedea de departe, dar într-o vale cu multe cotituri te pomenești înaintea copacilor în dosul cărora se ascunde dușmanul. Când să mai fugi?

— Fratele meu mic vorbește ca un înțelept, ca un cercetaș experimentat, dar nu se gândește că tocmai copacii aceștia îmi pot fi cel mai bun adăpost, iar cotiturile îmi pot da prilej de apărare. De altfel, cine vrea să descopere focul nu e nevoie să vâre mâna în jar, e de-ajuns să vadă numai fumul sau flăcările. Probabil că nici nu vom intra în valea a doua, unde bănuim că s-ar afla dușmanul.

Cu aceasta discuția noastră s-a încheiat.

Merserăm mai departe pe drumul din ajun, căutând să-mi îndrum calul pe pământ pietros ca să nu lase urme de copite după el.

Teama mea să nu ne întâlnim cu vreunul sau mai mulți yumași fu zadarnică. După vreo jumătate de ceas, ajunserăm la gura primei văi care ducea, ca și cea de-a doua, spre stânga. Intrați în vale. Indianul șovăi un moment, apoi mă urmă fără să rostească un cuvânt. Era vădit că nu-mi înțelegea gândul, așa că tăcu de frică să nu-l pun iar la respect. Dacă voiam să dăm de yumași în valea a doua, ce căutăm în cea dintâi? se va fi întrebat el în gând. Răspunsul veni foarte curând.

Valea era într-adevăr astfel după cum bănuisem noi, adică îngustă și prea puțin adâncă. În zece minute furăm sus pe deal. Ne aflam acum la loc deschis. La miazăzi,

miazănoapte și apus se întindea șesul, numai la răsărit se zărea un lanț de munți. Șesul era sterp, în afară de o dungă întunecată spre apus care trebuia să fi fost o pădure. Arătai cu mâna într-acolo și-l întrebai pe indian:

— Ce e după dunga aceea?

— O pădure, răspunse el repede.

— Nu, dunga însăși e pădurea care mărginește valea a doua pe care o căutăm noi. Înțelege acum fratele meu de ce am venit pe-aici și nu de-a dreptul? Dacă ne duceam pe dincolo ne vedeau yumașii, pe când așa nici nu bănuiesc că suntem pe urmele lor. Ce zice fratele meu? Așa e că poți să simți focul fără să vâri neapărat mâna în jar ca să te încredințezi că arde?

— Old Shatterhand să mă ierte! zise el cu umilință. Sunt încă un copil andru neștiutor. Mergem într-acolo?

— Da, pentru a le afla mai bine intențiile. Vrea fratele meu să rămână aici?

— Nu, merg și eu, măcar de-aș ști că tot neamul yumașilor se află acolo! răspunse el cu ochii fulgerători. Dacă însă Old Shatterhand îmi poruncește să rămân...

— Bine, te iau cu mine, vezi numai să nu faci vreo greșală. Doar știi ce primejdios lucru e să iscodești la lumina zilei un lagăr dușman.

Pornirăm în galop ca să trecem cât mai repede șesul unde puteam fi zăriți de cineva. Când am ajuns la marginea pădurii am descălecat amândoi și ne-am legat caii de copaci. Se cerea mai întâi să ne încredințăm că nu e nimeni pe aproape. Nu văzurăm însă nimic. Ne-am ascuns caii într-un desiș unde nu puteau fi zăriți, apoi îl întrebai pe băiat:

— Vrea fratele meu să rămână de pază la cai ori să vină cu mine? Sau mai bine să lucrăm fiecare pe seama noastră ca să nu pierdem prea mult timp.

— Dacă Old Shatterhand are încredere în mine, să-mi spună ce am de făcut și poate să fie sigur că n-am să fac nici o greșală.

— Atunci haidem. Trebuie mai întâi să găsim coborâșul în vale.

Intrarăm mai adânc în pădure și ajunserăm repede la un loc unde coasta cobora în linie dreaptă de vale. Ne lăsarăm pe povârniș până văzurăm că valea era acoperită toată cu iarbă grasă, întretăiată de pârâiașe cu apă limpede, iar dealurile care o înconjurau erau toate împădurite.

— Acum să ne despărțim, zisei eu. Tu o iei în sus și eu în jos. Peste un sfert de ceas să ne întâlnim iar aici să ne spunem ce-am văzut. Dacă nu găsim nimic, cercetăm mai departe până ce, ori dăm de yumași, ori vedem că ne-am înșelat. Bagă însă bine de seamă să nu faci zgomot sau să încerci să tragi.

Îi spusei acestea pentru că mă temeam că băiatul, văzând pe căpetenia yumașilor, nu se va putea stăpâni și va căuta să se răzbune împușcându-l imediat.

Pornii deci de vale și mersei o bucată de drum fără să văd ceva. Zării doar jos în iarbă niște urme, dar acestea puteau să fie ale vreunei sălbăticiuni care trecuse pe acolo. Când mă întorsei la locul de unde plecasem băiatul nu se înapoiase încă, veni însă în curând să-mi spună că a descoperit o urmă în iarbă.

— Am văzut-o și eu, îi răspunsei îngândurat.

— Dar nasul meu a simțit ce n-au văzut ochii mei, zise el.

— Ce?

— Miros de fum.

— Nu cumva și de carne friptă?

— Nu, numai de fum. Trebuie să fie undeva pe aproape un foc.

— Să mergem să vedem.

Ne furișarăm pe sub copaci cu gând că dacă ar fi cineva pe acolo să-l zărim noi înainte de-a ne vedea el pe noi. Când ne-am apropiat de locul până unde ajunsese tânărul mimbrenjo în cercetările lui, trase adânc aerul pe nări și mă privi întrebător. Mirosea într-adevăr a fum și din ce

înaintam mirosul se simțea mai tare. După un timp, băiatul se opri în loc, mă trase de mânecă și-mi șopti la ureche:

— Să fie albi?

— Nu cred.

— Miroase a *nah-oatli*^[13].

— Le mănâncă și indienii. Să mergem înainte.

În curând simții și eu miros de fasole fiartă.

E o mâncare preferată a mexicanilor care le place și indienilor. Dar cine să fiarbă fasole aici în pustietatea asta? Se cere căldare, pirostrie și alte vase, semn că la expediția indienilor luau parte și albi.

Ne dădurăm tot mai aproape și ce văzurăm întrecea toate așteptările noastre. Credeam că vom da de o ceată de indieni care își vor fi făcut aici un lagăr în aer liber, când colo era o tabără cu corturi și cu tot ce se mai cere pentru un popas lung.

Vreo douăzeci de corturi de pânză, unele noi, altele cârpite, în mijlocul cărora se ridica unul mai mare, cu trei pene de vultur la ușa, semn distinctiv al căpeteniei indienilor. În fața cortului, în cinci căldări mari atârinate pe prăjini, fierbea fasolea. Mai la o parte, un cort mai mititel părea să fie camera cu provizii. Yumașii stăteau unii lângă foc, alții adunați în grupuri înaintea corturilor pălăvrăgind între ei.

— Uite-i! șopti băiatul. Să-i număr?

— N-ai să poți fiindcă mulți din ei sunt în corturi. Numără însă caii. Trebuie să fie undeva pe aproape.

— Să mă duc?

— Du-te. Bagă însă de seamă să nu te vadă.

Îl lăsa să se ducă singur ca să-i dovedesc încrederea pe care o aveam în el ca într-un războinic experimentat. Când se înapoie, îmi șopti:

— Am văzut de două ori câte cinci ori zece cai și încă alți trei pe deasupra.

Nici un indian fără școală nu poate număra până la o sută. La unele triburi știința lor aritmetică nu merge decât până la zece, la altele e redusă la cinci. Înțelesei că număraseră o sută trei cai și cum printre aceștia vor fi fost câțiva de povară, yumașii nu puteau fi mai mulți de nouăzeci. Femei nu erau, numai bărbați, mai toți înarmați. Cu tot numărul lor mare, în lagăr domnea cea mai mare liniște. Deși se credeau în siguranță, se fereau să facă gălăgie.

Văzui pe unul din cei care învârteau fasolea în căldări intrând în cortul șefului, să-i spună probabil că mâncarea e gata, căci ieși repede și începu să bată din palme strigând:

— Miușyame, ma, veniți, mâncarea e gata. Indienii de prin corturi veniră cu câte o oală în mână, cei de afară alergară să le aducă pe-ale lor, toți apropiindu-se de foc ca să-și ia porția. Numai doi din ei nu. Erau prea mândri ca să ia parte la ospăț. Unul era Gură-mare, celălalt un alb.

Când acesta întoarse capul recunoscu în el pe... tânărul Weller, fostul supraveghetor de pe vapor.

Așadar toate presupunerile mele de până acum se adevereau. Mă întrebam numai unde poate fi tatăl său. Aici în lagăr nu, altminteri l-aș fi văzut și pe el.

În câteva minute yumașii își sfârșiră ospățul, pe urmă începu lenevirea de adineauri. Era vădit că pe ziua de azi nu se plănuise nici o mișcare. Mai târziu șeful ieși cu Weller din cort, iar acesta îi făcu semn unui indian să-i aducă numaidecât calul.

— Haidem, îi șoptii eu băiatului, trebuie să plecăm imediat.

— Unde?

— Nu știi încă, probabil însă că la hacienda.

Făcurăm același drum ca la venire și-l zării pe Weller coborând în vale.

Era singur. O luarăm în galop și ne ascunserăm după o ieșitură de stâncă la gura văii. Dacă Weller nu trecea pe acolo, însemna că se ducea la conac. Așteptai un sfert de

ceas. Nu veni. Mă hotărâi să mă iau după el. În drum fel de fel de gânduri îmi frământau mintea. Mă întrebai înainte de toate dacă o să se arate la conac sau o să stea numai să pândească prin apropiere. Probabil că această din urmă presupunere a mea era cea adevărată, deoarece bănuiam că tânărul mormon făcea pe omul de legătură între yumași și Melton și va căuta să se întâlnească pe ascuns cu el. Dacă aș fi știut locul de întâlnire mi-ar fi fost lesne să-i spionez ca să aflu ce plănuiesc. Era însă atât de greu de aflat acest loc! Trebuia să lucrez cu repeziciune.

Ieșirăm deci din vale sperând să-l mai pot zări pe Weller; se impunea să fiu cu băgare de seamă ca să nu mă vadă și el pe mine.

Din fericire, pământul era aci mai moale și înăbușea tropotul cailor noștri. Se cunoșteau însă lămurit urmele de copite. Nu se putea să nu-l ajungem.

Într-adevăr, când cotirăm după un dâmb, îl văzurăm înaintând în pasul calului. Nu mai încăpea îndoială că se ducea la conac.

Tânărul meu tovarăș, care tăcuse până atunci, nu-și mai putu stăpâni curiozitatea și mă întrebă cu oarecare sfială:

— Pentru ce-l urmărim pe alb? Vrea Old Shatterhand să-mi spună și mie?

— Da. Îl urmărim pentru că e un trimis de-al lui Gurămare.

— Către cine?

— Bănuiesc că la Melton, prizonierul nostru de ieri. Probabil că se duce să pună la cale o năvală asupra conacului, pe care eu vreau s-o împiedic cu orice preț. S-ar putea să aflu ce uneltesc ei în ascuns.

— Vrea fratele meu alb să asculte ce vorbesc?

— Da.

— Cum poate s-o facă dacă nu știe locul de întâlnire?

— Nădăjduiesc să-l aflu.

— Atunci se cere să nu-l scăpăm pe alb din ochi. Dacă însă i-ar veni în gând să întoarcă o dată capul, nu se poate

să nu ne zărească.

— O să-l urmărim abia după ce se va întunece și o să-i ies înainte pe alt drum.

— N-o să ne vadă urmele?

— O să creadă că sunt ale unor văcari de pe moșie. S-ar mai putea să dea de ele tocmai după ce se va înnopta și n-o să le mai vadă. Știm drumul pe care o s-apuce, fiindcă tot pe-acolo am venit și noi ieri. E aproape sigur că o să se ducă la lacul în care se varsă pârâul Arroyo. Numai așteptându-l aici îl avem cu siguranță în palmă, cu atât mai mult cu cât, până s-ajungem noi la lac, se va fi înnoptat de mult.

— Ce ocol o să facem?

— Nici eu nu știu încă, deoarece nu cunosc ținutul. Intrăm mai întâi în valea lăaturalnică și acolo o să vedem unde corespunde.

— Știu eu unde ne scoate drumul, fiindcă pe acolo trebuia să trecem eu și frații mei ca să ne ducem acasă. Ne-am abătut din cale cu gând să găsim cai de schimb la conac.

— Și unde ajungem după ce-om ieși din vâlcea?

— La un șes mare care se întinde foarte departe.

— Un șes zici? Se poate deci lăsa calul să-și ia avânt fără frică de vreo piedică în cale?

— Da. Dacă mergi drept înainte ajungi la „Stejarul vieții”, unde trebuie să ne întâlnim cu războinicii noștri. Dacă vrei să te duci la conac, cotești la dreapta; cum e drumul până acolo, vezi, asta nu știu, fiindcă n-am fost mai departe.

— Ce mi-ai spus tu mi-e destul. Acum sunt sigur că vom ajunge la timp. Să ne vedem deci de drum.

În timp ce vorbeam noi așa, Weller pierise din raza vederii noastre. Noi lăsarăm caii în voie, ca să fim cât mai departe de el; de-abia când ieșirăm în șes îi zorirăm la drum.

Când soarele se lăsă la asfințit, zărirăm la miazăzi o pădure.

— Trebuie să fie copacii care mărginesc pârlul, zise băiatul.

Eram și eu de aceeași părere și ne îndreptarăm într-acolo. Cum ajunserăm în pădure, se și întunecă. Descălecarăm și luarăm caii de căpăstru. Copacii erau destul de rari și puteam înainta lesne. Deodată zărirăm la stânga noastră lacul. Weller trebuia să vină din dreapta. Mai întâi de toate se cerea să ne ascundem caii undeva în desiș, ca să nu poată fi văzuți, dar să aibă în același timp apă și iarbă ca să-și potolească foamea și setea. Am găsit foarte repede un loc prielnic. Lăsai caii în paza tânărului indian și-i dădui să-mi țină pușca de care n-aveam deocamdată trebuință. După aceea am trecut pe partea cealaltă a lacului, unde m-am întins în iarbă ca să-l aștept pe Weller care, după socoteala pe care mi-o făcusem eu, nu putea să întârzie mult.

Locul unde mă aflam, ca și acela unde erau ascunși caii, găsit din întâmplare, era ferit chiar de ochii argaților ce pășteau vitele moșierului. În afară de susurul apei și foșnetul ușor al frunzelor domnea o liniște desăvârșită; orice zgomot în afară de cel al pădurii se putea auzi de la mare depărtare.

Trecu vreo jumătate de ceas de așteptare; din stânga se auziră pași. Din direcția aceea trebuia să vină fostul nostru supraveghetor și nu se putea să nu treacă prin fața mea ca s-ajungă la lac. Pământul era atât de umed încât numai un auz deprins cu pustietățile ar fi fost în stare să-l simtă.

Weller trebuie să-și fi legat calul de vreun copac căci venea pe jos. Pășea încet și se oprea când și când din mers ca s-asculte, de aceea îmi fu lesne să-l urmăresc.

Mă târam pe brânci după el, mă opream când se oprea el, până ce ajunserăm pe malul lacului unde se vărsa pârlul.

La vreo cincizeci de pași de albia apei se afla un arin singuratic. Ramurile își răsfângeau umbra pe luciul apei. Mă dădui după o tufă, deoarece nu mai auzeam pașii. Probabil că locul de întâlnire era sub arinul de pe mal. Mai rău nici că se putea. Să fi fost în pădure, mă puteam târî pe sub copaci sau ascunde în vreo tufă, aici însă ar fi fost imposibil, deoarece, la loc deschis și cu hainele mele albe de pânză, m-ar fi zărit numaidecât. Tocmai împrejurarea aceasta mă făcu să mă gândesc la un mijloc de a-mi ajunge scopul. Malurile pârâului erau cam înalte și puteam străbate prin apă la arin.

Mă dezbrăcai până la piele, vârâi tot ce-aveam prin buzunare în chimirul meu de piele, le ascunsei în tufiș și mă lăsai în apă. Pârâul era aici, aproape de albie, atât de adânc, încât apa îmi venea până la subsuori. La nevoie mă puteam afunda până la gură. Cum malul era înalt de peste un cot, nu era primejdie să fiu văzut de sub arin dacă mă țineam aproape de el.

Înaintam cu băgare de seamă pas cu pas, ca să nu se audă apa clipocind.

Uneori mă opream în loc, s-ascult. Auzii voci. Vorbeau doi inși cu glas scăzut.

Ajunsei în sfârșit la arin fără să fiu simțit. Sub crengile lui dese eram în siguranță. Întinsei mâinile să mă prind de rădăcini și mă târâi binișor pe mal. Văzui doi oameni stând pe o buturugă. Era fostul supraveghetor și bătrânul Weller, tatăl său.

— Moșierul n-a vrut cu nici un chip să admită propunerea mea, zicea bătrânul.

— Poate că nu i-ai oferit destul, răspunse celălalt.

— Nu i-am oferit încă nimic deoarece nu vrea să vândă moșia. După năvălirea indienilor cred că o să-și schimbe gândul. Și-apoi, presupunând chiar că s-ar învoi s-o vândă, prețul oferit de mine era ridicol. Nu văd de ce să nu aștept până ce-o să pot lua moșia pe a patra parte cât ar fi trebuit să-i dau înainte.

— Așa de ieftin tot n-o s-o poți avea.

— Ba bine că nu! După ce va fi devastată de indieni n-o să mai facă multe parale. De unde să ia proprietarul haciendei bani ca s-o pună iar la punct? Dacă nu vrea s-ajungă cerșetor, e silit s-o vândă pe cât i-oi da.

— Dar dacă găsește bani cu împrumut?

— Ei aș! Nici un bogătaș mexican nu-și dă banii pentru o astfel de afacere. Nu se pricep la speculații. E mai mult ca sigur că va trebui în curând să părăsim Statele Unite. Utah e pierdut pentru noi toți și frumosul nostru Salt-Lake-City va cădea peste puțin timp în mâinile profanilor. Atâtea neveste e împotriva moralei creștine și a legilor Uniunii ai cărei locuitori sunt „foarte morali”. Noi însă nu ne lăsăm legea și va trebui să ajungem la o emigrare a cărei importanță va rămâne în istorie. Aici e locul nostru; de aici o să pornească obârșia viitorilor noștri urmași care se vor înmulți ca nisipul mării. De aceea trebuie să luptăm din toate puterile ca să ni-l câștigăm pe orice cale. Hacienda aceasta ne trebuie cu orice preț. Dacă proprietarul ei nu ne-o dă de bună voie, o să i-o luăm cu de-a sila. E întâiul pas ce se cere făcut peste graniță. Dacă reușim, în curând vor veni și alți frați de-ai noștri în număr din ce în ce mai mare.

Ceea ce spunea omul era un fel de disertație asupra trecutului și viitorului mormonilor. Cei doi Weller vroiau să-l silească pe proprietar să le vândă moșia. În aparență, procedeul era simplu. După ce indienii vor fi devastat-o, Pruchillo, din lipsă de bani, nu va avea încotro și o va vinde pe un preț de nimic.

— Începutul s-a făcut, urmă bătrânul Weller și lucrurile ar fi mers mai departe dacă nu intervenea afurisitul acela de neamț. Omul ăsta e în stare să ne zădărnicească toate planurile. Cine dracu și-ar fi închipuit că Old Shatterhand...

— Să fie într-adevăr Old Shatterhand? întrebă tânărul. Ce dovadă avem? Poate că ne înșelăm.

— Dovada cea mai bună am avut-o ieri, când a mărturisit singur cine e. A fost o luptă între el și Melton...

— Zău? S-a încumetat Melton să se ia la luptă cu Old Shatterhand, când știa bine cu cine are de-a face? Ce nesocotință!

— Nici o nesocotință. Eu în locul lui aș fi făcut la fel. Neamțul îi ghicise pe jumătate planurile. Farsa cu speriatul calului a făcut-o înadins ca să se poată duce la Ures. Ce s-a mai petrecut știi și tu. I-a scăpat pe cei trei mimbrenjos din mâinile noastre, împușcându-l pe fiul căpeteniei yumașilor. Pe urmă s-a dus la hacienda ca să-l avertizeze pe moșier, spunându-i că indienii plănuiesc un atac asupra conacului și că Melton e un pungaș.

— Hm... ăsta e într-adevăr primejdios pentru noi. Mai departe!

— Noroc că moșierul a făcut haz de vorbele lui. Tu știi că atunci când Melton vrea să-și câștige simpatia cuiva, reușește. Și apoi Timoteo e cam mărginit la minte și nu vede mai departe de vârful nasului. L-a dat pe neamț pe ușă afară.

— Zău?

— Dar în momentul când acesta voia să plece a sosit și Melton. L-a oprit nițel în curte, s-a dus la moșier și a aflat de la el ce i-a spus neamțul. Trebuia lucrat la repezeală. Nu era timp de pierdut. Melton l-a însoțit pe neamț o bucată de drum, s-a ascuns pe urmă într-un tufiș cu gând să-l împuște când o trece pe-acolo. Dar Old Shatterhand i-o luase înainte și-l aștepta.

— Nu se poate!

— Uite că s-a putut. S-au luat amândoi la luptă în tufiș și Old Shatterhand i-a sucit lui Melton mâinile de la încheieturi, din care cauză nu va putea ține multă vreme o armă în mână.

— Nemaipomenit! Ce-a făcut apoi Melton?

— Nimic. Neamțul i-a dat drumul, dar i-a spus să se ferească fiindcă a doua oară nu-l mai iartă.

— Și apoi?

— Neamțul a plecat. Cred însă că se întoarce.

— Unde să se fi dus?

— În orice caz la mimbrenji, ca să le ceară ajutor împotriva yumașilor noștri.

— Lua-l-ar dracu! Dacă reușește, planul nostru s-a dus pe copcă.

— Nu încă. Trebuie să așteptăm până ce se va întoarce. Se crede el deștept, dar a procedat ca un prost lăsându-ne să-i ghicim gândul. Eu în locul lui l-aș fi culcat pe Melton la pământ. Era în drept s-o facă. Acum Melton o să ia parte la luptă nu cu arma în mână, bineînțeles, dar totul o să se petreacă sub comanda lui.

— De luptă nu poate fi vorba. Nemții care ne-au căzut atât de lesne în capcană au să se țină de-o parte, mai ales când vor înțelege că nu e pielea lor în joc. Cât pentru cei câțiva argați și ciobani care se află pe moșie, ăstora le facem repede de petrecanie. Trebuie însă să ne grăbim.

— Tocmai asta voiam să-ți spun. Melton e de acord cu noi. Planul nostru era să mai așteptăm, acum însă nu se mai poate amâna. Așadar, astăzi atacul, mâine tocmeala cu Pruchillo, iar poimâine spre Ures pentru legalizarea actului de vânzare. N-are decât să vină pe urmă neamțul cu toți mimbrenjii lui, că n-are ce să ne mai facă.

— Rămâne atunci de hotărât timpul și ora. Trebuie să comunic ceva căpeteniei yumașilor în privința asta?

— Nu, o voi face singur. Spune-i că mâine pe înserat voi fi în lagărul lui.

— Poți pleca de la conac fără să se bage de seamă ceva?

— Pentru ce nu? N-am decât să spun că mă duc la vânătoare sau altceva.

— Dar dacă vor vedea că nu te-ai întors peste noapte?

— Am să pretextez că m-am rătăcit și am dormit în pădure. Mai suspect o să le pară că am ieșit acum la ora asta din conac, de aceea trebuie să mă și întorc imediat. Mai ai ceva să-mi comunici?

— Nu.

— Nici eu ție. Noapte bună, băiete!

— Noapte bună, tată. Spune-i lui Melton din partea mea că-i doresc grabnică însănătoșire.

Se despărțiră. Bătrânul o luă spre conac, iar tânărul se duse să-și ia calul de unde-l legase ca să se întoarcă în lagărul yumașilor. Eu ieșii din apă, mă îmbrăcai repede și mă îndreptai spre locul unde mă aștepta tovarășul meu ca să-i spun că trebuie neapărat să mă duc la conac.

Așadar era vorba despre o năvală a yumașilor proiectată pentru mai târziu, care însă, din pricina mea, trebuia să aibă loc cât de curând. Era deci nevoie să-i pun imediat la curent pe concetățeni, deși, din spusele lui Weller, reieșea că nu era nici un pericol pentru ei.

Acest lucru mă mira. De ce să fie uciși ciobanii, văcarii și argații, în caz că ar încerca să apere conacul și emigranții nu? Oricât mi-aș fi trudit creierii, nu puteam să înțeleg.

6. O uneltire diabolică

După ce i-am comunicat impresiile mele tânărului indian, am pornit spre conac, ferindu-mă să mă vadă vreunul din văcari. Era încă devreme și aveam deci posibilitatea să găsesc poarta deschisă. Voiam să vorbesc cu atletul, singurul oarecum inițiat în tainele mele și în care puteam avea oarecare încredere.

Din nenorocire poarta era închisă. Afară nu erau decât ciobanii și văcarii cărora nu mă puteam adresa; trebuia neapărat să intru, cu orice preț, în curte. Nu exista însă decât un singur mijloc: pârâul care trecea pe sub zidurile conacului.

Mă lăsați în apă și intrați în curte. La lumina câtorva focuri îi văzui pe emigranți pregătindu-și cina. Deasupra unor frânghii legate de prăjini atârnavă hălci de carne puse la afumat. Se tăiaseră în scopul acesta vaci și porci pentru provizii.

Lumina vie pe care o răspândeau flăcările nu era defel prielnică scopului meu, totuși numai mulțumită ei puteam să îl deosebesc pe atlet dintre ceilalți. Îl văzui plimbându-se singur prin curte și fumând. Era prea departe de mine ca să-l pot striga, trebuia deci să mă înarmez cu multă răbdare.

Emigranții păreau veseli. Cântau. Polonezul le ținea isonul. Pe frumoasa Judita n-o vedeam.

Urișul nu lua parte la veselia lor. Se plimba îngândurat căutând să se îndepărteze cât mai mult de ei. La un moment dat ajunse la cincisprezece pași de mine și se opri cu ochii ațintiți la apa pârâului. Acum era momentul. Îl strigai încetisor pe nume.

Tresări și ascultă mirat că nu vede pe nimeni. Îl strigai iar și zisei în șoaptă:

— Nu te speria. Sunt aici în apă și te așteptam. Dă-te mai aproape, am ceva de vorbit cu dumneata.

Se apropie codindu-se. I se părea ciudat că-i vorbește cineva din apă. Mă ridicai nițel ca să mă vadă. Acum mă recunosc.

— Dumneata ești? Te-ai făcut sirenă, după cum văd, ori pescuiești în apă tulbure?

— Nici una, nici alta. Șezi jos în iarbă ca să nu atragi atenția.

— Bine faci că te ascunzi! șopti el. De te-ar vedea careva, ai păți-o rău de tot.

— De ce?

— Din pricina lui Melton. L-ai pândit hoțeste și l-ai jefuit. I-ai luat banii, armele, tot ce-avea la el. Cu mare greutate ar fi scăpat din mâinile dumitale. În goană i s-a poticnit calul și și-a rupt amândouă mâinile când a căzut.

— Aha!... Așa!...

— Da. Ba după cum aud, te-ai făcut și hoț de cai.

— Asta cam așa e, deși nu eu i-am furat ci altul, dar din îndemnul meu.

— Frumos îți șade! Acum să lăsăm gluma. Ia spune-mi și mie pe unde mi-ai colindat și ce s-a întâmplat de ai renunțat la postul de contabil?

— Am renunțat de bunăvoie și de colindat am colindat și o să mai colind tot prin preajma conacului.

— Ai vreun motiv? Tot bănuitor ai rămas?

— Mai mult ca oricând. Mai ales că bănuiala mea începe să se adeverească. Conacul o să fie atacat de indieni.

— Ei și! O să-i strâng nițel în brațe pe aceste piei-roșii.

— Nu lua lucrurile în glumă. Vorbesc foarte serios, crede-mă. E vreunul Weller pe-aici?

— Da. A sosit azi la prânz.

— Ce caută la conac?

— Se zice că ar avea de gând să cumpere moșia, dar lui don Timoteo nici prin gând nu-i trece s-o vândă.

— Se cunosc mai de mult?

— Nu cred.

— L-ai văzut pe Weller stând de vorbă cu Melton?

— Nu, din simplul motiv că pe Melton nu-l poate vedea nimeni. Zace la pat fiindcă are fierbințeli. Lua-le-ar dracu de fierbințeli!

— De ce fierbințelile și nu pe Melton?

— Din partea mea poate să-i ia pe amândoi și pe dumneata odată cu ei, n-am nimic împotriva.

— Foarte mulțumesc! Dar ce ți-am făcut eu, omule?

— Mă mai întrebi? Mie îmi vine să plesnesc de ciudă și dumitale îți arde de glumă. Știi dumneata unde se află Judita?

— De unde vrei să știi? Ori nu cumva a plecat?

— Ba e aici. E chiar foarte bine unde e.

— I-ascultă, domnule, vorbește deslușit, ce e cu ea?

— Ce e cu ea? zise atletul scrâșnind. Face pe sora de caritate. Stă lângă Melton și-l îngrijește. Auzi dumneata, soră de caritate!

— De ce nu? Pesemne că are un talent deosebit pentru așa ceva.

— Nu vorbi prostii. Fata asta are talent la toate, mai ales să-i scoată pe bărbați din minți, să-i înnebunească de tot...

— Atunci te-o fi înnebunit și pe dumneata nițeluș.

— Ce nițeluș, domnule! M-a înnebunit de-a binelea și tare mă tem că nebunia asta o să mă facă să-mi pierd capul și să-i răsucesc într-o zi lui Melton gâtul ca la un pui de găină.

— De, s-ar putea să-ți pierzi mintea nu numai ca să-i răsucești gâtul lui Melton, ci ca să rămâi de tot fără cap.

— Nu face nimic! Și-așa tot fără cap sunt de când o cunosc pe ea. Vezi deci că am toată dreptatea să fiu supărat pe dumneata. Dacă îl lăsați pe Melton în pace, ea n-ar sta acum la căpătâiul lui ca să-l îngrijească.

— Ce vină am eu că e fată miloasă? Cine o pune să facă pe sora de caritate?

— Ca să mă scoată pe mine din fire. Polonezul a pus-o la cale să se dea bine pe lângă Melton. Tare-aş vrea să fie adevărat ce spui. Să vină o dată indienii şi să-i facă harcea-parcea pe toţi câţi se află aici.

— Şi pe dumneata la un loc cu ei. De altminteri, în privinţa asta poţi fi liniştit. Dorinţa dumitale atât de umanitară o să fie împlinită mai curând decât crezi, fiindcă indienii au şi sosit.

— Glumeşti?

— Nu glumesc defel. I-am văzut cu ochii mei. Şi supraveghetorul nostru Weller e cu ei.

— Ei drăcia dracului! Atunci ai avut dumneata dreptate.

— Vezi bine. Stai colea şi-ascultă.

Îi povestii atât cât crezui de cuviinţă din cele ce ştiam şi văzui spre bucuria mea că mă credea.

— Ciudat om mai eşti şi dumneata, spuse el după ce sfârşii eu. Îmi închipuiam că ai o fantezie foarte bogată, că vezi stele verzi pe pereţi. Acum însă m-am convins că tot ce vezi şi judeci are o noimă. Toată puterea mea stă în pumni şi pe aceştia ţi-i pun cu plăcere la dispoziţie.

— O să am nevoie de ei, de gândit o să gândesc eu pentru dumneata, dar când o fi trebuinţă, o să ne folosim şi de forţa fizică.

— Bizuie-te pe mine! Ce am de făcut acum?

— Deocamdată nimic.

— Nimic? Să le spun celorlalţi ce-i aşteaptă?

— Nu. Tot ce-am vorbit să rămână între noi. Cum s-o zvoni ceva, pierdem tot terenul de sub picioare. Mormonul mă crede departe şi se simte în siguranţă. Un singur lucru îţi cer: să observi tot ce se petrece în conac în legătură cu cele ce ţi-am povestit şi să mi le spui şi mie.

— Când şi cum, că doar nu vei fi vrând să te arăţi tuturor?

— Vino în fiecare seară pe la miezul nopţii la pârâu. Dacă ai ceva de comunicat mă găseşti aici.

— Vezi că dormim toți colo, în locuințele pentru servitori și m-ar simți cineva când aş ieși. O să caut însă un pretext ca să dorm afară.

— Bine, ne-am înțeles. O să-ți dau eu de veste când să-i înștiințezi pe ceilalți cu care ai venit. Pentru moment, vezi să nu scapi vreo vorbă. Se cere să fim cu mare băgare de seamă.

— Vezi și dumneata ce faci și nu mai fura caii oamenilor, să nu dai de bănuț că te ații prin preajma locului. Și-apoi n-am putut să sufăr în viața mea furtișagul.

Râse încet de gluma lui, la care îi răspunsei tot cu o glumă.

— Îmi pare rău să-ți spun că nici dumneata nu ești mai prejos, căci de furat...

— Eu? N-am furat în viața mea.

— Se poate, dar o să furi chiar în noaptea asta; nu cine știe ce: o halcă-două de carne.

— Aha, am înțeles! Pentru cine?

— Pentru mine și indianul meu. Îți dai seama că nu-mi pot întrebuința timpul cu vânătoria, mai ales că împușcăturile m-ar da de gol. De mâncat însă trebuie să mâncăm. Văd colo niște carne; dacă dumneata...

— Știu ce vrei să spui: fură pentru mine, nu-i așa?

— Ai ghicit. Eu trebuie să-i spionez pe indieni Și asta poate să țină câtva timp. Vezi deci că am nevoie de provizii. Vezi dacă poți să-mi procuri atât cât au nevoie doi inși pentru câteva zile.

Se ridică de jos și porni agale înspre locul cel mai întunecos al curții, unde erau atârinate niște bucăți de carne. Nu-l văzui ce face, dar când se întoarse îmi aruncă un mușchi mare de vacă și se îndepărtă fără să mai spună ceva. După câteva minute veni iar cu vreo câteva pachete de ciocolată.

Cum nu mai aveam să ne spunem nimic important, luai proviziile și ieșii din apă dincolo de zid.

Mă întorsei la locul unde îl lăsasem pe băiat și pornirăm spre valea lăturalnică unde ne ascunseserăm înainte. Când am ajuns acolo se lumina de ziuă. Găsirăm un ascunziș și mai bun pentru cai, îl lăsa pe băiat să se odihnească nițel, iar eu mă îndreptai spre locul meu de observație din ajun. Stătui aici până după-amiază fără să observ ceva suspect, în afară de faptul că tânărul Weller se afla în lagăr.

Simțeam acum și eu nevoie de somn. Mă dusei să-l scol pe băiat și mă culcai în locul lui după ce îi dădui instrucțiunile trebuincioase.

Adormii numaidecât. Nu știu cât voi fi dormit, când mă trezi un răcnet prelung. Răcnetul se repetă. Știam ce înseamnă. Era strigătul de triumf al războinicului indian. Imediat după el se auzi un al treilea. Acesta, plângăreț, ca al omului care cere ajutor. Venea din partea unde îl știam pe indianul meu. Băiatul era deci în primejdie. Orice clipită era prețioasă. Fără să mai am timp să pun mâna pe vreo armă alergai într-acolo. Nu văzui însă pe nimeni, dar mai departe văzui iarba călcată, semn că se dăduse o luptă aprigă. Băiatul nesocotise ordinul meu, se apropiase prea mult de lagăr și fusese zărit de yumași, care puseseră mâna pe el. Trebuia să-l salvez cu orice preț, altminteri era pierdut. Mă repezii de vale, dar pintenul mi se agăță de o rădăcină și nu mă putui ridica de jos. Un grup de vreo șase indieni se năpustiră dintre tufe asupra mea. Vrusei să mă ridic, dar nu putui. Începui să izbesc în dreapta și-n stânga cu pumnii, degeaba. Mă biruiră și mă legară fedeleș.

Veniră și alți indieni. Mă priveau rânjind. Unul din ei zise cu o bucurie drăcească în ochi: Old Shatterhand.

— Old Shatterhand! răsună din gură-n gură până ce toți începură să răcnească, nebuni de bucurie, într-un glas: Old Shatterhand, de răsună valea. Își roteau armele deasupra capului meu, țopăind în juru-mi și împiedicându-se de rădăcini fără să le pese.

Îi priveam în tăcere, fiindcă n-aveam ce face.

Toți yumașii alergară să mă vadă, numai căpetenia lor și Weller nu. Cel dintâi din trufie, celălalt dintr-o nepăsare prefăcută deși era mai bucuros ca toți că mă știa acum în mâinile lor.

Fusei dus înaintea lor. Ucisesem pe fiul șefului, mă aștepta deci o moarte cumplită. Dar nu de asta îmi păsa mie acum. Mă gândeam la tânărul mimbrenjo în ajutorul căruia alergasem și mă bucuram că nu-l văd. Așadar băiatul tot scăpase. Mare noroc am avut că-mi scosesem, când m-am culcat, vesta în care îmi aveam ceasul și alte lucruri de preț. În buzunarele pantalonilor nu rămăseseră decât niște fleacuri de care mă puteam lipsi și punga cu puținii bani ce-i mai aveam.

Primejdia în care mă aflam era, ce e drept, destul de mare, dar nu pentru moment. Obiceiul indian e ca să-și târască prizonierii după ei ca să dea și celor de-acasă spectacolul chinurilor la stâlpul de tortură. Victima avea astfel un răgaz în care, dacă era dibaci, putea să fugă. Tot mai bine decât să te împuște pe loc.

Mie, ca ucigaș al lui Gură-mică, mi se hărăzea o moarte cumplită, după chinuri neînchipuite de o minte omenească, chinuri la care trebuie să fie de față întregul trib al yumașilor. Știam foarte bine aceasta și mai știam că nu mă vor supune la un tratament prea rău, ca să pot fi în stare să suport lungul drum până la ei acasă. Deci, pentru moment, viața mi-era prea puțin în pericol, dacă nu chiar defel.

Când mă uitai la chipul căpeteniei yumașilor, mă speriai de ura și dorința de răzbunare care se citea pe fața lui. Mă scuipă și mă măsură de sus până jos cu o privire scrutătoare fără să spună un cuvânt, dar Weller zise cu un zâmbet ironic pe buze:

— Bine-ai venit, senior. Îmi pare bine că am prilejul să te revăd. Cât timp am avut plăcerea să fim împreună, ai întrebuințat toate mijloacele ca să nu te dai de gol și să ne tragi pe sfoară. Acum ți s-a înfundat. Sunt tare curios să

văd cum o să ieși din bucluc și ce-o să încerci să faci ca să scapi de stâlpul de tortură.

Nici prin gând nu-mi trecea să-i răspund, deși tocmai ironia lui m-ar fi putut îndemna să-i spun că nu mă cred deloc pierdut, după cum își închipuie el. Mai trecusem eu prin astfel de împrejurări. Fusesem prizonier la siouci, la comanși, la indienii-ciori și indienii-serpi și totuși scăpasem teafăr din mâinile lor și cum yumașii erau niște bieți nevolnici față de aceia, ar fi fost de mirare să nu le trag clapa și să nu o șterg frumușel fără să mă simtă.

Harry Melton era însă mult mai de temut ca ei. Dacă i-ar fi venit gândul să mă ceară de la yumași, aș fi fost pierdut. Știam însă că pentru nimic în lume n-ar fi renunțat Gură-mare la răzbunarea lui. Tânărul Weller era inexistent pentru mine. Cuvintele lui erau obraznice și ridicole în același timp; probabil că șeful își dădu seama de aceasta căci îi zise cu glas poruncitor:

— Tacă-ți fleanca! Vorba ta e ca un spic fără rod și ca o apă fără pește. Nu-i este frică prizonierului nostru de unul ca tine. Știu că se cer toate brațele și toți ochii noștri ca să nu ne alunece printre degete. Dar nu o să ne scape, ci va trebui să îndure multe zile și nopți foamea și setea, legat de stâlpul de tortură pentru că a cutezat să-l ucidă pe feciorul unei căpetenii de yumași.

Weller îmi vorbise englezește, de aceea fusei foarte mirat că Gură-mare înțeleșese cuvintele lui. Chiar răspunsul acesta fusese spus într-un amestec de engleză, spaniolă și indiană, limbă întrebuințată prin regiunile de la Rio Grande și Rio Pecos.

Yumașii făcuseră cerc în jurul nostru.

— Old Shatterhand s-a apropiat el singur de lagărul nostru? Întrebă căpetenia pe oamenii săi.

— Nu, răspunse unul din ei.

— Nu? Atunci cu cine?

— Cu un indian, un copilandru, atât de tânăr încât nu poate să aibă încă nume.

— Cum arăta?

Îl descriseră pe tânărul meu însoțitor.

— O! strigă șeful, ăsta e unul din băieții mimbrenji care mi-au scăpat când Old Shatterhand le-a luat apărarea. Trebuie să moară și el legat de stâlp. Aduceți-l numaidecât în fața mea.

— Nu putem să-l aducem fiindcă ne-a scăpat, spuse omul rușinat.

— Cum? răcni yumașul. Vouă, bărbați în toată firea care vă ziceți războinici, să vă scape un copil care încă nici nume n-are? Nici nu-mi vine să cred că s-a putut una ca asta.

Și fiindcă indianul tăcea, căpetenia urmă din ce în ce mai înfuriat.

— Așadar e adevărat? Au să rădă muierile de voi, iar copiii o să vă arate cu degetul. Gândiți-vă la rușinea care vă așteaptă când celelalte triburi vor afla că atâția războinici yumași n-au fost în stare să prindă un copilandru de-al mimbrenjilor. Băiatul era cu Old Shatterhand; e același care mi-a fugit deunăzi împreună cu fratele și sora lui, soția căpeteniei opatașilor. Trebuie să fie, toți trei pe aici pe undeva. Căutați-i imediat. Răscoliți pădurea dacă e nevoie, dar să mi-i aduceți îndată ce-i veți găsi. Plecați cu toții și lăsați numai trei-patru din voi în lagăr.

Yumașii plecară în fugă. Numai trei din ei și Weller rămaseră cu Gură-mare în lagăr. Crezui că yumașul mă va lua la întrebări, dar nu fu așa. Porunci să fiu legat de un stâlp al cortului și nu se mai uită la mine. Eu însă știam că nu mă slăbește o clipă din ochi, privindu-mă pe furiș.

Urmă o așteptare chinuitoare pentru mine. Nouăzeci și nouă la sută că mimbrenjul meu va fi prins. Copoii erau prea mulți pe urmele lui ca băiatul acesta fără multă experiență să poată scăpa.

Dacă puneau mâna pe el rămâneam fără armele mele prețioase, ceea ce era mai rău ca orice.

Auzii strigăte de bucurie, semn că dăduseră de urmele lui. Strigătele se auzeau din ce în ce mai departe; îl urmăreau deci.

Trecu vreun ceas, care mi se păru mie o veșnicie. Se întoarseră în sfârșit, spre bucuria mea, fără băiat, dar căpetenia yumașilor răcni înfuriat:

— Cum, nu i-ați adus? Ați orbit de nu mai puteți găsi o urmă?

— Războinicii yumași nu sunt orbi, răspunse unul din ei. Arma mimbrenjului am găsit-o.

— Numai pe el nu, altminteri îl aveam acum aici, în fața mea.

— O să-l ai numaidecât. Urmele străbat pădurea și duc afară la șes.

— În ce direcție?

— Spre miazăzi.

Nu trecuse multă vreme, așa că nu se putea să nu-l fi văzut alergând pe câmp.

— Băiatul e mărunțel și piere din ochi chiar dacă depărtarea nu e mare. Urmele lui erau însă destul de deslușite și va fi prins repede. Noi ne-am întors fiindcă nu e nevoie de atâția oameni pentru un lucru atât de neînsemnat.

Căpetenia yumașilor tăcu, dându-și seama că mânia lui nu folosea la nimic, dar mie îmi creștea inima de bucurie la gândul că băiatul va fi reușit să scape. Era mai deștept decât mi-aș fi putut închipui și procedase cum nici eu n-aș fi izbutit mai bine. Lăsase caii cu lucrurile mele acolo unde erau și o luase la fugă peste câmp. Mai întâi îndrepta atenția urmăritorilor săi într-o direcție opusă față de cea unde se aflau caii; al doilea, fugea spre locuri pietroase, unde i s-ar fi putut pierde lesne urma.

Se întunecă. Indienii aprinseră focuri ca să-și pregătească de mâncare. Căpetenia lor nu se mișcase de la locul unde stătuse până atunci și nu scotea o vorbă.

Fierbea de mânie. Weller se dusesese să se plimbe nițel prin pădure și se întorcea acum agale la lagăr.

— Unde-ai stat atâta vreme? se răsti yumașul la el. Nu știi că e timpul când trebuie să sosească tatăl tău? Du-te de-l așteaptă și adu-l încoa.

Tânărul plecă fără să-i răspundă. Peste puțin se întoarseră și yumașii porniți după fugar. Speranța mea nu fusese zadarnică: veneau fără el. Furia șefului nu mai cunoscuse margini. Sări ca turbat de la locul lui, îl apucă pe unul din ei de piept și-l zgâlțâi zdravăn zbierând:

— Tot nu l-ați găsit, păcătoșilor, viermi împruțiți care se târâie prin mocirlă și nu văd ce se petrece pe pământ! O să vă trimit pe la vetrele voastre să stați și să cârpiți corturi ca muierile bătrâne care nu mai sunt bune de nimic!

Era o insultă cum nici că se putea mai mare, întrecând drepturile unui șef de trib. O căpetenie indiană nu are altă putere decât aceea îngăduită de supușii săi care l-au ales de bunăvoie, putând să i-o retragă atunci când îl cred nevrednic de ea. Indianul căruia îi adresase aceste cuvinte se smuci din mâna lui și zise indignat:

— Cine îi dă dreptul lui Gură-mare să se atingă de mine și să-mi zică vorbe de ocară? Dacă am greșit, să mă judece bătrânii tribului și să-mi dea osânda ce mi se cuvine. Cine însă mă insultă, să pună mâna pe cuțit și să se ia la luptă dreaptă. Gură-mare să-și dea seama că ponegrindu-mă pe mine îi insultă pe toți războinicii yumașilor care m-au însoțit.

Se auzi un murmur de aprobare.

Căpetenia înțelese că mersese prea departe, de aceea răspunse cu glas domolit:

— Fratele meu o să judece și o să înțeleagă că nu eu am vorbit astfel ci mânia care îmi clocotește în piept.

— Omul trebuie să știe să-și stăpânească mânia, dar să zicem că n-ai spus nimic. Chiar dacă Gură-mare s-ar fi dus să-l caute pe băiat, sigur că nici el nu l-ar fi găsit.

— Dar picioarele unui copil sunt mai scurte decât ale unui om matur. Nu înțeleg cum nu l-ați putut prinde.

— Am alergat până ce ni s-a tăiat răsuflarea, dar nici măcar nu l-am zărit. Deodată urmele lui s-au pierdut în pământul pietros și n-am mai văzut nimic.

— Alte urme în afară de-ale lui nu mai erau?

— Nu.

— Atunci fratele și sora lui nu mai sunt cu el. Să-l întrebăm pe Old Shatterhand cum stau lucrurile.

— Cum ai ajuns aici cu băiatul pe care-l căutăm, zise șeful întorcându-se spre mine, pe jos sau călare?

— Pentru ce mă-ntrebi? răspunsei eu. După cum pretinzi, nu ești doar un războinic de-al yumașilor, ci și căpetenia lor, iar acum ai nevoie de mine să aflî un lucru pe care până și un copil îl poate înțelege? Întreabă-ți mintea — dacă vei fi avînd — iar nu pe mine.

— Nu vrei să răspunzi, câine? se răsti el.

— Latră până mâine că tot n-o să mă faci să-ți spun.

Cuvîntul „latră” îl scoase din fire. Trase cuțitul de la brâu, dar îl vârî la loc și-mi dădu un picior zicînd:

— Atunci taci! O să urli și o să zbieri tu în curînd de-o să se audă până la capătul lumii, fii pe pace!

— Hotărât că nu din pricina unui laș ca tine care a luat-o la fugă când m-a văzut, trîntind pușca la pământ, răspunsei eu batjocoritor.

— Nu crâcni că te ucid pe loc! răcni el scoțînd iar pumnalul de la brâu.

— N-ai decât! N-oi vorbi eu, vorbește rușinea ta pentru mine. Pușca ta se află în mâinile mimbrenjilor pe care ți i-ai făcut dușmani de moarte. Ce-au să mai rîdă de tine când or afla că o căpetenie de-a yumașilor s-a lipsit de armă și a luat-o la sănătoasa de frica mea!

Îl ațâțam înadins ca să-l fac să vorbească; eram curios să aflu dacă aveau de gînd să mă ucidă acum sau mai târziu. Îl văzui atît de înfuriat, încât vru să se repeadă la mine, dar

un murmur de-al yumașilor îl opri. Lăsă în jos brațul și zise izbucnind într-un râs batjocoritor:

— Înțeleg ce scop urmărești. Vrei să te omor acum, imediat, dar degeaba, n-o să-ți fac pe voie. O să te hrănim bine ca să ai destulă putere să faci drumul până la *wigwamurile* noastre. Trebuie să fii gras și puternic ca să poți îndura cât mai mult chinurile. Apoi se adresă yumașilor din preajmă: Dați câinelui acesta mâncare cât poate să mistuie!

Îmi ajunsesem scopul. Știam acum că voi fi nu numai bine hrănit, dar chiar îndopat — ca să zic așa. Mă mai liniștii. Ordinul lui fu executat imediat. Un yumaș murdar veni cu o strachină de fasole și fiindcă mâinile îmi erau legate, îmi duse lingura la gură ca la copiii mici. Vârî mâna lui în strachină și vru să mi-o vâre în gură, dar eu întorsei capul într-o parte.

Căpetenia yumașilor văzu gestul meu.

— Câinele e prea mândru ca să se hrănească din mâncarea războinicilor yumași. Dezleagă-i o mână și dă-i o bucată de carne. Cred că o să-i placă mai mult. Am făgăduit că n-o să-l las să flămânzească. O să aibă mai multă putere să urle și să schelălăie pe urmă.

Mi se aduse o bucată de carne afumată, pe care o mâncai cu poftă, pe urmă îmi legară iar mâinile.

Tocmai după ce își sfârșiră indienii cina, veni și tânărul Weller cu tatăl său. Acesta se apropie de mine, mă salută cu o prietenie ironică și zise:

— Bună seara, sir. Cum o mai duci cu sănătatea, stimate master Old Shatterhand?

Nu-i răspunsei.

— A, pari să fii cam fudul. Pesemne că nu mă socoți vrednic de un răspuns, dar lasă că o să te învățăm noi să fii ceva mai politicos. Ți prezint pe fiul meu. Un artist desăvârșit. Când s-a dat drept supraveghetor pe vapor, habar n-aveai cine e, nu-i așa? Și fiindcă eu tăceam, urmă: N-ai idee cum m-am bucurat când mi-a spus adineauri ce

vânat de preț au prins prietenii mei yumași. Ai știut să te amesteci unde nu-ți fierbe oala, dar să ieși acum din bucluc nu știi. Așa pățește cine vrea să facă pe avocatul și să ia apărarea altora. O să pierzi procesul și cheltuielile de judecată o să le plătești cu viața. Să-ți fie de bine!

Mă lăsă în pace și se retrase cu șeful ceva mai departe ca să nu-i aud ce vorbesc, începând să șușotească între ei. Trebuie să fi fost ceva foarte important judecând după agitația lor. Când sfârșiră, se ridicară de jos și căpetenia își chemă oamenii să le spună ce-a hotărât.

În vremea asta, cei doi Weller se apropiară de mine. Bătrânul îi zise celuilalt:

— Așadar eu mă întorc la conac și tu vii cu indienii după mine. Cred că puteți da atacul înainte de-a se lumina de ziuă.

— Bine, dar poarta o să fie închisă, răspunse tânărul și înțelesei că vorbesc înadins mai tare ca să-i pot auzi eu.

— Ei așa! O să bat în poartă și o să-i spun intendentului că m-am rătăcit în pădure, de aceea am întârziat.

— Acesta doarme în clădirea principală și n-o să te audă.

— O să mă audă vreunul din emigranți și o să vină să-mi deschidă.

— Dar dacă nu, pe unde intrăm?

— Prin pârau. Tu să nu vii odată cu ei, ca să nu bănuiască nimeni că ești înțeles cu indienii. Să nu te arăți decât după ce vor fi plecat.

După ce mai schimbară câteva vorbe fără însemnătate, bătrânul Weller se întoarse spre mine și-mi zise:

— Știi de ce am vrut s-auzi ce vorbim, sir? Mai întâi fiindcă ai lucrat împotriva noastră și vreau să vezi că toate tertipurile tale au fost de prisos.

— Și al doilea, urmă tânărul, ca să te convingi că nu mai poate fi scăpare pentru dumneata.

— Așa e, întâi bătrânul. Dacă ne-am închipui că ar exista vreun mijloc de salvare, fii pe pace că ne-am fi ferit noi s-auzi ce-am vorbit. Pregătește-te deci de moarte, o

moarte cum nici nu poate fi mai grozavă. S-a isprăvit cu Old Shatterhand, faimosul vânător al preriilor. Vei fi dus pe câmpiile de vânătoare ale yumașilor, unde au să te lege de stâlp și au să te chinuiască, au să te ardă și cine știe ce o să-ți mai facă. Mai înainte însă are să vină prietenul Melton să-ți facă o vizită ca să-ți mulțumească pentru amabilitatea avută față de el. Și vizita lui o să-ți fie cu atât mai plăcută cu cât are de gând să-ți sucească nițel mâinile, cum ai făcut și tu cu el. Rămâi sănătos! Pe noi n-o să ne mai vezi și nici viceversa.

Acum îmi spusese tot ce aveau de spus. Aș fi aflat poate mai mult dacă intenția mea nu ar fi fost să tac și să nu-i întreb nimic. Hotărâseră deci năvala asupra conacului mai curând decât era plănit. Închipuți-vă în ce stare mă aflam. Știam și nu puteam să-i înștiințez pe emigranți. Atletul mă aștepta și eu eram legat fedeleș. Dacă mi-ar fi stat în putere mi-aș fi rupt legăturile și mi-aș fi făcut loc cu pumnii printre yumași. Dar legăturile erau din piele trainică și-mi intrau și așa adânc în carne. Un lucru însă eram hotărât: să nu stau o clipă la îndoială dacă aș fi avut o cât de mică posibilitate în cursul drumului să scap din mâinile yumașilor, chiar dacă aș fi plătit cu viața încercarea mea.

Speranțele mele fură zadarnice. Îndată ce plecă Weller, indienii își strânseseră corturile și porniră de vale înspre conac. Pe mine mă legară atât de strâns în spinarea unui cal, încât nu puteam face nici o mișcare. De amândouă părțile călărea câte un yumaș care ducea calul meu de căpăstru.

Un moment mă mângâiasem cu gândul că voi reuși să fac așa ca să-mi iasă calul din rândul yumașilor; văzui însă că nu era chip. O singură salvare, una singură îmi mai rămăsese: când mă voi apropia de conac să încep să țip ca să m-audă cineva. Mă hotărâsem s-o fac cu prețul vieții mele.

Dar, fie că șeful îmi ghicise gândul, fie că era numai o măsură de prevedere, când ajunserăm la vreun sfert de ceas de conac, mă lăsară cu cinci oameni în urmă, în vreme ce ceilalți își văzură de drum.

Nu intrasem încă în pădure ci ne aflam în câmp deschis. Sub copaci poate că aș fi putut dispărea, așa însă era cu neputință.

Indienii bătură niște pari în pământ și mă legară, mai bine zis mă răstigniră, de ei. Caii de povară rămaseră cu noi; li se luară poverile din spinare și li se dădu drumul să pască în voie.

Nimeni nu vorbea. Eu îmi frământam creierul să găsesc vreun mijloc de scăpare, dar zadarnic. Timpul trecea. Întunericul se risipea, se lumina de ziuă. Auzii deodată în depărtare răcnete. Știam ce înseamnă. Era strigătul de luptă al indienilor. Și să fi putut scăpa acum, tot degeaba. Era prea târziu, n-aș mai fi putut salva pe nimeni.

Vă puteți închipui ce se petrecea în sufletul meu. Ascultam cu auzul încordat. Răcnetele se repetară. Nu erau de înfrângere ci de izbândă. Indienii nu găsiseră împotrivire și biruiseră repede.

Așteptară un ceas, apoi încă unul, dar nu veni nimeni să ne spună ce-a fost. Nici unul nu voia să lipsească de la jaf. De-abia după vreo trei ore văzurăm un yumaș sosind în goana calului. Povesti cu bucurie că atacul reușise pe deplin și că trebuie să ne ducem și noi cu caii de povară la conac. În pădure trecurăm pe lângă tânărul Weller, care rămăsese aci ca să nu fie văzut la conac, dar care ținea cu orice preț să fie pe aproape ca s-audă ce se petrece. Ticălosul își legase calul de un copac și stătea întins în iarbă; când ne văzu sări drept în picioare și-mi strigă:

— Ei, ce zici, master? Acum orice-ai face e degeaba. Hacienda e a noastră și cu tine s-a isprăvit odată pentru totdeauna.

N-aș fi vrut să-i răspund, dar nu mă mai putui stăpâni să-i zic fierbând de mânie:

— Sau cu tine, nemernicule! Să mă văd eu liber și lasă că nu-mi scapi, fii pe pace!

— Vai de mine! Trebuie să fie o cinste, o adevărată plăcere să fii împușcat de mâna lui Old Shatterhand! râse el în bătaie de joc. O să te aștept cu nerăbdare, crede-mă.

Râsul lui mă scoase din sărite, aveam impresia — cu toată situația disperată în care mă găseam — că și văd țeava revolverului meu îndreptată spre el și că aud pocnetul detunăturii.

Ajunserăm în sfârșit la pășunile care înconjurau conacul. Vitele erau încă pe câmp, dar în locul văcarilor le păzea o ceată de indieni. Toți albi zăceau morți, întinși în iarbă. Nici unul din ei nu scăpase cu viață. De ce nu i-au cruțat pe ei, ci numai pe emigranți, abia mai târziu am înțeles.

Ne oprirăm la o bătaie de pușcă de conac. Găsirăm aici pe emigranți, ferecați în lanțuri. Proprietarul haciendei era și el printre ei.

— Dumneata, senior? Cum se face că te-ai întors? mă întrebă el când mă văzu.

— Veneam să te salvez, dar am căzut în mâinile ucigașilor, după cum vezi. Recunoști acum că am avut dreptate?

— Și da și nu. Adică în ce privește năvala indienilor așa e, dar cât pentru senior Melton, e nevinovat, săracul! Ia te uite colo!

Întorsei capul și-i văzui pe Melton și pe bătrânul Weller legați de mâini și de picioare, trântiți în iarbă. Era, bineînțeles, o comedie pe care o jucau ca să pară cu totul nevinovați de cele întâmplate.

Dorii să i-o spun lui Pruchillo, dar am fost târât mai departe și nu mai avui când.

Tabloul care se desfășura acum înaintea ochilor mei era de o sălbăticie îngrozitoare. Răcnind ca nebunii, indienii cărau lucrurile afară din casă și le duceau cât mai departe. Îmi închipuii îndată ce avea să urmeze. Vroiau să dea foc conacului ca să ardă până în temelie.

Dar pentru ce? Ce scop urmărea mormonul cu această nouă ticăloșie? Aveam s-o aflu mai târziu. Era într-adevăr un plan diabolic pe care Melton îl pusese la cale.

Mai băgai de seamă că printre prizonieri nu se afla, în afară de proprietar și de soția lui, nici una din persoanele pe care le văzusem la conac; intendentul, buhăitul senior Adolfo, lipsea și el. Fuseseră uciși toți, din același motiv pe care, deocamdată, nu-l cunoșteam.

Jaful ținut până pe la amiază; pe urmă adunată cirezile și le mână mai la nord, pe un câmp mare. După ce puseră câțiva oameni de pază, strânseseră leșurile văcarilor uciși și le băgară în casă, să ardă; dădură foc clădirii principale și apoi dependințelor. Auzii țipătul de disperare al moșierului și al soției sale.

Trebuia să vină însă ceva și mai rău. Treizeci de yumași încălecară și porniră în direcții diferite. Mă întrebam ce rost va fi având acest lucru pe care nu-l înțelegeam. După o jumătate de ceas văzui un fum gros înălțându-se în văzduh la miazăzi, apoi altul la apus. Nu mai încăpea îndoială. Indienii aprinseseră pădurea. De la uscăturile și buturugile uscate focul se întindea cu o repeziciune grozavă cuprinzând copacii bătrâni. Moșierul se tânguia și se ruga, dar degeaba. Văpăile dogoreau până departe, gonindu-i pe indieni spre conac. Încărcară prăzile pe cai și plecară târându-ne după ei, pe mine, moșierul cu nevasta și emigranții, pe când în urma noastră veneau cirezile.

Alaiul merse câtva timp în lungul pârauului, coti la stânga și se opri, dinadins sau din întâmplare, în poiana unde voise mormonul să măucidă.

Mi-era acum necaz pe mine că-l lăsasem în viață. Îl vedeam mergând pe el și pe Weller, legați amândoi de formă, alături de moșier, vrând să-i facă pe toți să creadă că erau prizonieri ca și ceilalți.

Paznicii mei mă duseră ceva mai la o parte și mă legară de un copac singuratic, de unde puteam să văd cum indienii își pregătesc lagărul pentru popas. Mă despărteau de

ceilalți prizonieri, fiindcă, probabil, le era frică să nu le fac vreo boroboată.

La drept vorbind, ar fi trebuit să fiu mândru că roșii mă credeau numai pe mine singur în stare să le joc vreo festă și vă mărturisesc că n-aveam alt gând decât să găsesc un mijloc prin care să-mi recapăt libertatea și să le iau înapoi prăzile.

Să nu vă închipuiți că mă bizuiam numai pe puterile mele. Principalul era să mă văd liber. Pe urmă veneau mimbrenjii și cu ajutorul lor eram sigur de izbândă.

Indienii tăiară o vacă, un porc și câțiva berbeci pe care îi fripseră în frigare. Mâncau cu lăcomie și le dădură și prizonierilor o cantitate destul de mare ca să se sature. Mie îmi dezlegară mâinile ca să pot mânca, pe urmă mi le legară iar. Dacă sistemul acesta ar fi fost repetat de câteva ori, mi-ar fi putut sluji poate la fugă, deși mijlocul ar fi fost neînchipuit de greu și primejdios. Trebuia ca în fața tuturor să mă folosesc de prilej și să-mi rup legăturile de la picioare, dar cu atâta repeziciune, încât să n-aibă indienii timp să prindă de veste. Și-apoi, chiar dacă reușeam, aș fi avut toată droaia de yumași după mine care m-ar fi prins imediat. De, dacă mădulele mele ar fi fost în starea lor normală! Dar curelele cu care eram legat erau atât de strânse încât împiedicau circulația sângelui și aproape nu mai îmi simțeam mâinile și mai ales picioarele, de amortite ce erau. Mâinile le-aș fi putut mișca mai lesne. N-aveam decât să le țin îndepărtate când mă legau după mâncare, ceea ce am și făcut. Totuși nu mă puteam încă sluji de ele și dacă aș fi vrut să rup curelele, mi-aș fi sfâșiat toată pielea.

Deși situația în care mă aflam era disperată, nu pierdui nădejdea, știind că yumașii mă vor cruța deocamdată, având astfel un răgaz în care va surveni poate ceva pentru salvarea mea.

Se înnoptă. Nimeni nu mânca nimic, fiindcă toți erau sătui de la amiază. Paznicii mei mă înfășurară într-o pătură, mă înfășară în curele ca pe sugari și mă întinseră în iarbă.

Cu toate că nu puteam face vreo mișcare adormii și aș fi dormit probabil până la ziuă dacă nu m-ar fi trezit ceva neobișnuit. Mă trăgea cineva de păr. Deschisei ochii. De jur-împrejur nici o mișcare. Sub copaci un întuneric de nepătruns. Zării totuși pe unul din paznici veghind la un metru de picioarele mele, pe când ceilalți patru dormeau. Fuma, probabil, o țigară șterpelită de la conac.

Cine să mă fi tras de păr? Dacă ar fi făcut-o paznicul mi-ar fi spus ce vrea, el însă tăcea. Mă gândii la tânărul meu mimbrenjo, dar mă ferii să deschid gura; clătinai numai de câteva ori capul ca să înțeleagă că sunt treaz. Cel care mă deșteptase din somn trebuie să fi fost în spatele meu, ascuns în iarba înaltă, căci nu-l puteam vedea. Cum băiatul era subțirel la trup putea foarte bine să nu fie zărit de paznic.

După ce făcui mișcările acelea cu capul, simții un zgomot de-abia perceptibil, ca și când s-ar fi târât cineva cu mare băgare de seamă prin iarbă, apoi auzii șoptind în urechea mea:

— Eu sunt, mimbrenjul. Ce poruncă are Old Shatterhand să-mi dea?

Așadar tot el era. Un altul în locul meu ar fi simțit cu totul altceva decât simțeam eu, adică bucuria că băiatul avea, în afară de curaj, o dibăcie atât de mare încât să iasă mai târziu din el un adevărat războinic. Vroia cu orice preț să-și câștige un nume și credea că eu voi fi acela care i-l voi înlesni. Prevedeam după felul lui de a lucra că dorința i se va împlini în curând.

Așteptai nițel să văd dacă paznicul n-a simțit nimic, pe urmă îl întrebai tot în șoaptă:

— Căii?

— Sunt aici.

— Și lucrurile?

— Toate.

— Unde?

— Lângă o stâncă unde nu se cunosc urmele.

— Foarte bine. Cum ai ajuns aici?

— Am văzut că din pricina mea Old Shatterhand a fost prins. Bănuiam că vor porni să mă caute și am luat-o drept pe șes până la un loc pietros unde trebuiau să-mi piardă urma. Când am văzut că yumașii se întorc, am alergat iar în vale, făcând un ocol și m-am așezat la pândă. După ce au plecat ei spre conac, am luat caii și am pornit în urma lor ca să-l scap pe Old Shatterhand, pentru care mi-aș da viața, cum a vrut să și-o dea el pentru mine.

— Ai fost prea îndrăzneț băiete, dar văd că ești destul de deștept și priceput ca să reușești. Sper că în curând, cu ajutorul tău, voi fi liber.

— În curând? De ce nu chiar acum? Am la mine cuțitul meu și pe al tău și pot să tai cu ele curelele.

— Asta să n-o faci, fiindcă s-ar putea să te prindă și pe tine. Tu trebuie însă să rămâi liber.

— Să se gândească Old Shatterhand că toți dorm, numai paznicul e treaz. E orb, pesemne, că nu mă vede.

— Dar ia închipuie-ți ce s-ar întâmpla dacă m-aș ridica în picioare. De fugit nici nu poate fi vorba. Ca să-mi tai curelele o să zăbovești cel puțin un ceas, fiindcă trebuie să lucrezi încet și cu mare băgare de seamă. Pe urmă eu o să mă răsucesc în pătură, ceea ce o să dureze iar o jumătate de ceas. Pe urmă rămân legăturile de la mâini și picioare.

— Pe astea le tai eu repede. În două ceasuri am isprăvit cu toate.

— Așa ar fi, dar sunt cinci inși care mă păzesc și care au să se schimbe cu rândul. Înainte de a mă preda unul altuia, fiecare o să controleze mai întâi dacă sunt bine legat. Se tem să nu le scap. Vezi și tu că nu se poate să fug în noaptea asta.

— Old Shatterhand are dreptate. O să vin mâine seară din nou.

— O să mă găsești tot ca acum și tot degeaba.

— Atunci când să vin? Câtă vreme să te mai las în ghearele lor? Dacă te omoară n-o să mai îndrăznesc

niciodată să mă întorc în wigwamurile noastre, căci au să mă arate cu degetul și să mă scuie în față. Din pricina prostiei mele, Old Shatterhand a căzut în mâinile dușmanului și eu l-am împins astfel la moarte.

— Nu au încă de gând să mă omoare. Vor să mă ducă acasă la ei ca să mă lege de stâlp și să mă supună la chinuri grozave.

— Vestea că au amânat moartea ta mă bucură. Când să vin iar?

— Mă eliberez eu singur. Cum însă picioarele îmi sunt amorțite, aș vrea să te ații pe aproape pentru ca în clipa când voi vrea să fug să pot încăleca imediat.

— O să-i urmez pe yumași și de câte ori vor poposi o să stau cu caii pregătiți.

— Bine. Vezi numai să fii cu mare băgare de seamă. Trebuie să știu în ce direcție te vei afla. Caută să fi întotdeauna în urmă. Dar vreau să cunosc mai dinainte nu numai direcția, ci și locul unde te pot găsi.

— Cum să ți-l spun dacă nu pot să vorbesc cu tine?

— Ai învățat să imiți țipătul vreunei păsări?

— Vraciul tribului nostru știe toate limbile păsărilor și eu am fost învățăcelul lui; ce pasăre sau animal vrei?

— S-alegem pe al unei vietăți care țipă noaptea ca și ziua, pentru că nu se poate ști timpul când voi avea prilejul să fug. Nu numai atât: se cere să fie o vietate care trăiește și în pădure și pe câmp sau pe malul apei. Asta ar fi broasca.

— Fie cum vrea Old Shatterhand. Pot să imit atât de bine orăcăitul broaștei încât nimeni să nu bage de seamă că e glas de om.

— Atunci ne-am înțeles. Carne ți-am adus destulă de la conac, așa că, deocamdată, ai ce mânca. Nu știu când vom porni de aici și unde vom mai poposi în drum, dar oriunde ar fi, tu ține-te după noi. De câte ori ne vom opri, ascunde-te undeva pe aproape. Așteaptă pe urmă până ce vei vedea că toți dorm în lagăr și dă de trei ori semnalul, dar nu unul

după altul ci în răstimp de un sfert de ceas. Dacă la cel dintâi nu voi fi lămurit unde te afli, la cel de-al doilea sau la cel mult al treilea, voi ști cu siguranță unde ești. Vezi să fii pregătit ca să fugim atunci imediat.

— O să fiu cu ochii în patru ca să te văd venind și, cum te-oi zări, ies din ascunzătoare.

— Foarte bine. Calul să-mi fie înșeuat ca să pot încăleca imediat, căci voi fi urmărit cu mare îndârjire. Și mai e ceva: pușca mea care trage focuri multe fără să fie încărcată mereu o mai ai?

— Da.

— Ai încercat-o și tu?

— Nu. Cum era să îndrăznesc! Tot ce aparține lui Old Shatterhand e sfânt pentru mine.

— Vezi s-o ai la îndemână pentru ca să mi-o dai imediat, chiar înainte de-a încăleca eu. Acum ți-am spus tot ce-aveam să-ți spun. A, încă ceva foarte important. Bănuiesc că prizonierilor li se va da drumul și vor avea voie să se întoarcă la conac. Să nu te lași înșelat de asta. Eu nu voi fi printre ei, de aceea urmărește-i pas cu pas pe yumași.

— Fii sigur că o să mă feresc de vreo nouă greșeală.

— Încă o dată, fi cu mare băgare de seamă. Dă-mi acum cuțitul pe care zici că mi l-ai adus.

— Cum poți să-l iei dacă-ți sunt mâinile legate? Să ți-l vâr în pătură?

— Nu se poate, fiindcă e prea strâns înfășurată în jurul trupului. Înfige-l aici, în dreptul cotului meu, în pământ și lasă-i afară numai plăselele. Iarba e destul de înaltă ca să nu se poată vedea din ea.

— O să-l poți scoate de acolo?

— Da. Acum pleacă. Am stat și-așa prea mult de vorbă și schimbul poate să sosească din moment în moment.

— Bine, mă duc. Mai întâi aș vrea însă să te rog ceva. Eu am făcut o mare greșeală, o greșeală de neiertat și tu mi-ai spus un cuvânt de imputare. Vrea sufletul tău să mă ierte?

— Da. Drept e că îndrăzneala ta a fost o nesocotință că te-ai apropiat atât de yumași, dar tot îndrăznelii tale voi datora scăparea mea din ghearele lor.

— Mulțumesc lui Old Shatterhand pentru mărinimia lui. Viața mea e de acum încolo dăruită lui și cât voi trăi voi fi mândru de cuvintele sale de adineauri.

Băiatul înfipse cuțitul în pământ alături de mine, dar atât de încet încât eu, care stăteam lângă el, nu auzii nici cel mai mic zgomot. După puțin timp auzii în depărtare un orăcăit de broască, semnalul convenit între noi, prin care mimbrenjul îmi dădea de știre că a reușit să iasă nesimțit din lagăr.

Acum eram sigur că fuga va reuși. Gândul acesta mă liniști și dormii toată noaptea de parcă aș fi fost un om liber. Gălăgia din lagăr mă deșteptă abia când era soarele demult pe cer. Paznicii mei mă desfășurară din pătură. Mă prefăcui buimac de somn și-mi întorsei capul pe partea unde era înfipt cuțitul. După cum v-am mai spus, mâinile mi-erau acum mai slobode și puteam mișca degetele. După câțva timp mă răsucii iar în loc și mă întinsei pe pânțele. Pipăii pământul cu vârful degetelor; mi-au trebuit mai bine de zece minute ca să trag cuțitul de câteva degete afară, pe urmă și mai mult ca să-l scot de tot. Cu mare greutate reușii să-l vâr sub vestă și să-l așez astfel ca să nu se cunoască nimic.

Tocmai când isprăvii mi se aduse mâncarea. Masa era îmbelșugată, semn că se pregăteau de drum lung. Începură să strângă vitele de pe câmp. Indienii lăsați de pază la vite rămaseră în urmă ca să vadă dacă nu s-a rătăcit vreuna. De-abia după vreo două ceasuri se despărțiră în două grupuri. Cel mai puțin numeros rămase să păzească prizonierii, cărora li s-a dat drumul abia după două zile, după cum am aflat mai târziu. Aceasta ca să n-aibă timp moșierul să ceară ajutor de la vecini pentru a-i urmări pe yumași atât timp cât nu se aflau încă în siguranță.

Grupul cel mare, condus de căpetenia lor, urma după cirezi. Pe mine mă legară iar pe cal și mi se dădură alți paznici. Îi schimbau ca să fie mai siguri că voi fi bine supravegheat.

Când pornirăm la drum, Melton strigă după mine:

— Umblă sănătos, master. Multe salutări diavolului când te vei duce peste câteva zile în iad să-i dai bună-ziua...

Așadar planul lui diabolic de distrugere și jefuire a haciendei reușise, fiind convins că a scăpat de mine odată pentru totdeauna.

7. Spre stâlpul de tortură

Alaiul nostru o luă într-o direcție binecunoscută, adică spre pădurea cu „Stejarul vieții”. Nu m-am bucurat foarte mult, căci dacă speranțele mele s-ar fi realizat nu se putea să nu ne întâlnim în drum cu mimbrenjii pe care îi chemasem în ajutor. După ce chibzuii însă mai bine, îmi dădui seama că ar fi mai rău așa. Dacă ar ajunge lucrurile la luptă, yumașii m-ar omorî mai bine decât să vadă cum mimbrenjii mă scapă din ghearele lor.

Fie că întâlnirea cu ei ar fi fost sau nu un noroc pentru mine, văzui în curând că e imposibil, deoarece yumașii cotiră la dreapta, pe când mimbrenjii trebuiau să vină din stânga.

Se însera și noi tot nu ieșirăm încă din pădure. Poposirăm la marginea ei. În alte împrejurări, încetineala cu care înaintau cirezile m-ar fi enervat, acum însă mă bucuram, căci îmi prelungea răgazul până la execuția plănuită de yumași.

Așteptam cu nerăbdare semnalul tânărului mimbrenjo. Îl auzii de-abia după ce sfârșisem cina și indienii mă înfășurară iar în pătură. De fugit nu puteam încă fugi în noaptea asta, mă liniștea totuși faptul că-l știam pe băiat în apropiere și că urma întocmai instrucțiunile mele. Înțelesei că oricât de aproape ar fi fost, nu era primejdie să-l vadă cineva, fiindcă se putea ascunde în desișul pădurii.

A doua zi pornirăm mai departe. Căpetenia părea că se plictisește de încetineala drumului. Hotărî să o ia înainte, lăsând vitele să-l ajungă, din urmă la popas. Luă cu el jumătate din oameni și pe mine, bineînțeles, împreună cu paznicii mei. Iată un lucru care nu-mi convenea defel. Băiatul putea foarte bine să urmeze cirezile dar nu și ceata de yumași. Va veni tocmai după sosirea lor în lagăr și era

de prevăzut că voi fi iar înfășurat în pătură și legat burduf. Neputincios ca un copil, cum mi-ar fi fost posibil să fug?

Așa se și întâmplă. De-abia după ce se întunecă bine sosiră cirezile la locul de popas. După scurt timp auzii semnalul la nici trei sute de pași de mine. Atât de aproape nu putea să se încumete decât pe întuneric, cum se va lumina însă de ziuă trebuia să se ascundă ca să nu fie zărit de cineva. Bietul băiat, își sacrifica somnul fără ca să-mi aducă vreun folos.

Tot așa se petrecu a doua, a treia și a patra zi. Chiar dacă se ivea un moment prielnic, băiatul nu era la îndemână și când era el scăpam prilejul. A cincea zi era să fie mai fericită pentru mine.

Drumul ducea prin locuri stâncoase, prin văi și râpe întunecate. Aveam presimțirea că momentul hotărâtor se apropie. Yumașii nu mă înfășurau decât seara, și, cum locurile erau prielnice, băiatul se putea aține foarte aproape de mine.

Cu puțin înainte de-a sta soarele cruce pe cer, intrarăm într-o văgăună întortocheată care dădea brusc într-o poiană cu iarbă grasă și tufe dese.

Vitele nu mai aveau astâmpăr și se risipiră prin poiană. Trebuiau strânse iar la un loc, ceea ce nu era deloc ușor. De aceea căpetenia yumașilor dădu ordin să ne oprim. Puse să mă dezlege de pe cal și mă lăsară jos în iarbă. Toți cei cinci paznici se așezară în jurul meu. La cel mult patru sute de pași se afla râpa.

Din ordinele date de șef înțelesei că ne vom opri până a doua zi aci. Vitele erau ostenite de aceste patru zile de drum și aveau nevoie de odihnă. În vederea acestui popas mai lung se întinseră corturile.

În vremea acestor pregătiri, Gură-mare veni să șadă jos lângă mine. În clipa aceea se auzi un orăcăit de broască, dar nimeni nu-l luă în seamă. Căpetenia puse un picior peste celălalt, încrucișă mâinile pe piept și-și aținti ochii într-ai mei. Înțelesei că vrea să-mi vorbească; era pentru

întâia oară că mă învrednicea cu o astfel de cinste. Cei cinci paznici lăsară, în semn de respect, capetele în jos. Eram hotărât să-i răspund.

— Ești un alb? începu el.

— Da, răspunsei eu. Sunt ochii tăi așa de slabi că mă ia drept un indian?

— Și-ți zice Old Shatterhand? urmă el fără să ia în seamă observația mea.

— Nu eu îmi spun așa, ci războinici vestiți albi și piei-roșii m-au poreclit astfel.

— Rău au făcut. Porecla e o minciună. Mâna ta e legată și nu e în stare să strivească un vierme, darmite un om. Vrei să-ți arăt că nu mă tem de tine? Na! Și mă scuipă drept în față.

— Dacă porecla mea e o minciună, am răspuns eu fără să mă tulbur, atunci a ta ți se potrivește cum nu se poate mai bine. Ți se zice Gură-mare, pe drept cuvânt. Eu, drept să-ți spun, nu m-aș făli cu o astfel de poreclă. Nu e o viteză să scuipi în față un prizonier legat de mâini și de picioare care nu se poate răzbuna. Dacă vrei să-ți dovedești curajul pune să mă dezlege și ia-te la luptă dreaptă cu mine. Atunci o să se vadă care din noi e mai tare, tu sau eu.

— Taci! tună el. Te asemeni cu broasca aceea care orăcăie în iarbă și n-o ia nimeni în seamă. Auzise tocmai cel de-al doilea semnal al băiatului.

Cuvintele lui îmi dădură prilej să-mi îndrept ochii spre văgăună fără să trezesc bănuiala paznicilor. Orăcăitul se auzise atât de aproape încât înțelesei că băiatul trebuie să fie imediat după colțul acela de stâncă. Ridicai mai tare capul ca să mă vadă și mai bine. Zării o clipită apărând o mână mică oacheșă care dispăru imediat. Cine nu știa că se află cineva acolo n-ar fi putut s-o vadă.

Acum eram hotărât să fug cu orice preț. În interval de un sfert de oră, cel mult o jumătate de ceas voi fi sau liber sau un cadavru. Conștient de acest lucru, dădui un răspuns, care în alte împrejurări ar fi părut caraghios.

— Eu nu disprețuiesc, ci mă bucur de acest orăcăit. Cunoști tu graiul dobitoacelor?

— Da, pe toate.

— Nu așa. Te întreb dacă pricepi ce vorbesc.

— Asta n-o pricepe nici un om de pe pământ.

— Ba eu da. Vrei să-ți spun ce vrea să spună broasca aceea?

— Spune, zise el râzând cu dispreț.

— Broasca zice că vei avea astăzi o mare pagubă și că te vei întoarce pe drumul pe care ai venit.

— Pesemne că duhul cel mare ți-a luat mințile.

— Dimpotrivă, mi-a luminat mintea, nu mi-a luat-o. Aud pocnete de arme; aud tropotul copitelor cailor voștri și răcnetele de furie ale războinicilor voștri. Vă veți lupta cu doi inși, unul mare și unul mic, dar nu-i veți putea birui. Vă veți face de ocară și aceia pe care i-ați batjocorit vor râde de rușinea voastră.

Deschise gura să se răstească la mine, dar se răzgândi, lăsă în jos brațele, mă privi cu adâncă seriozitate, apoi zise:

— Am înțeles eu bine? Old Shatterhand nu vorbește niciodată ca un om fără minte. Cuvintele lui au un tâlc, chiar atunci când nu sunt înțelese. Ce vrei să spui cu vorbele tale? Despre ce ocară vorbești?

— Gândește-te bine și vei înțelege. Și dacă nu, așteaptă să vezi.

Îl văzui trudindu-și mintea cu atâta încordare încât fața i se schimonosi toată, apoi strigă:

— Știu ce vrei să spui. O rușine pentru noi și pe urmă ne vom întoarce de unde-am plecat? Crezi că vei putea scăpa și că te vom urmări până în vale dincolo de conac, unde te așteaptă câinele de mimbrenjo. Vrei să mai zici că ne vom lupta cu voi amândoi fără să vă putem birui. Ei vezi, acum cred de-a binelea că marele duh ți-a rătăcit mințile și nu știi ce vorbești. Ți-e dor de libertate și o și visezi cu ochii deschiși. Mai mult încă, vorbești despre ea fără să-ți dai seama că aiurezi. Mintea ta a pățimit de aceea.

Își întrerupse vorba; îi trecu iar prin minte gândul de adineauri: Old Shatterhand nu vorbea fără rost. Se apropie de mine, îmi cercetă bine legăturile și găsindu-le în regulă se așază iar la locul lui și zise zâmbind cu subînțeleș:

— Știu eu ce e: Old Shatterhand vrea să mă necăjească și să râdă pe urmă de mine ca de un copil. Degeaba. Crede că de frică o să fac vreo nesocotință, dar se înșeală.

— Uff! Uff! exclamă paznicii în semn de aprobare.

— Old Shatterhand, urmă el, mi-a ucis feciorul și trebuie să moară. Îl știu însă un bărbat viteaz și prieten de-al indienilor, după cum am auzit; de aceea îi fac o favoare și-l las să-și aleagă singur de ce moarte vrea să moară. Vrea să fie împușcat?

Știam că vorbește în bătaie de joc, de aceea răspunsei hotărât:

— Nu!

Mă întrebă apoi rând pe rând dacă vreau să mor înjunghiat, ars, otrăvit sau sugrumat, dar eu răspundeam la toate nu.

— Atunci să-mi spună el singur de ce moarte vrea să moară, zise la urmă căpetenia yumașilor.

— Aș vrea să trăiesc de nouă ori zece, sau de zece ori zece ani și să închid pe urmă ochii liniștit, ca să mă trezesc pe lumea cealaltă, răspunsei eu.

— Asta e moartea lașilor. Old Shatterhand e vrednic de o altfel de moarte. Trebuie mai întâi să guste din toate felurile de moarte, una după alta. Mai întâi îi vom zdrobi mâinile și picioarele, cum a făcut el prietenului nostru Melton.

Mă privi cu atenție să vadă ce impresie mi-a făcut amenințarea.

— Foarte bine! am răspuns zâmbind.

— Pe urmă o să-l înțepăm în piept și-n spate și o să-i smulgem unghiile.

— N-ai idee cum mă bucur.

— La urmă o să-i jupuim de viu pielea capului.

— Foarte bine o să faceți, fiindcă dacă aș fi mort n-aș mai simți nimic.

— Și îi vindecăm apoi rănilor, ca să-l punem și la alte chinuri.

— Cu atât mai bine, altminteri te pomenești că nu le-aș putea îndura.

— Râzi? O să-ți treacă ție pofta de râs când ți-om reteza mâinile.

— Una ori pe amândouă?

— Pe amândouă. Pe urmă îți tăiem pleoapele, ca să nu poți dormi.

— Mai departe!

— Îți punem picioarele pe jar ca să ardă carnea până la os. Te spânzurăm cu capul în jos, aruncăm cu cuțitele în tine; te...

— Stai! strigai eu râzând. N-o să faceți nimic din toate astea. De-ați fi voi o mie, nu câți sunteți și tot n-ați fi în stare să vă atingeți de un fir de păr din capul lui Old Shatterhand. Pentru așa ceva se cer altfel de oameni. M-ai asemuit adineauri cu broasca aceea care orăcăia în iarbă; eu v-aș putea asemui cu alte dobitoace și mai scârboase, dar n-o fac. Doar atât vă spun: voi să vă temeți de mine, nu eu de voi.

În clipa aceea tânărul mimbrenjo dădu al treilea semnal.

Căpetenia yumașilor vedea bine că vorbesc foarte serios și nu glumesc.

— Auzi cum orăcăie broasca? strigă el înfuriat. Așa orăcăi și tu. O să-ți arăt numaidecât că ai de ce te teme. O să fiu mai aspru cu tine de acum încolo ca să-ți treacă pofta de glumă. Precum e adevărat că am auzit orăcăitul broaștei, pe atât e de adevărat că o să mă țin de cuvânt.

— Te înșeli. Precum e adevărat că am auzit orăcăitul broaștei, tot atât de adevărat e că nu-mi vei face nimic.

— Bine, o să-ți dovedesc chiar acum. Vei fi înfășurat și peste zi în pătură și legat burduf. Să vedem cum o să mai fugi. După care ordonă: Dezlegați-i mâinile și dați-i să

mănânce; pe urmă o să-l înfășor eu singur în pătură ca să-i tai orice nădejde câinelui, zise el paznicilor.

Îl scotea din fire faptul că mă vedea atât de nepăsător la toate amenințările lui. Eram pe deplin încredințat că nu spuneam toate acestea ca să-l înfrunt, ci fiindcă eram sigur că voi reuși.

Unul din paznici se duse să-mi aducă bucata de carne, pe când ceilalți se apucată să-mi dezlege mâinile. Acum era momentul. Totuși mă simțeam foarte calm. Așa și trebuia să fie. Cine șovăie și se teme în clipa hotărâtoare e pierdut.

Începui să mestec încet bucățile de carne, așezând astfel picioarele ca să pot reteza curelele dintr-o singură dată. Două tăieturi mi-ar fi cerut prea mult timp, deși era vorba de secunde. Viața mea atârna de câteva clipe.

Căpetenia yumașilor se uita încruntat la mine. Nepăsarea mea îl scotea din fire și de-abia aștepta să se răzbune legându-mă și mai strâns.

— Isprăvește mai repede, n-am vreme să aștept, se răsti el.

Mă prefăcui speriat și scăpai o bucată de carne din mână, ca să am prilej să mă aplec s-o ridic. Întinsei mâna stângă știind că toți îmi urmăresc mișcarea, în vreme ce vârâi pe cea dreaptă sub vestă.

— Mai repede? Bine, fie și așa, răspunsei eu și mai iute ca fulgerul retezai cu o singură tăietură curelele de la picioare, sării în sus și o luai la fugă prin iarbă. În primul moment era cât p-aci să mă poticnesc, dar trebuia să fug cu orice preț, iar gândul acesta îmi dădu puteri.

În timp ce alergam în salturi mari spre văgăună yumașii priveau încremeniți după mine. Spaima îi împietrise parcă. Nu le venea să-și creadă ochilor. Dar de-abia ajunsei la vreo sută de pași de ei și se dezlănțui în urma mea un concert de răcnete ca și când s-ar fi prăbușit pământul. Bineînțeles că nici n-am întors capul ci fugeam ca gonit de diavoli. În starea în care mă aflam, n-aș fi putut alerga nici două minute. Dacă n-ajungeam repede la cal, eram pierdut.

Văzui în clipa aceea pe mimbrenjul meu ieșind de după colțul de stâncă. Cu o mână ținea pușca lui, cu cealaltă mi-o întinse pe-a mea.

— Unde sunt caii? strigai eu.

— După cotitura de colo.

— La ce depărtare?

— De o sută de ori cinci pași.

— Aoleo!

Era prea mult pentru picioarele mele amortite. Trebuia deci să curgă sânge, sânge indian, ca să pot scăpa.

Smulsei din fugă pușca din mâna băiatului, pipăii să văd dacă e încărcată și mă simții oarecum în siguranță.

M-am oprit în loc și m-am uitat îndărăt. Mi-am închipuit și pe drept cuvânt, că nu vor mai fi stat să-și ia armele. Veneau răcnind în urma mea cu paznicii și căpetenia lor în frunte.

— Înapoi ori trag! strigai eu.

Deși nu mă simțeam destul de sigur pe picioare și mă temeam să nu dau greș, pusei pușca la ochi. Yumașii nu luară în seamă amenințarea mea și se apropiară la o sută de pași. Două detunături răsunară. Uite-i la nouăzeci de pași; alte două detunături. La optzeci, șaptezeci, șaizeci — de fiecare zece pași câte două gloanțe se înfingeau în carnea urmăritorilor mei care se prăbușeau la pământ. Zece din ei căzură, ceilalți se opriră îngroziți.

— Înapoi ori vă împușc pe toți! strigai eu cu glas tunător.

Încă două gloanțe nimeriră în plin. Curajosul mimbrenjo stătea lângă mine și trăgea de zor. Eu căutam numai să-i fac pe yumași nevătămători, gloanțele lui însă aduceau moartea. Yumașii nu mai îndrăzneau să înainteze. Mulți din ei alergau în lagăr să-și ia armele; unul singur venea orbește spre mine: căpetenia lor. Urla de furie ca o fiară sălbatică și-și rotea pumnalul cu mâna stângă deasupra capului. Dreapta îi atârna în jos lovită de unul din gloanțele mele. Viața lui era în mâinile mele, dar nu o voiam. Mă hotărâi să-l amețesc numai cu o lovitură. În clipa când vru

să se repeadă la mine, îl izbii odată cu patul puștii în cap și-l doborâi la pământ.

Yumașii răcneau ca nebuni, crezând că vreau să-l omor. Cei care alergaseră după arme se întorceau în fugă, alții se duceau să-și ia caii. Nu mai era un moment de pierdut. Ne îndreptarăm în goană spre văgăună să ne luăm caii. Băiatul, mai sprinten ca mine, mi-o luase înainte. Când nu mai aveam decât vreo două sute de pași de făcut, îl văzui apărând călare, ducând calul meu de căpăstru. Sării în șa în clipa când yumașii, acum înarmați, îndreptau puștile spre noi. Gloanțele lor însă dădură greș. Caii noștri zburau nu alta. În câteva secunde eram în văgăună și pornirăm îndărăt pe drumul pe care venisem.

Eram liber — căci nici un moment nu mi-a trecut prin gând că voi cădea iar în mâinile yumașilor. Alte gânduri îmi frământau acum mintea. Moșierul era ruinat și trebuia să-și ia îndărăt cirezile, ceea ce nu se putea realiza decât cu ajutorul mimbrenjilor. Din nefericire nu știam nici eu, nici chiar băiatul, unde se află wigwamurile sau pășunile yumașilor. Deoarece ne îndepărtasem patru zile de drum de conac și nici gând nu era ca să ne apropiem de ele, însemna că mai aveam încă multe zile de mers. Totuși mie nu-mi convenea defel să-i las să meargă mai departe. Trebuia deci să-i țin în loc. Dar cum? Să-i ademenesc ca să mă fugărească, pe cât se poate, în direcția pe care o vroiam eu.

Era mai mult ca sigur că vor căuta să pună mâna pe mine, mai întâi ca să răzbune moartea lui Gură-mică și al doilea să mă pedepsească pentru felul cum îmi bătusem joc de ei. Mă aveau în mână, mă batjocoreau, mă păzeau cu o strășnicie neînchipuită și eu le-am spus pe față, fără teamă, că voi fugi — ceea ce am și făcut. Și nici măcar noaptea, pe întuneric, ci ziua-n amiaza mare în văzul tuturor.

Ba le mai și scosesem din luptă doisprezece inși și băiatul ucisese încă doi din ei. Ce rușine nu numai pentru

ei, dar pentru întregul neam al yumașilor! O rușine care nu putea fi spălată decât în sângele meu.

Din aceste motive nu se putea să nu fiu urmărit și încă de un mare număr de yumași. Dacă o sută de inși nu m-au putut păzi, câți ar fi trebuit atunci ca să mă prindă? Mulți, foarte mulți în orice caz. Și atâția nu aveau, mai ales că numărul lor scăzuse cu paisprezece din ei. Doisprezece erau grav răniți și nu puteau face drumul mai departe ci trebuiau îngrijiți. Apoi oameni ca să transporte cirezile?

Chibzuind bine, mi-am închipuit ce-o să hotărască Gurămare: cirezile vor rămâne pe loc, căci aveau aci iarbă destulă. Răniții de asemenea. Câțiva yumași vor sta să-i îngrijească și să păzească vitele. Ceilalți însă vor porni toți să-l prindă pe Old Shatterhand ca să nu-și facă tribul de răs. Era deci de așteptat că voi avea vreo cincizeci de inși pe urmele mele, a căror râvnă va fi cu atât mai mare cu cât aveau de răzbunat nu numai fapta mea dinainte, ci și pe aceea de acum.

Aș fi putut să scap de ei cotind fie la dreapta, fie la stânga, dar ar fi fost o greșeală din partea mea. Îndată ce mi-ar fi pierdut urma s-ar fi întors în lagăr ca să-și vadă de drum, ceea ce ar fi însemnat că moșierul nu și-ar mai fi văzut vitele cât lumea și pământul. Cum însă voiam să i le dau îndărăt, trebuia să-i țin pe urmăritori după mine. Trebuia deci să țin drumul tot spre conac, cu atât mai mult cu cât își vor fi închipuit și ei că asta mi-e ținta. Nici prea mult nu trebuia să zoresc, ca să nu mă scape din ochi. Văzându-mă gonind mereu înainte, nu le va trece prin gând să se întoarcă, nici măcar o parte din ei.

Găsindu-i pe mimbrenji la „Stejarul vieții”, puteam cu ajutorul lor pune mâna pe yumași și ne duceam pe urmă să-i prindem și pe ceilalți și să le luăm îndărăt cirezile ca să le dăm bietului Timoteo Pruchillo, pe care îl lăsaseră în sapă de lemn. Sărmanul nu mai avea nimic. Acareturile arseseră până în temelie, pădurile și grădinile de asemenea. Îi rămăseseră doar pășunile, care fără vite nu valorau un

gologan. Auzisem că nici altminteri nu mai era atât de bogat ca înainte.

Pe când goneam nebunește înainte, îi spusei toate acestea tovarășului meu de drum. Băiatul asculta cu o adevărată evlavie la ce-i spuneam, căci n-ar fi cutezat pentru nimic în lume să mă întrerupă.

— Crede Old Shatterhand că nu avem decât cincizeci de yumași pe urmele noastre? zise el în sfârșit.

— Da.

— Nu cred că au să ne urmărească toți până la urmă. Căpetenia lor era în nesimțire și au s-aștepte până ce-și va veni în fire ca să-i audă poruncile.

— Ai dreptate, dar tot ne-au urmărit ca să ne găsească urmele. O să vorbesc eu cu ei.

— Să vorbești... cu ei? întrebă el nevenindu-i să creadă. Am auzit eu bine? Old Shatterhand vrea să stea de vorbă cu câinii aceia care ar fi în stare să-l sfâșie? Nu se gândește în ce primejdie s-ar găsi?

— În nici un fel de primejdie. Primejdia în care te-ai aflat tu când ai venit la mine după distrugerea conacului era mult mai mare.

— Eu trebuia să-mi ispășesc greșeala. M-aș fi lăsat să mă taie în bucăți dacă ar fi fost nevoie.

— Știu. Numai ție îți datorez libertatea mea, și, crede-mă, n-am să uit niciodată ce-ai făcut pentru mine.

— Old Shatterhand e un mare războinic și se descurca el și fără mine.

— Poate, dar nu atât de repede și pe o astfel de cale ca să scap nerănit și fără nici o pagubă. Ia spune: te-ai plictisit rău în timpul cât ai așteptat în zilele din urmă?

— Un tânăr care vrea s-ajungă un bun războinic trebuie să se deprindă nu numai cu isprăvile de vitejie, dar și cu o mare răbdare.

— Bine, bine, dar n-ai închis ochii o clipă fiindcă peste zi trebuia să te ții după noi iar noaptea stăteai la pândă.

— Se cere ca războinicul să știe să se lipsească de somn. De altminteri dormeam eu atât cât trebuia, căci mă culcam peste zi și după ce mă odihneam câteva ceasuri mă luam după voi și vă ajungeam din urmă.

— Și ce-ți ziceai când vedeai că mă aștepți de atâta timp degeaba?

— Nu-mi ziceam nimic, fiindcă știam că Old Shatterhand o să vină când va sosi ceasul.

— Răspunsurile tale dovedesc că vei ajunge nu numai un războinic viteaz, ci și un bun sfetnic printre bătrânii și căpeteniile neamului tău. Dorești să-ți câștigi un nume? Când ne vom aduna întâia dată cu ai tăi în jurul focului le voi spune că te cred vrednic să ți se dea un nume.

— Ah, ah! strigă el cu ochii sclipitori de bucurie.

— Și numele o să ți-l aleg eu.

— Vrei să faci asta? O să-ți fiu recunoscător până ce nu voi mai avea viață în mine.

— Așa am hotărât.

— Au să mă întrebe ce nume mi-a arătat marele duh Manitu și ce talisman am găsit. Eu însă n-am ce să le spun.

Când un indian a ajuns la vârsta de a putea trece în rândul războinicilor trebuie să-și caute mai întâi un nume. Se retrage în singurătate ca să postească și să mediteze la ce îndatoriri are un luptător și un om de seamă. Singurătatea, postul sever la care e supus, meditația încordată asupra isprăvilor celebre ale altora îl aduc într-o astfel de surescitare încât cade într-un fel de transă și are halucinații. Cel dintâi lucru pe care îl vede atunci devine talismanul, tot ce are mai sfânt pe lume. Se înarmează apoi și pleacă de-acasă, unde nu se întoarce până ce nu obține, prin furt, luptă sau din întâmplare, lucrul visat. Obiectul, fie el mic sau mare, de orice formă, cât de bizară, e cusut într-o învelitoare de piele și păstrat cu sfințenie. Îl ia cu el la război și-l atârână în vârful sulitei dinaintea cortului său. Pentru talismanul său indianul e în stare să se lase ciopârțit în bucăți. De aceea cea mai mare victorie a lui e să pună

mâna pe talismanul vrăjmaşului. Tot atât de mare e ruşinea de a-şi fi pierdut — fie în luptă, fie din altă cauză —, talismanul. „Omul fără talisman” e cea mai insultătoare poreclă pe care i-o poţi da unui indian. Acesta n-are odihnă până nu şi-l găseşte pe al său sau ia prin luptă pe-al duşmanului, care devine proprietatea lui şi-l reabilitează în faţa întregului trib.

Adeseori, tânărul capătă porecla obiectului visat şi găsit apoi de el. De aceea nu e de mirare să auzi printre indieni numele de „Păianjenul mort”, „Frunza despicaţă”, „Firul lung” etc. Alteori însă porecla e datorată unei fapte eroice, ceea ce îl înalţă în faţa semenilor săi. De aceea îi zisei tânărului meu tovarăş:

— Nu o să fie nevoie să răspunzi fiindcă voi răspunde eu pentru tine.

— Tu? Întrebă el îmbujorându-se la faţă.

— Da, pentru că ţi-am şi găsit un nume.

Lăsa capul în jos ca să-şi ascundă bucuria. Nu îndrăznea să mă întrebe; ar fi fost împotriva regulilor de politeţe. De aceea urmaşi, ca să-i satisfac curiozitatea:

— Ia să vedem, nu-ţi închipui tu cam ce nume ţi-am găsit?

— Nu.

— Să-mi spui acum care a fost întâia ta ispravă?

— Întâia mea ispravă a fost să-l împing pe Old Shatterhand în ghearele duşmanului.

— Bine, dar ţi-ai îndreptat pe urmă greşeala. N-a fost o faptă rea, ci o neascultare a ordinelor mele. Cea dintâi ispravă a ta a fost că mi-ai mijlocit scăparea din mâinile yumaşilor. Ce crezi tu că au să spună ai voştri când vor auzi?

— Cine reuşeşte să-l elibereze pe Old Shatterhand, acela e cel mai fericit şi vestit războinic şi n-are trebuinţă de un talisman.

— Tu ai contribuit la eliberarea mea şi ai ucis doi yumaşi. La consfătuirea bătrânilor tribului tău voi propune

să ți se dea numele Yuma-shetar și sunt sigur că nimeni nu va avea ceva împotriva.

— Nimeni, nimeni! strigă băiatul cu convingere. E o cinste pentru tot neamul mimbrenjilor să-și spună Old Shatterhand cuvântul la adunare. O, Manitu, Manitu, știam eu că alături de Old Shatterhand îmi voi câștiga un nume și încă unul mai bun decât oricare altul. Războinicii noștri mă vor pizmui, femeile vor povesti copiilor lor despre mine și fetele mă vor privi pe furiș din fundul corturilor. Dar mai ales tata, Bivolul-puternic! Ce mândru are să fie de mine și cu ce dragoste o să mă strângă la pieptul lui! Iar fratele meu... el care n-are încă nume, cât ar fi fost de fericit să fi rămas și el pe lângă tine! Poate că așa și-ar fi câștigat și el un nume.

— Probabil. Sper însă că n-o să treacă mult și o să-i dau un bun prilej să și-l câștige. Dacă îți va fi semănând la suflet ca și la chip, n-o să se lase până ce tatăl vostru nu-l va lua și pe el să lupte împotriva yumașilor.

— Așa cred și eu. Tatăl meu, marea căpetenie a mimbrenjilor, e un om foarte aspru; nu ia în seamă dorințele copilărești ale feciorilor săi, dar nu se poate să nu-i îplinească o astfel de dorință. Ce frumos ar fi ca să căpătăm în același timp amândoi câte un nume!

În vreme ce vorbeam noi așa, trecuserăm prin multe râpe și văi. La fiecare cotitură ne uitam îndărăt să vedem dacă ne urmăresc yumașii, dar nu văzurăm pe nimeni. Totuși eram sigur că nu sunt departe și mă hotărâi să mă conving la cea dintâi ocazie.

Ajunserăm la o mică poiană pe care o străbăturăm în vreo jumătate de ceas și de acolo intrarăm într-un desiș foarte nimerit pentru scopul meu, căci aveam unde ne ascunde.

Am oprit calul și am descălecat.

— Vrea Old Shatterhand să poposim? mă întrebă băiatul.

— Nu, vreau numai să vorbesc cu yumașii.

Probabil că vorbele mele i se părură foarte ciudate, dar tăcu. Eu desfăcui pachetul cu hainele cele noi și mă îmbrăcai cu ele. Aveam acum cu totul altă înfățișare. Știam că indienii aceștia din sud țin mai mult la aparență decât frații lor din nord, de aceea mexicanul se îmbracă în haine sclipitoare și bătătoare la ochi. Un indian sioux respectă pe un vânător alb, chiar dacă ar fi în zdrențe; un pimo sau un yaqui însă are foarte multă considerație pentru o persoană bine îmbrăcată.

Dacă m-aș fi prezentat la conac în hainele de acum, probabil că Timoteo Pruchillo m-ar fi crezut pe cuvânt și nici să-l pălmuiesc pe buhăitul lui de intendent n-ar fi fost nevoie. După cum vedeți, chiar în pustietățile acelea se poate aplica zicătoarea: „hainele fac pe om”.

Împopoțonat așa, aveam acum aerul unui mare proprietar, un adevărat caballero pornit să facă o vizită alesei inimii sale.

— Oh! exclamă mimbrenjul când mă văzu ieșind din tufișul care-mi slujise de paravan. Aproape să nu te mai recunosc. Uite-așa ni-l închipuiam noi băieții pe Old Shatterhand când ni se povestea despre el și despre Winnetou.

Eu zâmbii și-i zisei dându-i pușca mea cea mare să mi-o țină:

— Fratele meu să stea aici și să mă aștepte. Cum îi voi vedea pe yumași venind, le ies înainte să vorbesc cu ei. Dacă sunt prea mulți și încearcă să mă atace, vom pune tufișul acesta pavăză înaintea noastră.

Bănuiala mea se adeveri. Zării peste puțin timp trei călăreți trecând poiana în trap. Le ieșii înainte în pasul calului ca un om care-și vede liniștit de drum. Mă țineam însă aplecat peste gâtul calului ca și când aș fi fost foarte obosit.

Când dădură cu ochii de mine tresăriră, dar fiindcă mă vedeau singur își continuară drumul. Mă prefăcui că nu-i văd, îmi țineam însă pușca de-a curmezișul pe șa ca s-o pot

avea repede la îndemână. Eram încredințat că nu mă vor recunoaște lesne din pricina hainelor și-mi trăsesem și pălăria cu borurile late peste ochi, așa că numai vârful nasului mi se vedea.

Când ajunseră mai aproape de mine înălțai capul și-mi oprii calul în loc. Același lucru îl făcură și ei. Erau trei din cei cinci paznici ai mei.

— De unde vii? mă întrebă unul într-o limbă schimonosită, amestec de spaniolă, engleză și indiană.

— De la hacienda del Arroyo, răspunsei eu cu glas schimbat, ceea ce nu era greu din pricina basmalei din jurul gâtului, care-mi astupa pe jumătate gura.

— Și unde te duci?

— La Gură-mare, căpetenia vitejilor yumași.

— Cum ai găsit conacul?

— Dărâmat până-n temelie.

— De cine?

— De yumași.

— Și ce treabă ai tu cu ei?

— Să cumpăr vitele pe care le-au luat de la hacienda.

— În numele cui?

— În numele moșierului, care vrea să le răscumpere și vrea să știe cât cere căpetenia voastră pe ele.

— Faci drumul degeaba, fiindcă nu le vinde.

— De unde știți voi?

— Suntem oameni de-ai lui.

— Aha, atunci trebuie să știți ce are și ce n-are de gând. Da' eu tot aș vrea să vorbesc cu el fiindcă așa am ordin.

— Pesemne tu nu știi că yumașii au dezgropat securea de război împotriva albilor.

— Știu, dar mie nu-mi pasă, eu sunt doar mijlocitor. Unde și-au făcut popasul războinicii voștri după ce au plecat de la conac?

— Nu e nevoie s-o știi, fiindcă nu trebuie să te duci până acolo. Dacă aștepți aici sau o iei pe urmele astea o să te

întâlnești în curând cu căpetenia noastră însoțită de cincizeci de războinici.

— Mulțumesc, rămâneți sănătoși.

Mă prefăcui că vreau să pornesc mai departe, deși știam că yumașii ar vrea să-mi mai pună câteva întrebări, întrebări importante pentru mine deoarece din ele puteam să fac oarecare deducții folositoare.

— Stai! se răsti unul din ei. Ai vorbit tu cu proprietarul haciendei?

— Se înțelege! Cum aș putea altfel să lucrez în numele lui?

— Era în drum spre Ures, împreună cu un alb căruia i se zice Melton?

— N-am văzut nici un alb pe care să-l cheme Melton.

— Atunci unul Weller cu fiu-său?

— Nici.

— Dar cu o ceată de războinici de-ai noștri care i-a ținut pe acești albi prizonieri te-ai întâlnit?

— N-am văzut pe nimeni decât pe proprietar și am vorbit cu el.

— Unde?

— La conacul pustii. Stătea pe dărâmături și ofta. Eu venisem să-i aduc niște bani pe care i-i datoram. Cu banii ăștia vrea să-și răscumpere vitele și m-a rugat pe mine să mă duc după yumași ca să mă înțeleg cu ei.

— Banii la cine sunt, la el ori la tine?

— Negreșit că la el și nu la mine.

Tot nu mă recunoscuseră încă; se uitară unul la altul nedumeriți.

— Trebuie să se fi întâmplat ceva, zise indianul care vorbise până acum, celorlalți. *Haciendado* e tot la conac iar albi ceilalți nu. Nici pe-ai noștri nu i-a întâlnit, măcar că pe-aici le era drumul. Zice că vrea să răscumpere vitele, semn că are parale. Hm, se schimbă lucrurile...

— Și unde să fie albi cu nevestele și copiii pe care frații noștri trebuie să-i ducă în munți?

Ceilalți clătinară capul îngrijați.

— Nu te-ai întâlnit acum de curând cu doi călăreți? mă întrebă iar indianul.

— Ba da. Un alb și un băiat indian.

— Cum era îmbrăcat albul?

— Zdrențăros rău.

— Ce arme avea?

— Parc-am văzut la el două puști.

— Țsta era! Căinele de mimbrenjo i le-a adus, zise el ca pentru sine. Mergeau în goana calului?

— Nu, descălecaseră, răspunsei eu strângând nițel căpăstru ca să-mi dau calul cu câțiva pași îndărăt.

— Unde?

— Colo, în tufiș.

— Oh! Să plecăm repede fiindcă pușca cea mare a albului nimerește foarte departe și cealaltă scurtă trage mereu fără să se oprească. Hai și tu cu noi. Ne întoarcem din drum și te ducem și pe tine la căpetenia noastră ca să vorbești cu ea.

— Mai e timp. Ia stați nițel. Dați încoa' armele și caii voștri.

— Pentru ce? mă întrebă indianul privindu-mă uluit.

— Uite-așa! răspunsei eu trăgându-mi basmaua de pe față și îndreptând arma spre ei. Ai spus tu singur că pușca mea trage mereu fără să se oprească. Care din voi face un pas, e mort. Colo în tufiș e și mimbrenjul cu cealaltă, care nimerește la mare depărtare.

Yumașii mă priveau cu ochii măriți de spaimă.

— Oh! strigă unul din ei, ăsta e Old Shatterhand!

— Old Shatterhand! repetară ceilalți doi.

— Da, Old Shatterhand, repetai eu liniștit cu țeava puștii îndreptată spre ei. Stați pe loc, altminteri vă împușc pe toți trei. Ați plecat să mă prindeți, dar v-am prins eu pe voi. Eu însă vă las liberi, dați încoa' armele și întoarceți-vă de unde-ați plecat.

Țineau puștile în mână dar nu cutezau să tragă.

— Repede, altminteri trag! mă răstii eu. Unu... doi...

N-am apucat să zic „trei” și-i văzui aruncând armele la pământ.

— Așa. Acum descălecați și dați-vă mai la o parte.

Se supuseră fără să murmure.

— Bine, plecați și care din voi îndrăznește să se uite înapoi dracul l-a luat!

O luară la fugă îngroziți. Nici unul nu întoarse capul. Mie îmi venea să râd. Până mai adineauri mă batjocoreau și mă amenințau, iar acum fugeau de le sfârâiau călcâiele. Descălecai. Luai armele de jos și liniștii caii indienilor care începuseră să se agite. Îl văzui pe tânărul meu tovarăș venind în galop din desiș.

— Ah, ah! îmi strigă el de departe, Old Shatterhand e un mare vraci; toate i se fac după voia lui și nimeni nu i se poate împotrivi.

— N-a fost cine știe ce lucru mare, zisei eu zâmbind.

— Cum să nu fie! Să birui pe dușman fără luptă și să-i iei calul și armele fără să crâcnească, asta zici tu că nu e lucru mare? Numai la așa ceva nu m-așteptam. Când te-am auzit că vrei să vorbești cu ei nu mai știam ce să cred și eram tare îngrijorat de ce are să se întâmple.

— Aveam un tovarăș.

— Da, tovarășul nu era departe, căci stăteam în desiș și pândeam. Când am văzut că nu pot ține pușca ta cea mare în mână, am rupt două crăci și le-am înfipt ca o furcă în pământ, pe urmă am așezat pușca așa ca țeava să vină în dreptul indienilor; cum i-aș fi văzut că fac vreo mișcare să se apropie de tine, trăgeam.

— Nu era nevoie, deși foarte frumos din partea ta că te-ai gândit. Despre alt tovarăș spuneam eu: frica. Când au înțeles cine sunt, yumașii au înlemnit de spaimă. Acum să plecăm, căci ne-am putea pomeni dintr-un moment în altul cu tovarășii lor.

Legarăm puștile indienilor de oblâncul șeilor cailor luați de la yumași, îi apucarăm de căpăstru și pornirăm la drum,

mai întâi la pas până ce-am ieșit din desiș, pe urmă la trap și când am dat de câmpie în galop. Goana aceasta ținu numai până ce mi-am dat seama că ne-am îndepărtat îndeajuns ca să nu ne poată ajunge yumașii.

Când am zărit desișul doar ca o dungă subțire în zare, ne-am oprit. Intenția mea era ca urmăritorii noștri să nu ne piardă urma și să-i ademenim astfel după noi.

O luarăm iar la pas. Băgai de seamă că mimbrenjul mă privește mereu cu coada ochiului. Ghicii ce vrea: era curios să afle ce vorbisem cu cei trei yumași. Îi făcui pe plac. Păru foarte mândru de încrederea pe care i-o arătam. Când sfârșii, se uită gânditor înaintea lui și zise:

— Multe poate învăța omul de la Old Shatterhand. Când nici nu te-aștepți afli câte ceva care te pune în mirare. Acum cred că știm tot ce trebuia să știm.

— O, încă nu, băiete! Tocmai ce e mai important nu am putut afla.

— Vrea Old Shatterhand să-mi spună și mie despre ce e vorba?

— Bine, să-ți spun: Mai întâi se cere ca să-i amăgim astfel pe cei cincizeci de yumași și pe căpetenia lor, încât să nu se întoarcă din drum. Ai putea tu să-mi spui pentru ce?

— Pentru că yumașii ceilalți și cirezile vor sta să-i aștepte pe aștilalți și pe căpetenia lor până se vor întoarce.

— Așa e. Mai departe: știm că Melton și cei doi Weller sunt liberi, asemenea și moșierul împreună cu emigranții.

— Păi asta și vroiai: să-i știi liberi.

— Sunt ei liberi, dar în ce fel? Ca să fie duși de yumași în munți. Uite ce mi se pare mie suspect. Ce munți sunt aceia și ce să facă ei acolo? Au venit aici ca să lucreze pe moșie. Pentru ce îi duc acolo, unde, pe lângă altele, mișună indienii?

— Zău dacă pricep... zise tânărul cu o sinceritate care mă făcu să zâmbesc.

— Nici eu, dar o să aflăm noi. Și mai e ceva: moșierul trebuie să se ducă la Ures împreună cu Melton. Ce treabă

au ei acolo? În alte împrejurări călătoria asta a lor nu mi-ar fi dat de bănuț; cum știu însă că Melton i-a ademenit pe yumași să jefuiască hacienda, nu se poate să nu fie ceva suspect la mijloc. Moșierul ruinat complet se duce la oraș, iar oamenii aduși pentru muncă sunt expediați în munți. Pentru care motiv îi desparte Melton de el?

— Crezi că o să poți afla?

— Da. Îndată ce voi da moșierului îndărăt cirezile, mă duc imediat la Ures. Și mai e ceva: unde sunt yumașii lăsați să-i păzească pe emigranți? Dacă aceștia sunt într-adevăr liberi, paznicii trebuie să urmeze pe căpetenia lor. Eu însă nu i-am văzut.

— Poate să-i întâlnim chiar astăzi.

— Tot ce se poate. De aceea se cere să ne ferim ca să nu le cădem în gheare. A, ia te uită în urma noastră. Îi vezi pe urmăritorii noștri?

— Da, vin. S-au oprit la tufiș. Crezi că ne-au zărit?

— Da; dacă-i vedem noi pe ei, ne văd și ei pe noi. Ia seama! Vin în galop. Acum s-o luăm și noi mai repede. Odată ce ne-au zărit, nu o să le mai vină în gând să se întoarcă. Cel mult îi vor fi trimis pe cei trei la lagăr, fiindcă nu mai au cai și nu se pot ține după ei.

Gonirăm mai departe prin văi și dealuri, pentru ca în cele din urmă să ieșim iarăși la șes. Se zărea o pădure la care trebuia să ajungem cu orice preț, până nu se înnopta.

8. Yuma-Shetar

Timpul trecea. Soarele se lăsa tot mai mult la asfințit. Nu mai era mult până la pădure.

Deodată băiatul arătă cu mâna înaintea lui și zise:

— Uite colo, vin yumașii care au păzit pe emigranți. Să ne ferim să nu ne vadă.

Avea dreptate. O ceată de călăreți se zărea venind. Din pricina depărtării nu se deosebea încă numărul lor. Se duceau s-ajungă din urmă pe tovarășii lor. Dădurăm pinteni cailor și cotirăm la dreapta. Era mai mult ca sigur că yumașii nu ne zăriseră încă. Totuși nu era așa.

Când întorsei odată capul văzui un călăreț ieșind din gloată și îndreptându-se spre noi. Nu mă gândisem la efectul apusului de soare. Lumina lui bătea în spatele călăreților, pe când nouă ne venea drept în față, așa că ne puteau vedea de la mare depărtare. Mă mai liniști însă gândul că poate trimiseseră numai pe cineva să se convingă că nu e o iluzie optică.

Călăreții lăsară caii mai încet ca s-aștepte probabil întoarcerea celui trimis. Cu toată iuțeala cailor noștri, omul se apropia din ce în ce.

În alte țări și în alte împrejurări călărisem cai a căror iuțeală era extraordinară, dar aici în America de Nord nu existau decât doi care puteau alerga astfel: armăsarii pe care cutreieram eu și Winnetou preriile.

Winnetou!

Îmi oprii aproape fără să vreau calul și pusei mâna streășină la ochii ca să văd mai bine. Armăsarul zbura nu altceva. Mijlocul trupului călărețului sclipea roșietic. Un vâl lung flutura în vânt de pe capul lui și țeava puștii zvârlea scânteii. Roșu era brâul purtat de Winnetou în jurul trupului, vâlul erau pletele lui negre, iar scânteierile erau

ale țințelor de argint cu care era împodobită pușca lui vestită și temută de toți câți îl cunoșteau sau auziseră de el.

Ridicat în șa, înalt și chipeș, părea turnat dintr-o bucată cu armăsarul lui falnic. Chipul lui frumos și delicat, cu trăsături aproape romane, strălucea de bucurie, iar ochii îi sclipeau.

Sării din șa. El nici nu-și dădu osteneala să încetinească goana calului; când trecu pe lângă mine azvârli pușca la pământ și se repezi de pe cal drept în brațele mele.

Da, eram prieteni, prieteni în toată accepțiunea cuvântului, pe când odinioară fusesem dușmani de moarte. Viața mea îi aparținea lui și-a lui mie — atâta tot.

Nu ne văzuserăm de multă vreme și acum îl aveam în fața mea, în costumul lui pitoresc pe jumătate indian. După ce ne îmbrățișarăm și ne sărutarăm ca doi frați buni, ne strânsărăm mâinile zâmbind. În vremea asta armăsarul care țâșnise ca o săgeată pe lângă mine, făcu un scurt înconjur și se întoarse ca un câine credincios lângă stăpânul lui. Când îmi auzi glasul, necheză de bucurie și-și frecă dezmierdător capul de umărul meu. La urmă începu să mă și lingă pe față.

— Uite că te recunoaște și te sărută și el, zise Winnetou zâmbind. Old Shatterhand e nu numai prietenul oamenilor ci și al animalelor, de aceea nu-l uită după ce l-au cunoscut odată.

În timp ce vorbea, privirile lui se ațintiră la calul meu și chipul lui atât de serios se înveseli.

— Sărmane prieten! Pe unde mi-ai umblat de n-ai găsit altceva mai bun decât mârtoaga asta? De azi încolo vei avea calul pe care îl meriți.

— Cum? întrebai eu repede, l-ai adus și pe Hatatitla?

Hatatitla — în traducere Fulgerul — se numea armăsarul pe care călărisem eu când colindasem împreună cu Winnetou, pe când pe al său îl chema Iltși, adică Vântul.

— L-am îngrijit ca lumina ochilor; e încă destul de tânăr și sprinten ca mai înainte. L-am adus cu mine fiindcă știam

că o să ne întâlnim.

— Admirabil! Cu acești doi armăsari ai noștri nu e dușman pe care să nu-l biruim... Dar de unde până unde tu la Sonora?

— A trebuit să mă duc la niște triburi ale pimașilor ca să mijlocesc o împăcare între ei și m-am gândit să-i văd în vremea asta și pe prietenul meu, viteazul Nalgu-mocași^[14], căpetenia mimbrenjilor, pe care nu-l văzusem de mult. Pe când stăteam cu el de vorbă lângă foc, a venit feciorul lui mezin cu fata, dar fără cel mare, să ne spună că ai trebuință de ajutorul războinicilor săi împotriva vrăjmașilor tăi, yumașii. Am adunat îndată o sută și încă o jumătate de sută de războinici, ne-am luat carne pentru mai multe zile și la trei ceasuri după sosirea lui am pornit la drum. Este mulțumit, Old Shatterhand?

— Cât nu-ți poți închipui; îți mulțumesc, Winnetou, că te-ai gândit la mine. A venit și căpetenia mimbrenjilor, prietenul, cu tine?

— Cum era să nu vină când îl chema Old Shatterhand cu care a fumat pipa păcii și i-a salvat cei trei copii ai săi de la moarte?! Nici mezinul lui n-a vrut să rămână acasă ci vrea să fie și el unde ești tu și frate-său. Am avea să ne spunem multe, dar nu e timp acum. Încalecă și să ieșim înaintea Bivolului-puternic și a războinicilor săi, ce abia așteaptă să te vadă.

Eu, mai bucuros l-aș fi întrebat și i-aș fi spus ce-aveam de spus, dar ar fi fost împotriva obiceiurilor lui. Încălecarăm. În vremea aceasta mimbrenjii trecuseră de locul pe unde cotisem eu adineauri spre stânga. Winnetou descărcă un glonț și detunătura se auzi până la ei. Ne văzură stând de vorbă prietenește și veniră spre noi. Le ieșirăm înainte; tânărul mimbrenjo, tovarășul meu, care mergea în urma noastră, nu cuteza să scoată un cuvânt dar privea cu admirație statura înaltă a vestitului războinic apaș.

De la depărtare nu se putea socoti numărul mimbrenjilor, dar după ce ne-am apropiat, văzui că trebuie să fie, într-adevăr, pe puțin o sută cincizeci de inși, toți înarmați cu puști și pumnale.

În fruntea lor venea Nalgu-mocași, Bivolul-puternic, credinciosul și severul meu prieten de demult. Erau toți mânjiți pe față cu dungi galbene și roșii, culorile lor de război, semn că erau hotărâți să lupte cu îndârjire pentru mine.

Căpetenia lor, un om voinic și osos, călărea pe un roib înalt și neastâmpărat. Ne privi întrebător, căci nu mă recunoscuse încă din pricina costumului meu mexican în care nu mă mai văzuse până atunci. Când furăm însă mai aproape, văzui, cu toată mângălirea de pe față, că-i strălucea chipul de bucurie.

— Ah, ah! strigă el. Acesta e Old Shatterhand, prietenul nostru pe care nu l-am mai văzut de atâtea luni de zile. Am venit să luptăm alături de el împotriva câinilor de yumași.

Indianul e deprins să-și stăpânească simțămintele, dar bucuria mimbrenjilor era atât de mare încât nu se putea să nu și-o arate prin strigăte de entuziasm.

Bivolul-puternic sări din șa ca să-mi strângă mâna, așteptând să fac și cu același lucru.

După obiceiul indian, ar fi trebuit să descălecăm aici și să fumăm pe loc pipa păcii și a revederii, eu însă rămăsei pe cal și-i întinsei numai mâna zicând:

— Inima mea se bucură când îl vede pe Bivolul-puternic și chipurile vitejilor săi războinici. Aș vrea să-i întreb și să le spun multe, dar trebuie să părăsim îndată aceste locuri, căci yumașii pot să se ivească dintr-un moment într-altul. De aceea rog pe frații mei să se întoarcă din drum și să le iasă înainte.

— Câinii aceia sunt pe urmele tale? Cu atât mai bine; îi vom aștepta aici și-i vom ucide până la unul.

— Au s-o ia la fugă când ne vor vedea, de aceea să facă Bivolul-puternic, căpetenia mimbrenjilor, după cum îl

sfătuiesc eu. Să ne ducem cât mai repede în pădurea pe unde ați trecut adineauri și să-i pândim fără să ne vadă. Vor vedea, nu e vorbă, urmele lăsate de copitele cailor voștri, dar le putem șterge ca să nu se cunoască.

Până s-apuce el să-mi răspundă se auzi un tropot de cal în urma indienilor și un nechezat de bucurie. Un indian ținea de căpăstru armăsarul adus de Winnetou pentru mine. Calul îmi auzise glasul, îl recunoscuse și acum se zbătea să scape și s-alerge la mine.

— Hatatitla! strigai eu emoționat. Dați-i drumul!

Credinciosul animal veni în salturi mari și începu să se gudure ca un câine. Îl cuprinsei de gât și începui să-l dezmierd, de parcă ar fi fost un copil.

— Ah, ah! strigară indienii tot atât de mișcați ca și mine de credința animalului.

Da, da, era Fulgerul meu drag care mă purtase prin atâtea locuri și primejdii și care mă salvase de multe ori de la moarte cu inteligența și iuțeala lui. Părea tot atât de tânăr și sprinten ca odinioară, ochii lui înțelegători mă priveau cu aceeași strălucire de mai înainte. Șaua din spinarea lui era tot aceea pe care călărisem de când mi-l dăruise Winnetou.

Sării în spinarea armăsarului și, nici n-apucasem să mă sprijin bine în scări, că animalul se și ridică în două picioare, se lăsă iar jos și începu să zburde pe loc nechezând de bucurie. Îl lăsai câțva timp să-și facă chef, dar cum îl strânsei nițel între pulpe se potoli și rămase nemișcat în fața lui Winnetou și a căpeteniei mimbrenjilor care încălecase iar.

— Fratele meu Old Shatterhand vede bine că nici calul lui nu l-a uitat, zise apașul, cu atât mai puțin oamenii. O să-i povestesc eu mai târziu ce s-a petrecut în Vestul sălbatic după plecarea lui. Acum nu e timp, fiindcă trebuie să ne grăbim ca să nu ne vadă câinii de yumași. Ce distanță e între voi și ei?

— Atât de neînsemnată, încât pot să se ivească imediat colo în zare.

Oricare altul s-ar fi interesat mai întâi de numărul dușmanului, dar semețului apaș nici nu-i trecu așa ceva prin gând. Își desfășură brâul din jurul mijlocului, îl legă cu lasoul său ca să-l poată târî după el și le făcu semn oamenilor să procedeze la fel. Acesta e sistemul indian ca să șteargă urmele cailor, dar să nu dispară complet. Cine vine în urmă vede că au trecut călăreți pe-aici, fără să fie însă în stare să-și dea seama de numărul lor.

Pornirăm mai departe în galop, eu între Winnetou și căpetenia mimbrenjilor. Acesta nici nu-și aruncase ochii la fiu-său, deși știa bine că băiatul trecuse prin multe întâmplări primejdioase. Așa e indianul. Căpetenia mimbrenjilor își iubea copilul ca orice alb pe-al său, ar fi fost însă un semn de slăbiciune din partea lui, o lipsă de bărbăție, dacă ar fi dovedit prin vreun semn sau vreun cuvânt că-i dusesese grija în timpul lipsei de acasă.

Peste puțin zărirăm pădurea. Ne ațineam tot pe stânga ei ca să ne vină la dreapta. Principalul era să ne ferim ca să nu ne vadă yumașii și s-o avem la îndemână. Dădurăm în curând de un cot după care puteam sta nevăzuți la pândă.

Se putea vedea și aici puterea pe care o avea Winnetou asupra oricui venea în atingere cu el. Deși Bivolul-puternic și mulți din oamenii săi erau și mai voinici ca apașul, ascultau toți de el ca de un stăpân. Până și vrăjmașii săi cei mai neîmpăcați îl respectau. Existau chiar albi pentru care sfatul lui Winnetou însemna ceva.

Când eram împreună, nu hotăra nimic până nu mă întreba. O făcea însă într-un mod atât de discret încât numai cine ar fi cunoscut obiceiurile noastre și-ar fi putut da seama. De multe ori nu schimbam nici un cuvânt între noi. O privire, un gest erau de ajuns ca să ne înțelegem și să ne ghicim gândurile.

Se întâmplase să fim zile întregi numai noi doi prin pustiuri, fără să ne spunem o vorbă. Numai când erau alții

de față și trebuia hotărât ceva în înțelegere cu ei, vorbeam doar atât cât se cerea, pe scurt însă, fără cuvinte de prisos. Dar oricât de puțin ar fi vorbit vestitul apaș, ceea ce spunea el erau lucruri cu tâlc din care ceilalți scoteau învățăminte folositoare.

În momentul când căpetenia mimbrenjilor și toți războinicii lui își aveau privirile ațintite la Winnetou, acesta întoarse capul spre mine și zise:

— Crede Old Shatterhand că locul e potrivit pentru pândă?

Eu dădui afirmativ din cap și descălecai.

— Două santinele ajung?

— Una singură până ce se va întuneca.

— Atunci războinicii mimbrenjilor să descalece și să-și lase caii să pască în voie. Old Shatterhand cu Winnetou și-i vor ține pe ai lor înșeuai.

Mimbrenjii crezuseră că vom aștepta aici călări ca să ne putem năpusti asupra yumașilor când îi vom vedea venind. Însăși căpetenia lor era de părerea aceasta, căci îl întrebă pe Winnetou:

— De ce vrea fratele meu să lăsăm caii liberi? Va trebui se încălecăm repede când vor veni yumașii și se cere să-i avem la îndemână.

Winnetou zâmbi și zise cu glas prietenos:

— Crede și fratele meu că yumașii vor veni?

— Da, așa a spus Old Shatterhand.

— Vor veni ei, nu e vorbă, dar nu pe aici. Cum vor zări urmele noastre se vor preface că se întorc din drum. Vor face însă pe urmă un mare ocol, vor înconjura pădurea ca să ne atace din spate; până să vină ei au destulă vreme caii să pască.

— E și Old Shatterhand de aceeași părere? mă întrebă Bivolul-puternic.

— Da. Fratele meu Winnetou mi-a ghicit gândul, am răspuns eu.

— Dar dacă totuși vin până aici?

— Ar fi pierduți, de aceea se vor feri s-o facă. Și fiindcă mă privea nedumerit, adăugai: crezi tu că vrăjmașii nu vor fi văzut locul unde ne-am întâlnit noi?

— Au ochi și au să-l vadă, dar n-au să știe dacă am fost mulți ori puțini.

— Te înșeli. După urmele mele au să cunoască îndată că m-am apropiat de bunăvoie de voi și că-mi sunteți prieteni. Știu că fiul tău e cu mine, așa că vor ghici numaidecât cu cine m-am întâlnit.

— Bine, bine, dar numărul nostru...

— Au să și-l închipuie lesne. Caii voștri, deși nu s-au răzlețit unii de alții, au lăsat urme de copite pe o întindere destul de mare.

— Le-am șters doar...

— A rămas însă pământul netezit. Dacă yumașii n-au înțeles adevărul, n-ar mai fi vrednici să poarte numele de războinici și sunt încredințat că tu ai înțeles și mai repede decât ei acest lucru.

Mimbrenjul se rușină nițel, de aceea răspunse repede:

— Eu am înțeles, vroiam să audă însă și războinicii mei. Dar pentru ce zice Winnetou ca să rămână calul lui și al tău înșeuati?

— Deși nu mi-a spus, știu, fiindcă gândurile noastre sunt aceleași. Zicea că yumașii vor încerca să ne păcălească prefăcându-se că se întorc din drum ca să ne atace din spate. Vrea deci să-i spioneze ca să se încredințeze că presupunerile lui sunt adevărate și eu trebuie să-l însoțesc.

— Ah, ah! Frații mei au dreptate; să fie cum hotărâsc ei.

În vremea asta Winnetou veni să șadă lângă noi. Mimbrenjii luară șeile de pe căi, îi lăsară în libertate, făcură un cerc în jurul nostru, luând totuși seama să nu iasă din raza vederii lor, spre a nu fi zăriți de yumași. Unul din ei se ascunse după cotul pădurii să pândească din desiş venirea dușmanului.

Își ascundeau neliniștea și îngrijorarea de rușinea mea și a lui Winnetou. Acesta însă părea că și uitase de yumași.

Scoase de la brâu pipa păcii, ceea ce prevedea o întreagă ceremonie a revederii, care cere timp. De aceea nu m-am mirat defel că-i văd pe mimbrenji privindu-se uluiți. El însă se apucă foarte liniștit să-și umple calumetul împodobit cu pene de colibri și zise:

— Fiindcă a trebuit să zorim la drum, n-am avut vreme să salutăm cum se cuvine pe fratele meu alb; acum avem timp s-o facem. Să fumăm deci împreună din pipa aceasta, semn de prietenie și bună înțelegere.

Pe când încerca s-o aprindă, santinela veni într-un suflet, ca și când ne-am fi aflat în cea mai mare primejdie, ca să ne spună:

— Vin yumașii... i-am văzut... Acum o să ne pomenim cu ei aici.

Oamenii săriră drept în picioare; căpetenia lor vru să facă același lucru, dar Winnetou îl opri și-l dojeni cu glas aspru pe omul care adusese vestea.

— Cum îndrăznește mimbrenjul să-l tulbure pe Winnetou când e pe cale să-și aprindă pipa păcii? Ce e mai însemnat: fumul sfânt al calumetului sau apariția câtorva câini de yumași care au s-o ia la fugă îndată, de frică?

Omul stătea ca înlemnit, cu capul în pământ.

— Să se întoarcă mimbrenjul la postul lui ca să-l observe pe dușman și să vină pe urmă, după ce vom fi salutat cum se cuvine pe Old Shatterhand, să-mi spună că yumașii au dispărut.

Indianul plecă, în vreme ce mimbrenjii ceilalți se așezară iar jos, deși se vedea bine că își stăpâneau cu greu enervarea. Căpetenia lor se mândrea cu faptul că la vestea adusă de santinelă n-apucase să se ridice decât pe jumătate, așa că nu se făcuse cu totul de râs.

Ce sigur era Winnetou de sine! Exista totuși posibilitatea ca yumașii să nu se întoarcă din drum. În acest caz nu că am fi fost chiar luați prin surprindere, dar ar fi întrerupt ceremonia, ceea ce e semn rău și o rușine pentru un trib.

Ceremonia aceasta, adică fumatul calumetului, a fost deseori descrisă de cercetătorii preriilor care au venit în contact cu indienii și nu mai e nevoie să v-o relatez. Eu voiam să mă folosesc de prilej ca să propun un nume pentru feciorul cel mai vârstnic al căpeteniei mimbrenjilor, ca să-i împlinesc dorința și să-l răsplătesc pentru vitejia lui.

După ce Winnetou dădu fiecăruia dintre războinici să tragă patru fumuri pe care să le risipească în cele patru puncte cardinale și vru să o vâre iar la brâu, i-o luai din mână și zisei:

— Rog pe fratele meu să-mi dea nițel pipa. Unul din noi n-a fost găsit vrednic să tragă din ea, deși merită, mai mult decât alții, o astfel de cinste.

Cuvintele mele îi mirară, deși nu prea mult, căci credeau că e vorba de omul pus de santinelă. Nu înțelegeau însă de ce îl numesc mai vrednic decât mulți alții. Eu umplui iar pipa, mă ridicai în picioare, ieșii din cerc, îl apucaii pe băiat de mână, îl așezai în locul meu, apoi zisei cu glas tare ca să m-audă toți:

— S-asculte frații mei ce am de spus. Dacă vreunul din ei nu a înțeles, să vină să lupte cu mine pe viață și pe moarte.

Urmă o tăcere adâncă. Ochii tuturor erau ațintiți la noi amândoi. Mâna băiatului tremura într-a mea; își dădea seama că momentul mult așteptat de el sosise.

— Tânărul meu frate să nu-și piardă cumpătul și să facă fără șovăire ce-i voi spune eu, îi șoptii eu la ureche.

— Voi asculta cuvintele lui Old Shatterhand, răspunse el tot în șoaptă.

Aprinsei pipa, trăsei o dată din ea, risipii fumul spre cer și urmaii cu glas tare:

— Norul acesta de fum se duce de-a dreptul la Marele Spirit Manitu, singurul care cunoaște gândurile tuturor oamenilor de pe pământ, ca și faptele lor, tineri sau bătrâni. Avem aici în fața noastră pe Nalgu-mokași, renumita căpetenie a mimbrenjilor; e prietenul și fratele meu, viața

mea e în mâinile lui. Avem încă printre noi pe fiul său, tânăr de ani, dar oțelit în luptă și fapte ca un războinic bătrân. Eu îl rog să-mi urmeze pilda și să fumeze cu noi pipa păcii ca fumul să fie plăcut marelui Manitu.

Cu aceste cuvinte am întins băiatului calumetul. Acesta îl duse la gură, trase o dată din el și dădu drumul fumului spre cer.

Ceea ce făceam era o dovadă de mare curaj din partea mea și o îndrăzneală și mai mare dintr-a lui, de care, bineînțeles, răspunzător eram eu, nu el. Urmările se văzură imediat. Era ceva nemaiauzit: un băiat care n-avea încă nume să fumeze din pipa păcii!

Indienii se ridicară de jos și începură să murmure. Căpetenia lor sări drept în picioare privindu-mă încremenită. Numai Winnetou rămase liniștit. Pe chipul lui oțelit nu se citea nici aprobare și nici dezaprobare. Eu făcui semn cu mâna să se facă liniște, luai pipa, trăsei cele cinci fumuri tradiționale și o dădui îndărăt băiatului, care făcu asemenea.

Acum izbucniră strigăte de indignare din piepturile războinicilor; ceea ce făcusem eu era o crimă împotriva sfintelor tradiții ale neamului indian. Ochii tuturor azvârleau fulgere; își traseră cuțitele de la brâu și din toată gălăgia asta deslușeam cuvintele de indignare:

— Un copil... care n-are încă nume!...

Deși era vorba despre propriul său copil, cel mai înfuriat dintre toți era Bivolul-puternic. Apucă pe băiat de umeri, îl împinse la o parte și strigă:

— Ce îndrăznește să facă Old Shatterhand! Dacă ar fi altul și nu el, l-aș ucide pe loc. Legile noastre spun că dacă dă cineva unui băiat care n-are încă nume calumetul, trebuie să fie osândit la moarte. Tribul o să te judece, măcar că ești prietenul și fratele meu; puterea mea nu merge până acolo ca să te pot ocroti.

Mimbrenji se potoliră când îl auziră. Dădeau numai din cap în semn de aprobare. Băiatul se uita la mine fără să

clipească; citeam în ochii lui o nețărmurită încredere. Eu vrusei să deschid gura ca să spun ceva, dar Winnetou se ridică de jos, făcu un semn cu mâna, îi privi rând pe rând pe mimbrenji și zise apoi cu glasul lui puternic care se auzea până departe:

— Bivolul-puternic zice că nu stă în puterea lui să-l apere și să-l ocrotească pe Old Shatterhand? A spus cineva că e nevoie de această putere? Dacă ar fi trebuință de-o astfel de apărare, Winnetou e cel dintâi care ar lupta până la ultima lui picătură de sânge pentru fratele său alb. Dar cine îndrăznește să creadă că Old Shatterhand nu se poate apăra singur? Fapta lui e într-adevăr neobișnuită, de ea însă e el însuși răspunzător. Legile noastre spun că numai aceleia care n-are nume nu-i e îngăduit să fumeze pipa păcii. Să n-aibă într-adevăr băiatul acesta un nume? Întrebați-l pe Old Shatterhand. Trebuie să știe el mai bine decât războinicii noștri mimbrenji.

Cu inteligența lui deosebită își dăduse seama că nu m-aș fi încumetat eu să fac un astfel de gest dacă n-aș fi fost sigur de cele ce susțineam.

— Așa e, căpetenia apașilor are dreptate, am răspuns eu cu glas tare. Din a cui pipă am fumat? Dintr-a lui. Numai el are deci dreptul să-mi facă imputări. Totuși nu o face fiindcă știe bine că Old Shatterhand nu e un nesocotit. E băiatul acesta dintr-un trib străin sau vrăjmaș? Nu. E unul dintr-ai noștri și ar trebui să fiți mândri că Old Shatterhand fumează pipa păcii cu fiul căpeteniei voastre. Voi însă vă înfuriați. Drept să vă spun, nu vă-nțeleg și mă mir de purtarea voastră.

— N-are încă nume! strigară câțiva dintre ei.

— Cine zice asta?

— Noi toți și chiar eu, tatăl său, răspunse Bivolul-puternic. Cine poate să știe mai bine decât mine?

— Eu, măcar că nu sunt tatăl lui. Știți voi ce s-a petrecut cât a lipsit dintre voi, ce-a înfăptuit în vremea asta? Taci,

nu-i așa? Spune-mi acum, aici, în fața tuturor dacă Old Shatterhand are dreptul să dea cuiva un nume.

— Da.

— Te-ar jigni să aleg eu numele?

— Nu. Oricare din războinicii mimbrenjilor ar renunța la numele lor pentru a-i da Old Shatterhand unul nou.

Îl luai pe băiat de mână și strigai cu glas răsunător:

— Ați auzit cuvintele căpeteniei voastre, frați mimbrenji. Ascultați acum și răspunsul meu: Aici, în fața voastră stă Old Shatterhand cu fratele și prietenul său Yuma-shetar care și-a pus viața în primejdie ca să o scape pe a mea; i-o dăruiesc. Priviți! Armele pe care le poartă sunt cucerite de mâna lui. Yuma-shetar va ajunge un mare războinic al tribului vostru.

Yuma-shetar înseamnă în limba indiană Ucigătorul-de-yumași.

Ochii tânărului se umplură de lacrimi. Winnetou se apropie de el, îi puse mâna pe umăr și zise:

— Yuma-shetar e un nume falnic. Dacă Old Shatterhand ți l-a dat, trebuie să-l fi meritat. Winnetou e bucuros să-ți poată spune Yuma-shetar de azi înainte; ești prietenul lui și vrea să fumeze cu tine pipa păcii. Dă-o încoa'!

Luă calumetul din mâna băiatului, îl aprinse și schimbă cu el tradiționalele fumuri. Căpetenia mimbrenjilor îi privea în tăcere. Buzele îi tremurau de emoție. Indienii păreau uluiți. Eu și Winnetou îl luarăm pe tânăr de mână.

— Războinicii mimbrenji au înaintea lor trei frați și prieteni, zisei eu: Winnetou, Yuma-shetar și Old Shatterhand. Ucigătorul-de-yumași a împărtășit cu mine primejdii neînchipuite. M-a urmat fără șovăire când m-au prins yumașii ca să mă lege de stâlpul de tortură. Mi-a stat alături în clipa când am reușit să mă salvez, a ucis cu mâna lui doi din yumași, care voiau să mă prindă iar și m-a însoțit mereu până acum. L-am văzut viteaz în luptă, isteț și priceput în urmărirea dușmanului. Mulți din bătrânii războinici n-ar fi fost în stare de ce-a fost el. De aceea eu

sunt el, iar el se confundă cu mine, pe când Winnetou, căpetenia apașilor, e prietenul și fratele nostru. Cine îl insultă pe el ne insultă pe noi. Cine îndrăznește să vină? Veniți toți dacă vreți, noi suntem gata să luptăm pe viață și pe moarte pentru el.

Bătrânul nu se mai putu stăpâni. Scoase un țipăt de bucurie, trase pumnalul de la brâu și strigă:

— Ați auzit? Yuma-shetar se numește viteazul războinic al cărui tată sunt eu! Old Shatterhand i-a dat acest nume și Winnetou, cel mai vestit dintre apași, își zice fratele și prietenul lui. E cineva dintre voi care are ceva de spus împotriva? Se mai găsește cineva care să protesteze că Old Shatterhand a fumat pipa păcii cu Yuma-shetar? Să vie să încrucișeze pumnalul cu mine! Îi voi sfâșia inima din piept și o voi da corbilor s-o mănânce.

Câteva momente domni o tăcere adâncă, pe urmă răcnete de bucurie izbucniră din piepturile mimbrenjilor.

— Yuma-shetar! Yuma-shetar! se auzea din toate părțile și care mai de care se înghesuia să-i strângă mâna tânărului.

Bătrânul vru să înceapă un discurs de mulțumire, dar Winnetou îi curmă vorba.

— Fratele meu are vreme mai târziu să spună ce simte inima lui, acum nu e timp. Se înserează. Văd că iscoada noastră vrea să ne spună ceva.

Santinela ieșise din tufiș, dar nu cuteza să se apropie, de teamă să nu-l supere iar pe Winnetou. Acesta însă îi făcu semn și santinela alergă să ne spună că yumașii s-au întors din drum.

— Până unde au venit? întrebă Winnetou.

— Au venit mai întâi două iscoade care s-au oprit la locul unde ne-am întâlnit cu Old Shatterhand. Au așteptat pe urmă până au sosit și ceilalți yumași și, după ce au cercetat cu luare-aminte urmele, s-au întors.

— Înțelege acum Bivolul-puternic că am avut eu dreptate? zise apașul. Yumașii au făcut dinadins așa, ca să

ne înșele. Războinicii mimbrenji să rămână aici până ce mă întorc eu cu Old Shatterhand.

Noi doi încălecarăm și pornirăm; eram siguri că nu ni se va putea lua urma prin întuneric. Ne duceam să spionăm un dușman pe care nu-l puteam vedea nici noi pe el, nici el pe noi, despre care știam, mai bine zis bănuiam că nu se mai află în direcția pe care o apucase.

De câte ori nu pornisem așa la întâmplare cu Winnetou și, conduși de extraordinarul instinct al apașului, ajunsesem la țintă.

Yumașii o luaseră spre răsărit; dar nici prin gând nu ne trecea să ne ducem într-acolo, siguri fiind că se vor fi întors cât mai repede.

Închipuți-vă o pădure pe care îți trebuiau două ceasuri de drum călare în lung și o jumătate de ceas s-o străbați în lat. La miazăzi era cotul unde-i lăsasem pe mimbrenji. Era deci de presupus că yumașii vor veni pe la miazănoapte, după ce vor fi ocolit o parte din pădure ca să-i atace din spate. Noi vroiam să-i ajungem din urmă și să-i spionăm. Când am ajuns la capătul pădurii, ne-am oprit.

Nu schimbasem până atunci un cuvânt. Vorbă multă nu încăpea între noi doi. Acu' îl întrebai pe Winnetou:

— Cine se duce mai departe, tu ori eu?

— Cum vrei, răspunse el.

— Du-te tu; auzul tău e mai bun ca al meu.

— Auzul lui Fulger o să te ajute. Care să fie semnalul?

— Al vulturului nu, fiindcă pe aici nu sunt vulturi.

— Atunci să-l imite Old Shatterhand pe al pumei, sunt destule prin locurile acestea.

Winnetou plecă; copitele nepotcovite ale armăsarului său nu făceau nici cel mai mic zgomot. Mă despărțisem de Winnetou fiindcă nu știam exact pe unde au să răsară yumașii. Mai mersei o bucată, pe urmă descălecai și mă întinsei în iarbă. Calul se apucă să pască.

— *Hatatitla, itescos*^[15], îi zisei eu.

Calul se lăsă la moment în iarbă fără să mai miște. Eu mă dădui aproape de el ca să-l observ mai bine. Winnetou spusese că auzul lui Fulger mă va ajuta și aveam o încredere oarbă în armăsarul meu.

Îl vedeam ridicând din când în când capul, ascultând și adulmecând.

Să fi trecut un sfert de ceas, poate nici atât, când îl auzii sforăind. Ciuli urechile și ascultă cu încordare. Eu pusei urechea la pământ, dar n-auzii nimic.

Acum calul necheză mai tare, ca la apropierea unei fiare sălbatice. Se auzea tropot de copite. Apucaî armăsarul de bot; știam că de-acum încolo nu va mai face nici o mișcare chiar de-ar fi tras cineva cu pușca la urechea lui. Astfel îl dresase Winnetou.

Când spuneam adineauri că era întuneric nu era vorba de întunericul acela de nepătruns de prin Egipt. Se putea zări la câțiva pași și era de dorit să nu mă pomenesc cu yumașii trecând peste trupul meu. Teama mea era cât p-aci să se adeverească. Tropotul se apropia din ce în ce și pe cât se părea de-a dreptul spre mine. Zării apoi o masă întunecată de oameni și cai; nu mă mai puteam scula pentru că aș fi fost văzut cu siguranță. Mă lipii și mai bine de cal, ținându-i botul strâns cu mâna.

Din fericire yumașii trecură la treizeci de pași de mine. În urma lor veneau doi călăreți răzleți, de astă dată la nici cincisprezece pași. Nu se putea să nu ne vadă. Așa se și întâmplă. Trebuia să fac ceva, dar ce? Dacă rămâneam pe loc, era mai mult ca sigur că vor veni să vadă ce e grămada aceea în iarbă. Să-i sperii, să-i fac să o ia la fugă. Cum? Semnalul convenit cu Winnetou ar fi fost cel mai nimerit lucru. Dar dacă mă luau drept o pumă și ar fi tras asupra mea? Singura speranță era că yumașii se vor feri să tragă pentru a nu fi auziți de mimbrenji. Mă ridicai nițel, atât cât să dau impresia că e într-adevăr un animal și răcnii scurt și mânios ca o puma gata să se apere. Unul din cei doi yumași scoase un țipăt de spaimă și-și trase calul îndărăt, apoi,

fiindcă mă auziră răcnind a doua oară, o luară amândoi la fugă după ceilalți.

Slavă Domnului! Scăpasem ca prin minune.

Cum se îndepărtară ei veni și Winnetou.

— Unde? întrebă el scurt.

— Colo, înaintea noastră.

— Pentru ce a răcnit fratele meu de două ori? O dată ajungea.

— Fiindcă yumașii mă zăriseră și trebuia să-i pun pe fugă.

— Aha, mare noroc a avut Old Shatterhand!

Pornirăm iar în tăcere pe urmele yumașilor.

Noi doi, ei sumedenie. Dacă ne țineam prea aproape de ei ne-ar fi văzut, deși tropotul cailor noștri era cu neputință să-l audă.

Merserăm astfel două ceasuri în urma lor, apoi îi văzurăm cotind spre răsărit. Winnetou îmi ghici gândul, căci îl auzii zicând:

— Să mergem mai repede ca să ajungem înaintea iscoadelor.

Ca să nu ne întâlnim față-n față cu ei, noi ne întoarserăm o bună bucată de drum îndărăt.

— Să-mi țină Old Shatterhand calul, eu mă duc să văd unde și-au făcut yumașii lagărul! zise Winnetou.

Descălecă și se furișă printre copaci. Eu rămăsei la vreo patru sute de pași de yumași. De auzit nu-i puteam auzi și nici de văzut nu-i vedeam, fiindcă se fereau s-aprindă focul și stăteau pe întuneric. Nici prin gând nu le trecea că mimbrenjii se aflau la două ceasuri de drum departe de ei.

9. Victorie neînsângerată

Winnetou se întoarse foarte curând; totuși avusese timp să-și dea seama cum e așezat lagărul dușmanului și să vadă doi yumași de iscoadă depărtându-se de lagăr.

— Punem mâna pe ei? îl întrebai eu, dar el nici nu-mi răspunse, lucrul părându-i-se cât se poate de firesc.

Încălecai și ne îndreptarăm în direcția unde trebuia să ieșim înaintea iscoadelor. După vreun sfert de ceas intrarăm iar în desiș, descălecarăm, legarăm caii de copaci, mai meraserăm o bucată pe jos și ne așezarăm la pândă într-un loc pe unde știam că trebuie să treacă iscoadele.

Nu se putea să nu le vedem, căci se mai luminase nițel; luna răsărise, dar era acoperită de un nor.

Așteptam de vreo zece minute, când auzirăm pași apropiindu-se. Yumașii țineau marginea pădurii și-i puteam vedea foarte bine, numai chipul nu li-l deslușeam încă. Mergeau unul în urma altuia. Statura celui dintâi îmi păru cunoscută; era mai înalt și mai voinic decât tovarășul său.

— Eu pe cel din față, tu pe celălalt, șoptii eu.

Trecură pe lângă noi încet și cercetând cu băgare de seamă în jurul lor. Ieșirăm din desiș; eu sării la cel din față, îl apucaii de beregată, îl izbii cu genunchiul în piept și-l trântii la pământ. Mă aplecai peste el și-l privii. Era Gură-mare, căpetenia yumașilor. Avea mâna dreaptă bandajată și chiar dacă nu l-aș fi ținut atât de strâns de gât tot nu s-ar fi putut apăra cu o singură mână.

Winnetou îi pusese celuialt genunchiul în piept, îi dezlegase lasoul din jurul trupului și-l legă. Indianul nu făcea nici o mișcare, căci era amețit de lovitura pe care i-o dăduse apașul în moalele capului.

După ce sfârși veni să-mi ajute să-l legăm și pe ăstalalt. Când se uită la chipul lui nu-și putu stăpâni o exclamație de

mirare.

— A! A văzut fratele meu alb pe cine am pus noi mâna?

— Da. Bună captură am făcut, răspunsei desfăcându-mi mâinile din jurul grumazului yumaşului.

Acesta răsufă odată adânc, apoi scrâşni fulgerându-mă cu ochii:

— Old Shatterhand! Numai duhul răului te-a adus aici...

— Nu duhul răului ci viteazul de lângă mine. Ia uită-te la el, îl cunoşti? Zisei eu arătând spre apaş.

Tocmai ieşise luna dintre nori şi lumina ca ziua în jurul nostru.

— Winnetou! Oh! Oh! Căpetenia apaşilor... murmură yumaşul cu ochii holbaţi.

— Da, Winnetou! răspunsei eu. Înţelegi şi tu acum că eşti pierdut. Cine a căzut în mâinile lui nu scapă decât atunci când vrea el să-i redea libertatea.

— Te înşeli, zise yumaşul cu glas ameninţător, voi fi liber şi fără voia lui.

— Cum?

— Mă vor elibera războinicii mei. Vin după mine. Voi sunteţi pierduţi, nu eu, dar dacă ne daţi drumul, vă las în pace.

— Mare prostie ai spus.

— Spun adevărul.

— Să fi vorbit aşa unor oameni mai puţin încercaţi ca noi poate că te-ar fi crezut şi vicleşugul tău ar fi reuşit, cu noi însă nu-ţi merge şi e un adevărat caraghioslâc să încerci să ne tragi pe sfoară. Războinicii tăi sunt catări.

— Mai toţi au să fie îndată aici.

— Atunci cum se face că le-aţi luat-o înainte pe jos? Nu cumva Gură-mare ne ia drept copii? Dacă n-am şti, am fi înţeles numai după asta care vă e scopul. Crezi tu că noi nu-l cunoaştem? Yumaşii fac popas şi voi aţi plecat în iscoadă. Războinicii voştri n-au să se mişte din loc până ce nu vă vor vedea îndărăt.

— De ce mă insulti? Se poate să iei pe o căpetenie de trib drept iscoadă?

— Dacă e, pentru ce nu? Persoana mea ți-era atât de prețioasă că ai pornit singur s-o cauți.

— Îți spun încă odată că te înșeli. Dezleagă-mă, altminteri o să te pomenești peste puțin timp cu războinicii mei și n-o să-i pot opri să vă omoare.

— Nu ne e nouă frică de voi, răspunse Winnetou. După cum vă avem pe voi doi în mâinile noastre, tot așa o să-i avem și pe ei.

— Au să se apere și o să vă nimicească, amenință Gură-mare.

— Vorbe deșarte ca un sac gol. Te asigur că tu însuși vei fi acela care va porunci războinicilor tăi să nu ni se împotrivească.

— Pentru nimic în lume.

— Da? Nici n-o să se lumineze de ziuă și prorocirea noastră se va împlini. Sunt atât de sigur de ceea ce vorbesc încât te las să auzi și tu ce am să spun acum fratelui meu Old Shatterhand. Ascultă: care din noi, urmă el adresându-mi-se, se duce cu acești doi prizonieri la prietenii noștri ca să-i aducă aici? Unul trebuie să rămână să-i supravegheze pe ceilalți yumași și să spioneze lagărul.

— Să hotărască Winnetou, răspunsei eu.

— Atunci du-te tu. La întoarcere mă vei găsi tot aici. Îi vom lega pe prizonieri pe calul meu; orice împotrivire le-o voi potoli cu înțepături de cuțit.

M-am dus să aduc caii. Cei doi yumași văzură că n-au încotro, orice încercare de împotrivire fiind zadarnică. Nici măcar nu le veni gândul să strige; lagărul lor era atât de departe încât nu i-ar fi auzit nimeni.

Gură-mare fu silit să încalece pe calul lui Winnetou, celălalt yumaș la spatele lui, și-i legarăm zdravăn pe amândoi unul de altul. Pe urmă trecurăm lasoul pe sub burta calului și le împiedicărăm de el picioarele. Chiar dacă ar fi reușit să se lase de pe cal, legați de picioare cum erau,

i-ar fi târât calul după el și i-ar fi izbit de copaci și rădăcini. Încălecai și eu pe Fulger, apucaii într-o mână căpăstrul calului lui Winnetou, în cealaltă frâul lui Fulger și pornii spre locul unde-i lăsasem pe mimbrenji.

Călăream în galop ca s-ajung mai repede. La lumina lunii vedeam bine drumul înaintea mea. Prizonierii tăceau. În cele din urmă Gură-mare nu-și mai putu stăpâni o întrebare care-i stătea pe buze:

— Cine sunt oamenii la care ne duce Old Shatterhand? zise el.

— Prietenii mei! răspunsei scurt.

— Asta știam eu fără să te întreb. Vreau să aflu dacă sunt roșii sau albi.

— Roșii.

— Din ce trib?

— Mimbrenji.

— Oh, exclamă yumașul înspăimântat. Cine-i conduce, Winnetou?

— Nu, Winnetou e numai oaspetele lor.

— Și cine e căpetenia lor?

În alte împrejurări nu i-aș fi spus cine, dar fiindcă știam că e o dușmănie de moarte între el și Bivolul-puternic, neputându-se aștepta la iertare, zisei:

— Nalgu-mokași.

— Oh! Bivolul-puternic! strigă yumașul. Tocmai ăsta...

— Ți-e frică, ai? Tu nu știi că un războinic nu trebuie să se teamă de nimeni și de nimic?

— Nu mi-e frică, răspunse el cu mândrie. Bivolul-puternic e cel mai neîmpăcat vrăjmaș al meu. Câți războinici are cu el?

— Mai mulți decât ai tu, fii pe pace.

— Știi că o să vrea să mă omoare. Mă aperi tu?

— Eu? Vorbești prostii. Cum să te apăr? Uiți că voiai să mă pui la stâlpul de tortură. Dacă nu reușeam să scap m-ai fi lăsat tu liniștit să plec?

— Nu, dar m-am purtat bine cu tine. Ai avut mâncare destulă, nimeni nu s-a atins de tine. Mi-ești doar dator cu recunoștință.

— Poate cineva să spună că Old Shatterhand nu e recunoscător?

— Nu, de aceea mă bizui pe recunoștința ta.

— O vei avea. Sunt gata să fac pentru tine ceea ce ai făcut tu pentru mine.

— Nu înțeleg ce vrei să spui.

— Bivolul-puternic va cere moartea ta; te va duce la wigwamurile mimbrenjilor unde vei fi legat de stâlpul de tortură.

— Și o să încuviințezi tu una ca asta?

— Da. Voi avea însă grijă ca să ai mâncare destulă și să nu se atingă nimeni de tine pe drum.

Înțelese că-mi bat joc de el, de aceea tăcu. Știam că tăcerea lui nu va ține mult. Indienii din Mexic nu se pot compara, în ce privește isprăvile lor eroice, cu cei din Statele Unite. Un apaș, un comanș sau chiar un dakota găsește că e umilitor pentru el să stea de vorbă cu învingătorul lui. Se resemnează în tăcere, frământându-și totuși creierii să găsească un mijloc de scăpare. Dacă nu reușește, se supune sortii; suportă torturile fără să scoată un geamăt și moare ca un viteaz. Indienii de la sud nu sunt atât de stoici. Vor să-și dea aere de eroi — poate că și cred că sunt —, dar când vine momentul critic s-a isprăvit cu nepăsarea și eroismul lor. Yumașul știa că Bivolul-puternic va fi neîndurător cu el; căuta deci un mijloc de scăpare și spera să-l găsească prin mine. După câteva minute începu iar:

— Am auzit că Old Shatterhand e prietenul pieilor-roșii.

— Eu sunt prietenul tuturor, dar un aprig dușman al celor răi, fie pielea lor albă, roșie sau neagră.

— Pe mine mă crezi rău?

— Da. Dar eu sunt dispus totuși să-ți ușurez soarta, să te scap chiar; cu o condiție însă:

— Ce condiție?
— Să-mi spui adevărul.
— În ce privință?
— În privința lui Melton și a lui Weller. Soarta ta atârână de răspunsurile pe care mi le vei da.
— Bine. Întreabă. Sunt gata să-ți răspund.
— Mai târziu, acum nu e timp, fiindcă am ajuns la destinație.

Așa și era. Ne apropiam de locul unde îi știam pe mimbrenji. Lăsai caii la pas și în curând răsăriră ca din pământ câțiva indieni cu puștile întinse.

— Old Shatterhand! le strigai eu.

Mimbrenjii nu aprinseseră focul ci se țineau în umbra pădurii. Când îmi auziră glasul veniră în fugă să mă ducă la căpetenia lor, deoarece cu greu aş fi găsit locul unde erau ascunși. Acesta crezu că m-am întors cu Winnetou, dar când văzu doi străini pe armăsarul lui mă întrebă cu mirare:

— Unde l-ai lăsat pe căpetenia apașilor și cine sunt acești doi indieni. De ce nu descalecă?

— Fiindcă nu pot. Sunt legați de cal.

— Legați? Atunci trebuie să fie niște câini de yumași.

— Da.

— Foarte bine! Sper că în curând o să ne cadă în mână și câinele de Gură-mare, căpetenia lor. Dați-i jos de pe cal și legați-i de copaci.

După ce dădu acest ordin vru să plece, dar eu îl oprii.

— Nu vrei să vezi cine sunt prizonierii?

Se apropie în silă de calul lui Winnetou și se uită cu nepăsare la cel legat în față.

— Oh! Văd bine ori mi se pare? strigă el. Țsta e râiosul cu al cărui nume mi-am spurcat adineauri limba.

— Da, el e.

— Gură-mare! Auziți războinici mimbrenji, Gură-mare a fost prins și e în mâinile noastre.

— Gură-mare! Gură-mare! se auzi din toate părțile.

Se înghesuiau toți să-l vadă mai bine; îl ocărau, îl blestemau în cuvinte care nu se pot reda. Dacă nu-l țineam ar fi fost în stare să-l smulgă de pe cal.

— Înapoi! strigai eu. Prizonierul e al meu și n-aveți nici un drept asupra lui.

— Dar tu ești de-al nostru, așa că ne aparține și nouă, zise Bivolul-puternic. Luați-i și legați-i de câte un copac. Păziți-i însă cu mare strășnicie ca să le treacă pofta de fugă.

— Nu așa, le răspunsei eu. Legați-i pe cai nu de copaci, fiindcă trebuie să plecăm imediat. Yumașii sunt după cotul pădurii. Winnetou a rămas să-i spioneze.

— Să-i atacăm?

— Probabil că nici n-o s-ajungem la luptă. N-am avut timp să mă sfătuiesc cu Winnetou, știu însă că e de-o părere cu mine. Cred că o să punem mâna pe yumași fără să se facă vărsare de sânge.

— Cu atât mai bine, vor muri toți la stâlpul de tortură, ca să fie o mare bucurie pentru cei din wigwamurile noastre. Ați auzit, războinici? Old Shatterhand a dat poruncă să plecăm.

După două minute erau toți pe cai și porneau în galop. Nu mă interesasem de prizonieri la plecare, eram însă sigur că sunt bine păziți. Povestii în drum lui Bivolul-puternic cele întâmplate.

— Fratele meu Old Shatterhand a fost în mare primejdie, zise el după ce sfârșii. Războinicii mimbrenji știu că puma nu atacă nici chiar peste noapte pe om, așa că nu i-ai fi putut păcăli, dar câinii de yumași sunt fricoși și proști. Crezi și tu ca și Winnetou că nu va fi nevoie de vreo luptă?

— Da.

— Yumașii sunt lași dar mulți, așa că sunt sigur că se vor împotrivi.

— Nu se împotrivește decât cine e atacat; noi însă nu-i vom ataca.

— Și o să se predea de bunăvoie?

— Cu siguranță.

— Atunci merită să-i scuipi în față. Sunt bătrân și am trecut prin multe, dar n-am văzut încă pe nimeni să se predea nesilit.

— O să afli pe ce mă bizui eu când vom vorbi cu Winnetou. Acum să ne grăbim.

Trecurăm în zbor pe lângă pădure până ce ajunserăm la locul unde îl lăsasem pe apaș. Îl găsirăm stând drept în picioare, în bătaia lunii ca să-l putem vedea.

Descălecarăm. Mimbrenjii își legară caii de copaci, puseră pază bună la prizonieri, se întinseră jos în iarbă și așteptară ce avea să vină. Domnea o tăcere atât de adâncă încât numai o iscoadă cu o vedere excepțională ne-ar fi putut zări.

Winnetou, eu și Bivolul-puternic ne strânsesem la un loc ca să discutăm ce aveam de hotărât. Nici unul din mimbrenji nu cuteza să se apropie de noi într-atât încât s-audă ce vorbim.

Indianul e războinic de bunăvoie și nu disciplinat ca un soldat, are însă față de șeful său respect și supunere ca soldatul față de general.

Bivolul-puternic era cu mult mai în vârstă decât Winnetou și decât mine, totuși mai nerăbdător ca noi. Cum șezurăm jos, începu:

— Câinii de yumași ne-au ieșit fără să știe în cale; n-o să-i lăsăm să ne scape.

Winnetou nu-i răspunse îndată, nici eu. Bătrânul era setos de sânge, eu însă mă gândeam cu groază la un măcel care ar fi costat viața atâtor oameni. Mă gândeam la o înțelegere între mimbrenji și yumași, totuși nu trebuia să-mi spun deocamdată părerea. Bivolul-puternic era în stare să se încăpățâneze și să procedeze după cum îl tăia capul. Cum îl cunoșteam eu pe Winnetou, știam că va împărtăși cu siguranță părerea mea și va căuta să împiedice o vărsare

de sânge. Fiindcă nu-i răspunserăm imediat, mimbrenjul urmă:

— Au auzit frații mei cuvintele mele? De ce tac? Old Shatterhand nu vrea luptă. Atunci ce? Poate Winnetou să mi-o spună?

— Da, răspunse apașul.

— Urechile mele sunt lacome s-audă.

— Yumașii au să se predea de bunăvoie.

— Nu cred. Dacă ar face așa ceva, ar fi mai lași decât îi socot.

— Se întâmplă ca omul cel mai viteaz să fie silit să se predea fără împotrivire. Un războinic priceput nu e numai viteaz, ci și prevăzător, inteligent și cu judecată. Poate să spună cineva că Winnetou e lipsit de curaj și îndrăzneală? Și totuși s-a întâmplat să se predea fără luptă. Dacă s-ar fi împotrivit ar fi fost ucis pe loc. S-a lăsat însă prins ca să poată pe urmă să se răzbune pe dușman și să-l pedepsească după cum merita. Ce era mai înțelept, o vitejie oarbă sau o judecată limpede?

— Judecata, mărturisi mimbrenjul.

— Și Old Shatterhand n-a procedat la fel? Când a fost prins de yumași se putea împotrivi atât până ce l-ar fi ucis yumașii. El însă n-a făcut-o, ci l-a lăsat legat fără să crâcnească. Și-acum, nu e liber? Nu el e acela care a prins pe căpetenia lor? Înseamnă aceasta lașitate? Nu, ci judecată. Tot așa au să procedeze și yumașii când vor înțelege că orice împotrivire le va fi zadarnică.

— E Winnetou în stare să-i facă să priceapă acest lucru?

— Dacă războinicii mimbrenjilor îl vor ajuta, da.

— Să spună atunci care îi e gândul.

— Să-l împresurăm pe dușman. În lipsa lui Old Shatterhand am observat bine lagărul lor. Yumașii sunt foarte osteniți. Dorm toți la marginea pădurii, bizuindu-se pe iscoadele lor. N-au pus oameni de pază. Numai doi inși la cai care să nu-i lase să se împrăstie prin pădure. Nu e foarte lesne să-i împresurăm pe cei adormiți?

— Dinspre partea pădurii da, dar nu și din cealaltă. Sub copaci e întuneric și ne putem strecura nevăzuți, la câmp însă e lumină și ne-ar vedea. Paznicii puși la cai au să ne zărească și au să dea alarma.

— E lumină, dar ochii Bivolului-puternic nu văd ce-ar trebui să vadă. Yumașii nu ne pot simți. Lăsăm caii în urmă și ne apropiem de dânșii târându-ne pe burtă.

— Oh! Dacă așa crede Winnetou, n-am nimic de zis. Și ce o să fie după ce-i vom împresura?

— Le cerem să depună armele.

— Și crede într-adevăr fratele meu că au s-o facă? Întrebă Bivolul-puternic zâmbind cu ironie.

— Nu numai că o cred, dar chiar sunt sigur, răspunse foarte liniștit apașul.

— Atunci să-i spun eu căpeteniei apașilor ce are să se întâmple: yumașii au să-și dea seama că sunt împresurați, dar au să caute să fugă, ceea ce le va fi lesne.

— Da? Să-mi spună fratele meu de ce crede că o să le fie lesne. Pot ei să scape fugind în pădure?

— Nu, fiindcă acolo au să-i pândească oamenii noștri și, ascunși în desiș, poate ucide fiecare câte zece din ei. Trebuie deci să fugă prin câmpie.

— Au să fie și-acolo războinici de-ai noștri.

— Nu face nimic. Au să moară câțiva, dar ceilalți au să scape. Nici cel mai bun alergător nu poate ajunge din urmă un călăreț.

— Oh! Așadar Bivolul-puternic crede că yumașii au să încalece și or s-o ia la fugă pe câmp?

— Da. Îndată ce se vor vedea împresurați au să sară pe cai și...

— N-au să aibă pe ce să sară, îl întrerupse Winnetou.

Căpetenia mimbrenjilor începu să priceapă.

— Vrea Winnetou să le ia caii? Întrebă el cu mirare. O să fie greu, foarte greu...

— E atât de lesne încât și un copil ar putea-o face. Au să încerce yumașii să fugă și fără cai, e drept, dar fiecare

încercare au s-o plătească ei cu viața.

— Bine. Să zicem că au să se predea; ce-are de gând Winnetou să facă pe urmă?

— Să-i silesc să predea armele. Gură-mare o să poruncească oamenilor săi să se supună.

— Cum o să-l silești? Amenințându-l cu moartea?

— Probabil.

— N-o să reușești, măcar că e un las. Știe el că n-o să-l omorâm numaidecât, ci la stâlpul de tortură. O să-și închipuie că ne poate scăpa în drum.

— Fratele meu îl crede mai prost decât e în realitate. Își închipuie fratele meu, Bivolul-puternic, că Gură-mare o să lase să i se omoare toți oamenii, ca pe urmă să fie singur luat prizonier? Sau o să prefere să aibă și pe alții de-ai lui pe lângă el cu gând că o să-i fie fuga mai ușoară?

— N-o să poată, fiindcă o să-l păzim. Dacă o să-și închipuie că are puțința de fugă, mai mult ca sigur că o să se predea.

— Atunci să-l facem să creadă că va avea această posibilitate. Singurul om care îi poate da astfel de credință e Old Shatterhand.

— Old Shatterhand, fratele meu alb? Cum o să-l poată face pe Gură-mare să creadă că scapă dacă se predă de bunăvoie?

— Întreabă-l. Sunt sigur că în vreme ce noi vorbim el a și găsit mijlocul. Știe că yumașul o să vrea să-l tragă pe sfoară și când colo o să fie el tras pe sfoară.

Era într-adevăr de mirare cum Winnetou îmi ghicea gândurile.

— A vorbit drept Winnetou? mă întrebă mimbrenjul.

— Da. Gură-mare o să le ceară oamenilor să se predea.

— Și tu o să-l pui la cale?

— Da, prin vicleșug. O să-i făgăduiesc că-l fac scăpat într-ascuns pe el și pe-ai săi.

— N-o să te creadă.

— O să mă creadă fiindcă știe că Old Shatterhand nu și-a călcat niciodată cuvântul.

— Bine, dar acum o să trebuiască să ți-l calci și să-i făgăduiești ceea ce nu poate să se întâmple. Ori nu cumva ai de gând să-l lași într-adevăr să fugă?

— Da.

— Și crezi că eu o să mă învoiesc? Nu cumva din prieten mi-ai devenit dușman?

— Nu, fiindcă nu o să-l las să fugă.

— Parcă spuseși altfel... Nu știam că gura ta are două limbi.

— N-are decât una și pe aceea trebuie s-o crezi.

— Văd că aci spune alb, aci negru.

— Spune adevărul și altceva nimic. Ceea ce-ți spun ție e adevărul și tot atât de adevărat e ceea ce îi voi spune lui Gură-mare. Principalul e să-l fac să se păcălească singur. O să-i făgăduiesc libertatea cu o singură condiție. El o să primească în aparență, dar n-o să îndeplinească în nici un caz condiția pusă de mine, așa că voi fi dezlegat de cuvântul dat și nu voi fi silit să-i redau libertatea.

— Ești tu sigur pe ce spui?

— Da.

— Care e condiția?

— Să-mi spună adevărul.

— În ce privință?

— Pentru ce s-a hotărât atacul asupra haciendei din Arroyo. O să-mi îndruge cine știe ce minciună pe care eu n-o s-o cred. De altminteri, nu e timpul să vorbim acum despre asta. E de-ajuns că știu ce am de făcut. Fratele meu Winnetou a înțeles cu mintea lui ageră gândul meu și eu am priceput că planul lui e cel mai nimerit. Să nu mai pierdem vremea și să căutăm să-l și înfăptuim. A trecut de miezul nopții și yumașii trebuie să fie în mâinile noastre încă înainte de-a se lumina de ziuă.

— Am auzit ce-ați vorbit și fiindcă așa e voia voastră, fie! Winnetou și Old Shatterhand știu ei întotdeauna ce

vorbesc, de aceea nu mă împotrivesc, măcar că nu prea pricep ce vor. *Howgh!*

Howgh e cuvântul de încheiere când s-a hotărât ceva.

Se începură pregătirile. Cinci oameni trebuiau să rămână pe loc ca să-i păzească pe prizonieri. Li se dădu porunca să-i ucidă îndată dacă vor căuta să fugă. Alți şaizeci să se strecoare în spatele lagărului duşman şi să se ascundă în desiş, iar ceilalţi să iasă la câmp ca să facă astfel cerc în jurul lagărului şi să nu lase pe nimeni să treacă. În pădure să ia Winnetou comanda, pe când la câmp Bivolul-puternic să-i țină pe oameni sub ordinele lui. Restul mă privea pe mine. S-ar părea că nu aveam mult de făcut, totuşi nu era aşa. Cea mai mică greşală sau nebăgare de seamă ne-ai fi zădărnicit planul.

Se cerea ca Winnetou cu oamenii săi să se strecoare nesimţiţi până la lagăr. Înainte de-a pleca, îmi zise:

— Să vină fratele meu cu mine; un altul poate că m-ar stingheri şi aş fi silit să-i ucid pe paznici.

Era o jucărie să-i biruim pe cei doi paznici, trebuia însă să fim foarte prudenţi, căci cel mai mic zgomot ne putea da de gol.

O luarăm pe marginea pădurii până la cotul ei, pe urmă intrarăm pe sub copaci. Ajunserăm repede la lagărul yumaşilor. Winnetou mergea înainte. Din când în când lăsa, la mică distanţă unul de altul, câte un om. Făcură astfel un semicerc, fiecare având ordin să nu se mişte din loc şi să supravegheze cu băgare de seamă lagărul.

Celelalte instrucţiuni li se dăduseră mai dinainte. Rămăsei numai eu şi Winnetou. Ne aruncarăm ochii la lagăr. Unde ne aflam noi nu era lumină, căci razele lunii nu ajungeau până acolo, noi însă îi puteam vedea desluşit pe yumaşi. Unii din ei se aruncaseră la pământ obosiţi. Îndată ce descălecaseră, cei mai mulţi dormeau înşiraţi unul lângă altul cu armele între ei. La dreapta păşteau caii şi doi yumaşi se plimbau printre ei ca să nu-i lase să se îndepărteze prea mult de lagăr.

— Să nu-i omorâm, îmi șopti Winnetou. Tu unul, eu pe celălalt.

Vru să urmeze, dar eu îl întrerupsei.

— A băgat de seamă Winnetou că santinelele se schimbă din ceas în ceas?

— Da.

— Atunci să mai așteptăm fiindcă nu putem ști când vine schimbul.

— Old Shatterhand are dreptate. De-abia după ce va fi cercul complet să ne apucăm de treabă. Să se ducă fratele meu la Bivolul-puternic și să-i spună să vină și el cu oamenii săi.

— Bine. Eu o să-l însoțesc. Deoarece știu unde se află capetele semicercului, o să-i spun unde să-l împreuneze.

— Vii pe urmă îndărăt?

— Da. Unde să te găsesc?

— Tot aici. O să te aștept.

În drum trecui pe lângă oamenii aduși de noi și-i văzui pe toți la posturile lor. Prin partea aceasta le-ar fi fost imposibil yumașilor să fugă.

Când ajunsei la căpetenia mimbrenjilor, îi spusei că a sosit momentul să plece. Oamenii își luară caii de căpăstru și porniră unul după altul; eu și Bivolul-puternic mergeam în fruntea lor. Procedarăm și la câmp ca și în pădure, lăsând câte un om din distanță în distanță ca să întregim cercul. Caii îi luaserăm cu noi ca să putem să-i urmărim pe yumașii care ar fi încercat să scape cu fuga.

Cercul fu întregit. Yumașii și caii lor se aflau în mijloc. Acum rămânea să scoatem caii lor afară din cerc.

Mă întorsei târându-mă pe brânci la locul unde îl lăsasem pe Winnetou. Mă zări și-mi ieși înaintea tot pe brânci.

— Paznicii s-au schimbat acum câteva momente, îmi șopti el.

— Atunci să începem. Unde să-i ducem pe aceștia doi?

— În pădure la ai noștri și să-i lăsăm în grija lor.

— N-aș prea vrea. Oamenii trebuie să fie cu ochii în patru la ce se petrece înaintea lor și n-au timp să supravegheze prizonierii. O să-i duc mai bine la căpetenia lor. Aici s-ar putea să ne dea de gol prin vreun strigăt de alarmă.

— Fratele meu alb are dreptate. El să ia pe cel care aduce roibul cu dânsul.

Unul din cai o cam luase razna și paznicul se dusesse după el să-l întoarcă lângă ceilalți.

Mă târâi cu burta lipită de pământ până în apropierea lui. Omul se oprise în loc și se uita la cer. Ce gânduri îi vor fi trecut atunci prin minte — astronomice sau poetice — nu știu, știu însă că i-au fost fatale.

Încet și cu băgare de seamă mă strecurai până lângă el, îl apucaii cu stânga de beregată și-i dădui cu dreapta un pumn în tâmplă; omul căzu grămadă la pământ. Mă uitai după celălalt dar nu-l văzui. Winnetou îl doborâse fără să prindă de veste.

Îi târârăm până la primul post al mimbrenjilor și spuserăm santinelei să-i înjunghie imediat, dacă vor încerca să ție.

Acum era vorba să îndepărtăm caii. Nu era greu fiindcă păscuseră toată iarba din jur și le era dor de alta proaspătă.

Târându-ne tot pe brânci, reușirăm să gonim doi din cai dincolo de posturile noastre, unde era iarbă din belșug. Când văzură ceilalți, se luară după ei. Văzând apoi că nu-i mână nimeni îndărăt, se îndepărtară din ce în ce mai mult, până ce ajunseră la locul unde erau legați ai noștri.

Așadar unul din planurile noastre reușise. Apașul se întoarse la postul lui. Acum când caii nu le mai erau la îndemână și cercul era complet în jurul lor, yumașii n-aveau decât să se trezească. Ai noștri erau gata să înceapă lupta dacă ar fi fost nevoie. Eu aveam însărcinarea să-i duc pe cei doi yumași la căpetenia lor. Fuseseră numai amețiți și acum își veneau în fire. Paznicii lor erau oameni voinici dar nu

reuşiseră să-i lege ci stăteau cu cuţitele îndreptate spre ei ca să-i facă să tacă. Le ajutai să le lege mâinile la spate. Îi ameninţai cu moartea dacă vor crâcni. Teama de revolverul meu îi făcu să se supună.

Pornirăm în semicercul făcut de posturile noastre şi ajunserăm la locul unde cinci din oamenii noştri îl păzeau pe Gură-mare. Mult trebuie să se fi necăjit el când văzu că am mai prins încă doi dintr-ai lui, dar nu zise nimic. Vroiam acum să-i arăt că yumaşii erau toţi împresuraţi şi nu mai aveau posibilitatea să fugă. Îi dezlegai picioarele ca să poată umbla, dar îi strânsei şi mai bine mâinile, apucaî apoi un capăt al lasoului şi îl înnodai de cingătoarea mea.

— Gură-mare trebuie să fie dornic să se întoarcă în lagărul lui, îi zisei eu. Să vină cu mine ca să-l duc acolo.

— Îmi aruncă o privire de bucurie, crezând că pun în aplicare preceptele creştine despre care îmi pomenise; îşi aduse aminte de dispoziţiile luate de noi şi răspunse încruntând sprâncenele:

— Unde vrei să mă târăşti? La lagărul nostru în nici un caz.

— Nu tocmai, ci aproape de el. Sper însă că până la prânz să fii iar printre ai tăi.

— Pentru ce nu acum?

— Fiindcă războinicii tăi m-ar întâmpina cu gloanţe şi n-am poftă să-mi găurească pielea.

— N-au s-o facă. Dimpotrivă, au să-ţi fie recunoscători că m-ai scăpat.

— Tocmai de aceea vreau s-aştept până ce-o fi lumină. Prin întuneric sufletul meu nu poate vedea bucuria de pe chipurile lor.

— Sufletul tău e mai întunecat ca noaptea fără lună. Cuvintele tale sunt prietenoase, dar ascund vicleşugul pe care nu-l pot pricepe încă.

— De ce mă învinuieşti de vicleşug? Hai cu mine şi o să vezi ceea ce vreau să-ţi arăt. În situaţia în care se afla n-

avea încotro, trebuia să mă urmeze de bunăvoie, știa că altminteri îl duceam cu sila. Și-apoi îl mâna și curiozitatea.

Îl dusei până la primul post de la marginea pădurii, pe urmă încet-încet la cel din urmă și când îl vârâi adânc în codru îi zisei cu glas amenințător:

— Ascultă-ncoa' la ce o să-ți spun. Să nu scoți un cuvânt până ce nu-ți voi îngădui eu. La cel dintâi țipăt îți înfig cuțitul în inimă. Uite, pipăie vârful să vezi cât e de ascuțit.

Scosei pumnalul de la brâu și i-l apăsai pe piept până la piele.

Se sperie și zise cu glas șoptit:

— Nu-l mai apăsa, o să tac, n-o să scot nici o vorbă.

— Sper, altminteri m-aș vedea silit să-mi pun în aplicare amenințarea. Hai acum și ia bine seama la ce o să vezi și o s-auzi.

Zării prima santinelă întinsă la pământ. Mersem la a doua. Fiind întuneric sub copaci și temându-mă să nu mă ia drept un dușman îi zisei încet când ne aflară la câțiva pași:

— Eu sunt, Old Shatterhand. S-a întâmplat ceva în lipsa mea?

— Nu. Dorm toți.

Trecui astfel cu Gură-mare de la un post la altul schimbând cu fiecare un cuvânt, așa că yumașul înțelese în ce chip fuseseră împresurați oamenii săi. La celălalt capăt al pădurii, unde se continua lanțul de posturi, dădurăm de căpetenia apașilor. Când îl văzu pe yumaș îmi pricepu intenția și zise:

— Ai venit să te încredințezi că nu ne poate scăpa nici unul din câinii de yumași? Câinii sunt mai deștepți, fiindcă știu să stea de pază, dar yumașii dorm ca niște vite. E o rușine să fii căpetenia unor astfel de nevolnici. Au să se îngrozească de ceea ce-i așteaptă când se vor trezi, căci, dacă nu se predă, o să-i ucidem până la unul.

Băgai de seamă că Gură-mare ar fi vrut să spună ceva, o rugăminte poate, dar se stăpâni de frica mea.

Ieșirăm din pădure afară pe câmpie și meraserăm din post în post până ce înconjurăram tot cercul.

— Pentru ce-l târăște Old Shatterhand pe câinele de yumaș după el? mă întrebă Bivolul-puternic. Vrea să-i dea prilejul să fugă? Lasă-l sub paza mimbrenjilor lângă ceilalți prizonieri.

Tu n-ai decât doi ochi și două mâini, pe când ei cinci, au zece.

— Ochii mei sunt mai ageri decât toți zece ai lor și știi tu bine că aceste două brațe ale mele au înfăptuit mai mult ca ale lor. De ce te mâinii? Nu spuneai tu singur adineauri că Old Shatterhand știe totdeauna ce face?

— Dacă vii să te încredințezi că suntem toți la posturile noastre nu era trebuință să-l iei și pe prizonier cu tine.

— Nu pentru asta am venit, ci pentru altceva. Crezi tu că va reuși vreunul din yumași să treacă prin posturile noastre?

— Pentru ce întrebi, când știi tot atât de bine că n-au cum; la cea mai mică încercare de fugă ar fi împușcați.

— Atât voiam să știu. Dacă s-ar întâmpla să te cuprindă mila, stăpânește-o! Cu cât gloanțele noastre vor secera mai mulți din ei, cu atât vom avea mai puțin de ucis pe urmă.

— Milă! râse mimbrenjul batjocoritor. I-a fost milă câinelui de copiii mei? Dacă nu veneai tu să-i scapi, i-ar fi omorât pe toți trei. Cum îți vine să vorbești de milă! Cât timp va dăinui un mimbrenj pe pământ nu va exista milă pentru yumași.

Se întoarce, scuipe pe Gură-mare drept în față și pleacă. Știind impresia pe care o făcuseră cuvintele mimbrenjului asupra yumașului găsi că a sosit momentul să-i îngădui să vorbească.

— Acum poți vorbi, îi zisei eu. Ți-ai dat seama că războinicii mimbrenjilor sunt în număr mai mare ca al yumașilor. Ți-am arătat ce poziție au; toate armele lor sunt încărcate. Mulți dintre ai tăi ar cădea la cea dintâi salvă, iar ceilalți nu s-ar putea salva decât predându-se.

— Au să fugă.

— Prin lanțul acesta de posturi? Nu crezi nici tu singur ce spui.

— Sunt încredințat că așa o să fie. Când se vor ivi pe neașteptate în galopul cailor, poate că gloanțele voastre or să-i nimerească pe câțiva din ei, dar ceilalți vor trece printre posturi și vor scăpa.

— În galopul cailor? De unde să-i ia?

— De acolo, răspunse el arătând cu mâna spre locul unde se vedeau caii păscând.

— De acolo? Dar unde e lagărul vostru? Tu n-ai văzut în trecere că v-am îndepărtat prin vicleșug caii?

— Oh! exclamă el înspăimântat.

— Uită-te și vezi că între ei și războinicii voștri e lanțul de posturi. Vezi deci că nu e nimic de făcut.

Rămase câțva timp cu ochii-n pământ, pe urmă ridică iar capul și zise cu ciudă:

— Dacă mimbrenjii vor trage asupra yumașilor, asta nu mai e luptă ci asasinat, căci războinicii noștri nu bănuiesc nimic.

— Dar tu? N-ai năvălit tu pe neașteptate în satele mimbrenjilor și le-ai nimicit ucigând și prădând tot ce-ți ieșea în cale? Nici ei nu bănuiau nimic. N-ai jefuit și ars până în temelie conacul del Arroyo omorându-i pe toți până la unul? Știau ei ce-i așteaptă? Dacă acesta e obiceiul tău pentru ce n-ar fi și al meu? Tăcu. Ce mi-ar fi putut răspunde? Ceea ce ați făcut voi nu era numai jaf ci și omor, urmau eu. Dacă noi v-am ucide pe toți, încă n-ar fi asasinat, ci o pedeapsă binemeritată pentru crimele voastre. Ai ceva de spus?

Nu răspunse. Tăcui și eu. Luna se ridicase sus pe cer și revărsa o lumină argintie peste lagărul yumașilor. De unde ne aflam noi le puteam desluși bine trupurile întinse pe iarbă. Căpetenia lor arunca priviri furișe în jurul și înaintea lui. Își frământa creierii să găsească un mijloc de scăpare pentru el și oamenii lui. Eu îl lăsa în pace, știind că numai

astfel îl puteam aduce unde vroiam. Deodată îl văzui înălțând capul.

— Oh! Acum! Acum! strigă el.

Urmării cu ochii privirile lui ațintite spre lagăr și văzui un yumaș sculându-se de jos și uitându-se în juru-i. Nu zări caii acolo unde-i știa, ci nițel mai departe. Îi văzu și pe-ai noștri. Deși aceștia erau răzlețiți și formau un semicerc a cărui simetrie ar fi trebuit să-l mire, nu bănuî nimic. Îi lua probabil drept ai yumașilor, căci nu trezi pe nimeni ci se îndreptă spre grupul cel mare de cai. Își închipuia că acolo s-or fi aflând și paznicii lor și se ducea să le facă observații pentru neglijenta lor.

— E pierdut! Au să-l împuște! murmură Gură-mare înspăimântat.

— Nu-ți fie frică! căutai eu să-l liniștesc.

— Crezi că au să-l lase să treacă?

— Au să-l prindă și pe el cum te-am prins eu pe tine.

— Nu o să se lase... O să se zbată... O să cheme în ajutor...

— N-o să aibă când. Știi bine că Winnetou e pe aproape. Cum l-o vedea lângă el, îi pune mâna în gât. Ia te uită.

Așa se și întâmplă. Yumașul mergea fără grijă când se pomeni pe la spate cu apașul și se rostogoliră amândoi în iarbă. În curând însă îl văzurăm pe Winnetou ridicându-se de jos; îl biruise pe yumaș și acum dispăru cu el printre copaci.

— L-a... l-a biruit... scrâșni căpetenia yumașilor.

— Ba încă pe tăcute, de nu l-a simțit nimeni! Râsei eu pe-nfundate. Vezi și tu felul cum lucrăm. Totuși, aș fi fost mai mulțumit ca s-aibă omul timp să facă gălăgie.

— De ce?

— Fiindcă ar fi grăbit deznodământul. Da ce atâta tărăgăneală! O să dau îndată semnalul de atac.

Dusei două degete la gură ca și când aș fi vrut să scot un fluierat; îl auzii atunci pe Gură-mare rugându-se cu glas suierat:

— Stai! Nu încă... mai așteaptă.
— N-ar avea nici un rost. Soarta voastră e pecetluită.
— Poate că nu... Mi-ai spus tu singur că...
— Nu-mi aduc aminte să-ți fi spus ceva, îi curmai eu vorba dinadins, ca să-l înspăimânt și mai rău.
— Nu, nu, nu se poate să fi uitat...
— Și ce zici că ți-am spus?
— Să-ți spun adevărul.
— Adevărul? Aha! Dar dacă n-o să vrei să faci ce-ți voi cere eu tot degeaba.
— Ce-mi ceri să fac?
— Să poruncești războinicilor tăi să depună armele.
Lăsa capul în pământ rușinat.
— Ți s-a spus de la obraz că până la ziuă o să te supui, urmașii mei ca să-l rușinez și mai mult, dar ai râs de noi. Nici nu s-a luminat încă de ziuă și văd că te-ai și răzgândit. De aceea nu pot să mă încred în cuvintele tale. Mă tem că e vreo șiretenie de-a ta la mijloc, de aceea o să dau îndată semnalul ca să înceapă lupta.
— Mai stai... mai stai și-ascultă ce am să-ți spun.
— Bine, spune, dar repede, n-am vreme de pierdut.
— E adevărat că există o posibilitate să mi se cruțe războinicii și după ce vor depune armele să li se redea libertatea?
— Poate, nu zic ba.
— Și că n-o să-mi faceți nici mie nimic?
— Ei vezi, asta-i mai greu. Vina ta e mai mare ca a lor. Nelegiuirile tale sunt atât de grave, încât se cere un motiv foarte puternic ca să te pot salva. Bivolul-puternic n-o să vrea cu nici un preț să te ierte. Nici nu trebuie să te adresezi lui, fiindcă ar fi degeaba.
— Dar ție și lui Winnetou?
— De, știu eu... Poate...
— Poate și iar poate! Spune da sau nu, nu mă mai chinui. Dacă zici tu „poate”, înseamnă că există o posibilitate.

— Așa e. Ascultă: vreau să știu adevărul! Cum te-ai pus în legătură cu cei doi albi, Melton și Weller, pentru ce te-au îndemnat să jefuiești conacul și ce intenții au cu emigranții? Ești gata să-mi răspunzi?

— Și tu să mă salvezi?

— Dacă pot, da.

— Atunci o să-ți spun.

— Bine. Îți voi pune întrebările la rând, iar tu...

— Nu, nu acum, mă întrerupse el. Nu e timp pentru așa ceva. O să se trezească iar vreunul din războinicii mei, va începe să strige și-l împușcă mimbrenjii numaidecât.

— Asta așa e.

— Și când or vedea mimbrenjii curgând sânge, n-o să-i mai poți potoli.

— Sunt și eu încredințat că așa o să se întâmple, răspunsei eu foarte calm.

— Aleargă... grăbește-te... împiedică o vărsare de sânge, pe urmă o să-ți spun tot... tot... îți jur...

— Nu mă încred în jurământul tău decât dacă îl pecetluiești cu pipa păcii.

— Nu e vreme acum. Pipa păcii o putem fuma mai târziu.

— Foarte bine, numai că vezi tu, n-am încredere în tine. Gândește-te ce greu o să-mi fie să te scap când s-o împotrivi Bivolul-puternic cu tot dinadinsul.

— Nici nu trebuie să afle... O să ne tai peste noapte legăturile.

— Hm! Aș face-o poate și pe asta, fiindcă mi-e groază când mă gândesc la moartea care vă așteaptă la stâlpul de tortură.

— Atunci grăbește-te... nu mă mai lăsa s-aștept, mă zori el.

— Nu, nu, trebuie mai întâi să știu ceva hotărât, răspunsei eu cu nepăsare. Îmi ceri să vă eliberez într-ascuns, făgăduindu-mi în schimb să vă predați de bunăvoie, nu-i așa?

— Da, da!

— Și o să-mi spui ce e cu cei doi albi și scopul pe care-l urmăresc?

— Jur. Trebuie însă să te ții și tu de cuvânt. O să ne scapi într-adevăr?

— Da.

— Așadar suntem înțeleși. Vezi acum să nu-mi omoare mimbrenjii oamenii.

— Bine, o fac și pe asta, numai să nu cauți pe urmă să mă tragi pe sfoară.

— Sufletul meu e curat de orice gând ascuns. Scapă-ne mai repede!

— Hai acum să-i spui lui Winnetou și căpeteniei mimbrenjilor că vei trimite ordin războinicilor tăi să se predea.

— Să trimit? Dacă nu mă duc eu e degeaba, n-au să asculte de altcineva.

— Tu? Nu pot să îngădui...

— Trebuie, dacă vrei cu adevărat să ne scapi.

— Trebuie? Bagă la cap o dată pentru totdeauna că Old Shatterhand nu știe ce e aia trebuie. Ți-am făgăduit să-ți tai în ascuns legăturile, dar n-am spus că o să te las acum să te duci la războinicii tăi.

— Atunci nu ne poți salva, fiindcă oamenii mei n-ascultă decât de mine.

— Dacă e așa, n-am ce-ți face. Vina e numai a ta. Să fi știut să le insuflă războinicilor tăi mai multă stimă și respect ca să nu nesocotească un ordin venit de la tine.

Probabil că stăruința lui ca să-l las să se ducă la oamenii săi își avea rostul ei. Văzând că nu-i reușește, zise:

— Cum crezi tu că au să se încreadă ei în vorba unui mimbrenjo?

— Nu ești tu singurul prizonier dintre oamenii tăi. Acela care a fost prins odată cu tine a văzut și el ce-ai văzut tu, de asemenea și paznicii pe care i-ați avut la cai. Știți cu toții foarte bine că yumașii voștri sunt pierduți dacă ne

silesc să punem mâna pe armă. Trimite pe aceștia trei să transmită ordinul tău și fii sigur că au să-l execute. Dacă nu, eu mi-am făcut datoria și n-am nici o vină de măcelul care va urma.

— Bine, fie! Du-mă la prizonieri.

— Mai așteaptă nițel.

Mă îndreptai cu el la postul cel mai apropiat și-i spusei să-i înștiințeze pe Winnetou și Bivolul-puternic că Gură-mare s-a hotărât să dea ordin oamenilor săi să depună armele. De acolo îl dusei pe șeful yumașilor la locul unde se aflau ceilalți trei prizonieri. Îl silii să le spună în fața mea ce avea de transmis în lagăr și motivele care l-au îndemnat să ia o astfel de hotărâre. În timp ce vorbea, eu nu-l slăbeam din ochi, ca să nu le facă vreun semn. Încet, atât de încet încât nici paznicii noștri nu-l puteau auzi, le comunică făgăduiala mea că dacă se supun voi împiedica orice vărsare de sânge și că-i voi elibera mai târziu pe ascuns. La sfârșit întări aceste cuvinte cu glas mai ridicat:

— Și voi știți cu toții că Old Shatterhand se ține întotdeauna de cuvânt.

— Mă voi ține și de data asta și voi împlini tot ce-am făgăduit, răspunsei eu.

Îi dezlegarăm pe cei trei prizonieri, lăsându-le numai picioarele libere, pe când mâinile erau strânse bine la spate în curele și ne îndreptarăm, urmați de ei și paznici, spre locul unde se afla Winnetou și căpetenia mimbrenjilor. Bivolul-puternic nu putea crede vestea pe care i-o comunicasem prin trimisul nostru. Îmi ieși înaintea când mă zări și întrebă cu îndoială:

— E adevărat că acest câine de yumaș vrea să ne predea războinicii lui dezarmați?

— Da.

— Atunci ori că ai făcut tu o minune, ori e o înșelătorie la mijloc pe care nu o pricep. Să ia bine seama Old Shatterhand la ce face!

Winnetou îi curmă însă vorba cu glasul lui potolit și convingător:

— Nu există nimeni pe lume care să-l poată înșela pe Old Shatterhand. Gură-mare rămâne, bineînțeles, la noi. Ceilalți trei prizonieri se întorc în lagăr?

— Da, răspunsei eu.

— Știu ei ce-au de făcut când vor ajunge acolo?

— Numai două lucruri mai am să le spun.

— Ce anume? întrebă repede Gură-mare bănuind că poate fi o condiție pe care nu o va putea împlini.

— Ceva foarte simplu, despre care n-am vorbit până acum fiindcă mi se părea de la sine înțeles. Păreai adineauri atât de grăbit încât nu mă îndoiesc că vei porunci războinicilor tăi să nu se codească și să se supună imediat, nu-i așa?

— Ce răgaz le dai?

— La drept vorbind nici unul. Cine cere răgaz înseamnă că nu vrea să se supună. N-am defel intenția să stau aci până ce le va veni chef oamenilor tăi să-mi răspundă dacă sunt hotărâți s-asculte de poruncile tale. Le dau timp de gândire o jumătate de oră.

— Dă-le un ceas!

— Nu. Atât cât am spus. E și-așa mult prea mult. Dacă după ce va trece jumătatea de ceas yumașii nu răspund, îi vom întreba cu gloanțele noastre. Așa am hotărât și-așa rămâne. Te învoiești sau nu?

— Trebuie. Dar parcă spuneai că mai e încă o condiție.

— Privitor la predarea armelor. Îndată ce oamenii tăi se hotărăsc să-ți dea ascultare, îi voi pune pe ai noștri să facă un cerc în apropierea lagărului vostru. Yumașii vor veni unul câte unul — ai înțeles ce spun? —să-și predea armele și pe urmă se vor întoarce iar în lagăr. E o măsură de prevedere pe care nu trebuie să mi-o iei în nume de rău.

— Bine.

— Și mai e ceva: îți declar categoric că orice yumaș la care se va găsi o armă sau un obiect care-i poate servi ca

atare, va fi împușcat pe loc ca trădător.

— Aspră pedeapsă, prea aspră... Cum rămâne însă cu caii și celelalte lucruri ale oamenilor mei?

— Caii sunt ai noștri; considerați-i pradă de război; dacă eliberăm pe urmă pe vreunul din voi, rămâne la bunul nostru plac să-i dăruim un cal sau nu. Gloanțele, praful de pușcă și orice alte muniții, aparținând armelor, sunt ale noastre, restul vi-l lăsăm. Tot ce-ați prădat la hacienda del Arroyo va fi restituit proprietarului. Mai ai de pus vreo întrebare?

— Nu.

— Trimișii pot să plece. Tu șezi jos și nu te mișca până nu-ți va da voie unul din noi trei: Winnetou, eu sau căpetenia mimbrenjilor.

Yumașii plecară într-o dispoziție lesne de înțelese. Gură-mare se ghemui pe jos și la un semn de-al meu doi oameni de-ai noștri se așezară lângă el neslăbindu-l din ochi.

Eu mă uitam mereu la ceas, hotărât că dacă nu voi avea răspunsul într-o jumătate de oră, să dau ordin să se tragă câteva gloanțe în vânt, apoi să pornească împușcăturile în mod serios.

Îi văzurăm pe cei trei yumași intrând în lagăr și trezindu-i pe tovarășii lor. Urmă o mică învălmășeală, pe urmă se auziră răcnete de furie și indignare. Trimișii își împliniseră solia; efectul fusese după cum era de așteptat. Dacă yumașii se potoleau, însemna că rezultatul era cel dorit de noi. Eu cu Winnetou și Bivolul-puternic ne îndepărtasem nițel de Gură-mare ca să n-audă el ce vorbim. Când auzirăm urletele din lagăr căpetenia mimbrenjilor zise:

— Au să dea năvală peste noi. I-auziți-i cum zbiară. Dar las' că știm noi cum să-i primim.

— Au să se potolească ei, fiți pe pace! După ce vor afla că sunt împresurați din toate părțile, o să le vină mintea la cap.

— Nu prea cred. Old Shatterhand să nu uite...

— Ce să nu uit? Îi curmai eu vorba.

— Că yumașii se știau până acum în siguranță. Adormiseră cu gândul că îndată ce se va lumina de ziuă au să tabere peste noi și au să ne omoare pe toți. Acum, buimaci de somn cum sunt, nu-și dau bine seama ce fac. Cum vor afla că sunt împresurați și că li se cere să se predea, vor pune mâna pe arme ca să ne atace.

— Au să se dezmeticească repede, n-avea grijă, fiindcă vestea pe care le-o duc trimișii lor o să-i liniștească numaidecât și o să le dea speranțe.

— Nu le rămâne nici o speranță, trebuie să moară, toți... toți... Ori nu cumva le-ai dat nădejde că au să fie liberi?

— Da.

— Și căpeteniei lor?

— Mai ales lui.

— Ești nebun! Eu n-o să mă învoiesc niciodată!

— Nici nu e nevoie.

— Cum adică? Numai tu poruncești? Eu și Winnetou ce suntem?

Violent cum era, îi sărise iar țandăra. Eu însă îi răspunsei foarte liniștit:

— Ai dreptate, dar vezi că am făgăduit de astă dată să n-ascult de vorba voastră. Ba am făgăduit încă și mai mult.

— Ce mai mult?

— Să le tai legăturile lui Gură-mare și oamenilor săi într-ascuns și să-i las liberi.

— Ai făgăduit tu asta?! se răsti el înfuriat la mine. Cum ai îndrăznit... fără învoirea noastră...

Nu putu urma, căci Winnetou îl apucă de braț și-l strânse cu atâta putere, încât de durere uită ce mai avea de spus.

— De ce zbiară fratele meu, parcă ar fi o babă pe care o dor măselele? Vrea ca Gură-mare să audă ce vorbim? Nu știe el că Old Shatterhand nu spune niciodată vorbe fără rost și nechibzuite? Dacă a făgăduit ceva folositor, a făcut-o

fiindcă știe că se poate ține de făgăduială. Dacă e ceva dăunător, știe iar că nu trebuie să se țină de ce-a făgăduit.

— Da, dar Old Shatterhand nu-și calcă niciodată cuvântul.

— Așa e, numai în cazul când condițiile pe care le-a pus sunt îndeplinite.

— Aha! Condiții... murmură căpetenia cu ciudă. Păstrează-ți condițiile pentru tine, eu n-am trebuință de ele, se răsti el la mine și se duse să se așeze jos în iarbă nițel mai la o parte.

Winnetou zâmbi, dar tăcu. Mă simții dator să-i împărtășesc și lui scopul meu.

— Am făgăduit yumașului să-i las liberi fiindcă... începui eu.

— Aș! exclamă el tăindu-mi vorba. Old Shatterhand știe ce face, nu e nevoie să se justifice față de mine. Bănuiesc că vrea să-l păcălească pe yumaș, fiindcă acesta are de gând să-l tragă pe sfoară. Bivolul-puternic e un războinic viteaz, dar ochiul lui nu e destul de ager, iar mintea lui nu merge mai departe decât vârful nasului. Iute la mânie, dar îi trece repede. Are însă inimă bună; o să-i ceară iertare lui Old Shatterhand pentru vorbele lui nesocotite de adineauri.

Când vorbea Winnetou, îți trecea orice supărare. Supravegheam cu atenție lagărul; yumașii se potoliseră și se sfătuiau acum între ei. Se uitau când la dreapta, când la stânga, ca să vadă dacă sunt într-adevăr încercuiți de ai noștri. Nu trecu jumătatea de oră și unul din trimiși veni să ne spună:

— Trei din bătrânii războinicilor yumași vor să vorbească îndată cu Old Shatterhand, Winnetou și Bivolul-puternic. Pot să vină?

— Da, dar neînarmați.

— Dacă nu cad la învoială și preferă să intre în luptă, le îngăduiți să se întoarcă în lagăr?

— Solii sunt liberi să plece când vor.

Omul alergă la lagăr și peste puțin văzurăm pe cei trei venind. Se dezbrăcaseră aproape complet, ca să nu-i bănuim că au vreo armă asupra lor. Când află despre ce e vorba, Bivolul-puternic veni iar lângă noi.

Yumașii trecură pe lângă căpetenia lor fără să-i arunce o privire, ceea ce se putea interpreta ca un gest de dispreț. Veneau acum ca împuterniciți ai tribului lor și nu exista pentru moment nici un șef pentru ei. Se opriră în fața noastră, cel mai bătrân dintre toți se înclină, pe urmă mi se adresă mie în cuvinte cuviincioase:

— Gură-mare, căpetenia yumașilor, prizonierul vostru, ne-a poruncit să ne predăm. De când ținem minte nu s-a mai întâmplat așa ceva. Old Shatterhand a stabilit cu el condițiile. Războinicii yumași s-au sfătuit între ei și ne-au trimis pe noi să te întrebăm dacă porunca pe care ne-a dat-o căpetenia noastră nu se poate înlătura. Vrei tu și cei doi vestiți războinici, frații tăi, să ne îngăduiți să-i vedem și noi pe războinicii voștri cum ne-au încercuit și cum sunt înarmați?

— Nici un comandant nu poate îngădui ceea ce-mi cereți voi, le-am răspuns eu. Și-apoi a trecut răgazul pe care vi l-am dat și așa avea dreptul să deschid focul. Totuși iau în seamă motivele care v-au îndemnat să-mi puneți o astfel de întrebare și, fiindcă știu că nu există o salvare pentru voi, vă împlinesc dorința. Winnetou, marea căpetenie a apașilor, o să vă ia sub ocrotirea lui, ca să nu vi se întâmple ceva pe drum. Întoarceți-vă acum la ai voștri și peste cel mult un sfert de ceas veniți să-mi spuneți ce-ați hotărât. E ultimul răgaz pe care vi-l mai dau.

Plecară însoțiți de Winnetou și ocoliră tot cercul; când se întoarseră se lumina de ziuă. Pe chipul lor nu se vedea nimic din ce se petrecea în sufletul lor: era lupta între mândrie și necesitate. Rămaseră câteva momente cu ochii în pământ, pe urmă cel care vorbise întâi zise:

— Old Shatterhand a fost în puterea noastră și totuși nu i s-a întâmplat nimic. Pentru ce vrea el acum să ne

pedepsească cu atâta asprime?

— Că nu mi s-a întâmplat nimic, a fost pentru că vroiați să mă chinuiți și mai mult. La ce atâta vorbărie? Să-mi spună războinicii yumași ce-au hotărât.

— Am înțeles că Gură-mare, căpetenia noastră, nu putea să hotărască decât ceea ce a hotărât. Țevile puștilor voastre sunt toate îndreptate spre noi, iar caii noștri, care ne puteau duce cu iuțeala fulgerului, ni i-ați luat pe când dormeam.

— Așadar vă predați?

— Suntem prizonierii tăi.

Cuvântul, „tăi” îl spuse mai apăsător, dându-mi astfel să înțeleg că vor să fie prizonierii mei, fiindcă le făgăduisem să le redau libertatea.

— Bine. Duceți-vă acum și predați-ne armele, dar unul câte unul.

— Lasă-ne cel puțin talismanul.

— Marele Spirit a vrut ca să cădeți în mâinile noastre, ceea ce înseamnă că și-a întors fața de la voi și talismanele voastre nu mai au nici o valoare. Totuși, nu vreau să vă umilesc și să vă jignesc prea mult. Păstrați-vă pipele și talismanele.

Era și asta o mângâiere pentru sufletele lor deprimare. Dacă pierderea din întâmplare a talismanului e o rușine pentru indian, cu atât mai mult când e silit să-l predea de bunăvoie învingătorului.

După ce făcură vreo câțiva pași, yumașul întoarse capul și citii în ochii lui că vrea să-mi spună ceva. Mă luai după el.

— Să mă ierte Old Shatterhand, începu el, că vorbesc iar, dar nu vroiam s-audă celelalte căpetenii ce am de spus.

— Bine, vorbește, dar pe scurt.

— E adevărat că Old Shatterhand a făgăduit să ne lase pe urmă liberi?

— Da, dacă, bineînțeles, căpetenia voastră o să se țină de făgăduială.

— Ce făgăduială?
— Nu mi-e îngăduit să v-o spun.
— Dar dacă nu?
— Atunci n-o să mă țin nici eu.
— Atunci o să-i spunem că trebuie să-și împlinească făgăduiala. *Howgh!*

Dădu să plece, se răzgândi însă și mă întrebă iar:

— Unde o să ne duceți?
— N-am hotărât încă.
— La ce chinuri o să ne puneți în drum?
— La nici unele, fiindcă nici eu n-am dus lipsă de mâncare și băutură la voi.
— O să ne lăsați să mergem liberi călări, ori pe jos sub paza voastră?

— Liberi nu, numai la vremea mesei o să vi se dezlege mâinile, cum ați făcut și voi eu mine. Vezi deci că orice faptă se răsplătește sau se pedepsește după cum merită. Acum destul. Duceți-vă și spuneți yumașilor voștri ce-am hotărât și să isprăvim odată.

În timp ce bătrânii se întorceau în lagărul lor, treizeci de mimbrenji făcură un cerc în mijlocul căruia urma să se depună armele. Se așezară bine înarmați la cincizeci de pași de lagăr și cel dintâi care veni fu bătrânul cu care vorbisem eu. Chemai încă vreo câțiva de-ai noștri să-i cerceteze buzunarele ca să meargă lucrurile mai repede. Tot așa procedarăm și cu ceilalți. După ce li se luau armele și tot ce era în legătură cu ele, erau legați și așezați la rând în iarbă. Yumașii aveau toți lasouri la ei.

Însărcinarea pe care mi-o luasem eu era însă cu mult mai grea. Nu era ușor să deosebești lucrurile luate de la conac de cele ale yumașilor, cu atât mai mult cu cât unele din ele, pe care eu le credeam furate de la conac, reprezentau talismanele lor și eu le făgăduisem să nu li le iau. Bivolul-puternic, care n-avea vreo însărcinare specială, alerga de la unul la altul stăruind să fim cât mai severi cu yumașii, pe care îi ura de moarte.

Trecu mai toată dimineața până să isprăvim cu preluarea armelor și a munițiilor. Yumașii zăceau legați la pământ ca niște saci cu cartofi. Grămada mare de arme rămânea să fie împărțită după-amiază mimbrenjilor. Lucrurile jefuite de la conac, destul de multe, fură lăsate în paza unui mimbrenj.

De-abia după ce am pus totul în ordine ne gândirăm să îmbucăm ceva pe ziua de azi. Provizii aveam din belșug. Fiindcă nu dormisem defel peste noapte, hotărârăm să ne odihnim până spre seară, pe urmă să pornim la drum. Trebuia să ne întoarcem la locul unde-i lăsasem pe ceilalți yumași cu răniții și vitele luate de la conac, pentru ca să le ducem îndărăt moșierului.

Împărțirea armelor merse mai greu. Fiecare mimbrenj căuta să ia ce era mai bun, adică o pușcă, fiindcă arc și săgeți nu vroia nimeni. Se luau de multe ori la ceartă și trebuia să intervin cu o vorbă aspră.

Posturile își părăsiră locul și puserăm câte zece oameni de pază la grupul de prizonieri, schimbându-i la fiecare oră, lăsându-i să se odihnească pe urmă în vederea lungului drum pe care-l aveam înaintea noastră.

Eu avusesem schimbul întâi și după mine Winnetou. Când veni căpetenia mimbrenjilor să mă scoale, mă simțeam parcă și mai obosit decât înainte. Mă sculai buimac de somn și începui să mă plimb ca să mă dezmeticesc. Cele zece santinele ale noastre patrulau fără răgaz de colo până colo neslăbindu-i din ochi pe prizonieri. Căpetenia yumașilor era ceva mai departe de ceilalți; stătea nemișcat și părea că doarme. Când trecui însă a doua oară pe lângă el deschise ochii și mă strigă pe nume. Mă apropiai de el și-l întrebai ce vrea.

— Ce vreau? mă întrebă mirat. Știe foarte bine Old Shatterhand ce: libertatea.

— Te cred, tot asta vroiam și eu când eram prizonierul tău.

— Ți-ai și recăpătat-o. Eu când o voi avea pe a mea? Astăzi, nu-i așa?

— Astăzi? Pesemne dormi și vorbești în vis, am răspuns eu.

— Nu dorm și știu ce spun. Numai zece oameni ne păzesc. Te poate împiedica pe tine cineva să mă dezlegi? Cum mă voi vedea liber încalec și o iau în galop peste câmp; până să prindă ceilalți de veste eu am și pierit din ochii lor.

Pe altul cererea lui l-ar fi indignat, mie însă mi se păru atât de caraghioasă încât începui să râd în hohote.

— Ce râzi? Crezi că glumesc? izbucni el înfuriat.

— Sigur că da. Vrei să-ți înlesnesc fuga acuma, în amiaza mare, în văzul tuturor?

— Ei și! N-o să îndrăznească nimeni să-ți ceară socoteală. Mi-ai făgăduit doar...

— Ți-am făgăduit să vă redau libertatea, ție și oamenilor tăi. Nu vei pleca decât odată cu ei.

— Grăbește atunci prilejul. Ești dator să te ții de făgăduială.

— Bine, bine, dar cu a ta cum rămâne?

— O voi împlini după ce ne vei da drumul.

— Zău? Deștept mai ești! Nu vei fi liber decât după ce-mi vei da răspuns la întrebările pe care ți le-am pus azi-noapte.

— Și eu nu-ți voi răspunde decât atunci când voi fi liber.

Deschisei gura să spun ceva râzând, dar devenii iar serios văzând pe Bivolul-puternic, pe care-l credeam adormit, sărind drept în picioare și-l auzii zicându-mi:

— Are Old Shatterhand timp să-mi răspundă la o întrebare?

— Da.

— Atunci să vină după mine.

Mă duse ceva mai departe, unde nu puteam fi auziți de nimeni, se opri și mă privi cu ochi fulgerători.

— Old Shatterhand a stat de vorbă cu Gură-mare, începu el. Cuvintele nu le-am auzit dar bănuiesc eu care au fost.

— Atunci nu-nțeleg de ce n-ai stat la locul tău să-ți vezi de somn.

— Cum aş putea eu să dorm când văd, aud și simt trădarea în mijlocul nostru?

— Trădarea? N-ar vrea fratele meu să-mi spună și mie cine e trădătorul?

— Tu! izbucni el de-abia stăpânindu-și mânia.

— Eu trădător? Dacă Bivolul-puternic poate susține că Old Shatterhand, căruia nu i s-a putut imputa vreodată ceva, e un trădător, înseamnă că Manitu, Marele Spirit, i-a luat mințile și nu știe ce vorbește. Te compătimesc din inimă și fiindcă sunt prietenul și fratele tău, mă doare sufletul că va trebui să te excludem din sfatul nostru până ce-ți vor veni mințile la loc.

Îi întorsei spatele și vrusei să plec, dar el mă apucă de braț și strigă scos din fire:

— Cum... ce-ai spus? Că mi-am pierdut mințile? Crezi tu că dacă ești atât de puternic și dibaci ca să-ți biruiesti vrăjmașul ți-e îngăduit să-ți insulti prietenii? Scoate cuțitul și să ne luptăm în luptă dreaptă. O astfel de insultă trebuie spălată în sânge!

Cunoscul de pe chipul lui schimonosit de furie că bătrânul era într-adevăr scos din fire și nu-și da seama ce face. Trase pumnalul de la brâu și se așeză în poziție de luptă. Eu nu mă tulburai defel și-i răspunsei cât se poate de liniștit:

— Prin ce se poate ispăși o astfel de insultă rămâne să hotărâsc eu, fiindcă tu ai fost acela care m-ai insultat. M-ai făcut trădător. Există mai mare insultă pentru un războinic? Dacă mi-ar fi spus cuvântul acesta un străin l-aș fi culcat la pământ ca să nu se mai scoale în vecii vecilor, dar fiindcă mi l-a spus un prieten nu pot să cred alta decât că și-a pierdut minele. N-am ce-ți face, tu ești de vină că m-ai silit să te cred nebun.

— Am fost în dreptul meu. Vrei să-l faci scăpat pe câinele de yumaș.

— I-am pus însă o condiție pe care nu o va împlini și știi bine că nu o să-l las să fugă.

— Ce-ai tu de vorbit cu el? Cum să nu te bănuiesc când văd că te duci să vă şușotiți amândoi crezând că eu dorm?

Eu îmi lăsai atât de greu mâna pe umărul lui încât se îndoi din mijloc, și-i zisei cu asprime:

— Cine mi-a pus pe căpetenia mimbrenjilor de paznic ca să spioneze ce fac? Când Old Shatterhand veghează, ceilalți pot dormi fără grijă. Așa să știi! Te iert că m-ai numit trădător, fiindcă știu că o să te căiești. Și-acum s-a isprăvit cu afacerea asta.

Vrusei să plec, dar el mă apucă iar de braț răcnind:

— Nu, nu s-a isprăvit. Trebuie să te lupți cu mine. Ia-ți pumnalul, altminteri te înjunghii fără luptă.

În vremea asta, indienii, care au somnul mult mai ușor decât oamenii civilizați, se treziseră toți. Winnetou veni repede să vadă ce s-a întâmplat.

— Pentru ce-l provoacă fratele meu pe Old Shatterhand la luptă? întrebă el.

— Pentru că m-a insultat. A spus că nu mai sunt în mințile mele.

— Din ce pricină?

— Fiindcă am spus că e un trădător.

— Motivul?

— L-am văzut stând de vorbă cu Gură-mare.

— Numai pentru atât? Old Shatterhand știe oricând ce face. Dacă toți roșii, albi și negrii de pe pământ ar ajunge trădători, Old Shatterhand tot n-ar ajunge.

— Așa crezi tu, dar eu știu ce știu. N-am spus decât adevărul, el însă m-a insultat și trebuie să se lupte cu mine.

Era o adevărată satisfacție pentru mine privirea disprețuitoare pe care i-o aruncă Winnetou și tonul cu care îi vorbea:

— Vrea fratele meu să se facă de râs în fața războinicilor săi?

Cuvintele acestea îl înfurie și mai mult pe mimbrenj.

— Ce, te-ai găsit și tu să mă superi? răcni el ca turbat. Vezi tu brațele și pumnii ăștia ai mei? Crezi că o să mă biruie el pe mine?

— Numai să vrea și-ți înfige pumnalul drept în inimă; dar nu o să vrea.

— Ba trebuie să vrea; îl chem la luptă dreaptă și dacă șovăie, înseamnă că e un laș și un nemernic.

Winnetou încruntă de astă dată sprâncenele și chipul lui se înăspri.

— Bivolul-puternic vrea cu tot dinadinsul să se facă de râs — după cum văd. Old Shatterhand primește lupta. Ce condiții pune fratele meu?

— Luptă pe viață și pe moarte.

— După care reguli?

— După nici un fel de reguli. Lovesc unde nimeresc.

— Ce urmează dacă unul din luptători scapă cuțitul din mână? Are drept celălalt să-l ucidă?

— Dacă e în stare, n-are decât. Celălalt se poate apăra cu pumnii și-l poate sugruma sau izbi în tâmplă.

— Bine, acum știu care din voi doi va păși astăzi în ținuturile veșnice de vânătoare. Să-mi îngăduie frații mei să le fiu arbitru. Eu sunt gata; lupta pe viață și pe moarte poate să înceapă.

Ochii bătrânului sclipeau de dorința de-a învinge. Mă cunoștea destul de bine din auzite și din întâmplările prin care trecuserăm împreună, dar la mânie nu mai judeca; cum îi trecea însă, era omul cel mai prietenos de pe lume — atât cât poate fi un indian, bineînțeles.

Nu e vorbă, violența asta a lui îi făcuse o mulțime de boroboaze până acum și și-ar fi pierdut de mult prestigiul și respectul oamenilor săi, dacă n-ar fi fost un conducător priceput și nu s-ar fi bucurat de o forță fizică într-adevăr excepțională.

Deși era om în vârstă — trebuie să fi avut vreo șaizeci de ani — își păstrase toată vigoarea tinereții și avea o statură uriașă. Cu toată deosebirea de vârstă, mi-era un adversar de temut, fiindcă lua lucrurile în serios, pe când eu nici gând n-aveam să-l rănesc, cu atât mai puțin să-l omor.

Mai bucuros aș fi renunțat la luptă, dar știam că mi-ar fi viața în primejdie fiindcă, în furia lui nesăbuită, indianul n-ar mai fi ținut seama de nimic și s-ar fi repezit cu pumnalul la mine. Bineînțeles că atunci trebuia să mă apăr serios.

Mă așezai deci în fața lui și apucaii pumnalul în mâna stângă, nu în dreapta, ca pe aceasta s-o pot avea liberă. Mimbrenjul, orbit de furie, nu băgă de seamă.

Mimbrenjii auziseră despre ce e vorba și veniră toți în fugă să vadă lupta. Yumașii ridicară și ei capul să poată zări ceva. Numai băieții lui Bivolul-puternic păreau foarte îngrijorați. Ieșeam eu învingător? Îl pierdeau pe tatăl lor; biruia el? Mă omora acesta pe mine, omul căruia îi erau datori recunoștință și pentru care cel mare prinsese o adevărată dragoste.

Stăteam deci unul în fața celuilalt la cinci pași distanță, cu cuțitele ridicate și privindu-ne drept în ochi.

— Are fratele meu, căpetenia mimbrenjilor, de exprimat vreo dorință dacă s-ar întâmpla să cadă în luptă? întrebă Winnetou.

— Nu-mi duce mie grija! râse el batjocoritor. Dă tu semnalul și vârful pumnalului meu se va înfige în inima lui Old Shatterhand.

— Sau are fratele meu alb vreo însărcinare de dat? mă întrebă acum apașul.

— Da. Spune-i Bivolului-puternic, după ce mă va fi ucis, că eu am fost acela care i-am scăpat copiii de la moarte și am găsit un nume pentru fiul său. Poate că își va da atunci seama ce-a făcut și va fi mai prevăzător în raporturile lui cu oamenii cărora le e dator recunoștință.

Credeam că aluzia aceasta îl va face pe bătrân să-și vină în fire, dar m-am înșelat, căci îl auzii strigând în culmea

furiei:

— Trădătorul nu are drept la recunoștință. Eu vreau să văd sânge, sânge vreau să văd...

Așadar lupta nu se mai putea înlătura și, deși adineauri eram hotărât să fiu cât mai blând cu el, începu să-mi fiarbă și mie sângele în vine și mă gândii să-i dau bătrânului o lecție să mă țină minte. Făcui semn cu capul lui Winnetou; acesta ridică mâna și strigă cu glas răsunător:

— Nimeni să nu se miște de la locul lui până ce nu-i dau eu voie. Lupta poate să înceapă! *Howgh!*

Trase și el cuțitul de la brâu, hotărât să lovească pe oricine ar fi încercat să se apropie de noi, ceea ce era cu desăvârșire exclus în împrejurările de față.

Întrebarea era: cine să înceapă? Eu în nici un caz, totuși vroiam să-l scot chiar de la început pe indian din luptă. Speram să reușesc. Mult răgaz nu puteam să-i las, fiindcă s-ar fi putut întâmpla ca în furia lui, dând buzna peste mine, să mă rănească într-adevăr.

Adversarul meu stătea țeapăn și înfipt ca o stană de piatră. Oare nici el nu vroia să înceapă cel dintâi? Cât era de liniștit în aparență, pe atât clocotea furia în el. Focul din ochii lui, pe care și-i ațintise dinadins într-ai mei, dovedea că voiește să-mi paralizeze voința ca să se năpustească pe urma ca un nebun asupra mea.

Nu mă înșelasem. Îl văzui deodată fulgerându-mă cu privirea și lăsai să-mi scape cuțitul din mână. Crezui că se va și repezi la mine, dar se opri și strigă:

— Ați văzut și voi, nu-i așa, că lui Old Shatterhand îi e frică? I-a căzut cuțitul din mână, frica i-a descleștat degetele...

În loc să-i răspund, mă aplecai prefăcându-mă că vreau să-l ridic de jos; el însă, ca războinic încercat, știa că mă voi folosi de așa-zisa mea înfrângere pentru a mă pregăti de atac. Nu scăpă nici el prilejul; se aplecă și vru să repeadă pumnalul într-un punct pe care-l știa la îndemână când e cineva adus din mijloc. Eu făcui atunci o mișcare bruscă și

mă îndreptai ca fulgerul drept în picioare. Îi veneam astfel alături; cum el n-apucase încă să se ridice de jos, îl izbii în ceafă pe la spate și-l văzui căzând grămadă la pământ. În mai puțin de o secundă îi smulsei cuțitul din mână, îl întorsei pe spate, îi pusei genunchiul în piept și-i pusei cuțitul în beregată. Dar mă oprii la timp. Îi văzui ochii sticloși ațintiți la cer, gura căscată; chipul lui pârlit de soare și vânt părea împietrit. Mă ridicai atunci în picioare și-i zisei lui Winnetou:

— Căpetenia apașilor e martor. Bivolul-puternic e jos la pământ și cuțitul lui e în mâna mea. Hotărască acum cine e învingătorul.

Apașul se apropie și îngenunchie lângă mimbrenj. Când se sculă, chipul lui era mai mult decât grav și glasul lui părea să tremure când pronunță în cuvinte întretăiate:

— Căpetenia apașilor a spus adineauri că Bivolul-puternic va păși chiar astăzi pe veșnicele câmpii de vânătoare. A avut dreptate. Pumnul lui Old Shatterhand e mai tare ca o stâncă, zdrobește chiar atunci când nu voiește să ucidă.

Din nenorocire așa și era, fiindcă nici gând n-aveam să-l omor pe mimbrenj. Vroiam numai să-l amețesc ca să-l scot din luptă, dar nimerisem, din nenorocire, locul cel mai vulnerabil.

Toți tăceau. Mă aplecai și eu peste trupul neînsuflețit să văd dacă mai e vreo scânteie de viață în el.

Ochii sticloși, gura căscată, îi dădeau aparența unui mort dar inima mai bătea încă, deși foarte încet. Încercai să-i închid pleoapele; mișcă buzele și scoase câteva sunete nearticulate. Ochii lui păreau să caute pe cineva, apoi se ațintiră asupra mea.

Văzui în ei o expresie de spaimă. Deschise gura vrând să spună ceva, dar nu putu; îi văzui trupul cutremurându-se, mai mult zgârcindu-se, ca și când ar fi vrut să facă o sfortare să se scoale.

Mă ridicai de jos și le zisei celor de față:

— N-a murit, trăiește. Sufletul nu i-a părăsit încă trupul, care nu știu dacă va mai fi în stare să asculte de voința lui. Trebuie să așteptăm.

În clipa aceea Bivolul-puternic scoase un țipăt prelung și înfiorător, sări ca un arc în sus, bătut aerul cu mâinile și răcni:

— Trăiesc! Trăiesc! Trăiesc! Pot să vorbesc... să mă mișc... N-am murit... murit...

— Se declară Bivolul-puternic învins? întrebă atunci Winnetou luându-mi cuțitul din mână și întinzându-i-l mimbrenjului. Old Shatterhand putea să-l înjunghie, dar n-a vrut s-o facă.

Mimbrenjul mă privi cu o adevărată groază, tăcu un moment, apoi zise înfiorându-se:

— Albul are moartea vie în pumnul lui. Grozav ar fi fost să fiu în viață și totuși mort. Vreau să mor, da, să mor... Să-mi înfigă Old Shatterhand cuțitul în inimă, ca să nu mai văd și să nu mai aud nimic.

Se așeză în fața mea în poziția unui om care așteaptă lovitura de moarte. Eu îl luai de mână, îl dusei la feciorul lui și-i zisei celui mezin:

— Fratelui tău i-am dat un nume; ție îți dăruiesc ceva mai de preț pe tatăl tău. Ia-l, dar spune-i să nu se mai îndoiască niciodată de prietenul său Old Shatterhand.

Bătrânul mă privi cercetător, lăsă apoi ochii în jos și murmură îndurerat:

— Ce faci tu e mai rău decât moartea. Dăruiești viața mea unui copil. Muierile bătrâne au să mă arate cu degetul, gurile lor știrbe au să clevetească pe socoteala mea când vor auzi că aparțin unui copil care nici măcar nume n-are. Ce trai o să fie ăsta... Mai bine moartea!

— Mă rog, mă rog... Nu e o rușine să fii învins în luptă și fiul tău o să-și câștige peste puțin timp un nume, ca și fratele său. Onoarea ta e neatinsă. Întreabă-l pe Winnetou și pe bătrânii tribului tău să vezi ce-or să-ți răspundă.

Ca să nu-mi mai bată capul cu tânguierile lui îl lăsa să bodogănească și plecai. Lovitura pe care i-o dădeam moralicește era pentru el mai grozavă decât pumnul cu care îl culcasem la pământ. Îl văzui așezându-se la locul lui, mâhnit și dus pe gânduri. Ceilalți se culcară iar, dar nu se lipea somnul de ei. Când Winnetou veni la vremea hotărâtă să mă schimbe mă întrebă:

— S-a mai întâmpnat fratelui meu Old Shatterhand să dea cuiva o astfel de lovitură? Și ce zice el ca medic? Se poate să rămână omul în viață dar trupul să nu mai asculte de poruncile sufletului lui?

— Da.

— E grozav! Putea să țină mult paralizia la fratele meu Bivolul-puternic?

— Săptămâni, luni și ani, dacă nu chiar toată viața.

— Să nu mai faci atunci fratele meu Old Shatterhand așa ceva. Să-și ucidă mai bine dușmanul pe loc. Căpetenia mimbrenjilor n-o să te mai provoace niciodată la luptă. Eu bănuiesc ce-ai vorbit cu Gură-mare. Cerea să-i redai încă astăzi libertatea, nu-i așa?

— Da.

— Dar nu ți-a spus ce vroiai să știi?

— Nu.

— Nici n-are să-ți spună. E o mare obrăznicie din partea lui ce ți-a cerut. Merită să fie pus la stâlpul de tortură. Ce soartă i-ai hotărât?

— Aceeași pe care i-a hotărât-o și fratele meu Winnetou.

— Gândurile noastre sunt aidoma. Old Shatterhand și Winnetou nu sunt setoși de sânge, dar pe Gură-mare nu-l pot salva. Dacă i-am reda libertatea, toate nelegiuirile pe care le va face de acum înainte vor cădea asupra capetelor noastre. E cel mai neîmpăcat dușman al mimbrenjilor. Să-l ia cu ei și să-l judece după legile și obiceiurile lor.

Eram de astă dată de aceeași părere. Ceea ce numește poporul „trup și suflet”.

Deși lupta îmi venise cam pe neașteptate, nu-mi tulburase defel liniștea mea obișnuită. Adormii adânc și mă trezii abia când mă scutură zdravăn cineva de braț.

La vremea hotărâtă pornirăm la drum.

10. Din succes în succes

Se însera când ajunserăm la văgăuna îngustă care dădea în poiana unde era lagărul yumașilor rămași să păzească vitele.

Era posibil ca aceștia să fi pus o santinelă, de aceea trebuia să fim cu mare băgare de seamă și să trimitem o iscoadă. Călare nu se putea, fiindcă s-ar fi auzit tropot de copite. Din pricina aceasta și pentru că știam mai bine ca oricine cum era râpa, îmi luai eu însărcinarea să fac pe iscoada. Când auzi prietenul meu, Ucigătorul-yumașilor, veni la mine și zise foarte respectuos:

— Nu se supără Old Shatterhand dacă îndrăznesc să-i fac o rugămintă?

— Spune.

— Old Shatterhand vrea să se ducă să spioneze pe dușman. Cunosc și eu locurile; mi-e îngăduit și mie să-l urmez?

— Drept e că aș avea nevoie de cineva ca să-l las de pază la gura râpei. Tu ai înfăptuit până acum destule ca să-ți meriți numele dat și poți fi socotit printre războinicii de seamă. Mai bine ar fi să mă însoțească fratele tău.

Deși tânărul ar fi fost bucuros să-l iau cu mine, îi păru totuși bine că m-am gândit la fratele său.

— Vestitul meu frate, Old Shatterhand, are inimă bună și judecă drept. Fratele mezin o să se arate vrednic de încrederea pe care i-o dai și va prefera să moară decât să facă o faptă nesocotită.

Convoiul se opri de teamă să nu fim văzuți de vreun yumaș postat ca santinelă la gura văgăunii. Nici în prizonieri nu ne puteam încrede prea mult. Le-ar fi putut veni gândul, când ne-am fi apropiat de yumași, să le dea de știre prin strigăte de alarmă.

Descălecarăm. Eu cu tânărul mimbrenj o luarăm înainte.

Băiatul mergea tăcut în urma mea. Eu mă uitam când și când îndărăt și mă bucuram de ce citeam pe chipul lui. Părea perfect conștient de misiunea primită și fața îi strălucea de bucurie și orgoliu. Nu îndrăznea să pășească alături de mine; uneori grăbea pasul, dar, dându-și seama de ceea ce face, îl rărea iar. Vedeam bine că ar vrea să-mi spună ceva, da nu îndrăznea. Eu îmi încetinii mersul și-i zisei:

— Micul meu frate să vină lângă mine.

Se supuse imediat, căci o șovăire cât de mică ar fi fost o necuviință.

— Să spună tânărul meu frate ce are de spus, îl încurajai eu.

Îmi aruncă o privire de recunoștință, dar tăcu. Așadar vroia să-mi pună o întrebare, nu să-mi comunice ceva. Eu îi dădusem voie să vorbească nu și să mă întrebe.

— Eu știu ce dorește fratele meu, zisei zâmbind. Să i-o spun?

— Old Shatterhand vorbește când vrea.

— Privitor la tatăl tău, nu-i așa?

— Old Shatterhand știe întotdeauna ce spune.

— Ai vrea să mă întrebi ce m-a făcut să-ți dăruiesc ție viața lui, da?

— Nu îndrăzneam să întreb.

— Ți-am ghicit gândul în ochi. Îți dau voie să vorbești cu mine, ca și când aș fi un tovarăș de joc. Ei, ce e?

— Dacă Old Shatterhand îmi îngăduie, aș vrea să-i spun că tatăl meu o să moară.

— Ce te face să crezi?

— Și eu și fratele meu am băgat de seamă ce se petrece în sufletul lui. O să se omoare fiindcă nu va putea îndura îndoita rușine.

— Nu e o rușine să fie cineva învins de mine.

Și pe Winnetou l-am biruit înainte de a deveni cel mai bun prieten al meu. Dar ia întreabă-l: îi e rușine de

înfrângerea asta? Vorbește tu cu tatăl tău. Mândria îl oprește să vorbească despre asta cu mine, tu însă ești copilul lui și viața lui îți aparține. Asta numești tu rușine îndoită, nu-i așa?

— Da.

— Să fie într-adevăr o rușine?

— Foarte mare chiar. Pentru ce i-ai făcut-o?

— Ca să-l scutesc de una și mai mare dăruindu-i viața. Ceea ce numești tu rușine e numai o cruțare a unei adevărate rușini.

— Sunt copil și nu pricep, dar dacă o spune Old Shatterhand așa trebuie să fie.

— Așa și e. Că tatăl tău a fost biruit de mine nu e o rușine, ți-am mai spus. Toți războinicii indieni știu că e foarte greu să mă biruie cineva pe mine. El însă nu și-a dat seama în mânia lui și a voit să mă ucidă. Sunt sigur că nici prin gând nu-i trecea să mă cruțe. Eu totuși am făcut-o, dar nu vroiam să-i dăruiesc viața, ca să nu-l fac de ocară; de aceea ți-am dăruit-o ție și tu, copilul lui, poți să i-o dăruiești la rândul tău îndărăt, fără să se simtă jignit. Acum ai înțeles?

El se gândi câteva momente, pe urmă răspunse cu ochii scânteietori de fericire:

— Inima mea era grea de grijă, dar acum s-a ușurat. Cuvintele lui Old Shatterhand sunt pline de înțelepciune și lesne de priceput. Nici un alt războinic n-ar fi făcut ce-a făcut el. Tatăl meu poate trăi liniștit de-acum înainte; o să-i spun când ne vom întoarce. Și fiindcă vestitul meu frate mi-a dăruit mie viața tatălui meu, i-o dăruiesc și eu lui Old Shatterhand pe a mea. Un cuvânt să spună și sunt gata să mor pentru el.

— Eu nu vreau să mori, ci să trăiești și să ajungi nu numai un mare războinic dar și un om bun la inimă. Ca să te fac bun nu stă în puterile mele, tu singur trebuie să te străduiești să nu faci niciodată o faptă rea. Ca să devii însă

un războinic viteaz te pot ajuta. De aceea te voi ține mereu pe lângă mine cât timp voi sta printre voi.

Îmi apucă atunci un deget — mâna toată nu îndrăznea — îl duse la piept și murmură emoționat:

— Am spus adineauri că viața mea i-o dăruiesc lui Old Shatterhand; n-aș vrea să am numai una, ci multe vieți, să i le închin pe toate.

— Știu, știu, răspunsei impresionat. Ești un copil recunoscător și recunoștința e o virtute de la care pornesc multe fapte bune. Caută pe cât poți să nu uiți în nici o împrejurare învățămintele date în clipele de-acum.

Omulețul meu răsuflă o dată adânc. Cuvintele mele îi pătrunseseră adânc în suflet și știam că vor prinde rădăcini. O astfel de emoție rar văzusem până atunci.

Se întuneca din ce în ce. Trebuia deci să procedăm cu mare băgare de seamă. Băiatul era deprins mai de mult să pășească fără să fie simțit. Indienii învață de copii această artă, căci e într-adevăr o artă.

Ne încredințărăm că nu e nici picior de yumaș pe acolo. Ajunserăm la gura râpei cât se mai putea zări încă, așa că aveam oarecare posibilitate să ne orientăm. Știam de pe când eram prizonier la yumași că lagărul era prin preajma văgăunii. Cum însă vitele păscuseră toată iarba din împrejurimi, fuseseră siliți să-și schimbe locul. De-abia îi zăream de unde eram. Vitele păreau niște cățeluși, iar paznicii lor copii de doi-trei ani. Numai unul arăta mai mare fiindcă se afla mai aproape. Îl văzurăm înaintând spre gura văgăunii.

Ca să cunosc gradul de inteligență al băiatului îl întrebai, arătându-l pe yumaș:

— Îl vezi pe omul de colo? Ce crezi tu: o să vină până aici ori o să se întoarcă din drum?

— N-are să se întoarcă. Vrea să se așeze la gura râpei ca să-i aștepte pe yumașii trimiși după tine ca să te prindă.

— Ești sigur?

— Da. Cei din lagăr vor să știe cam pe când se vor întoarce ai lor și el vrea să le arate unde îi pot găsi.

— Au să-i găsească oricum, fiindcă nu se poate să nu aprindă focuri.

— Au să se ferească. Nu pot să știe dacă au reușit să te prindă și Old Shatterhand e un războinic de care dușmanii lui se tem foarte mult.

— Hm! De ce vine omul tocmai acum și nu au postat de cu ziuă o santinelă?

— Fiindcă peste zi puteau, cei sosiți, să zărească vitele și nu aveau trebuință de călăuză.

— Așa e. Sunt mulțumit de răspunsurile tale. Nu e însă de ajuns să știi, trebuie să te pricepi să și lucrezi.

— Să-mi spună Old Shatterhand ce am de făcut, iar eu o să ascult de porunca lui.

— Aș dori să-l am pe yumașul de colo în mâinile mele.

Băiatul se roși la față și gângăvi:

— Numai să întindă Old Shatterhand mâna și l-a și prins.

— Tu n-ai mâini?

Ochii indianului scânteiară.

— Sunt mâini de copil care nu pot îndrăzni nimic în fața unui războinic vestit.

— Războinicul acesta vestit — cum îi zici tu — îți îngăduie să îndrăznești. Vreau să afle tatăl tău că nu degeaba te-am luat cu mine.

— Atunci să-l împușc pe yumaș?

— Nu, tovarășii săi ar auzi împușcătura. Și-apoi nu ți-am spus să-l omori ci să-l prinzi.

— Să-mi spună Old Shatterhand ce trebuie să fac, eu mă supun.

— Se cere să știi tu singur ce ai de făcut. Dacă te învăț eu, meritul tău scade. Hai, gândește-te mai repede, ca să nu fie pe urmă prea târziu.

Băiatul măsură cu ochii distanța care-l despărțea de yumaș, pe urmă se uită cu atenție în jurul nostru. Pe chipul lui se citea o hotărâre dârză.

— Știu ce am de făcut, zise el apoi. De aci de unde ne găsim se văd niște colțuri de stâncă. Yumașul n-o să rămână pe loc, ci va coborî în văgăună.

— Așa cred și eu.

— Zăresc colo o tufă; o să mă ascund în tufiș și după ce-o trece yumașul, mă iau după el și-i dau cu patul puștii una în cap și-l leg pe urmă zdravăn cu lasoul meu.

— Dacă ascunzătoarea e destul de bună, atunci nici planul nu e rău. Unde e omul acum?

— După deal, aproape de noi.

Ne adăpostiserăm în spatele unei stânci de la gura văgăunii. Dacă s-ar fi suit cineva pe platoul stâncii, ar fi putut vedea fără să fie văzut pe cel care trecea pe acolo.

— Te poți cățara pe stâncă? Peretele e neted, îi zisei eu băiatului.

— Nu face nimic, răspunse el cu dispreț. M-am suit pe stânci mai înalte, cu pereți mai netezi ca ăsta.

— Bine, bine, dar când o să sari, te aude.

— N-o să sar ci o să mă las s-alunec în jos.

— Atunci, repede! Nu e timp de pierdut.

— Unde o să se ascundă Old Shatterhand în vremea asta?

— Treaba mea, tu nu te bizui pe mine, fiindcă nu-ți pot fi de nici un ajutor. Dacă nu lucrezi repede și cu dibăcie, te omoară yumașul.

— Yumașul n-a doborât de când e un mimbrenj și n-o să ajungă să omoare cât o trăi vreunul, răspunse el cu mândrie. Eu însă o să-l prind și o să-l leg de stâlp.

Băiatul era sprinten și îndemânatic. Se cățără ca o veveriță pe stâncă și se întinse pe burtă. Cine-ar fi trecut pe-acolo fără să bănuiască, i-ar fi fost cu neputință să-l zărească.

Era timpul acum să mă ascund și eu; yumașul era la cel mult trei sute de pași. Mă întorsei o bucată din drum și mă tupilai după o movilă de pământ. Cu toată prezența mea, întreprinderea băiatului nu era lipsită de primejdii. Dacă îl

zărea yumaşul şi ajungeau la o luptă, cu greu aş fi putut ajunge la timp; de tras nu trebuia să trag ca să nu se audă împuşcătura.

Aşteptam deci momentul următor cu o încordare lesne de înţeles, cu atât mai mult cu cât eu eram acela care-l stârnisem pe băiat şi aveam răspunderea celor ce aveau să se întâmple. Îi doream din suflet succes. Şi-apoi aveam oarecare recunoştinţă faţă de el fiindcă datorită lui avuseseră vreme căpetenia mimbrenjilor şi Winnetou s-alerge în ajutorul meu. De aceea socoteam să mă achit de el dându-i prilej să-şi câştige un nume.

Noroc că în vremea aceasta se mai întunecase, fapt care contribuia la uşurarea sarcinii pe care i-o încredinţasem.

Când ajunse la gura văgăunii yumaşul se opri. Aici era probabil locul unde trebuia să se posteze în aşteptarea tovarăşilor săi. Începu să se plimbe de colo până colo trecând în repetate rânduri pe lângă stânca unde stătea băiatul la pândă, nu însă destul de aproape ca să-i fie la îndemână.

Trebuia s-aştept deci şi mă înarmai cu răbdare.

Deodată auzii un pocnet, ca şi când ar fi izbit cineva cu ciocanul într-un dovreac. Ascultai mai departe. Urmă un geamăt, apoi un horcăit, pe urmă iar o pocnitură. Acum mă liniştii şi aşteptai să văd ce-are să urmeze. Auzii paşi aproape de mine şi pe mimbrenj chemându-mă încet pe nume.

— Ei, cum a mers? îl întrebai eu.

— Bine, răspunse el foarte liniştit. Yumaşul se plimba de colo până colo pe dinaintea mea şi, când mi-a fost mai la-ndemână, l-am pocnit în cap. A gemut şi a vrut să se ridice, dar nu i-am dat răgaz şi l-am pocnit iar, ca să se astâmpere. Pe urmă l-am legat cu lasoul meu. De-o mai fi trăind ori nu, habar n-am.

— Hai să vedem.

Ne apropiarăm de yumaş. Îşi venise repede în simţiri. Lovitura îl ameţise numai atât cât să aibă băiatul vreme să-l

lege. Nu chemase ajutor fiindcă nu știa câți eram și știa că ar fi degeaba, fiindcă țipetele lui tot nu s-ar fi putut auzi până la lagăr.

Bineînțeles că lucrurile pe care le avea la el se cuveneau de drept învingătorului; numai că nu prea avea ce. Buzunarele îi erau goale și, drept armă, nimic altceva decât un cuțit, un arc și o tolbă cu săgeți și acelea stricate. Mi-ar fi părut bine ca micul meu erou să se fi bucurat de o pradă mai ca lumea, căci la indieni, cu cât e prada mai bogată, cu atât e și vitejia mai mare.

Recunoașterea făcută de noi reușise. Trebuia acum să ne înapoiem la ai noștri, în plus să-l târâm și pe prizonier după noi, căci aici în nici un caz nu-l puteam lăsa, fiind mai mult ca sigur că va veni un altul să-l schimbe. Până atunci trebuia să fim îndărăt ca să procedăm și cu celălalt la fel, ca să nu aibă vreme să facă gălăgie când nu-și va găsi tovarășul.

— Mă cunoști tu pe mine? îl întrebai eu pe yumaș.

— Old Shatterhand! răspunse înspăimântat. Da, te cunosc.

— Dacă ți-e dragă viața, vorbește mai încet și răspunde-mi la ce te întreb. Au mai venit și alți yumași la voi de când am plecat eu?

— Nu.

— Dar de întâmplat s-a mai întâmplat ceva de seamă?

— Nimic.

— La cât timp vine schimbul?

— Din două în două ore, după cum socotesc albi.

— O să vii acum cu noi. O să-ți dezleg picioarele ca să poți umbla. Dacă faci însă cea mai mică încercare să fugi, bag cuțitul în tine, să știi!

Îi dezlegai gleznele, îi legai mai bine mâinile la spate și capătul lasoului de brâul meu, ca să fiu mai sigur.

Când îi spusei lui Winnetou cum stau lucrurile cu yumașii, acesta zise:

— O să fie foarte lesne să punem mâna pe ei. Prizonierii trebuie lăsați pe loc, ca să nu ne dea de gol. Cam de câți mimbrenji crede fratele meu că ar fi nevoie ca să nu scape nici unul din yumași?

— Jumătate din câți avem ajung, dar nu strică să avem mai mulți decât prea puțini.

— Și ceilalți să rămână de pază la prizonieri?

— Da.

— Sub a cui comandă?

— Bivolul-puternic, Winnetou și cu mine trebuie să luăm parte la atac. Ar fi chiar mai nimerit ca noi doi să ocolim lagărul ca să ne dăm seama de poziția lui. Ușor n-are să fie, fiindcă se feresc s-aprindă focul și stau pe întuneric.

— Mai bucuros aș fi să-l știu pe Bivolul-puternic lângă mine. De când cu lupta lui cu Old Shatterhand, parcă e alt om. Ochiul lui e îndreptat numai înăuntrul său și nu-i mai pasă de ce se petrece în jurul lui.

— Asta nu împiedică să-i încredințăm lui paza prizonierilor. Până acum nu s-a sinchisit de ei, fiindcă nu era nevoie. Vezi că provocarea lui era datorită tocmai urii împotriva yumașilor. Credea că voiesc să-i fac scăpați și ține morțiș să-i lege la stâlp, ca să-i omoare în chinuri cumplite. De aceea sunt sigur că n-o să-i slăbească din ochi. Stai că mă duc eu să vorbesc cu el.

Bivolul-puternic stătea mai la o parte și n-auzea ce vorbesc eu cu Winnetou. Îl luai pe fiul său și pe prizonier cu mine și mă apropiai de el.

— De ce nu stă căpetenia mimbrenjilor lângă Winnetou? Îl întrebai eu. Winnetou are să-i spună ceva foarte important.

— Ce poate să fie mai important pentru mine decât gloria pe care am pierdut-o! spuse el amărât.

— Gloria feciorilor tăi nu e tot atât de importantă pentru tine ca și a ta?

— Vrei să vorbești de Ucigașul-yumașilor?

— Nu, de celălalt.

— Acesta n-are nici glorie, nici nume; n-am de ce să mă gândesc la el.

— Te înșeli. Mi-a dat dovadă că va ajunge un mare războinic.

— Fiindcă s-a dus cu tine să vadă cum stăm cu lagărul dușman? Asta nu e o viteză, poate s-o facă orice copil de mimbrenj.

— Dar nu orice copil poate să pândească pe un dușman, să-l doboare și să-l facă prizonier. Uite-l pe yumașul prins de feciorul tău.

— De ce mă minți? Tu l-ai prins pe yumaș și i l-ai dăruit, cum m-ai dăruit și pe mine.

— Nu e adevărat. Eu m-am ținut deoparte. El singur l-a doborât și l-a legat.

Bătrânului îi creștea inima de bucurie. Puse mâna pe capul băiatului și zise cu glas tremurător de emoție:

— Tu ești mezinul meu, dar nu trebuie să-l pizmuiești pe fratele tău pentru numele și vitejia lui, căci Old Shatterhand e cu noi și o să-ți arate calea pe care s-ajungi și tu să-ți câștigi un nume. Prizonierul e al tău și-i vei da cu mâna ta moartea, când va fi legat la stâlpul de tortură.

— Vezi numai să ai grijă ca s-ajungă la stâlp, îi zisei cu subînțeles. Noi trebuie să ne ducem acum la ceilalți yumași și-i lăsăm pe prizonieri în seama ta. Jumătate din războinicii tăi rămân aici.

— Cum? Să nu iau parte la luptă? întrebă el îndurerat. De ce nu vreți să mă luați și pe mine?

— Pentru că trebuie neapărat ca unul din noi să rămână și atât eu cât și Winnetou știm că ochiul tău e mai ager ca al nostru. Și-apoi, prizonierii sunt ai tăi, deci ție ți se cuvine să-i păzești.

— Fratele meu are dreptate. Cât voi fi eu aici, nici unul din câinii ăștia nu va izbuti să fugă. Puteți fi fără grijă.

— Și suntem chiar. Tu fii pregătit să ne urmezi îndată ce-ți vom trimite vorbă.

Am ales oamenii care trebuiau să vină cu noi, am încălecat și am pornit la drum. Ne-am oprit de-abia când am ajuns la gura văgăunii, am descălecat și am lăsat caii în seama câtorva paznici.

Am fi putut veni pe jos, dar ne temeam să nu zăbovim prea mult și în vremea asta să vină schimbul și să bage de seamă lipsa santinelei.

Eu cu Winnetou am luat-o înainte. Direcția o știam. Ne-am oprit la vreo sută de pași de văgăună și ne-am pus la pândă. Nu trecură nici două minute și-l auzirăm pe yumaș venind. M-am despărțit repede de Winnetou, el la dreapta, eu la stânga și când să treacă yumașul printre noi l-am apucat amândoi deodată, târându-l dincolo de văgăuna unde lăsasem caii. Am pornit apoi iar cu Winnetou să spionăm lagărul. Stăteau tot pe întuneric. După o jumătate de oră eram îndărăt la ai noștri ca să-i luăm cu noi și să le dăm instrucțiunile trebuincioase. Yumașii ne înlesneau treaba. Stăteau toți adunați la un loc și numai patru din ei se învârtteau de colo până colo ca să nu se rătăcească vitele. Dacă reușeam să punem mâna pe acești patru fără să le dăm vreme să țipe, restul era o jucărie. Altminteri eram nevoiți să tragem și împușcăturile ne-ar fi dat de gol.

Din fericire n-a fost nevoie să recurgem la arme. Îi biruirăm repede; după ce-i spusei unuia din ei ce se întâmplase cu tovarășii săi, că lagărul e împresurat și-l lămurii cum stau lucrurile, îl trimisei să le comunice celorlalți că, dacă nu se vor preda de bunăvoie, vor fi împușcați. Răspunsul îl aștept peste un sfert de ceas.

Nici nu le-a trebuit atât ca să se hotărască.

Puserăm să se aprindă focurile, pe urmă un mimbrenj plecă în goana calului să spună căpeteniei mimbrenjilor să vină imediat cu oamenii săi și cu prizonierii după noi.

Deși vitele erau considerate proprietatea moșierului, ne-am îngăduit să tăiem câteva din ele pentru cină. Eu cu Winnetou eram hotărâți să i le ducem a doua zi la conac.

— Ce să fac cu prizonierii în timp ce veți lipsi voi? întrebă căpetenia mimbrenjilor.

— Fă ce vrei, sunt ai tăi, îi răspunse apașul.

— Atunci o să-i duc pe pășunile tribului meu ca să-i judecăm.

— Ți-ar trebui oameni, numai că eu cu Winnetou nu putem duce singuri vitele la conac.

— O să vă dau cincizeci de inși ca să vă ajute.

Asta și vroiam. Gândul meu era acum să vorbesc cu Gură-mare ca să aflu de la el ce e cu mormonul și ce intenții are cu emigranții. Eram aproape sigur că nu-mi va spune adevărul, speram însă că voi afla măcar atât cât să-mi pot face pe urmă singur deducțiile. În nici un caz nu trebuia să-ncep eu vorba, ci să mă prefac că nici nu mă mai interesează. Știam că imediat ce mă va vedea în apropierea lui o să deschidă singur vorba.

Sub pretextul că vreau să văd dacă prizonierii sunt bine legați ajunsei până la el.

— De ce mi-ai atacat războinicii? se răsti yumașul la mine.

— Pentru că sunt dușmanii noștri.

— Spuneai că o să ne redai libertatea și, când colo, îi prinzi și pe ăștia.

— Trebuia. Ca să le iau vitele și să le duc îndărăt la conac, haciendarului.

— Lui Timoteo Pruchillo?

— Da.

— Păi hacienda nici nu mai e a lui! râse el.

— Așa? Și a cui e?

— A albului ăla care își zice Melton.

— Melton? Cum a ajuns el moșier?

— A cumpărat hacienda de la don Timoteo. Tocmai lui ți-ai găsit să-i duci vitele?

— Nici nu mă gândesc! Eu vreau să i le duc lui don Timoteo Pruchillo.

— N-o să-l mai găsești. A plecat din țară.

- De unde știi?
- De la Melton; așa a hotărât el cu Weller.
- Atunci Melton e acum la conac?
- Nu.
- Nu? Unde e?
- La... în...

Se opri; voise să-mi spună ceva dar se răzgândi și când repetai întrebarea răspunse ridicând din umeri:

- Nu știu.
- Trebuie să-mi spui, auzi? mă răstii eu. Și ce s-a făcut cu emigranții?
- Sunt... i-a dus... la...

Tăcu iar.

- Vorbește! îi poruncii eu.
- Nici asta nu știu.
- Ba știi. Ai vrut să-mi spui, pe urmă ți-ai dat seama.
- N-am de unde să știu. Toți ăștia despre care-mi vorbești tu au fost prizonierii mei și le-am dat drumul. Acum vrei să știu eu ce au făcut după ce au plecat?
- Cunoșteai toate planurile lui Melton. El te-a îndemnat să jefuiești hacienda.

- Cine ți-a spus minciuna asta?
- Nu e minciună, ci adevărul adevărat. Când era Melton în drum cu emigranții, tu cu Weller ați pus la cale atacul.
- Și asta e minciună.
- Degeaba tăgăduiești. V-am spionat și știu că așa e.
- Atunci te-au înșelat ochii.
- Ochii mei nu mă-nșeală niciodată. Tăgada ta n-are nici un rost. Vreau și trebuie să află neapărat ce s-a făcut cu emigranții după ce-a ars conacul.

- Oi fi vrând tu, dar eu nu pot să-ți spun fiindcă nu știu.
- Ba știi. Mi-ai făgăduit că o să-mi spui.
- Și tu că o să ne redai libertatea, iar în loc de asta ai luat prizonieri și pe ceilalți yumași ai mei.
- Eu o să mă țin de cuvânt, dacă te ții și tu.
- Ți-am spus tot ce știu.

— Nu-i adevărat. În sfârșit, să nu ne mai certăm degeaba. Măine ne despărțim de Bivolul-puternic, care o să vă ducă la pășunile lor să vă pună la stâlpul de tortură.

Mă prefăcui că vreau să plec.

Fel de fel de gânduri i se încrucișau în cap.

Spera ca prin mine să-și recapete libertatea și eu îl lăsam la cheremul dușmanului său de moarte. Știa că de la Bivolul-puternic nu se putea aștepta la îndurare.

— Mai stai! strigă el după mine.

— Ce e? îl întrebai eu cu nepăsare.

— Dacă-ți spun ne scapi?

— Negreșit. Dar parcă ziceai că nu știi nimic.

— Ba știi, dar Melton mi-a poruncit să tac.

— Hai, deschide-ți pliscul. Ce e cu emigranții?

— Împlinește întâi făgăduiala și pe urmă îți spun. Ții minte ce ți-am răspuns când m-ai prins? Că nu-ți voi spune decât după ce voi fi liber.

— Și eu ți-am răspuns că nu vei fi liber decât după ce-mi vei spune.

— Eu rămân la ce-am hotărât.

— Și eu tot așa. Măine veți pleca de-aici cu Bivolul-puternic; ce-o să se-ntâmple pe urmă, treaba voastră.

Și iar dădui să plec. Făcui câțiva pași, dar îl auzii strigând după mine:

— Să se mai întoarcă Old Shatterhand o dată.

Mă dusei la el și-i spusei cu asprime:

— Ce tot mă sâcâi? Vrei să spui, spune, dacă nu, lasă-mă în pace!

— Mă lași pe urmă liber?

— Ce-am făgăduit e bun făgăduit. Melton te-a îndemnat să jefuiești hacienda?

— Nu.

— Cei doi albi, pe care îi cheamă Weller erau în înțelegere cu Melton?

— Nu.

— Dar hacienda, Melton a cumpărat-o, nu-i așa?

— Da.

— Ce vrea să facă el cu emigranții?

Se codi un moment, ca și când ar fi căutat o minciună și răspunse abia după ce repetai întrebarea:

— Vrea să-i vândă.

— Să-i vândă? Oameni de vânzare? E cu neputință!

— Ba e foarte cu putință. Tu trebuie să știi mai bine, numai voi, albi, cumpărați sau vindeți oameni, noi nu. Negoțul cu negri numai voi îl faceți.

— Aici nu e vorba de negri, ci de albi; ăștia nu se vând ca sclavi.

— Și cu toate astea, așa e. Am auzit că unii căpitani sunt atât de răi, încât nici un marinar nu vrea să vină de bunăvoie pe vapoarele lor și atunci îi fură sau îi cumpără.

— Aha, exclamai eu, vrei să spui că emigranții vor fi vânduți și ei unui astfel de căpitan?

— Da.

— De cine?

— De Melton. Albi ăștia sunt ai lui, poate să facă cu ei ce vrea. I-a adus din țara lor și a plătit o groază de bani pentru ei.

— N-au fost banii lui, ci ai haciendarului.

— Atunci se vede că i-a cumpărat de la el odată cu hacienda, și, fiindcă n-au avut de unde să-i dea banii îndărăt, i-a vândut unui căpitan de vapor.

— De unde știi?

— Chiar de la el. Când i-am dat drumul mi-a spus că o să-i vândă.

— Unde era căpitanul vaporului?

— În Lobos. Acum ți-am spus tot ce știam și cer să-ți îplinești făgăduiala.

— Zău? Bravo! Ești un om tare deștept, dar pesemne nu știi că se găsesc alții și mai deștepți ca tine.

— Nu înțeleg ce vrei să spui...

— Când cineva vrea să tragă pe sfoară pe unul mai deștept decât el se cere să cumpănească fiecare cuvânt pe

care-l scoate din gură, altminteri se înșeală pe sine, în loc să-l înșele pe celălalt. Povestea ta de adineauri e o minciună sfruntată. Căpitanul vaporului nu există decât în căpățâna ta. De altminteri trebuie să știi că nici un comandant de vapor nu cumpără femeii și copii ca să-i facă marinari.

— Așadar, nu mă crezi? Păcat de fiecare vorbă pe care am scos-o din gură. Ce mi-a spus mie Melton ți-am spus și eu ție. Eu mi-am împlinit făgăduiala, fă și tu la fel.

— Negreșit. Mi-am dat cuvântul că o să te fac scăpat dacă-mi spui adevărul, dar fiindcă m-ai mințit n-am nici o îndatorire față de tine.

— Cum adică? Nu vrei să-mi redai libertatea?

— Nu.

Dacă ar fi putut, ar fi fost în stare să mă sfâșie. Dar fiindcă nu putea, se ridică pe jumătate și scrâșni cu ochii fulgerători de mânie:

— Mincinos ești tu, nu eu! Dacă n-aș fi legat, te-aș strânge de gât cu mâinile mele.

— Știu că ai face-o, nu pentru asta ți-am zis că ești mincinos, ci pentru că nu vreau să-ți cred minciunile. Nu ești tu omul care să mă tragă pe mine pe sfoară.

— Tu... tu ești un mincinos... un...

— Taci! mă răstii eu. Nu mai avem ce vorbi. Un lucru însă vreau să-ți spun. Te-ai dat singur de gol fără să vrei. Știu ce vroiam să aflu. Și-acum rămâi sănătos, mâine vei porni cu mimbrenjii spre wigwamurile lor.

— Nu știi nimic... și nici n-ai să știi vreodată, râse el batjocoritor.

Plecai, dar mă oprii la oarecare distanță, căci observasem, în timp ce vorbeam cu yumașul, ceva mișcând în tufele din fața mea. Cineva era ascuns acolo; bănuiam eu cine poate să fie. Când mă uitai în locul unde îl lăsasem pe Bivolul-puternic nu-l mai văzui.

— Fratele meu a stat de vorbă cu Gură-mare? mă întrebă Winnetou zâmbind când venii lângă el. Ai văzut tufa

aceea mare de lângă el?

— Da.

— Și pe acela care era în dosul ei? Bivolul-puternic tot te mai bănuia, dar cred că acum i s-au risipit bănuielile.

Cu mintea lui ageră, apașul, deși n-auzise nici un cuvânt din ce vorbisem eu cu yumașul, știa că între mine și Gură-mare căzuse cuvântul hotărâtor. Dragostea pe care o aveam eu pentru Winnetou și el pentru mine era atât de mare, încât gândurile noastre se încrucișau de la distanță.

Căpetenia mimbrenjilor trecu pe lângă noi fără să se oprească.

— Să vină și fratele meu să șadă cu noi, îi zise Winnetou. Avem de vorbit lucruri importante.

— Aș fi curios să le aflu, răspunse el așezându-se.

— Fratele meu alb, Old Shatterhand, a aflat de la Gură-mare unele lucruri care trebuie discutate între noi. Dar, urmă el cu subînțeles, mi se pare că Bivolul-puternic s-a dus mai adineauri să cerceteze tufele; căuta ceva?

— Nu pricep... gângăvi mimbrenjul încurcat.

— Dacă se poate ascunde cineva ca s-asculte ce vorbește Old Shatterhand cu Gură-mare, nu-i așa?

— Oh! Atunci Winnetou m-a văzut?

— Da. Cred că acum s-a încredințat pe deplin Bivolul-puternic că l-a bănuț degeaba pe fratele meu alb. Old Shatterhand nu e un trădător ci omul cel mai cinstit din câți cunosc eu. Cine nu-și recunoaște greșeala după ce l-a învinuit pe altul pe nedrept, acela nu e om bun.

Aluzia aceasta îl fâstâci și mai tare pe mimbrenj. Luptă un moment cu mândria și trufia lui, dar sentimentele de prietenie pe care le avea pentru mine învinseră.

— A, așa e, i-am făcut o mare nedreptate fratelui meu Old Shatterhand. L-am numit trădător; e cea mai grozavă insultă care se poate aduce unui războinic de rând, dar încă unuia ca el! Nu va putea să mi-o ierte niciodată fiindcă nici nu este de iertat.

— Totuși eu te iert, îl liniștii eu. Sângele tău se înfierbântă repede, dar inima ta e bună. Dacă recunoști că ai greșit, nu-ți pot purta pică.

— Recunosc și o să-mi cer iertare în fața tuturor care au auzit când te-am insultat. Fii sigur că nu mă voi mai îndoi vreodată de tine, până în clipa când mă voi duce pe veșnicele câmpii de vânătoare.

— Cu atât mai bine, atât pentru mine cât și pentru tine, — mai ales pentru tine. Acum, ce-a fost a trecut, să nu mai vorbim despre asta.

— Da, îți făgăduiesc, măcar că n-am prea înțeles eu ce-a fost între tine și yumaș.

— Cred, fiindcă nimeni în afară de mine și el nu putea să-nțeleagă.

— Ia spune, nu-i așa că n-ai crezut povestea cu căpitanul vaporului?

— Nu.

— Atunci emigranții albi n-au fost vânduți?

— În orice caz nu în felul cum zice yumașul. Vânduți n-au fost, dar au fost înșelați nenorociții, înșelați în chipul cel mai îngrozitor de Melton și cei doi Weller.

Cum Winnetou bănuia dar nu știa nimic precis, îi povestii și lui discuția mea cu Gură-mare. Ascultă cu mare atenție, apoi întreabă:

— Cine a trimis după străini, *haciendarul* sau Melton?

— Cel dintâi.

— Deci el a dat banii?

— Da.

— Crezi tu că a fost de bună-credință?

— Sunt pe deplin convinși. A fost și el înșelat de Melton.

— Acesta i-a cumpărat hacienda?

— Probabil. I-a îndemnat pe yumași s-o jefuiască și să ardă conacul până în temelie, ca să o poată avea pe un preț de nimic.

— I-a cumpărat și pe emigranți odată cu moșia?

— Așa cred, fiindcă în contract era hotărât că muncitorii sunt obligați să slujească până la expirarea lui oricărei persoane în posesia căreia s-ar afla moșia. Vezi, tocmai asta mă pune pe gânduri.

Dacă Melton e acum stăpânul lor n-o să fie bine de ei.

— Un lucru nu pricep eu: Melton i-a pus pe yumași să pustiască hacienda ca să-i scadă valoarea, pe urmă totuși a cumpărat-o. Trebuie atunci să aibă ea ceva de preț, dar nu pentru moșier ci pentru el personal.

— Nici nu se poate altfel, numai că nu pricep ce poate să fie. Ani de zile de-acum încolo pământul nu mai poate rodi, iar vitele nu vor avea imaș. Altceva urmărește el cu emigranții, ceva la care o să-i silească și ei vor trebui să se supună. Sunt sigur că planul lui era gata făcut când l-a convins pe moșier să aducă muncitori din alte țări. Bieții oameni nu știu ce-i așteaptă și eu vreau să-i iau sub ocrotirea mea.

— Old Shatterhand e fratele meu și trebuie să-l ajut. Minte și brațul meu sunt la dispoziția lui.

— Mulțumesc. Ajutorul tău mi-e mai prețios decât al multor războinici. Primejdia plutește în aer. Nu e timp de pierdut. Vitele nu le putem lua cu noi fiindcă ne-ar trebui cel puțin patru zile ca să ajungem la conac.

— Plecăm numai noi singuri. Bivolul-puternic ce face, merge și el cu noi?

— Aș merge bucuros, dar ar fi mai bine să rămân cu prizonierii. Oamenii mei au cu atât mai mult nevoie de un conducător cu cât nu-mi vor rămâne decât jumătate din ei, fiindcă jumătatea cealaltă trebuie să ducă vitele la conac. Cincizeci de războinici mimbrenji vor fi de-ajuns. Dacă veți vedea că aveți nevoie de ei, porunca voastră va fi ascultată, ca și când ar veni din gura mea. Eu îi iau pe yumași cu mine; cu cât ne vom îndepărta mai mult de hacienda, cu atât sunt mai sigur că nu-mi vor scăpa.

Bivolul-puternic avea dreptate. Și-apoi, tovărășia acestui om atât de violent nu-mi surâdea defel. Mă temeam că ne-

ar putea stingheri.

— Fratele meu a grăit înțelept, îi zisei eu. Poate că vom avea chiar trebuință la un moment dat de acești cincizeci de războinici ai lui. Și cum o vom lua înaintea, s-ar putea să avem trebuință de un om de legătură între noi. Te-aș ruga, urmai eu, să ne dai pe amândoi feciorii tăi să ne însoțească. Sunt viteji și deștepți, dovedindu-mi că se pricep la așa ceva. Ce zice fratele meu Winnetou, e de acord cu cele ce-am spus?

— Fratele meu Old Shatterhand știe ce face, răspunse apașul.

Mimbrenjul se învoi numaidecât. Era chiar mândru că îi alesesem pentru o slujbă atât de grea; îmi făgădui să aleagă pentru amândoi dintre cei mai buni cai ai lui.

Am fost foarte bucuroși de ideea lui, deoarece nu orice cal ar fi putut ține pasul cu ai noștri, care zburau ca o săgeată, știind să ne scoată din primejdii la nevoie.

După ce mai discutarăm câteva amănunte, ne culcarăm să dormim nițel, deoarece trebuia să ne sculăm cât mai de dimineată.

Cum se lumină de ziuă, luarăm ceva provizii cu noi și încălecarăm. Făgăduirăm Bivolului-puternic să-l anunțăm imediat ce vom avea nevoie de el și, după ce ne luarăm rămas-bun de la toți, pornirăm la drum.

Yumașii se uitau încruntați după noi, iar Gură-mare strigă:

— Uite cum pleacă trădătorii... dacă n-aș fi legat le-aș arunca cu noroi în față.

Credeam că nu vom mai da niciodată ochii cu el, era însă scris să ne întâlnim iar, mai curând decât s-ar fi așteptat cineva.

11. Măsluitorul

Eram foarte îngrijorat de soarta emigranților, așa că goneam pe cât puteam caii socotind că se vor odihni când vom ajunge la conac.

A doua zi după prânz ne și aflam la hotarul moșiei; caii băieților erau numai o spumă, pe când ai noștri păreau că de-abia acum pornesc la drum.

Pârâul ne sluja de călăuză. Peste puțin zărirăm zidul care împrejmua ruinele fostului conac. Nimeni nu ne întâmpină în poartă; eu mă codeam să intru în curte, ceea ce Winnetou înțelese imediat.

— Old Shatterhand să cerceteze mai întâi singur, zise el. Cum năvălitorii erau indieni, s-ar putea ea zărintu-ne cineva, să ne ia drept yumași și s-o ia la fugă neavând de la cine să aflăm cum stau lucrurile.

Intrai singur în curtea conacului. Un morman de ruine și nici țiipenie de om. Mă întorsei și trecui înapoia zidului crezând că poate voi da aici de vreo suflare omenească. Văzui un om, un alb venind agale spre mine. Era îmbrăcat cu un surtuc lung, negru, care îi dădea aparență de popă. Când mă văzu, omul se opri mirat în loc.

— Buenos dios, senior, îl salutai eu. Mă rog, dumneata ești de la conac?

— Da, răspunse el privindu-mă cu ochi sfredelitori.

— A cui e hacienda?

— A lui senior Melton.

— Aha, așa? Tocmai pe el îl și căutam. E un vechi cunoscut de-al meu.

— Îmi pare rău că n-ai să-l găsești, fiindcă s-a dus cu senior Timoteo Pruchillo la oraș ca să legalizeze actul de vânzare.

— Atunci trebuie să fie ceilalți doi pe-aici.

— Vrei să spui de senior Weller și fiu-său? Nici ei. S-au dus amândoi la *Fuente de la Roca* [\[16\]](#).

— Dar muncitorii germani?

— Tot acolo, cu ei; îi așteaptă yumașii. Dumneata, senior, trebuie să fii un bun prieten al lui senior Melton, fiindcă văd că-i cunoști pe toți. N-ai vrea să-mi spui...

Deodată își întrerupse vorba. Îi zărise pe cei trei indieni care mă întovărășeau și-l recunoscui pe apaș.

— Winnetou! Ei drăcia dracului... pe ăsta numai diavolul l-a adus aici! strigă el înspăimântat, de astădată în englezește.

La cuvintele acestea o rupse la fugă, sări ca gonit din urmă peste pârâu și o luă razna peste cioturile de rădăcini arse ale fostei păduri din preajma conacului.

Winnetou îl observase și el. Îl văzui dând pinteni calului, trecu în goană pe lângă mine fără să-mi spună un cuvânt, sări dincolo de pârâu și se luă după fugar.

Era vădit că-l cunoștea foarte bine și avea motiv să-l fugărească, probabil ca să pună mâna pe el.

Nu era lesne. Calul putea la fiecare pas să se poticnească și să-și rupă picioarele. Probabil că Winnetou își dădu seama, căci sări de pe cal porni după el. Să fi știut eu cine era individul, mi-ar fi fost foarte ușor, în primul moment, să-i trag un glonț în picior ca să-l țin pe loc. Se vede însă că apașul nu vroia, altminteri o făcea el singur.

Winnetou era un foarte bun alergător, dar în împrejurările de față nu putea ține pas cu fugarul, deoarece îi îngreua fuga pușca și celelalte arme avute cu el. Știam însă că tot îl va ajunge în cele din urmă.

Goneau amândoi la deal. Deodată fugarul pieri dincolo, în vale. Când Winnetou ajunse în vârful dealului îl văzui oprindu-se un moment și punând pușca la ochi. Se răzgândi însă. Făcu un gest cu mâna, ca și când ar fi vrut să spună, la ce bun", se întoarse, coborî dealul, încălecă și veni spre mine.

— L-am lăsat să se ducă, îmi zise el. Dincolo de deal e o pădure și cum o ajunge îl pierde din ochi.

— Fratele meu l-ar fi ajuns cu toate astea, răspunsei eu.

— Da, dar mi-ar trebui o zi întreagă și nu merită atâta osteneală.

— Am văzut că fratele meu a vrut să tragă, de ce n-a făcut-o?

— Fiindcă distanța era prea mare și s-ar fi putut să-l omor, ceea ce nu vroiam.

— Îl cunoaște fratele meu Winnetou bine?

— Da. După nume trebuie să-l știi și tu. Face parte dintre albi care își zic mormoni și sfinții timpurilor viitoare, dar faptele lui sunt ale unui om primejdios. A ucis chiar, dar fiindcă nici unul din cei uciși nu mi-era frate și prieten, n-aveam dreptul să-i iau viața.

— Atunci de ce l-ai fugărit? Erai de părere că prinderea lui ne-ar fi fost de folos?

— Așa mi-am zis când l-am văzut. Trebuie să fie prieten cu Melton, altminteri n-ar avea ce căuta aici. Cunoaște deci toate planurile și tainele acestuia și l-am fi putut sili să ni le spună.

— Dacă știam eu nu-l lăsam să scape. Și cine e omul acesta pe care îl numești primejdios, ba chiar ucigaș?

— Cum îl cheamă nu știu, i se zice însă Măsluitorul.

— A, ăsta e! Am auzit eu multe despre el.

— Știi că Melton are un frate care înșeală la cărți. A omorât la fortul Uintah un ofițer și doi soldați, pentru care faptă l-am fugărit până la fortul Edwards. Am pus mâna pe el și l-am predat autorităților, dar a evadat. Cu acest frate al lui Melton a fost foarte bun prieten Măsluitorul. Au furat și au ucis împreună. Cunoscut și eu două sau trei cazuri unde știu bine că a fost mâna lor la mijloc. Așadar banditul ăsta se află aici! Cu siguranță că e un aliat al lui Melton, pe care trebuie să-l fi cunoscut prin frate-său. Rău îmi pare că ne-a scăpat.

— Hai să ne luăm după el. Old Shatterhand o să-i găsească urma tot așa de bine ca și mine și nu se poate să nu-l prindem.

— Știu, dar e păcat să ne pierdem timpul cu el, avem altceva mai bun de făcut. Măsluitorul m-a crezut prieten cu Melton și mi-a spus unele lucruri de care trebuie să-i pară acuma rău. Să le spun și fratelui meu.

Îl pusei la curent pe apaș cu cele ce aflasem.

— Amândoi Weller s-au dus cu emigranții la Fuente de la Roca, iar Melton cu haciendado la Ures, repetă el după ce sfârșii. Ce să caute albi la Fuente?

— Dac-aș putea să aflu! Cunoaște Winnetou locul?

— Am trecut odată pe-acolo, ba am și stat vreo trei zile umblând după vânat. Pentru așa ceva nu cred să-i fi dus, iar de agricultură nu poate fi vorba prin ținutul acela sterp.

— Atunci trebuie să fie o taină la mijloc, cu atât mai mult cu cât e vorba să vină acolo și aliații lui Melton, yumașii, aceia care au pustiit hacienda.

— Care yumași? Nu cumva Gură-mare cu oamenii lui pe care i-am prins noi?

— Nu. Probabil însă că prieteni de-ai lor. Bănuiesc chiar că Gură-mare știe de lucrul ăsta, că și ăștia au de gând să facă altă nelegiuire pe-acolo.

— Old Shatterhand spune întocmai ce gândește Winnetou. Emigranții sunt în mare primejdie Și ar trebui să alergăm în ajutorul lor.

— Așa aș face, dar fratele meu a auzit că Melton s-a dus cu moșierul la oraș ca să legalizeze actul de vânzare. Dacă reușim să-l împiedicăm, îi luăm pământul de sub picioare și nu mai are ce căuta aici.

— Old Shatterhand vrea să se ducă la Ures și să-i lase pe frații lui în voia sorții?

— Asta nu. Melton e capul răutăților și cei doi Weller sunt numai subordonații lui care nu pot face nimic fără el. Nu numai că putem face nulă vânzarea, dar îl putem băga

în pușcărie și scăpăm de el. În vremea asta pot s-aștepte ei și yumașii lor la Fuente întoarcerea lui mult și bine.

— Fratele meu alb crede că Melton are intenția să se ducă de la oraș de-a dreptul la Fuente?

— Da.

— Atunci ce caută Măsluitorul aici?

— E pus probabil ca om de pază. De unde vine, nu știu. Afacerea pare să fie pusă la cale mai de mult și cu mare chibzuială. Cred că e vorba de cuibăreala mormonilor în regiunea asta. Faptul că s-a făcut într-un mod atât de banditesc dovedește că e opera lui Melton fără ordinul coreligionarilor lui din Salt-Lake-City. Cei doi, Weller și Măsluitorul îl ajută, cel din urmă stând de strajă ca să nu pătrundă nimeni până la Fuente.

— Fratele meu alb a ghicit cu siguranță, ca întotdeauna, adevărul. E vorba de o crimă pusă la cale de albi, yumașii vin să le dea numai ajutor.

— Cât e de-aici până la Fuente de la Roca?

— Cu armăsarii noștri două zile și de la Ures trei.

— Atunci nu e cine știe ce ocol dacă, plecând de la Ures, te abați pe la hacienda?

— Câteva ceasuri, nu mai mult.

— Ne vom întoarce deci tot pe-aici și cred că Melton va face tot așa. În cazul acesta îl vom întâlni în drum, dacă își va fi sfârșit până atunci afacerile și va fi plecat din oraș. Să nu mai pierdem vremea degeaba, trebuie să plecăm imediat.

— Să se gândească fratele meu că și caii au nevoie de odihnă. Într-o zi și jumătate am făcut un drum de cel puțin patru zile. La nevoie armăsarii noștri ar mai putea-o duce până la Ures, ai băieților însă nu.

— Nici nu trebuie. Băieții rămân pe loc, fiindcă nu numai că ne-ar putea stingheri, dar e trebuință de prezența lor aici.

— Fratele meu vrea să spună că trebuie să-l iscodească pe Măsluitor?

— Da. E mai mult ca sigur că se va înapoia. Pe mine nu mă cunoaște și nu mă va bănui că am venit la conac cu gânduri dușmănoase, ci o să creadă că e o simplă întâmplare. Negreșit că-i e frică de tine și o să se furișeze cu mare băgare de seamă ca să se încredințeze că ai plecat. Nevăzându-te, o să se simtă în siguranță și băieții îl pot spiona în toată voia.

— Bine, fie cum zice fratele meu. Băieții să-l supravegheze, dar așa ca să nici nu-i simtă el. Când ne vom întoarce de la Ures au să ne spună unde stă ascuns și după ce-l vom prinde o să-l silim să ne spună ce e la Fuente.

Eram deci perfect înțeleși. Mimbrenjii auziseră și ei ce vorbiserăm, totuși trebuia să le mai dăm oarecare instrucțiuni înainte de plecare. Eu și Winnetou ne adăparăm caii la pârâu și pornirăm spre oraș.

Drumul mi-era cunoscut fiindcă-l mai făcusem o dată. Până pe-noonptate zorirăm caii pe cât era cu putință, pe urmă, după ce se-ntunecă, îi lăsarăm trei-patru ceasuri să se odihnească și când răsări luna eram iar în șa.

Datorită armăsarilor noștri am putut fi a doua zi la Ures. Ne-am oprit la cea dintâi cârciumă pe care o văzurăm în drum. Găsirăm aici vin și turte de mălai pentru noi, nutreț și apă pentru cai. Bani nu mai aveam, știam însă că Winnetou avea întotdeauna la el, dacă nu bani, pulbere sau bulgări de aur.

Rămânea acum să dăm de Melton și de moșier. Pentru cutreierătorii pustiurilor și savanelor nu e cine știe ce greutate să găsească pe cineva într-un orașel de nouă mii de locuitori, mai ales străini care atrag îndată atenția.

De altfel, nici nu-mi pierdui vremea să-ntreb de colo până colo, ci mă dusei de-a dreptul la funcționarul care mă repezise rândul trecut când fusesem aci. O găsirăm pe seniorita tot întinsă în hamac. De astă dată în loc de două hamace, mai era un al treilea, în care-l văzui spre bucuria mea pe moșier legănându-se și trăgând tacticos dintr-o

țigară. Părea că se simte foarte bine în societatea grațioasei conife din hamacul de alături.

Când mă recunosc strigă cu mirare:

— Por Dios, germanul! Ce cauți, domnule, aici? Te știam prizonier la yumași, cum se face de ți-au dat drumul?

— Ai fost și dumneata prizonier ca și mine și acum te văd liber. Prin ce împrejurare?

— Datorită lui senior Melton, fără de care aș fi și azi în mâinile yumașilor ori chiar mort. I-a speriat atât de rău pe indieni cu amenințările lui, încât au fost bucuroși să scape de noi. Dar pentru dumneata cine-a intervenit?

— Cuțitul meu.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Că m-am eliberat singur. Protecția unui individ ca Melton — foarte mulțumesc! Mai bine lipsă. De altfel, te înșeli dacă-ți închipui că îi ești dator recunoștință. Știi că te-am avertizat atunci, și-ai văzut că am avut dreptate.

— Nedreptate vrei să zici... Senior Melton s-a purtat cu mine ca un om de onoare și nu-ți permit să-l calomniezi.

— Dacă și ăsta e om de onoare, atunci un caballero e cel mai mare pungaș care există. E o faptă de om cinstit să-i ațâți pe indieni la jaf ca să-ți pustiască moșia?

— El? Ai mai spus o dată prostia asta și o să-ți arăt eu că te-ai înșelat. Pesemne că dumneata nu știi ce-a făcut omul ăsta pentru mine: mi-a cumpărat hacienda.

— Știu.

— Da? Și mai îndrăznești să-l bănuiești! Și tot nu vrei să recunoști ce gest nobil a făcut hotărându-se să-mi cumpere moșia?

— Nobil? De ce?

— Dezastrul pe care l-au lăsat indienii în urma lor a depreciat complet hacienda. Ar trebui capitaluri mari și ani de zile ca s-o aducă în starea de mai-nainte. Am fost ruinat dintr-o singură lovitură și nu s-ar fi găsit un singur om care să mai dea un gologan pe ea. Senior Melton s-a oferit totuși să mi-o cumpere.

— Așa! Și dumneata ai fost foarte mișcat de acest gest mărinimos!

— Lasă ironia. E într-adevăr un gest de mărinimie din partea lui să-mi plătească o sumă pe care n-ar scoate-o nici în zece ani de pe urma moșiei. Ce spun eu zece! Nici în douăzeci, nici chiar în treizeci. Și-a vârat capitalul într-o întreprindere care nu o să-i aducă nici un câștig.

— Aș putea să știu și eu cât ți-a dat?

— Două mii de pesos. Cu banii ăștia pot întreprinde ceva, pe când altfel aș fi murit de foame.

— Vânzarea s-a făcut în mod legal și nu se mai poate reveni asupra ei?

— Nu încă, aș fi însă un mare nătărău dacă aș renunța la ea.

— Ți-a și numărat banii?

— Da. Imediat ce-am convenit asupra prețului.

— Așadar nu aici în Ures, ci înainte?

— Da, după ce-am scăpat din mâna yumașilor. Numai în sunători de aur. Chiar și faptul că mi-a dat banii până nu legalizasem actul de vânzare dovedește ce inimă bună are și ce cinstit e omul ăsta.

— Hm! Tare-aș vrea să-i spun în față ce cred eu despre inima lui bună și despre cinstea lui! E tot aici în Ures?

— Nu, a plecat ieri.

— Unde?

— La hacienda, bineînțeles.

— Știi sigur că s-a dus la hacienda?

— Unde-ai fi vrut să se ducă? Zicea că vrea să se-apuce îndată de renovarea conacului.

— Cu ce? Sau și-a luat de-aici cele de trebuință?

— Ce?

— Mai întâi brațe de muncă.

— Are. Oameni aduși din Europa.

— Pe urmă unelte. Ale dumitale au ars toate, îi mai trebuie semințe pentru câmp, provizii de mâncare pentru

muncitori, zidari, dulgheri și alți meșteșugari ca să ridice clădirea și câte altele... A luat și de-astea cu el?

— Nu l-am întrebat. Ce-mi pasă mie, devreme ce moșia nu mai e a mea! Eu știu numai că a plecat.

— Probabil imediat după legalizarea actului de vânzare?

— Da. N-a mai zăbovit nici un ceas.

— Singur?

— Bineînțeles. De altminteri nu știu de ce mă descoși atât și eu stau să-ți răspund ca un prost. Ajunge!

Se întoarce apoi cu spatele la mine, ca să-mi dea să înțeleg că nu mai vrea să aibă de-a face cu mine.

— Îmi pare rău, îi zisei eu, că nu te pot lăsa în pace, fiindcă am venit aici tocmai în chestia asta.

Acum mă luă cucoana la zor.

— Ce mojie! Ai auzit că don Timoteo vrea să-l lași în pace. Ce mai stai? Nu știi un' te afli!

— Mă rog, unde?

— Scrie pe ușă, n-ai ochi să vezi? Ori nu știi să citești?

— Știu să citesc mai bine ca voi toți! Mă aflu în localul unei autorități. Dumneata n-ai ce căuta aici, nu eu, așa că te poftesc să faci bine și să te duci în odaia dumatăle.

O văzui că vrea să izbucnească, dar se stăpâni. Făcu un gest cu mâna și zise întorcându-se spre hamacul unde stătea întins bărbatul ei:

— Dă-l afară... acum, imediat!

Înaltul slujbaş al statului coborî din hamac, veni spre mine, mă măsură cu dispreț, din cap până-n picioare și zise arătându-mi ușa:

— Ieși! Dacă nu pleci de bunăvoie pun imediat să te bage la-nchisoare!

Până s-apuc eu să-i răspund, Winnetou făcu câțiva pași spre el, îl apucă în brațe, îl duse la hamacul lui, îl așeză cu băgare de seamă înăuntru și-i zise cu glas potolit:

— Fratele meu alb să stea liniștit la locul lui până ce-oi vorbi cu el. Și femeia albă să tacă atunci când vorbesc bărbatii. Locul femeii e lângă copiii ei nu în sfatul

bărbaților maturi. Noi am venit să vorbim cu *haciendada* și, vrea, nu vrea, trebuie să ne-asculte. Omul pe care-l vedeți e Old Shatterhand și eu sunt Winnetou, căpetenia apașilor.

— Winnetou! Căpetenia apașilor! Indianul acela interesant! E cu puțință? strigă cucoana cu entuziasm uitând de cuvintele lui jignitoare.

Apașul era prea mândru ca să ia în seamă cuvintele ei, de aceea răspunsei eu pentru el:

— Da, el e, seniora. Cred că acum nu mai protestezi că vrem să ne lași în pace. Dacă nu pleci de bunăvoie, te iau frumușel pe brațe și te duc afară în stradă, cum a fost dus bărbatul dumitale în hamac.

— Ce aventură... ce plăcere să mă ducă Winnetou pe brațe! Tot orașul o să mă invidieze...

— Nu te-aș sfătui să încerci, seniora. Să te poarte pe brațe ori să te arunce în stradă nu e totuna. Uită-te bine la prietenul meu ca să ai ce spune prietenelor dumitale.

Seniora își aprinse o țigară și se așează mai comod în hamac, ca un om care asistă la un spectacol de circ unde trebuie să se producă un număr fenomenal. Bărbatul său aflând pe cine are înaintea, păru și el cât se poate de mulțumit, uitând că-l pusese mai adineauri la locul lui.

Cât pentru don Timoteo, Old Shatterhand era, ca și pentru ceilalți doi, cu desăvârșire necunoscut, dar despre Winnetou auzise atâtea, încât uită că ne spusese adineauri să-l lăsăm în pace. Își schimbă cu totul atitudinea.

Nu era de mirare că tovarășul meu era atât de cunoscut în Ures. Trecea chiar drept o celebritate. Apașii erau mult mai la sud și fiindcă Winnetou venea din când în când să viziteze celelalte triburi ale lor, faptele lui erau cunoscute nu numai de indieni ci și de albi. Admirația acestora din urmă era mai mare decât a celor din neamul lui. Femeile mai ales aveau un adevărat cult pentru el, căci Winnetou nu era numai foarte interesant, dar și un bărbat frumos și inteligent.

Încântat de efectul produs de Winnetou cu intervenția lui, mă adresai iar moșierului:

— Întrebările mele ți s-au părut inutile, don Timoteo, începui eu, totuși sunt de mare importanță pentru mine ca și pentru dumneata, după cum vei vedea îndată. Yumașii ți-au distrus hacienda și ți-au luat tot. Bănuiesc că ți-au scotocit chiar buzunarele și nu ți-au lăsat nici măcar ce era în ele.

— Asta așa e.

— Și pe-ale lui Melton?

— Da.

— De unde a avut atunci două mii de pesos ca să-ți plătească moșia?

Mexicanul mă privi uluit, pe urmă gângăvi zăpăcit:

— De unde... a... luat... atâția bani...?

— Nu asta să te întrebi, ci cum se face că nu i-au luat banii.

— Ei drăcie! Vezi, la asta nu m-am gândit. Vrei să spui că avea banii la el?

— La el sau la unul din cei doi Weller, n-are importanță. Două mii de pesos în monede de aur nu e lesne de ascuns și reprezintă chiar pentru o căpetenie de trib o sumă bunicică. Dacă Gură-mare a renunțat la această sumă, a făcut-o cu siguranță pentru un motiv foarte puternic. Îți poți dumneata închipui cam ce-ar putea să fie?

— Nu.

— Nu există decât o singură explicație. Pentru un străin și mai ales pentru un dușman, un indian nu renunță la atâta bănet. Trebuie să fie deci un prieten, mai bine zis un aliat de-al lui ca s-o facă.

— Nu cred.

— Îți spusesem că yumașii vor veni să-ți jefuiască conacul, dar nu m-ai crezut. Ai văzut apoi că am avut dreptate. Tot așa sunt sigur acum de ceea ce vorbesc, deși nu vrei nici acum să mă crezi.

— Melton a fost atât de mărinimos eu mine, încât nu pot să cred că e în înțelegere cu indienii. Dacă-mi aduc eu bine aminte, parcă ziceai atunci că el ar fi instigatorul jafului?

— Nu știu dacă ți-am spus-o atunci, acum însă sunt sigur că așa e.

— Te înșeli. Nu se poate să nu te înșeli... Melton mi-e prieten. Mi-a dovedit-o cumpărându-mi hacienda.

— A dovedit că e nu un prieten, ci un trădător, un Iuda și un pungaș. Ce valoare avea hacienda înainte?

— Nu-mi mai vorbi de asta!

— Ai fi vândut-o dacă nu se întâmpla ce s-a întâmplat?

— Nici prin gând nu mi-ar fi trecut.

— Atunci lucrurile sunt clare ca lumina zilei. Mormonul e însărcinat să pună mâna undeva pe o bucată de pământ ca să se stabilească cu ai lui. Hacienda îi convenea, dar, lasă că nu era de vânzare, era însă și prea scumpă. De aceea s-a înțeles cu yumașii s-o jefuiască, știind că pe urmă o să fii silit s-o vinzi pe un preț de nimic.

— Nu, ar fi ceva nemaiauzit. Atâta ingraturitudine nu poate exista. Și-apoi, la ce i-ar fi folosit pământul, dacă nu mai poate rodi?

— O să-l facă el să rodească iar.

— Ar cheltui mai mult decât valora înainte moșia și ar trece mult până să-i aducă vreun venit.

— Așa mi-am zis și eu. Trebuie deci să fie la mijloc un lucru pe care nu-l pot încă înțelege, dar pe care trebuie să-l descopăr. Dumneata crezi că Melton s-a întors la hacienda, dar nu-i așa, fiindcă noi de-acolo venim și l-am fi întâlnii în drum. A lăsat însă pe cineva la conac.

— Vrei să spui doi, adică pe Welleri.

— Nu. Aceștia au plecat. Ai auzit dumneata de un yankeu, un mormon căruia i se zice Măsluitorul?

— Nu.

— Pe acesta l-am găsit noi acolo. Ne-a spus că ai plecat cu Melton la oraș ca să faci actul de vânzare. Vorbise deci cu Melton, fără să știi dumneata că este la conac.

— Hm! Într-adevăr e suspect.

— Când ai plecat de la moșie cu Melton, cei doi Welleri și emigranții erau încă acolo?

— Da. Oamenii au trecut în slujba lui. Vrea să-i pună la muncă, să-i desțelenească țarinele, să planteze copaci și să semene iarbă pe pășune. Pe Welleri i-a angajat ca supraveghetori.

— Da, dar vezi că nu mai sunt la hacienda, au plecat imediat după dumneata sus la Fuente de la Roca.

— La Fuente? întrebă Pruchillo încremenit; ce să facă la Fuente?

— Unde-i așteaptă o ceată de yumași.

— Nu se poate! De unde știi? zise el sărind jos din hamac.

— De la Măsluitorul, care m-a luat drept un prieten al lui Melton.

— La Fuente... la Fuente... repeta mexicanul învârtindu-se agitat prin cameră. Ce-mi spui mă pune pe gânduri. Este adevărat că s-au dus acolo sau te-a mințit individul?

— E foarte adevărat. Măsluitorul mi-a mărturisit-o luat prin surprindere. Când l-a văzut pe Winnetou a rupt-o la fugă. Are el ceva pe conștiință. De aci pornește firul conducător. Hacienda dumitale are pentru ei o mare valoare, așa pustiită cum e. Motivul acesta trebuie să-l descopăr eu și o să-l descopăr. Am venit la Ures ca să te găsesc pe dumneata și pe Melton; pe dumneata te-am găsit și pe el știu unde să-l caut, dar nu la hacienda, ci la Fuente de la Roca, unde se află și cei doi Welleri.

În timp ce eu vorbeam, moșierul se plimba mereu de colo până colo. Deodată îl văzui întorcându-se brusc și strigă oprindu-se înaintea mea:

— Dacă s-a dus într-adevăr acolo, știu pentru ce și de ce hacienda are atâta valoare pentru el.

— Pentru ce? întrebai eu cu încordare.

— Proprietatea are și o mină, o mină de mercur care a fost părăsită, fiindcă n-am avut cu cine s-o lucrez și fiindcă

indienii mișună pe-acolo.

— Am auzit și eu, dar...

Îmi curmai vorba, căci în mintea mea se născu un gând atât de grozav, încât mi se părea cu neputință, dar fiindcă era Melton la mijloc nu era atât de imposibil. Mintea mi se lumina și cu cât se lumina mai mult, cu atât pricepeam grozăvia faptului. Nu mă gândisem nici un moment la mina aceea părăsită. Îl întrebai pe moșier cu nerăbdare:

— Unde se află mina?

— Undeva în munții Yumași, la cinci zile de drum de-aici.

— Fuente de la Roca e prin părțile acelea?

— Sigur, sigur! Vezi, tocmai asta m-a făcut să mă înșel asupra lui senior Melton.

— Aha, recunoști deci că te-ai înșelat? Acum știu ce să cred. Mormonul n-a vrut să pună mâna numai pe pământul moșiei ci mai ales pe mină. Acolo sunt îngropate milioane care se pot scoate la iveală, dacă ai oameni cu care să lucrezi. Și-ai fost atât de nebun să-i vinzi hacienda, minele și șaizeci de muncitori pentru două mii de pesos. Mai susține și-acum dacă-ți dă mâna, că Melton e un om de onoare!

— Un pungaș, un bandit, asta e! Și eu cel mai mare gogoman din câți există pe suprafața pământului.

— Dacă nu chiar cel mai mare, dar un om nesocotit tot ești, don Timoteo, zisei eu necăjit, Ți-am spus ce te-așteaptă și n-ai vrut să mă crezi.

— Mi-ai spus... mi-ai spus! Răcnea el bătându-se cu mâinile în cap. Și eu, idiotul, n-am luat în seamă vorbele dumitale!

— Rău ai făcut. Dacă m-ai fi crezut, ai sta acum frumușel la moșie și i-am fi gonit pe yumași să se ducă de unde au venit.

— Așa e, așa e! În loc de asta mi-au luat turmele și cirezile și m-au lăsat pe drumuri.

— Ei aș! Ai doar două mii de pesos în buzunar...

— Nu-ți mai bate și dumneata joc de mine, senior, că mie mi-e destul și-așa...

— Nu-mi bat joc defel. Ai cele două mii de pesos, vitele și tot ce-au mai jefuit yumașii de la conac.

— E o cruzime, senior, să faci astfel de glume în împrejurările de față.

— Nu e nici o glumă și vorbesc foarte serios. Nu numai că am scăpat din mâinile indienilor, dar cu ajutorul mimbrenjilor și al fratelui meu Winnetou, am reușit să-i facem prizonieri. Le-am luat tot îndărăt și Bivolul-puternic, căpetenia mimbrenjilor îi va duce acasă la el ca să le dea pedeapsa meritată. Cincizeci dintre mimbrenji se întorc cu turmele la conac. Noi doi am pornit înainte ca să-ți aducem vestea cea bună. Bineînțeles că nici nu bănuiam că vei fi și apucat să vinzi hacienda.

Mexicanul mă privea încremenit, nici nu-i venea să creadă ce auzea.

— Yumașii prinși... pedeapsă... cincizeci de mimbrenji spre... hacienda... cu vitele mele... bolborosea el. Deodată mă apucă de braț și vru să mă tragă spre ușă: Haidem, repede, repede! Trebuie să ne ducem imediat la hacienda... se ruga mexicanul cu lacrimile în ochi.

— Să ne ducem? Ce să caut eu acolo?

— Nu vorbi așa, senior! Știu că ai toată dreptatea... te-am jignit, te-am insultat chiar. Acum însă... Ah!

Se bătu cu palma peste frunte, se întoarse spre alcade și zise:

— Mi-a venit o idee. Vitele îmi vor fi restituite, n-ar fi posibil să-mi iau îndărăt și moșia? Vânzarea e valabilă?

— Da, răspunse slujbașul.

— Nu există vreun chițibuș, ceva, o lacună prin care să-mi pot recăpăta moșia?

— Nu, dumneata singur m-ai rugat să fiu cât mai conștiincios. Parcă ți-era frică să nu-ți ceară banii înapoi.

— Lasă că o să ți-o dea el de bunăvoie și banii o să-i oprești drept despăgubiri pentru stricăciunile făcute, zisei

eu.

— S-ar putea una ca asta?

— Mai mult încă. Eu susțin că vânzarea poate fi declarată nulă în fața legii. Trebuie numai să dovedim că Melton i-a tocmit pe yumași să devasteze moșia.

— O să poți aduce aceste dovezi, senior?

— Mai mult ca sigur.

— Ah, de-aș fi avut minte să te-ascult de la început! Dumneata vorbești cu atâta siguranță, atât de convingător, încât totul mi se pare cu putință...

— Pentru fratele meu Old Shatterhand nimic nu e imposibil, zise Winnetou, care tăcuse până atunci. A fost prins de dușmani care vroiau să-l lege la stâlpul de tortură și acum îl aveți în fața voastră, iar dușmanii sunt prizonierii lui.

— Nu eu, ci Winnetou are meritul de a-i fi prins, protestai eu.

— Nu, nu, el, nu eu, repetă apașul.

— Tu i-ai adus pe mimbrenji, fără ajutorul cărora n-aș fi putut face nimic.

— Și mimbrenjii n-ar fi venit dacă tu nu ai fi scăpat copiii căpeteniei lor din primejdie.

— Winnetou, Winnetou trebuie să fi fost acela care a făcut o faptă atât de eroică! strigă cu înflăcărare cucoana, asupra căreia frumusețea și seriozitatea apașului făcuseră o adâncă impresie.

— Fie cum o fi, eu o să-mi am iar averea mea, zise moșierul, care se gândea numai la avutul lui nu la recunoștința pe care ne-o datora.

— Nu, nu, eu vreau s-aud cum au fost prinși yumașii, zise cucoana. Winnetou o să aibă bunătatea să ne povestească el singur. Îl invit să ia loc aici lângă mine, în hamac. Și arată cu mâna la hamacul în care stătuse până atunci moșierul.

— Winnetou nu e femeie, răspunse apașul. El nu șade pe sfori și nu se laudă cu faptele lui războinice.

Ea mă rugă atunci pe mine să povestesc cum a fost și mă executai fără să intru în amănunte. După ce sfârșii, cucoana strigă cuprinsă de entuziasm:

— E întocmai cum am citit prin romane. Unde apare Winnetou, căpetenia apașilor, aventurile și faptele eroice curg cu duiumul. Dacă aș fi bărbat nu m-aș despărți o clipă de el.

— Și Winnetou ar fi o muiere dacă ar îngădui așa ceva, răspunse el întorcându-i spatele și ieșind din odaie. Laudele dintr-o astfel de gură îi făceau scârbă.

— Ce are? Întotdeauna e atât de urâcios? întrebă cucoana.

— Nu, numai când îi faci un compliment, râsei eu cu poftă. Dacă vrei să nu se supere, trebuie să taci și să nu te uiți la el.

— Bine, o să-mi dau osteneala să-i fac pe plac dacă făgăduiești să-mi faci un serviciu. Dumneata când pleci?

— Măine.

— Unde ați tras?

— Deocamdată nicăieri.

— O să găsești lesne o gazdă, iar pe Winnetou îl poftesc să găzduiască la noi. Ce zici?

Lucrul mă amuza, de aceea răspunsei zâmbind:

— Știi, conică, că ideea dumitale e foarte originală?

— Nu-i așa? Săracul! Tot prin păduri și pe câmpii ca o sălbăticiune! Vreau să doarmă și el o dată ca oamenii, sper însă că în schimb o să vină diseară la sindrofia pe care o dau în saloanele mele.

— Mă rog, întreabă-l dacă vrea.

— Întreabă-l dumneata pentru mine.

— Aș face-o cu plăcere, seniora, dar nu merge. O astfel de invitație nu se face printr-o a treia persoană. Venită de pe frumoasele dumitale buze are o valoare îndoită. Vor fi multe doamne astă seară la dumneata?

— Bineînțeles. Onoarea de a-l avea în salonul meu pe Winnetou o să le facă pe prietenele mele să plesnească de

ciudă.

Era deci vorba de un fel de spectacol cu un număr de senzație și știam dinainte răspunsul apașului. De altminteri se și ridicară proteste. Alcadele care băgase de seamă impresia pe care o făcuse frumosul indian asupra neveste-si simți că-l mușcă gelozia de inimă.

Se apropie de ea și-i șopti ceva cu o enervare vădită, dar ea îl împinse cât colo fără să-l asculte pe de altă parte, moșierul nu mai avea astâmpăr.

— Cum, vrei să rămâi până mâine? mă întrebă el nemulțumit. Nu se poate! Trebuie să pleci chiar astăzi cu mine la moșie; mi-ai făgăduit c-o să m-ajuti să-mi iau îndărăt avutul.

Vorbea pe un ton poruncitor, ca și când aş fi fost dator s-o fac. De aceea îi răspunsei cam de sus:

— Trebuie? De unde până unde? Nu există acest trebuie pentru mine.

— N-am vrut să spun așa... mă gândesc însă că e și în interesul dumitale. Este și onoarea dumitale în joc.

— Onoarea mea mă privește numai pe mine și pe nimeni altul. Eu fac numai ce știu că nu e împotriva onoarei mele și dacă n-aș mai vrea să mă sinchisesc acum de hacienda dumitale nu știu întrucât aş fi dezonorat. Am venit să te previn că te așteaptă o nenorocire și, în loc să-mi fii recunoscător, m-ai luat la goană ca pe o haimana. Mai mult încă: ai lăsat pe intendentul dumitale să mă batjocorească și făceai haz privind de la fereastră. Te rugasem să nu-i spui lui Melton ce vorbisem, ca apoi să-i repeți cuvânt cu cuvânt discuția noastră. Pălăvrăgeala asta era să mă trimită pe lumea cealaltă. Totuși m-am gândit la paguba pe care ți-au făcut-o și, cum m-am văzut liber, primul lucru la care m-am gândit a fost să-ți restitui avutul. Acum turmele și cirezile sunt în drum spre conac. Te las deci, senior, să ieși cum poți din încurcătură.

Mă prefăcui că vreau să plec.

— Te rog nu pleca, senior; uită și dumneata ce-a fost.

— Nu înțelegi că n-am ce să-ți mai fac? Ai încheiat vânzarea și nu numai că te-ai păcălit îngrozitor, dar ai dat pe mâna unui ticălos ca Melton niște bieți nenorociți de străini, femei și copii nevinovați care nu-ți greșiseră cu nimic.

Tăceau toți rușinați. În clipa aceea Winnetou băgă capul pe ușă și mă întrebă morocănos:

— A isprăvit fratele meu? Nu mai am poftă să-mi pierd vremea degeaba pe aici.

Haciendado se repezi la el, îl apucă de mână și zise cu glas rugător:

— Vino nițel înăuntru, senior. Știi că fără sfatul dumitale nu pot face nimic.

Apașul trecu pragul, îl privi cu seriozitate și-l întrebă:

— A mulțumit albul fratelui meu Old Shatterhand?

Ai fi zis că omul acesta era atotștiutor. Cu întrebarea lui îi făcea moșierului aceeași imputare pe care i-o făcusem eu în gând.

— N-am avut încă vreme, se scuză mexicanul. Vreți să rămâneți aici până mâine?

Winnetou dădu din cap; așa ne fusese înțelegerea.

— Pierdem însă un timp prețios în care se pot face multe, adăugă moșierul.

— Nu există nimic mai prețios pentru noi decât caii noștri și aceia au nevoie de odihnă, răspunse apașul. Și-apoi, nu mai avem ce căuta aici. Să facă albul ce-o ști.

— Ți-am spus că fără ajutorul vostru nu sunt în stare să fac ceva.

— Atunci să se roage albul de Old Shatterhand și, dacă vrea el, eu n-am nimic împotriva.

Îi venea greu mexicanului să se umilească, dar n-avu încotro.

— Bine, zisei eu după ce-și ceru scuze, te iert, aș vrea să știu însă ce crezi dumneata că-i de făcut acum?

— Să plecăm imediat și să-l arestăm pe Melton.

— Nu se poate. Caii noștri sunt prea osteniți și n-ar mai fi în stare să facă deocamdată drumul înapoi. Pe urmă suntem și noi frânți de oboseală și avem trebuință de puțină odihnă. Dacă ești așa de grăbit, n-ai decât să iei câțiva oameni de-ai poliției și să pleci înainte.

Cucoana bătu din palme încântată.

— Ce zici tu, dragă, se adresă ea bărbatului ci nu-i așa că ideea asta e minunată?

— Dacă tu crezi... spuse el cu gura pe jumătate.

— Ceva extraordinar, nu găsești? Tot ai tu nevoie de-o mică plimbare. Lași pe ajutorul tău să-ți țină locul și tu pleci.

— Unde?

— Cum unde? Iei câțiva *oficiales de la policia*^[17] cu tine și-l însoțești pe don Timoteo. Mai mare glorie nici nu se poate.

Chipul alcaadelui se posomori. Întrebă cu glas tremurător:

— Să mă duc... și eu... în munți și mai ales... călare?

— Se-nțelege, doar nu vei fi vrând să mergi pe jos.

— Nu găsești că un astfel de drum ar fi prea obositor, chiar primejdios?

— Pentru un *caballero* nu există primejdie! zise ea și-i aruncă o privire disprețuitoare.

— Bine, dacă zici tu... încheie bietul alcade cu supunere.

— Da, așa zic. Într-un ceas ți-am făcut bagajul și n-am să uit nimic din ce-ți trebuie pe drum. Vezi numai să-ți îndeplinești datoria cum se cere. Pentru un jurist ca tine nu e mare lucru.

— Am dreptate, senior? adăugă ea uitându-se întrebător la mine.

— Sunt de aceeași părere, seniora; cunoștințele de drept pot fi de folos la călărit.

— Auzi? Domnul e de aceeași părere cu mine. Când plecați, don Timoteo?

— Peste un ceas, răspunse moșierul nemulțumit că va trebui să-l târască după el pe acest alcade obișnuit să stea tolănit în hamac.

— E mai mult ca sigur, îi zisei moșierului, că îl veți prinde pe Melton înaintea sosirii noastre. Totuși e nevoie de mărturia noastră. Unde să ne întâlnim pe urmă?

— Vă vom aștepta la Fuente de la Roca.

— Pe ce drum o luați?

— Pe la hacienda del Arroyo.

Lucrul nu-mi convenea defel. Mă temeam să nu dea peste mimbrenjii mei sau peste Măsluitor, ceea ce mi-ar fi stricat toate planurile. Totuși îl aprobai.

— Foarte bine don Timoteo. O să ne ușurezi mult sarcina, fiindcă o să dai probabil acolo de Măsluitor, pe care trebuie neapărat să-l arestezi. Vezi numai să te păzești, fiindcă individul ăsta mânuiește pumnalul tot atât de bine ca și pușca, fiind în stare de orice.

Cuvintele mele își făcură efectul. Moșierul se îngălbeni și alcadele începu să tremure. Cucoana însă strigă entuziasmată:

— Auzi, dragă? Asta e ceva pentru tine. Sper că o să pui tu singur mâna pe criminal și o să te faci celebru. Dumneata, senior, adăugă ea uitându-se cu dispreț la mine, nu prea pari să fii omul indicat pentru un astfel de act de eroism; o să te duci la de-a gata.

— Drept să-ți spun, răspunsei zâmbind, nu îmi pare rău defel. Măsluitorul e un individ periculos gloanțele lui nu dau greș niciodată și-și nimeresc întotdeauna ținta; eu, vezi dumneata, țin la pielea mea...

Seniora nici nu mă găsi vrednic de un răspuns și zise cu un foarte grațios zâmbet pe buze prietenului meu Winnetou:

— Ai într-adevăr intenția, senior, să rămâi peste noapte în oraș?

Apașul păru încremenit de îndrăzneala ei.

— Da, rămânem până mâine, răspunsei eu în locul lui, înțelegându-l.

— Cine te-a întrebat pe dumneata? se răsti ea.

Și fiindcă repetă întrebarea, apașul dădu din cap.

— Atunci am onoarea să te rog să fii musafirul meu. Mi-ai face o mare plăcere și aș fi cu adevărat fericită...

— Bine, sora mea va fi deci fericită. Primesc, răspunse apașul.

— Și pot să invit câteva cucoane ca să-l vadă și ele pe Winnetou?

— Winnetou știe că albi prind fiare sălbatice ca să le închidă în cușcă, dar el nu e o fiară sălbatică.

— Atunci să nu invit pe nimeni? întrebă ea dezamăgită.

— Nu, răspunse el scurt și ieși pe ușă fără să salute.

Făcurăm câteva târguieli în oraș, trecurăm pe la cârciumă să ne luăm caii, pe urmă ieșirăm afară la câmp, unde ne simțeam mai în larg și ne întinserăm pe iarbă. Caii pășteau liniștiți în apropierea noastră.

După un timp văzurăm pe eroii noștri trecând călări pe acolo. „Drum bun!” le zisei eu în gând și închisei ochii.

Am dormit amândoi întreaga după-amiază și toată noaptea, fără grijă. Armăsarii noștri ne păzeau ca niște câini credincioși. A doua zi, odihniți și bine dispuși, încălecarăm și pornirăm la drum. Câtva timp am putut vedea urmele lăsate de cei cinci eroi ai noștri, pe urmă se pierdură la dreapta.

— Fratele meu Old Shatterhand a avut dreptate, îmi zise Winnetou. Nu se duc la conac de frica Măsluitorului. Femeia albă n-o să se poată lăuda prietenelor ei cu isprăvile de vitejie ale alcaadelui, nouă însă mă tem că oamenii ăștia au să ne strice planurile.

Când am ajuns aproape de conac, cei doi mimbrenji ne ieșiră înainte.

— Ce e cu Măsluitorul, e tot aici ori a plecat? Îi întrebai eu.

— A fost plecat și s-a întors.

— Departe?

— Ne-am luat după el și l-am urmărit până în pădure și l-am văzut pornind în galopul calului când a ieșit afară la câmp.

— Cum sunt locurile pe acolo?

— Iarbă multă și ici-colo câte o moviliță.

— Zorea la drum drept înainte ca un om fugărit?

— Nu, fiindcă atunci ar fi trecut peste mușuroaiele de pământ, pe când el le ocolea.

— Atunci nu fugea de frica noastră, ci se ducea să se întâlnească probabil cu cineva ca să-i spună de sosirea noastră. Voi ce-ați făcut?

Nu ne-am încumetat să pornim după el, ca să nu ne vadă urmele. Ne-am întors în pădure, am ascuns caii în desiș și am ieșit iar la câmp. Ne-am așezat la depărtare unul de altul și ne-am pus la pândă.

— A lipsit mult?

— Până ieri la vremea când soarele e drept deasupra capului.

— Așadar locul unde s-a dus el e la o zi călare de aici. În ce direcție?

— La răsărit.

— Deci la Fuente. Vom afla noi dacă se află acolo unul sau mai multe posturi. Au pus se vede posturi din distanță-n distanță, ca să se poată transmite veștile de la unul la altul prin oameni de legătură.

— Cred că trebuie să fie mai mulți indieni pe acolo, fiindcă albul a plecat pe un cal alb și s-a întors pe unul negru.

— De unde știi că era alb, l-ai văzut tu?

— Nu, dar am găsit câteva fire din coada calului agățate de-o crenguță, iar când s-a întors călărea un armăsar negru înșeuat ca pentru un indian, nu pentru un alb.

— Hm! Asta înseamnă că posturile sunt formate din indieni și au cai odihniți. Nu strică să știm. Unde e acum albul?

— L-am văzut când s-a întins în iarbă să doarmă; părea tare ostenit. Nu cred să se fi trezit încă.

— Duceți-ne la el ca să-l luăm pe neașteptate.

Priponirăm caii și ne îndreptarăm toți patru spre conac. Începuse să se însereze. Un om îmbrăcat într-o haină lungă ca un anterior popesc dormea la marginea pârâului. O pătură îi slujea de căpătâi și lângă el era o pușcă pe care nu o avea rândul trecut.

Ne apropiarăm pe nesimțite și făcurăm un pătrat în jurul lui ca să n-aibă pe unde fugi. Trăsei binișor pușca de lângă el și o așezai mai departe ca să n-o poată ajunge.

Haina îi era descheiată la piept. Văzui că avea la brâul lui lat de piele un pumnal și două revolve, pe care i le luai. Când să-i desprind și pumnalul, omul se deșteptă. Holbă ochii la noi și ne privi cu gura căscată.

— *Good morning, master* Măsluitor, îl salutai eu. Erai pesemne tare ostenit de drum că dormeai așa de adânc.

— Care... drum? bolborosi el.

— Nu mai întreba așa prosteste! Oamenii ca noi știu unde ai fost. Te-ai dus la indieni să le spui că am fost pe aici și să-ți schimbi calul cu un armăsar mai ca lumea.

— Uite că știe! se miră el. Ce căutați prin pustietatea asta, unde nu a mai rămas decât un morman de dărâmături și nici fir de iarbă pentru vite?

— Același lucru ar trebui să te întreb și eu, dar renunț, fiindcă găsesc că e de prisos. Îmi dai însă voie să mă prezint sau știi cine sunt?

— Nu e nevoie; unde e Winnetou acolo e și Old Shatterhand. Mi-am dat seama de-abia mai târziu.

— Atunci de ce-ai fugit când m-ai văzut? Vei fi auzit și dumneata ce bun prieten sunt eu cu Melton, cu cei doi Welleri și nu era nevoie s-o iei la fugă de frica mea. Și-apoi te-ai ostenit degeaba să transmiți prin indieni lui Melton că sunt aici, fiindcă și-așa tot ne ducem noi într-acolo.

— La Almaden-alto ? îi scăpă lui vorba. Așa se numea mina de mercur.

— Da, la Almaden-alto, dar mai întâi vom trece pe la Fuente de la Roca, să-i fac o vizită prietenului meu Melton. E beteag de mâini, după cum știi. N-a avut unul de lucru și i-a sucit încheieturile și eu, ca bun prieten, trebuie să mă duc să văd cum îi mai merge cu sănătatea.

Măsluitorul știa prea bine ce se întâmplase și-și dădea seama că-mi bat joc de el. Situația lui era destul de critică. Totuși, deși nu-i făcuse nimic lui Winnetou personal, se temea grozav de el, dar nu pentru viața lui, căci apașul nu avea nici un motiv să-l omoare; eu și mai puțin. De aceea găsi că n-are de ce să-i arate că-i e frică și zise cu o mirare prefăcută:

— Ce-mi pasă mie de Melton? Mi-ai mai spus și deunăzi că sunteți prieteni. Treaba voastră! Nu-nțeleg însă ce-aveți cu mine. Pentru ce v-ați așezat toți patru ca niște paznici în jurul meu? Eu am crezut că Old Shatterhand e om cinstit.

— Nici nu se poate altfel, odată ce sunt atât de bun prieten cu Melton și Weller. Trebuie să fi vorbit cu mare entuziasm de mine.

— Adevărul e că am vorbit cu ei despre dumneata. Mi-au spus că ai fost prins de yumași, care vroiau să te ducă acasă la ei și să te pună la stâlpul de tortură, de aceea mă mir că te văd acum aici înaintea mea.

— Nu trebuie să te miri defel. Am mai fost eu prins și altădată de indieni, dar pesemne că nu prea le-a reușit să mă țină multă vreme. Mă pricep de minune să plec fără să-mi iau rămas-bun de la ei. Ce să fac? Sunt un om nerecunoscător, după cum vezi. Am făcut-o și de data asta, numai că m-am întors ca să-i prind eu pe ei.

Îi povestii pe scurt și atât cât crezui eu de cuviință cele întâmplate și băgai de seamă imediat efectul.

— Ce, vin mimbrenjii? zise îngălbenindu-se.

— Da. Uite doi din cei mai tineri războinici de-ai lor. Dar de ce te-ai speriat? Pesemne că nu prea ești în termeni buni cu ei. Dacă vrei, te iau sub ocrotirea mea și fii sigur că n-au să-ți facă nimic.

— Mare bine mi-ai face!

— Ne-am înțeles. Pentru mai mare siguranță, o să vii cu mine la prietenul nostru Melton.

Știa foarte bine că-mi bat joc de el, dar, ca să fie mai lămurit ce gând am cu el, întrebă:

— Dacă vrei într-adevăr să mă iei sub ocrotirea dumitale, de ce nu mi-ai lăsat armele?

— Spre binele tău, master. Te pomenești că mimbrenjii sosesc până a nu apuca noi să plecăm și cum ești inimos, nu te-ai putea stăpâni și, Doamne ferește, te-ar pune dracu' să tragi în ei. Nu știa ce să răspundă și tăcu, așa că adăugai: Și, urmai eu, pentru mai multă siguranță, master, o să te și legăm.

— Vorbești serios, sir? Ce ți-am făcut eu ca să te porți așa cu mine?

— Mie? Nimic. Nu te-am văzut în viața mea până acum. Dar fiindcă vei fi dorind să știi ce vreau, o să aflî numaidecât. Ai fost deci sus în munți la Almado...?

— Nu, nu, n-am fost...

— Iar eu îți spun că ai fost. Dacă nu vrei să vorbești de bunăvoie o să-ți deschid eu pliscul, ia acuș. Să nu crezi că mă poți trage pe sfoară, fiindcă te smintesc în bătaie, m-ai înțeles? Legați-l!

În timp ce dădai această poruncă mimbrenjilor, îl apucaai cu o mână de beregată, cu cealaltă de brâu, îl trântii la pământ și-l ținui zdravăn. Începu să zbiere și să se zbată, dar, degeaba, într-o clipită fu legat fedeleș.

— Ce faci, domnule! Ce-ai cu mine? Sunt un om civilizat... mormon... fac parte din tagma sfinților zilelor din urmă... Știi acum cum trebuie să te porți cu mine...?

— Da, știu. Ești un coreligionar de-al lui Melton și o să mă port cu tine întocmai cum m-am purtat cu el.

— Sfinte Dumnezeule! răcni el îngrozit, vreți să-mi frângeți mâinile...

Eu socotisem să pun să-i tragă o bătaie bună, dar îmi luai seama, fiindcă-mi veni ceva mai bun în minte. Îl apucaai

de mâini și mă făcui că vreau să i le sucesc. La cea dintâi atingere urlă ca scos din minți.

— Nu, nu, spun... spun tot...

— Bine, dar să știi că dacă mă minți o să-ți auzi oasele pârâind. Așadar, ai fost la Almado și la Fuente de la Roca?

— Da.

— Cunoști destul de bine ținutul?

— Da. Fusesem de multe ori pe-acolo chiar înainte de Melton și Welleri.

— Atunci tu le-ai atras atenția asupra minelor de mercur?

— Da.

— Emigranții vor fi deci duși acolo ca să sape sub pământ?

— Da.

— Lucrul era hotărât când au fost angajați în patria lor?

— Da.

— Yumașii sunt la Fuente și Almado?

— Sunt. La distanță de-o zi de drum de la un post la altul sunt oameni de legătură.

— Ce caută yumașii la Almado?

— Au nevoie de ei pentru transportul proviziilor.

— Ce plată primesc?

— O parte din produsul minelor.

— Câți sunt?

— Trei sute la Almado, douăzeci la Fuente și patru posturi de câte cinci inși de aici până acolo.

— Când trebuie să sosească emigranții?

— Cred că au și sosit.

— Îi bagă pe toți în mine?

— Da.

— Și pe copii?

— Și pe ei.

— Dumnezeu! Atunci nu mai e un moment de pierdut. Aș mai avea multe de întrebat, dar nu e timp acum, o voi

face pe drum. Fratele meu Winnetou e gata să mă însoțească?

— Winnetou face tot ce crede de cuviință Old Shatterhand, răspunse apașul.

— Ce cred eu de cuviință o să-ți spun mai târziu. Deocamdată o să vă spun ce e mai important.

Mă dădui la o parte ca să nu m-audă mormonul și-i șoptii băiatului mai mic:

— Fratele meu a auzit ce mi-a spus Măsluitorul. Încalecă și pornește în goana mare unde te voi trimite. Trebuie să înlăturăm mai întâi cele cinci posturi ale yumașilor și să punem mâna pe ceilalți douăzeci care se află la Fuente. Pentru atâta lucru ajung treizeci de războinici mimbrenji. Fratele meu să iasă înaintea celor care vin cu turmele, să lase acolo nouăsprezece dintre ei, pe unul să-l trimită ștafetă la Bivolul-puternic, iar pe ceilalți treizeci să-i aducă încoa. Ștafeta să gonească atât cât îi va fi cu putință și să spună căpeteniei mimbrenjilor să mă urmeze fără zăbavă la Almado. Hai, du-te!

Cât ai clipi băiatul fu pe cal și pieri ca o nălucă din fața noastră.

Peste o jumătate de ceas eram și noi pe drum, cu Măsluitorul legat zdravăn pe cal, la mijloc, între noi; deci trei inși împotriva a trei sute de, dușmani. Trebuia însă să-i scăpăm cu orice preț pe nenorociții aceia de emigranți de o soartă cumplită și nu putea fi vorba de zăbavă.

12. Spre Almaden-Alto

Înaintam acum spre minele părăsite și trebuia să trecem pe la Fuente de la Roca. Fuente înseamnă izvor, iar roca stâncă, așa că Fuente de la Roca vrea să spună Izvorul de sub stâncă. Cum Winnetou mai fusese pe acolo, cunoscând bine ținutul, nu mă temeam că Măsluitorul ne va duce pe drumuri greșite, fiind sigur că nu ne putem rătăci. Totuși, din pricina santinelelor așezate din distanță în distanță, se cerea să fim cu mare băgare de seamă. Nu e vorbă, erau numai câte cinci inși de fiecare post și nu ne păsa nouă de un număr atât de restrâns, dacă știam bine locul unde erau postați; cu toate acestea era de preferat să nu fim nevoiți să luptăm cu ei.

Fuente, păzită de douăzeci de yumași, se afla la două zile de drum călare. După socoteala mea trebuia să ajungem la primul post înainte de-a se însera. Îmi rămâneau două alternative: să trecem repede pe lângă ei și să facem undeva mai departe popas, sau să lăsăm caii la pas și să așteptăm până se va întuneca. Mă hotărâi pentru aceasta din urmă. Cât privește sosirea celor treizeci de mimbrenji după care-l trimisesem pe băiat, dacă se grăbeau puteau să fie peste trei zile la conac și de-acolo în alte două la Fuente, luându-se după urmele lăsate de copitele cailor noștri.

Pe la vremea prânzului făcurăm un scurt popas ca să adăpăm caii, pe urmă o luarăm iar la drum și ajunserăm la un colț de pădure de unde aveam vedere liberă în trei direcții. Măsluitorul fu dat jos de pe cal și întins pe iarbă. Îi dădurăm să mănânce, îmbucărăm și noi ceva fără să schimbăm un cuvânt între noi.

Bănuiam că ne aflăm în apropierea primului post și vrusei să aflu ceva mai precis de la mormon.

— Ia spune, master, începui eu, așa-i că nu te-ai gândit ieri când ai trecut pe aici că o să fii astăzi prizonierul nostru?

— Pe aici? Grozav te-nșeli, senior, dacă așa crezi! răspunse el.

— Lasă fleacurile! Nu numai că ai trecut, dar văd după urme că te-ai oprit și te-ai întors să te uiți înapoi. Adu-ți bine aminte. Ochii dumitale nu sunt destul de ageri ca să deosebească încă urmele, dar ai mei da.

— Nu e adevărat, n-am fost niciodată prin locurile astea.

— Hm! Ai uitat pesemne ce te așteaptă dacă încerci să ne tragi pe sfoară. Eu nu sunt un canibal, dar dacă mă ia cineva drept nătâng explodez. Bagă bine la cap ce-ți spun! Oi fi șiret, dar cu mine nu-ți merge! Așa să știi! Recunoști că te-ai oprit ieri în locul ăsta?

Mormonul nu știa dacă trebuie să mărturisească ori să tăgăduiască, de aceea tăcu.

— Ei, vrei să-ți deschid iar gura ca azi-dimineață? Ca să te fac să înțelegi situația, o să-ți spun cinstit că nici prin gând nu-mi trece să mă ating de tine dacă te porți cum se cuvine; dar dacă tu crezi că o să-ți reușească șiretenia, te-nșeli amarnic. Știm că ne aflăm în apropierea primului post de yumași. Îl vom găsi noi și fără tine; n-avem decât să ne luăm după urme și tot o să dăm de el. Am câștiga însă timp dacă ne-ai spune unde se află.

— Nu pot s-o fac... ar fi o trădare.

— Uite, domnule, ce om cinstit! Cine are pe conștiință câte știi că ai nu face pe omul de onoare. De altminteri, ceea ce-ți cer eu nu e o faptă rușinoasă, dimpotrivă. Hotărăște-te, n-avem vreme de pierdut. Vrei ori nu vrei?

Îl apucau de mâini și apăsai pe încheieturi de-i trosniră oasele.

— Spun... spun! răcni el.

— Bine, te las, dar să nu cumva să mă minți. Până acum n-am avut nici un motiv să te omorâm și nici n-am avut de gând s-o facem. Acum însă se schimbă chestia. La cea

dintâi minciună, un glonț în creier ori pumnalul în inimă, ai înțeles? Unde se află postul?

— Foarte aproape de aici.

— Cât faci până acolo călare?

— O jumătate de oră.

— Descrie-mi locul. Să știi însă că o singură indicație falsă și... ești mort!

— Mergând de aici drept înainte dai de un deal împădurit. După ce cobori dealul, pe colina cealaltă e o mocirlă. Lângă ea se află postul.

— E deasă pădurea?

— Da, dar e o rariște în mijloc, cu o potecă până dincolo de deal.

— Se poate vedea din rariște până jos în vale?

— Nu, copacii sunt prea înalți.

— Cei cinci indieni trebuie să patruleze?

— Nu; cum sunt însă siliți să vâneze câte o sălbăticiune ca să aibă ce mânca, s-ar putea să fie vreunul prin pădure și să ne vadă.

— Ce arme au la ei?

— Săgeți și sulițe.

— Cum se numește conducătorul yumașilor — adică al tuturor care se află în ținutul Almaden?

— Cine-i comandă acum nu știu. Mai târziu era vorba să vină Gură-mare cu care Melton a făcut contract să-l ajute pe tot timpul cât va sta aici.

— Bine, ajunge. Ceea ce are-a face Melton, n-am deocamdată nevoie să știu. Spune-mi, ai fost vreodată la Ures, cunoști drumul de la oraș spre Almado?

— Da.

— Trece probabil pe lângă mlaștina unde sunt postați yumașii, nu-i așa?

— Da, fiindcă aici se împreună cu cel de la hacienda.

Întrebarea mea își avea rostul ei. Mă gândii la moșier și însoțitorii săi care trebuiau să treacă prin fața postului și

era mai mult ca sigur că vor cădea în mâinile indienilor. Winnetou avu același gând, căci îl auzii zicând:

— Să plecăm imediat. Albii nu sunt destul de pricepuți ca să se ferească de primejdia care-i așteaptă și se cere să-i salvăm noi.

— Crede fratele meu... începui eu, dar mă oprii și arătai cu capul spre mormon.

— Albul nu ne-a mințit, răspunse apașul. Winnetou cunoaște pădurea și mlaștina despre care ți-a spus și ar putea-o găsi chiar pe-ntuneric.

— Acum e încă lumină și cum am ieși din pădure am putea fi zăriți de santinele, zisei eu.

— Winnetou nu e atât de nesocotit ca să se arate yumașilor. O s-o ia pe altă parte și se va ține pe urmele albilor porniți din Ures și care nu se poate să nu fi căzut în mâinile yumașilor.

Legarăm iar pe mormon pe cal și cotirăm spre răsărit. Mlaștina se afla, după cum ne spusese el, la o depărtare de o jumătate de ceas. Găsirăm într-adevăr niște urme; Winnetou descălecă și zise după ce le examină:

— Cinci călăreți. Albi care nu se pricep la călărit, fiindcă în loc să meargă unul în urma altuia s-au ținut în rând. Nenorocul lor să lase o dâră atât de lată după ei. Trebuie să-i vedem și pe ei peste puțin.

Încălecă și ne luarăm după dâră. Eram siguri că albii se și aflau prizonieri la yumași. Intrarăm în pădure, descălecarăm, îl legarăm pe mormon de-un copac, pe urmă Winnetou îi zise tânărului mimbrenj:

— Old Shatterhand cu Winnetou se duc acum la mlaștină; fratele meu mimbrenj rămâne aici să-l păzească pe alb. Dacă încearcă să fugă sau să țipe, să-i vâre imediat cuțitul în piept. Dacă se iscă ceva neprevăzut, tânărul meu frate e destul de deștept și priceput să facă singur ce crede nimerit.

Băiatul părea foarte mândru de lauda pe care i-o aducea apașul. Trase pumnalul de la brâu și, fără să răspundă un

cuvânt, se așază jos în iarbă lângă mormon.

Eu cu Winnetou intrarăm mai adânc în pădure. După un timp, apașul se opri și mă întrebă cu glas scăzut:

— Câți yumași crede fratele meu că sunt la mlaștină?

— Trei, răspunsei eu fără să mă codesc.

— Old Shatterhand are dreptate; suntem doi împotriva lor și vom reuși să-i scăpăm pe cei cinci albi din mâinile lor.

Nu era greu de știut câți yumași rămăseseră în post. Unul din ei trebuie să se fi dus la Fuente, trimis de Măsluitor ca să comunice venirea noastră la conac și altul îi păzea pe prizonieri, deci nu puteau fi decât trei. Proviziile pe care le vor fi luat de la cei cinci prizonieri le ajungeau pentru mâncare, așa că nu era nevoie să se mai ducă vreunul după vânat. Deducția era cât se poate de simplă.

Pășeam pe sub copaci cu atâta băgare de seamă, încât era cu neputință să se audă vreun zgomot. În scurtă vreme ajunserăm în vârful dealului. Ne târârăm amândoi la vale pe brânci până la un mic luminiș unde se afla un fel de mlaștină de la un izvor care curgea până aici. Din luminiș se făceau două cărări: una care ducea la hacienda, alta la Ures. Ascunși după o tufă, îi zărirăm pe cei cinci prizonieri legați de copaci vorbind cu indienii. Ca să-i salvăm, trebuia să ne apropiem pe nesimțite de ei ca s-auzim ce vorbesc.

— Am cunoscut numaidecât, zicea unul din indieni moșierului în bătaie de joc, că sunteți niște războinici foarte viteji, dar bine-ați făcut că v-ați predat de bunăvoie, altminteri am fi fost siliți să vă împușcăm pe loc. Așa, vă mai dăm câteva zile de trăit, pe urmă o să vă jupuim de piele și o să facem din ea curele pentru lasourile noastre.

— Jupuială... curele! răcni alcadele îngrozit. Doamne Dumnezeule, asta e asasinat... chinuri... torturile cele mai îngrozitoare din câte există!

— Nu ești tu ăl mai mare din orașul căruia îi zice Ures? întrebă același indian.

— Da, preastimate senior.

— Atunci află că la noi, indienii, cu cât e cineva mai de seamă, cu atât sunt și chinurile mai mari. Cine sunt ăstia alți trei veniți cu tine?

— Oameni de-ai poliției, slujbașii mei.

— Pe ăștia o să-i omorâm fără prea mari chinuri. Îi scalpăm mai întâi, pe urmă le vârâm cuțitul în inimă.

Nenorociții scoaseră un răcnet de groază. Indienii rânjiră batjocoritor, apoi se întoarseră spre moșier.

— Și tu ești don Timoteo, om tare bogat. Ție o să-ți retezăm numai mâinile. Sunteți toți dușmanii noștri, așa că trebuie să muriți în chinuri.

— Vă dau oricât îmi cereți, dacă mă lăsați liber.

— Roșilor nu le trebuie bani. Toată țara e a lor, nimic nu e al vostru. Ce aveți le-ați luat cu de-a sila. De aceea o să muriți cu toții.

— Plătesc și eu răscumpărarea! strigă alcadele. Vă dau o sută de plăci.

Indianul râse cu poftă.

— Două sute!

— Ești cel mai bogat om din Ures și vrei să scapi cu un fleac de două sute de plăci?

— Îți dau trei... cinci sute, preastimate senior.

— Ți-am spus că noi n-avem ce face cu banii. Trebuie să muriți. Am trimis un om după Peștele-care-înoată-repede, ca să hotărască el de ce moarte să muriți.

Moșierului îi veni gândul să-i intimideze pe indieni, de aceea zise:

— Dacă vă atingeți de-un fir de păr din capul nostru o să fie vai de voi. Avem prieteni care au să ne răzbune.

— Nu ne pasă nouă de ei. Nu există alb de care să se teamă un războinic de-al nostru.

— Ba e unul: Old Shatterhand!

Indianul făcu un gest de dispreț.

— Old Shatterhand e un câine alb pe care l-am omorât cu o lovitură peste bot, dacă ar îndrăzni să se apropie de noi. Dar, fii pe pace, cine știe pe unde-o fi acum!

— Te-nșeli, a fost la mine la conac și am vorbit chiar zilele astea cu el la Ures. Zicea că vrea să se ducă la Fuente și de acolo la Almado ca să-i elibereze pe muncitorii străini.

Indianul deveni atent. Se uită scrutător la moșier, pe urmă zise cu necaz:

— Minți! Vrei să ne-nspăimânți, dar yumașul nu știe ce e frica.

— Nu mint. Spune și dumneata, senior, dacă nu-i așa, adăugă el luându-l martor pe alcade.

Acesta se agăță de speranța asta ca de-un fir de pai.

— Chiar așa... Don Timoteo a spus adevărul, bâigui el. Poți să mă crezi pe cuvânt, preastimate senior. Old Shatterhand a fost și pe la mine; Winnetou, căpetenia apașilor, era cu el.

Mie nu-mi convenea defel că vorbeau despre noi; mă temeam să nu-i înfurie pe yumași. Totuși era interesant de văzut efectul pe care-l făcu numele noastre.

— Oh, oh! strigă indianul sărind în sus. Winnetou a fost pe la voi? Era cu Old Shatterhand?

— Da. Ba Old Shatterhand a fost chiar de două ori, nu o dată. A rămas să vină și ei după noi trecând pe la hacienda del Arroyo.

— Au auzit frații mei ce spun albi? Old Shatterhand se află împreună cu Winnetou. Albul pe care-l cheamă Măsluitorul ne-a adus vestea că l-a văzut pe Winnetou la conac, așadar e-adevărat... Winnetou și Old Shatterhand vin încoace. Trebuie să plecăm de aici cu prizonierii și să-i ascundem undeva. Unul din voi să iasă înaintea căpeteniei noastre ca să-i dea de veste. Acești doi războinici sunt mai de temut decât o sută alții. Albul de-i zice Măsluitorul ne povestea că i-a spus Gură-mare cum l-a prins pe Old Shatterhand. Dacă a fost acum la hacienda, e semn că a scăpat și o să se răzbune pe noi ca un bivol turbat care doboară și un urs, oricât ar fi de mare. Eu zic...

Nu-și sfârși vorba. Winnetou răsărise ca din pământ înaintea lui, îi puse mâna pe umăr și zise cu glasul lui potolit:

— Așadar yumașul a mințit adineauri când a spus că un războinic de-al lor nu știe ce e frica. Să-l lovească pe Old Shatterhand peste bot ca pe un câine...! Acum, când aude că războinicul alb e pe-aproape vrea să se ascundă, fiindcă știe că Old Shatterhand cu Winnetou sunt mai de temut decât o sută alții. Eu atât vă spun: Nici un yumaș n-o să apuce să-l lovească pe Old Shatterhand, căci înainte de a apuca să ridice mâna ar cădea zdrobit la pământ.

Apașul n-avea nici o armă în mână. Pușca îi atârna pe umăr și pumnalul stătea înfipt la brâu. Era însă atât de impunător, ochii îi luceau atât de amenințător, încât yumașul nu cuteza să facă o mișcare. Ceilalți doi săriseră și ei în picioare și-l priveau înlemniți. Săgețile și pumnalele lor zăceau la pământ ceva mai încolo, fără măcar să se gândească vreunul să pună mâna pe ele. Yumașul care vorbise până atunci se dezmetici puțin, făcu un pas îndărăt și întrebă uluit: Un războinic străin! Cine... cine...

Vroia să știe cine e indianul din fața lui, dar spaima îl paralizase parcă.

— Winnetou, Winnetou! El e...! Slavă ție, Doamne, suntem salvați! strigă moșierul nebun de bucurie.

— Wi... Wine... Winnetou? bâlbâi yumașul. Apașul e aici... Oh! Luați-vă armele și apărați-vă, războinici, dacă nu vreți ca...

Puse mâna pe cuțit, pe când ceilalți, auzind pe cine au în fața lor, se zăpăciră de tot. Winnetou împinse cu piciorul sulile și săgețile în mlaștină și se răsti amenințător la el:

— Taci și nu te mișca! Iată-l pe Old Shatterhand. Ei, parcă ziceai că o să-i dai una peste bot?

Expresia aceasta care pe mine mă făcuse să râd îl înfuriase atât de mult pe apaș, încât o repeta pentru a doua oară. În timp ce spunea aceste cuvinte, eu scosei din tufiș

două revolvere și, cu fiecare într-o mână, mă așezai în fața yumașilor.

— Țsta... e... Old Shatterhand?! întrebă yumașul cu ochii holbați la mine.

Dintre toți trei, el părea să fie cel mai dârz, de aceea mă apropiai și-l izbii cu patul revolverului în cap. Indianul se prăbuși la pământ și rămase nemișcat.

— Aruncați cuțitele, altminteri trag! mă răstii la ceilalți doi. Așa. Acum ședeți jos și nu crâcniți.

Îi dezlegarăm pe prizonieri și-i puserăm să-i lege chiar ei pe yumași. Alcadele, fricos cum era, se repezi bineînțeles la cel pe care-l amețisem cu o lovitură în cap și care zăcea ca mort, și, în vreme ce-l lega, mormăia întruna.

— Da, da, o să-l leg și o să-l omor ca pe-un câine turbat... pungașul... tâlharul! O să-l duc în lanțuri la Ures ca să vadă toată lumea că m-am luptat vitejește și am biruit fiarele astea sălbatice. Hm!... cine-mi poate ține piept, mie, învingătorul yumașilor!

— Taci, lăudărosule! În loc să ne mulțumești...

Dobitocul se înfipse odată în călcâie, mă privi cu dispreț și zise:

— Senior, uiți cu cine vorbești; dumneata ți-ai făcut doar datoria, atâta tot, n-am de ce să-ți mulțumesc. Nu-i așa, don Timoteo?

— Desigur, desigur, aprobă haciendado. Suntem noi în stare să ne apărăm și singuri și n-avem nevoie să se amestece alții în treburile noastre.

Mi-a trebuit într-adevăr o mare putere de stăpânire ca să nu-l plesnesc. Winnetou însă nu mai putu răbda. Auzii două pocnituri în spatele meu și, când întorsei capul, îi văzui pe moșier și pe alcade trântiți la pământ iar pe apaș izbindu-i cu patul puștii unde nimerea. Vru să facă același lucru și cu polițiștii, dar îl oprii.

— Lasă-i, ăștia n-au nici o vină!

— Bine, dacă așa vrea fratele meu, dar să se lase legați iar de copaci, altminteri le sfărâm țeasta ia, acuși, răspunse

fierbând de mânie apașul.

Atât de înfuriat nu-l văzusem pe Winnetou de când îl cunoșteam.

— Legați-ne, senior, se rugau bieții polițiști tremurând de frică. Știm că n-aveți nimic cu noi, dar vreți să le dați o lecție domnilor ăstora care sunt niște nerecunoscători.

— Bine. O fac, pentru că altminteri alcadele, ca superior al vostru, v-ar cere să-l dezlegați și n-ați avea încotro. Să nu vă fie însă frică, o să vă dezleg cât mai curând.

În vreme ce eu îi legam pe polițiști, pe Măsluitor și pe alcade — care erau încă leșinați, Winnetou plecase fără să-mi spună unde, știam însă că s-a dus să-l aducă pe băiat și caii. Îl lăsarăm pe acesta să păzească prizonierii și noi ne îndepărtarăm, fără să schimbăm un cuvânt între noi. Nici nu era nevoie; gândurile noastre se încrucișau întotdeauna.

Era vorba să ieșim înaintea yumașilor trimiși la Fuente și să-i prindem înainte de-a ajunge ei la mlaștină. În loc să intrăm mai adânc în pădure, luarăm pe poteca pe care trebuiau să vină ei. Puștile le lăsasem în seama mimbrenjului, căci n-aveam trebuință de ele.

Ajunși la capătul pădurii, ne ascunserăm după niște copaci. Se însera, așa că ne bizuiam mai mult pe auzul decât pe văzul nostru.

Winnetou, care de la plecarea noastră de la mlaștină nu scosese un cuvânt, mă întrebă acum:

— E supărat fratele meu pe mine că i-am lovit cu patul puștii pe albi?

— Defel. Căpetenia apașilor a făcut bine ce-a făcut.

— Numai albi pot fi atât de nerecunoscători, urmă el. Un războinic indian s-ar fi purtat altfel. Dacă mi-ar fi fost cel mai neîmpăcat dușman și eu l-aș fi scos din mâinile altor vrăjmași, și-ar fi dăruit viața drept recunoștință. Tot ce-ar fi fost al lui ar fi fost și-al meu. Albi însă au numai cuvinte frumoase pe buze dar gânduri urâte în suflet. Ce să facem cu acești ingrați?

— Ce hotărăște Winnetou.

Tăcurăm amândoi. Se întunecase. Ascultam cu încordare cel mai mic zgomot care venea din depărtare. Deși cei doi trimiși ai yumașilor plecaseră la intervale, era de așteptat că se vor întoarce împreună. Așa a și fost. Auzirăm tropote de cai. Ieșirăm din ascunzătoare și ne așezarăm la marginea drumului.

— Unul tu și unul eu, îi șoptii eu apașului și trecui pe partea cealaltă.

Yumașii veneau fără grijă. Dar caii ne simțiseră. Începură să sforăie și să azvârle din copite nevrând să înainteze. Să fi fost eu cu Winnetou în locul yumașilor, am fi înțeles numaidecât că se petrece ceva, ne-am fi întors o bucată de drum, am fi descălecat și ne-am fi apropiat pe furiș să cercetăm locul. Dar indienii ori nu erau destul de experimentați, ori se simțeau în prea mare siguranță și nu se temeau de vreo surpriză neplăcută. Se mai poate să fi crezut că din pricina vreunei sălbăticiuni își făcuseră caii spaimă, sau li se năzărise ceva din senin. Auzii pe unul îndemnându-și calul. Îmi făcui vânt și mă repezii în spinarea calului, îl apucaii cu o mână pe yumaș de gât pe la spate, iar cu cealaltă îi smucii frâul din mână. Winnetou făcu același lucru cu celălalt. Dădurăm pintenii cailor și pornirăm ca săgeata spre mlaștină.

În vremea asta mimbrenjul aprinsese focul, așa că nimerirăm foarte lesne lagărul unde erau legați prizonierii — albi și indienii. Sărirăm jos de pe cai, ținându-i strâns pe cei doi yumași și-i legarăm la repezeală.

Era o situație într-adevăr ciudată în care ne aflam eu și Winnetou. Noi doi și mimbrenjul făcuserăm unsprezece inși prizonieri: cinci yumași, Măsluitorul, alcadele, haciendado și trei polițiști, ba mai vroiam să-i facem nevătămători și pe cei douăzeci de yumași de la Fuente. Nu era asta o prea mare îndrăzneală și nu ne bizuiam oare prea mult pe puterile noastre? Poate da, poate nu. Depinde de cum știi să procedezi, și-apoi fiecare om are dreptul să se bizuiască și pe puțin noroc.

Împotriva obiceiurilor indiene, cei doi yumași prinși în urmă începură să facă gălăgie, să înjure și să ocărăască. În alte împrejurări, nici nu aș fi luat în seamă protestele lor, acum însă vroiam neapărat să aflu cum îi cheamă pe ei și pe yumașii prinși peste zi.

— I-ascultă, începui eu adresându-mă unuia din ei, tu crezi pesemne că omul are gură numai ca să vorbească, dar eu zic că trebuie să știe s-o țină închisă când e nevoie.

Winnetou îmi aruncă o privire întrebătoare dar nu zise nimic, închipuindu-și că aveam eu motivele mele să mă înjosesc răspunzând yumașului la ocările lui.

— Noi suntem războinici yumași și trăim în bună înțelegere cu albi. Cum îndrăzniți să vă atingeți de noi? se răsti yumașul.

— Oricine poate să se laude că e războinic, dar nu mă silește nimeni să-l cred. Zici că ești războinic, atunci ar trebui să ai și un nume.

— Am. Numele meu e temut de toți vrăjmașii noștri; mă cheamă Vulturul-negru.

— Așa? Dar pe ăstlalți?

Indianul spuse și numele lor, adăugând:

— Sunt tot atât de vestiți ca și mine și o să te căiești amarnic de îndrăzneala ta.

— Gura ți-e mai mare decât faptele, răspunsei cu dispreț. N-am auzit încă de voi până acum, iar dacă ați fi într-adevăr războinici atât de grozavi cum spui tu, n-ați fi căzut atât de ușor în mâinile noastre.

— Era întuneric și nu puteam vedea. Și-apoi, cum trăim în bună înțelegere cu albi și cu celelalte triburi indiene, nu ne puteam aștepta să dăm peste dușmani. Îți poruncesc să ne dezlegi imediat.

— Ai nițică răbdare, ori multă, nu se știe! Zici că trăiți în pace și înțelegere cu toată lumea; cum se face atunci că ați năvălit la hacienda del Arroyo, ați jefuit-o și ați pustiit-o de n-a mai rămas nimic din ea? Mai ziceai că sunteți prieteni cu toți indienii, pe când eu știu foarte bine că vă dușmăniți

de moarte cu mimbrenjii. Ia seama! Vorbești cu oameni cărora nu sunteți vrednici să le stați înaintea. Vezi tu cine e lângă mine? Winnetou, căpetenia apașilor și eu sunt Old Shatterhand.

Yumașul tăcu. Băiatul vru să-i târască și pe acești doi yumași lângă prizonierii ceilalți, dar îi făcu semn să se astâmpere. Aveam de furcă acum cu mexicanii. Haciendado și alcadele se treziseră din leșin și acesta din urmă strigă indignat:

— De ce-ai lăsat, senior, să fiu bătut și legat iar? O să vă învăț eu minte, fi pe pace!

— Nu mai vorbi prostii! îi răspunsei eu. Un om al legii ar trebui să fie ceva mai inteligent. Eu nu te-am bătut, iar dacă ești legat nu te-am legat eu, ci yumașii, fiindcă așa te-am găsit.

— După ce-am fost liber m-ați legat din nou. Asta e sechestrare de persoană și e aspru pedepsită de lege. O să-mi dai socoteală când vom fi la Ures.

— Frumosul tău oraș n-o să mai aibă cât e lumea și pământul fericirea să mă vadă între zidurile lui, de asemenea nici pe tine, fiindcă puținul timp pe care-l mai ai de trăit o să ți-l petreci aici, legat de copac.

— Ce, ești nebun? Nu vrei să-mi redai libertatea?

— Nici nu mă gândesc! Am mai făcut o dată prostia asta și am văzut ce frumos mi-ai mulțumit. Eu te las cum te-am găsit. Mâine dimineață plec și puțin îmi pasă ce-o să ți se întâmple pe urmă.

— Vrei să ne sperii, știu eu. Nu se poate ca un om un alb, un creștin, să facă o astfel de crimă.

— Recunoștința ta era aceea a unui alb, a unui creștin?

— Fă ce vrei, senior, dar de pedeapsă tot n-ai să scapi. Au să se găsească alții să ne dezlege și să ne redea libertatea, fi pe pace.

— Da? Cine?

— Indienii ăia de colo.

— Sunt și ei legați ca și voi. De altfel, o să-i împușcam înainte de a pleca.

— Să-i împușcați? Vorbești serios ori glumești? Atunci murim de foame...

— Cam așa ceva.

— Senior, ești un adevărat monstru.

— Iar tu cel mai mare idiot din câți există pe lumea asta.

Îl lăsați să bodogănească și mă dusei la Winnetou. Moșierului și alcaidelui le dădurăm să mănânce legați, dar pe polițiști îi dezlegarăm, ca să se poată sluji singuri, pe urmă îi legarăm iar.

După ce îmbucarăm și noi ceva, începurăm să ne sfătuim ce avem de făcut.

— Fratele meu și-a călcat mândria în picioare ca să stea de vorbă cu yumașul. Pentru ce?

— Pentru că judecata e mai presus decât mândria. Vroiam să aflu numele yumașilor.

— La ce-i folosește fratelui meu Old Shatterhand să le cunoască?

— Vreau să știu ce a hotărât căpetenia yumașilor, Peștele-care-înoată-repede și care comanda la Fuente pe cei douăzeci de oameni de-acolo. Amândoi trimișii au vorbit cu el. I-au spus că am fost văzuți la hacienda și că au aici cinci prizonieri albi. Rămâne acum să aflăm ce hotărâri au luat; dacă nu vor yumașii să ne spună de bună voie nu-i putem sili, de aceea va trebui să ne slujim de vicleșug.

Winnetou mă privea cu ochii lui inteligenți, fără să priceapă însă ce vreau să spun. De aceea urmă:

— Căpetenia apașilor cunoaște bine vorbirea yumașilor și poate trece la un moment dat drept unul de-al lor?

— Da.

— Foarte bine. N-am lăsat să-i ducă pe acești doi yumași la tovarășii lor ca să nu poată șușoti între ei. Căpetenia apașilor a auzit cum îi cheamă. Unul e Vulturul-negru, iar unul din ceilalți, cel mai puțin deștept — după cum mi s-a părut — e Norul-întunecat. Lăsăm focul să se stingă, pe

urmă Winnetou se strecoară până la Vulturul-negru, se dă drept Norul-întunecat și...

— Ah, mă întrerupse apașul cu un gest de mirare, acum înțeleg eu ce vrea fratele meu. Eu sunt Norul-întunecat și am reușit să-mi tai legăturile...

— Da.

— Ideea e minunată. O să mă prefac că vreau să-l dezleg și pe el și în vremea asta o să aflu ce-a hotărât Peștele-care-înoată-repede la Fuente.

— Așa cred, dacă Winnetou va reuși să-l facă să creadă că e într-adevăr Norul-întunecat.

— Cu siguranță, mai ales că voi vorbi în șoaptă și n-o să-mi recunoască glasul.

Flăcările se potoleau încetul cu încetul; lăsarăm focul să se stingă complet. Eu și Winnetou ne întinserăm în iarbă prefăcându-ne că vrem să dormim. Mimbrenjul stătea de veghe așteptând să-i vină schimbul. Îl alesesem înadins pe el, deoarece era mai lesne de crezut că nu va fi desul de priceput la paza prizonierilor ca mine sau ca Winnetou. Băiatul înțelese planul nostru căci de la o vreme începu să moțăie, apoi se prefăcu adormit de-a binelea.

Eu deschisei nițel ochii și-i văzui pe yumași privindu-l cu încordare și aruncându-și priviri semnificative între ei. Băgai de seamă că polițiștii mi-au înțeles planul, căci șopteau foarte stăruitor cu haciendado și alcadele vrând să-i convingă de ceva.

Yumașii începură să se zvârcolească și să se întindă pe cât puteau ca să-și rupă legăturile. Ultima licărire de foc se stinse și făcu un întuneric desăvârșit. S-ar putea crede ca planul nostru era cât se poate de îndrăzneț deoarece yumașii tot zbatându-se ar fi reușit în cele din urmă să se dezlege, dar nu mi-era teamă de asta. Mai întâi nu aveam de gând să lăsăm multă vreme focul stins, și-apoi Winnetou fiind lângă ei ar fi băgat imediat de seamă cum stau lucrurile.

Simții că îmi atinge brațul și înțelesei că a sosit momentul. Se strecură atât de încet de lângă mine, încât nici nu simții când plecă. Se târî până la locul unde-l știa pe Vulturul-negru, îl lovi ușor cu cotul, și-i șopti abia auzit:

— Sst! Nu te speria, eu sunt.

— Cine?

— Norul-întunecat.

— Ți-am simțit mâna, răspunse tot în șoaptă celălalt. Ești liber?

— Da. Norul-întunecat a reușit să se dezlege.

— Să mă dezlege atunci Norul-întunecat și pe mine. Căinii de albi dorm. Să-i omorâm în somn.

Winnetou își făcea de lucru la curele și zise:

— N-ar fi mai bine să-i lăsăm în viață? Peștele-care-înoată-repede o să se bucure să-i aibă în mână vii.

— Norul-întunecat vorbește ce n-ar trebui. Oameni ca Winnetou și Old Shatterhand e mai sigur să-i știi morți decât vii. Căpetenia noastră n-a putut să vină odată cu noi. Sosește mâine dimineață cu încă patru, cinci războinici ca să-i ia pe prizonierii albi. Da de ce zăbovește atâta Norul-întunecat și nu dezleagă mai repede nodul?

— Nodul e dezlegat, dar nu așa cum crede Vulturul-negru, zise Winnetou și veni repede lângă mine.

Acum când ne ajunsesem scopul, mimbrenjul puse câteva vreascuri pe jarul rămas sub cenușă și suflă în foc. Flacăra izbucni și în curând focul ardea cu vâlvătai. Închisei ochii și adormii numaidecât, lăsându-l pe Winnetou să vegheze. Mă trezii abia dimineața. Îl văzui pe Vulturul-negru aruncând priviri fulgerătoare tovarășului său, pe care-l vedea legat ca și el. Winnetou se apropie de yumaș și-i zise cu zâmbetul lui enigmatic:

— Vulturul-negru se crede un mare războinic dar nu știe să-și ascundă gândurile. Citesc în ochii lui că e mânios pe Norul-întunecat.

— Căpetenia apașilor vede lucruri care nu există, răspunse el posomorât.

— Ce vede Winnetou există. De ce n-a ucis Norul-întunecat paznicul ca să-i elibereze pe tovarășii lui?

— Nu înțeleg ce vrea să spună Winnetou.

— Vulturul-negru mă înțelege foarte bine. Norul-întunecat a fost azi-noapte la el ca să-i dezlege curelele, dar n-a făcut-o. S-a întors la locul lui și s-a culcat. Pesemne că somnul e mai dulce decât libertatea.

Yumașul nu se mai putu stăpâni și izbucni:

— Norul-întunecat nu e vrednic de numele de războinic... e o muiere bătrână, nu bărbat... se sperie și de orăcăitul unei broaște.

Celălalt îl auzi. Se ridică nițel în sus — atât cât îi îngăduiau legăturile — și strigă înfuriat:

— Ce... ce-a spus Vulturul-negru? El e o muiere bătrână; știe tot tribul că nu-i nimic de capul lui. Dacă era bărbat cu adevărat, nu se lăsa prins în capcană.

— Parcă tu ești mai breaz! Pe mine barem m-au prins noaptea, dar pe tine ziua-n amiaza mare. Ce tâmpenie! Să fii liber și să te legi iar singur, de frică...

Înjurăturile și vorbele de ocară zburau cu viteza săgeților de la unul la altul și dacă n-ar fi fost legați s-ar fi încăierat de-a binelea. Winnetou puse capăt conflictului povestindu-le cum s-au petrecut lucrurile.

— Tu... tu ai fost? strigă Vulturul-negru încremenit. Nu se poate! Am recunoscut doar foarte bine glasul lui.

— Atunci nu ești numai orb, ci și pe jumătate surd, fiindcă nu el ți-a vorbit. Mi-ai spus ce vroiam să știu, pe urmă am plecat și te-am lăsat să te perpelești pe întuneric.

— Auziți? spuse Norul-întunecat batjocoritor. A luat-o pe căpetenia apașilor drept altcineva și i-a spus ce nu trebuia să spună. Păcat de el! Trebuie să-l gonim dintre noi ca pe un nemernic.

— Nici tu, nici el nu o să mai ajungeți la ai voștri, fiindcă o să vă tragem câte un glonț în cap înainte de plecare. Pe urmă o să vă lăsăm să vă smulgă corbii creierii din tîgvă — dacă n-or găsi în ea pleavă în loc de creieri!

Amenințarea îi înspăimântă într-atât, încât tăcură, dar deschise pliscul alcadelui.

— Senior Old Shatterhand, începu el cu glas rugător, e-adevărat că o să-i împușcați pe yumași?

— Da. Peste un sfert de ceas, pe urmă plecăm, răspunsei eu.

— Și cu noi ce faceți, ne lăsați aici?

— Da.

— Bine, senior, nu te gândești la păcat...? Asta ar fi o crimă. Te rog din suflet, fie-ți milă de noi.

— Aha, nu-ți mai dă mâna să fii moșic ca ieri.

— Nu, nu, dragă senior Old Shatterhand, o să fiu cuviincios și supus. Văd, recunosc și eu că dacă nu erai dumneata ne omorau yumașii. Nu-i așa, don Timoteo?

— Așa e, răspunse proprietarul haciendei. M-am gândit bine toată noaptea și am înțeles că purtarea mea a fost cât se poate de rea față de dumneata, senior Old Shatterhand. Nimic din tot ce s-a petrecut nu s-ar fi întâmplat dacă ascultam de vorbele dumitale.

Noaptea aceea de groază li se păruse nesfârșită, legați burduf, în mijlocul pădurii, îi muiase cu totul. Asta urmărisem și eu. Mi se făcu milă de ei și-i întrebai cu oarecare blândețe:

— Și ce-o să faci după ce te-oi dezlega? O să te duci la Ures să faci reclamație împotriva mea, după cum m-ai amenințat?

— Nu, nu, protestă haciendarul. Am venit aici să pun mâna pe Melton și să-i cer îndărăt ce mi-a furat. Ce să fac la Ures? Dacă vrei să fii atât de bun să ne dai drumul, ne ducem la Almado cu dumneavoastră ca să-l prindem pe bandit.

— Da, da, mergem cu dumneata, aprobă alcadele. Vom cere socoteală tâlharului pentru nelegiuirile lui și vom înfăptui adevărate acte de vitejie în luptă cu yumașii.

— Aș prefera să te spânzur de copacul de colo ca să fiu mai sigur că vom reuși. Mă tem că așa o să ne faci iar o

grămadă de boroboate.

— Nu, nu! Îți făgăduim să nu facem nimic fără știrea dumitale.

— Bine. Pun două condițiuni însă. Întâi: Să semnați o hârtie prin care recunoașteți că nu aveți nici o pretenție la noi și ne considerați salvatorii voștri.

— Semnez tot ce vrei. A doua?

— Să vrea și Winnetou. Până acum m-ați rugat numai pe mine să vă înlesnesc libertatea, dar fără consimțământul lui nu pot face nimic.

Se supuseră.

Winnetou însă le răspunse cu dispreț:

— Albii sunt ca puricii. N-aduc nici pagubă nici folos cuiva. Dacă Old Shatterhand vrea să târască după el astfel de jivine, treaba lui. Căpetenia apașilor n-are nimic împotriva.

Îi dezlegai. Îmi strânseseră mâinile cu o bucurie copilărească, dovadă că se temuseră într-adevăr să nu-i las singuri, legați, în pădure.

Deodată îl văzui pe tânărul mimbrenj apărând printre copaci, trimis s-aducă parte din oamenii rămași cu vitele moșierului. Trebuia să se fi întâmplat ceva foarte serios, fiindcă nu m-așteptam să se întoarcă atât de curând.

— Frații mei au lăsat urme atât de deslușite, zise el, încât mi-a fost lesne să-i găsesc. Aș fi venit mai repede, dar a trebuit s-aștept până ce se va lumina de ziuă ca să nimeresc locul unde se află acum frații mei.

— Tânărul meu frate, răspunsei eu, s-a întors din drum pesemne, altminteri n-ar fi fost atât de iute îndărăt. L-am trimis înaintea războinicilor mimbrenji, de ce nu și-a îndeplinit sarcina?

— Ba și-a îndeplinit-o. Cum ar fi cutezat el să n-asculte de ordinul lui Old Shatterhand și al lui Winnetou? Am ieșit înaintea fraților mei și i-am adus.

— Cu neputință! După socotelile mele turmele nu puteau fi decât mâine dimineață la hacienda.

— Războinicii noștri au ajuns mai curând; au trebuit să părăsească turmele fiindcă au năvălit yumașii peste ei.

— Cum ai spus? Yumașii? Aceștia mișună peșemne prin toate părțile astea. Pe Gură-mare și oamenii săi îi avem prinși; la Almado sunt trei sute și zici că mai e încă o ceată care a atacat turmele. Ciudat, foarte ciudat...!

— O să-i pară lui Old Shatterhand și mai ciudat când va afla că Gură-mare e în capul cetei.

— Gură-mare? făcui înspăimântat. Știam că e mâinile tatălui tău, care trebuia să-l ducă împreună cu ceilalți prizonieri acasă la voi.

— Așa e, dar a reușit să fugă și s-a întovărășit cu alți yumași ca să prade turmele.

— Ai voștri de ce nu s-au apărat?

— Au încercat ei să se împotrivească; degeaba. Gură-mare avea mai multe sute de războinici și ei erau numai cincizeci. Câțiva mimbrenji au fost răniți, alții uciși, așa că n-au avut ce face și s-au refugiat la conac.

— De ce nu s-au dus în direcția, unde îl știau pe Bivolul-puternic?

— Fiindcă Gură-mare le-a tăiat calea și pentru că nu erau siguri că-l vor găsi pe tata. Și-apoi, hacienda le venea mult mai aproape. În afară de asta, se gândeau că poate să aibă Winnetou și Old Shatterhand trebuință de ei. Acum așteaptă jos la marginea pădurii și m-au trimis să întreb ce să facă.

— Nu se știe cum a reușit Gură-mare să fugă?

— Nu.

— Atunci s-a întâmplat ceva cu Bivolul-puternic și mă tem să nu fie în mare primejdie. Cred că ați fost atât de deștepți să trimiteți pe cineva să vadă ce-i cu el.

— Da. Doi din războinicii noștri s-au dus să-l caute pe tata și alți doi la pășunile noastre ca s-adune repede alte două sute de războinici care să vină îndată la Almado. Se putea face și altceva?

— Nu. Să vină încoace oamenii pe care i-ai adus. Au sosit la timp, deși aș fi preferat să nu se fi întâmplat ce s-a întâmplat.

Prizonierii noștri n-auziseră un cuvânt din ce vorbisem noi, căci ne dădusem mai la o parte. Eu și Winnetou ne uitarăm unul la altul dar nu ziserăm nimic în fața băiatului, ca să nu-l jignim. Abia după ce plecă, apașul dădu frâu liber mâniei care-l stăpânea.

— Bivolul-putemic ar merita să fie scos din rândul căpeteniilor, zise el. Și-ar fi închipuit Old Shatterhand așa ceva?

— Cum îl auzeam că ar fi în stare să-l sfâșie pe Gură-mare, drept să-ți spun, nu.

— Să nu uite fratele meu că yumașii erau toți bine legați și dezarmați. Atunci cum au putut să fugă?

— Ba mai erau păziți de cincizeci de mimbrenji!

— Înseamnă atunci că yumașii care au venit în ajutorul tovarășilor lor erau în număr foarte mare. În sfârșit, vom afla noi ce-a fost. Mă tem însă că ne vom pomeni în curând cu ceata condusă de Gură-mare peste noi, fiindcă știe unde ne ducem. Ar trebui să le-o luăm înainte. Fiecare din noi întrece în luptă zece de-ai lor și, ceea ce nu putem reuși cu forța, vom reuși prin șiretenie.

Veniră și mimbrenjii. Erau patruzeci la număr, dintre care câțiva răniți. Ne salutară în tăcere și păreau rușinați și amărâți. Îi puserăm să ne povestească tot ce s-a întâmplat.

Eu, mai bucuros aș fi pornit imediat la Fuente, trebuia însă să-l așteptăm mai întâi pe Peștele-care-înoată-repede ca să punem mâna pe el. Îl trimisei pe Ucigătorul-yumașilor în vârful dealului ca să vadă dacă nu se zărește venind.

Se întoarse să ne spună că sosesc. Erau șase inși. Deoarece n-aveam intenția să-i omor sau să-i rănesc și vroiam să mă folosesc și de caii lor, ajutorul celor patruzeci de mimbrenji îmi prindea bine. Urcărăm dealul și ne postarăm în dosul copacilor; când fură în fața noastră,

dădurăm năvală peste ei și-i legarăm zdravăn fără să le lăsăm vreme să se apere.

Când îi văzură ceilalți yumași începură să urle cu disperare. „Peștele” era încă tânăr, dar trebuie să se fi distins în lupte ca să i se încredințeze o misiune atât de importantă. Pe mine nu mă cunoștea, când dădu însă cu ochii de apaș, îl văzui tresărind speriat.

— Căpetenia apașilor! bodogăni el. Mi s-a spus că e la hacienda del Arroyo și eu îl văd aici...

— Crede Peștele-care-înoată-repede că Winnetou s-a făcut agricultor și crescător de vite ca să se statornicească la o hacienda? îl persiflă apașul. Am auzit că vrei să mă vezi și am crezut de datoria mea să-ți ies înaintea ca să-ți scurtez drumul. L-am adus și pe prietenul meu Old Shatterhand cu mine, ca să-l cunoști.

Yumașul se holbă la mine și bâigui speriat:

— Țsta e... Old Shatterhand...? Nu e prizonier la Gurămare, căpetenia căpeteniilor noastre?

— După cum vezi nu sunt prizonierul nimănui. Gurămare își poartă numele pe drept cuvânt. Numai gura și laudele sunt de el. Nu numai că nu sunt prizonierul lui, dar eu l-am făcut prizonier pe el, spusei eu.

— Căpetenia noastră prizonier? Unde?

— Se află acum în mâinile căpeteniei mimbrenjilor, care îl duce acasă la el ca să-l pună la stâlpul de tortură. Eu am venit înadins aci ca să te cunosc și tocmai vroiam să ne ducem la Fuente când ai avut tu bunătatea să vii la noi. Ca să-ți arătăm însă că-ți suntem prieteni, o să te conducem acum îndărăt acolo.

Yumașul nu răspunse la ironia mea și-mi aruncă o privire de dispreț.

13. În calea primejdiei

Pornirăm spre Fuente, pe unde trebuia să trecem ca să ajungem la Almaden. Drumul era destul de plăcut. Făceam din când în când popas ca să odihnim caii și să mâncăm. Treceam prin văi udate de pârâiașe, urcam dealuri împădurite, văgăuni întunecoase și poieni înverzite.

Winnetou ne sluja de călăuză. Se întunecase de tot. Încetinirăm pasul, căci trebuia să fim cu mare băgare de seamă să nu ne scape vreunul din prizonieri. În sfârșit ne oprirăm la malul unui pârâu. Mă dusei lângă apaș, căci înțelegeam că ne apropiam de Izvorul de sub stâncă și bănuiam că are să-mi spună ceva.

— Fratele meu va fi băgat de seamă, începu el, că valea aceasta se întinde spre nord, pe când Fuente și Almado se află la răsărit. La oarecare depărtare de aici e o văgăună care duce la dreapta, deci la răsărit; de acolo izvorăște pârâul lângă care suntem acum. Izvorăște din stânci, de aceea i se zice Fuente de la Roca. Acolo trebuie să fie adunați yumașii acum. Părerea mea e să-i lăsăm pe prizonieri aici pentru că s-ar putea să le dea de veste celorlalți prin strigătele și țipetele lor. Ce hotărăște fratele meu? Să dăm cu toții năvală peste yumași sau să mă duc mai întâi eu să iscodesc cum ar fi mai bine să pornim atacul?

— Să facă fratele meu Winnetou cum a spus la urmă. La ce depărtare e Fuente de-aci?

— Într-un sfert de ceas sunt acolo, așa că peste cel mult, un ceas mă întorc.

Descălecă, îmi dădu pușca să i-o țin și pieri în întuneric.

Descălecarăm și noi, îi dădurăm jos de pe cai pe prizonieri, îi așezarăm unul lângă altul ca să-i avem mai bine sub ochi și ne așezarăm în iarbă.

Nici nu trecu un ceas și Winnetou veni să-mi spună:

— Am văzut paisprezece yumași la izvor; din douăzeci câți erau, șase sunt prizonierii noștri, așa că nu mai lipsește nici unul.

— O să fie greu să-i prindem?

— Nu. Se cred în siguranță și și-au pus puștile deoparte. Căi pasc mai încolo.

— N-au să ne simtă când vom trece prin fața lor?

— Nu cred. Nu adie nici un vânt ca să ducă zgomotul pașilor noștri până la ei, mai ales că vom lua-o pe partea cealaltă a pârâului. O să facem așa ca să-i încercuim fără să bage de seamă.

Aleserăm douăzeci și cinci de mimbrenji înarmați cu puști; ceilalți, împreună cu băieții și tovarășii noștri din Ures, rămaseră să păzească prizonierii. Procedarăm întocmai după cum hotărâse apașul. Când yumașii ne simțiră, era prea târziu. Winnetou izbi trei din ei cu patul puștii în cap și-i culcă la pământ. Ceilalți săriră în picioare și vrură să se repeadă la arme, dar văzură țevile puștilor noastre îndreptate spre ei și se opriră îngroziți. Trebuiră să se predea și-i legarăm numaidecât pe toți.

Aici, la Fuente, era postul principal dintre hacienda, Ures și Almado. Winnetou se duse să-i aducă și pe ceilalți și se întoarse cu ei după vreo oră; urmară scene, unele neplăcute, altele caraghioase, dar nouă nu ne ardea de petrecere. Am lăsat o santinelă de veghe, pe urmă ne-am culcat. A doua zi dimineață am pornit spre minele de mercur din munții Almado.

Drumul nu-l prea știam și nici pe yumași nu-i puteam întreba; pe de o parte nu vroiam să-i întrebăm ca să nu ne îndrume greșit, pe de altă parte nu ne convenea să afle ei că nu-l cunoșteam. Ne bizuiam mai mult pe Măsluitor, care era un fel de om de legătură al lui Melton și fusese deseori pe acolo. Trebuia însă să-l fac să vorbească de frică. Mă înțelesei cu Ucigătorul-yumașilor, tânărul meu prieten mimbrenj, cum să procedăm. Limba spaniolă, mai bine zis

amestecul acela de spaniolă, engleză și indiană, pe care o vorbea el mai bine decât un altul și care putea fi înțeleasă mai lesne de mormon, îmi ușura sarcina. Mergeam înadins cu mimbrenjul alături de el ca să audă ce vorbim.

După o bucată de drum parcurs, tânărul începu:

— Îmi îngăduie vestitul meu frate alb să-i spun ceva?

— Tânărul meu frate poate să vorbească fără frică, îi răspunsei eu.

— Am aflat că multe sute de războinici mimbrenji, în frunte cu căpetenia lor, au pornit spre Almado ca să se întâlnească acolo cu noi. Crede fratele meu că vor fi ajuns?

— Nu, nu cred, am răspuns eu ghicind intenția băiatului, care vroia să-l facă pe mormon să creadă că ne vin mimbrenji în ajutor.

— Mă mir, fiindcă au plecat odată cu noi și au luat-o pe un drum mai scurt.

— Chiar dacă au ajuns, tot nu vor întreprinde nimic până la sosirea noastră — a mea și a lui Winnetou, așa că stau pe undeva ascunși ca să nu-i vadă yumașii.

— Ei și! Sutele noastre de războinici sunt în stare să biruie lesne pe cei trei sute de yumași. Nu crede și Old Shatterhand tot așa?

— Sunt încredințat de asta. Mai întâi, războinicii voștri sunt în număr mult mai mare decât ei, apoi, au toți arme de foc, ceea ce nu cred să aibă yumașii.

— Atunci s-ar putea ca mimbrenjii să înceapă lupta chiar înainte de sosirea noastră.

— Tânărul meu frate să se gândească bine la planul pe care-l urmărim noi. Eu vreau să pun mâna pe Melton și pe cei doi Weller și sunt sigur că-i voi prinde, dacă mimbrenjii vor face după cum am hotărât noi, altminteri s-ar putea să ne scape.

— N-or să-i lase mimbrenjii să fugă.

— Nu e chiar atât de sigur cum crede fratele meu. Acești trei albi se vor feri să ia parte directă la luptă și se vor

ascunde undeva ca s-aștepte rezultatul. Cum vor vedea că e în paguba lor, o vor lua frumușel la sănătoasa.

— Se poate întâmpla așa ceva dacă vor fi Winnetou și Old Shatterhand de față?

— Imposibil, fiindcă vom avea grijă să-i avem în mână înainte de-a începe lupta. Ei nu bănuiesc venirea noastră, așa că n-au de ce se feri. De aceea am dat ordin ca mimbrenjii să se țină cât mai departe de Almado ca să nu fie văzuți. La sosirea noastră vom vedea ce e de făcut.

Discuția noastră se opri aci. Așteptam să văd ce impresie făcuse asupra mormonului. Acesta privea posomorât înaintea lui și părea foarte îngândurat. Cu nici un preț nu trebuia să încep eu vorba, ci el.

După câțva timp îl auzii întrebându-mă în limba engleză:

— Master, spune-mi te rog, băiatul ăsta înțelege engleza?

— Câteva cuvinte numai.

— Dă-mi voie atunci să-ți pun o întrebare: pentru care motiv ne urăști?

— Te credeam mai deștept, master și mă mir de întrebarea ta.

— Ți-am făcut eu ceva?

— Tu nu, dar am o socoteală cu tovarășii tăi pe care o s-o achit cu vreo câteva gloanțe.

— Și cu mine ce-ai de gând?

— Nu știu nici eu deocamdată. Trebuie mai întâi să aflu ce parte ai luat la crima comisă asupra nenorociților mei compatrioți.

— Pe urmă?

— Pe urmă? Dacă te găsesc vinovat, un glonț în cap și gata!

— Cu ce drept?

— Cu nici un drept. Așa găsesc de cuviință. Depinde însă de tine dacă preferi să te predau emigranților să te judece ei. Oare nu cumva crezi că vor fi mai îngăduitori ca mine?

— Cine te silește s-o faci?

— Nimeni. Așa am hotărât din propria mea voință. Pot să mi-o schimb însă.

— Atunci te-aș ruga să ți-o schimbi.

— Și să te fac scăpat? Ce-ți trece prin gând, omule? spusei cu o indignare prefăcută.

Îl văzui mușcându-și buzele, pe urmă îl auzii zicând:

— Master, am auzit multe despre dumneata și din tot ce-am auzit știu că nu ești om rău, că-ți tratezi dușmanii cu îngăduință. Cum se face că ești atât de aspru de data asta?

— Eu nu sunt aspru, ci drept. Sunt bun cu cei buni și neînduplecat atunci când e vorba de un om rău.

— Pe mine mă crezi rău?

— Da.

— Vezi că aici te-nșeli. Eu nu sunt rău, dar recunosc că am lucrat cu nechibzuință. Am vrut să mă îmbogățesc dintr-o dată și m-am luat după făgăduielile lui Melton. Când am legat tovărășie cu el nu știam că emigranții sunt condamnați să-și petreacă toată viața sub pământ. Îți jur pe ce vrei că nu te mint. N-ar fi acesta un motiv de îngăduință față de mine?

M-am prefăcut că-l cred.

— Hm! E într-adevăr o nesocotință să ie parte la o întreprindere fără să-i cunoști bine dedesubturile. Nu prea-mi vine să cred că n-ai știut de hotărârea lui Melton de a nu-i mai scoate niciodată din mină.

— Crede-mă, master! Îți jur că n-am știut.

— Dar după ce-ai aflat ai aprobat?

— Nu, nu, m-am împotrivit din toate puterile mele, a fost însă degeaba. Aveam totuși de gând ca mai târziu să le ușurez pe cât îmi va fi stat în putință situația.

— Dacă-i așa, atunci nu ești atât de rău pe cât te credeam. Știi ce înseamnă să trăiești toată viața sub pământ?

— Îmi închipui...

— Într-o mină de mercur mai ales. Otrava aceasta îngrozitoare care are o influență neînchipuită asupra

organismului! În ce stare i-ar fi adus după câțiva ani pe bieții oameni — atâtea câți ar fi putut rezista!

— Nu arunca vina pe mine, master. Planul ăsta diavolesc s-a născut în creierul lui Melton.

— Bine zici diavolesc, altfel nu-l pot numi. Criminalii își vor lua însă pedeapsa, de asta poți fi sigur. Vor fi predați mimbrenjilor ca să-i pună la stâlpul de tortură, unde vor muri de o moarte cumplită.

— Așa și merită. Eu mă lepăd de ei.

— Prea târziu. Partea pe care ai luat-o la această faptă infernală există.

— Pot să îndrept răul, master, trecând de partea dumitale. Mă fac omul dumitale.

— Cu ce folos?

— Crezi că nu-ți pot fi de trebuință?

— Aș vrea să știu și eu cum. Așa cum stau lucrurile, n-am trebuință de nici un ajutor. Planul meu e simplu și ușor de realizat. Ne ducem la Almaden, îi împușcăm pe toți yumașii, punem mâna pe cei trei bandiți și mimbrenjii ne procură frumosul spectacol al stâlpilor de tortură. Fiindcă zici că ai auzit multe despre mine, îți dai seama că pot face lucrul acesta și fără ajutorul tău.

— Știu. Vei avea însă de întâmpinat multe greutăți pe care le pot înlătura eu.

— Adică?!

— Cunoști dumneata drumul la Almaden?

— Nu e nevoie, îl cunoaște proprietarul.

— Nu prea cred. Dar unde sunt posturile yumașilor știți?

— O să le găsim noi.

— Într-adevăr, un cercetaș iscusit ca dumneata le poate găsi, dar îi trebuie timp. Dacă însă un singur yumaș scapă din post aleagă la Almaden să dea de veste că sosiți; Melton și Wellerii au atunci timp să fugă.

— Mă îndoiesc. Am făcut eu altele și mai grele de câțiva timp încoace.

— Nu zic nu, dar de unde să știi unde le este ascunzătoarea?

— O s-o descoperim noi, fii pe pace.

— Poate, numai să n-o descoperiți prea târziu după ce-a zburat pasărea din colivie.

— Vorbești în cimilituri, master. Întâi zic; „locuiesc”, pe urmă „ascunzătoarea”? Nu e același lucru. O ascunzătoare nu e o locuință.

— De obicei nu, dar aici da. Melton și Wellerii au o locuință foarte confortabilă, dar e atât de bine tănuită că nici dumneata, cât ești de priceput, n-ai putea s-o găsești.

— O să mă iau după urmă...

— Imposibil, pământul e atât de pietros încât nu rămâne nici o urmă pe unde calci.

— Atunci o să stăm la pândă. Nu se poate să nu iasă Melton odată și-odată din ascunzătoare.

— O să iasă, dar numai noaptea, fiindcă știe că nu sunteți la hacienda. Vestea a fost transmisă de mine și, de la un post la altul, a ajuns până la el. O să bănuiască probabil că vă îndreptați spre Almado și o să se ferească. N-au să iasă decât după ce se întunecă de tot. Ca să se ducă la mină le este indiferent dacă e lumină sau nu.

— Așa? Cunoști deci bine drumul la locuința lor.

— Da.

— Nu crezi că te-aș putea sili să mi-l spui? Te las să alegi: ori ni-l spui de bunăvoie, ori te împușc.

— Mă ameninți degeaba. Odată ce ai intenția să faci același lucru cu mine ca și cu Melton, tot trebuie să mor. Numai în cazul când vrei să mă cruți poți afla ceva de la mine.

Știam că dacă l-aș fi strâns nițel de mâini ar fi fost de ajuns. Totuși nu vroiam să întrebuintez iar același mijloc, cu atât mai mult cu cât doream să aflu mai mult decât ascunzătoarea lui Melton. M-am prefăcut că mă las convins de intențiile lui.

— Bine, să zicem că mă înduplec și-ți cruț viața. Pe cine cade atunci păcatul crimelor pe care le vei mai înfăptui de-aici încolo? Bineînțeles că pe noi, pe când dacă te omor, nu mai poți face nimănui nici un rău.

— Îți jur că mă voi îndrepta. Nu sunt rău din fire, dar m-am lăsat orbit de câștig. Dacă-mi păruiești viața, voi fi alt om de-acum înainte, încearcă și-ai să vezi.

— Hm! O încercare nu strică... Dar cum voi vedea că nu te ții de cuvânt, s-a isprăvit cu răbdarea mea.

— Încearcă, încearcă master! Îți dau cuvântul meu că n-o să te căiești.

— Bine. S-auzim mai întâi cum îți închipui tu această încercare.

— Dezlegați-mă și pe urmă...

— Mai domol, master, îi curmai avântul. Despre așa ceva nu poate fi vorba deocamdată.

— Dar cum să fiu de ajutor, dacă sunt legat și nu mă pot mișca?

— Singura mișcare ce ți-e îngăduită acum e călăritul și am văzut că o poți face foarte bine și legat. Dacă voi găsi de cuviință să te dezleg, te dezleg, fii pe pace. Singurul lucru ce-ți cer acum e să ne arăți drumul.

— O să vi-l arăt, mormăi el cu ciudă.

— Și, pe cel adevărat, adăugai eu. Îndată ce voi vedea că încerci să mă minți, te strâng și mai tare în chingi, ai înțeles? Când ajungem la postul cel mai apropiat?

— Diseară.

— Unde e așezat?

— La o margine de pădure, dar mai întâi trebuie să străbatem o câmpie.

— Așadar postul are vedere deschisă peste câmpie?

— Da. Dacă vreți să nu vă vadă, ocoliți câmpia.

— Depinde cât e de mare. O să ne atragi atenția când vom fi acolo. Dar ia spune, master, de ce-ai rămas la conac și nu te-ai dus cu Melton la Almado?

— Eram însărcinat cu primirea retortelor care trebuiau să sosească de la Ures.

— Ca să fie transmise prin posturi la Almado?

— Da.

— Dacă aveți nevoie de retorte înseamnă că mercurul se găsește în mină sub formă de cinabru^[18] și se amestecă pe urmă cu var.

— Da.

— Se găsește pe-acolo?

— Din belșug. Munții și stâncile sunt toate din calcar și au o mulțime de peșteri în ele.

La cuvântul „peșteri” îmi veni o idee. Ne-ar fi fost mult prea greu să-i ținem pe prizonieri în aer liber. Dacă reușeam să-i băgăm într-una din aceste peșteri, ne-ar fi trebuit mai puțini oameni să-i păzească.

— Știi vreo peșteră în apropiere de mină? îl întrebai eu.

— Da.

— E mare?

— Atât cât să încapă vreo sută de inși în ea.

— Câte intrări are?

— Una singură. N-are însă un perete în fund, deși pare să se adâncească mult în stâncă, fiindcă e la mijloc o prăpastie foarte lată și adâncă.

— Cât de adâncă?

— Atât de adâncă e prăpastia încât, dacă arunci o piatră în ea, nu se aude când cade la fund. La dreapta ei e o peșteră mică laterală plină cu apă. Am gustat-o, e bună de băut, limpede și rece.

— Negreșit că știu și prietenii tăi despre peștera asta.

— Nu. Nu le-am spus, fiindcă...

Tăcu. Spusese mai mult decât ar fi vrut.

— Fiindcă? îl zorii eu.

— Aveam motivele mele.

— Care?

Nu-mi răspunse numaidecât. Îmi închipuii că se gândește să spună o minciună. Urmă:

— Motivul o să-ți dovedească, master, că nu sunt un om atât de rău precum mă crezi. Mă gândeam la bieții emigranți. Îmi ziceam că poate voi reuși să salvez unul sau mai mulți dintre ei. Îmi trebuia un loc unde să-i ascund, iar peștera mi s-a părut cât se poate de nimerită. De aceea nu i-am spus nimic lui Melton.

— Foarte frumos din partea ta. Și când ai descoperit peștera?

— Acum un an, când am fost pentru întâia oară la Almado.

— Trimis, desigur, de el ca să-i dai raportul?

— Da.

— Bine, dar pe atunci nu știai nimic despre emigranți. Cum vroiai deci să-i ascunzi în peșteră? Văd că numai minciuni îți ies din gură. Alt motiv trebuie să fi avut. De altfel nici nu vreau să-l cunosc, fiindcă nu mă interesează. Te-aș sfătui însă să nu mai încerci să mă tragi pe sfoară pentru că, recunoaște, cu mine nu se prinde.

Îmi închipuiam eu care era motivul pentru care tănuise față de prietenul său peștera. Avusese pesemne intenția să-i fure pe tovarășii săi și tot mercurul și chinovarul șterpelit să-l ascundă acolo, până ce i s-ar fi ivit prilejul să-l ducă pe ascuns la oraș.

— Nu vreau defel să te trag pe sfoară, zise el, dar la ce ți-ar folosi să afli lucruri care mă privesc numai pe mine?

— Știu, de aceea nu te-am silit să-mi spui adevărul în ce privește peștera. Vreau numai să-ți atrag atenția că nu admit să mă minți când e vorba de lucruri care mă privesc pe mine mai mult decât pe tine. Ți-am spus și ți-o repet: numai de felul cum te vei purta cu noi îți poți salva viața.

— Nici prin gând nu-mi trece să te mint, fiindcă țin foarte mult la păcătoasa asta de viață. De aceea o să-ți spun ceva foarte important, care o să te bucure, sper.

— Adică!

— Sus în munții Almaden nu se găsește fir de iarbă sau verdeață și tot ce se cere pentru hrană trebuie adus din altă parte. Cum Melton se îngrijise de toate înainte de-a pune mâna pe hacienda, a cumpărat cinci căruțe cu provizii pe care le-a trimis, trase de catâri, la Almaden.

— Foarte interesant de știut. Cine conduce transportul, fiindcă-mi închipui că nici unul din căruțași nu cunoaște drumul?

— Melton a trimis câțiva indieni înaintea lor.

— Ai văzut cu ochii tăi căruțele?

— Nu. Au luat-o pe alt drum; fac, ce-i drept, un ocol, dar e mai lesne de urcat la deal. Drumul se încrucișează într-un anumit loc cu al nostru.

— Îl cunoști?

— Da. Sper să fim poimâine acolo.

— Dar dacă ajungem după ce-au trecut demult căruțele?

— Nu cred. După socoteala mea, chiar dacă nu li s-a întâmplat ceva pe drum, vor fi mâine seară la locul știut.

— Tocmai bine ca să le venim în spate și să ne aprovizionăm cu de-ale mâncării.

— Nu numai cu de-ale mâncării; în căruțe se găsesc și multe alte lucruri de care e nevoie la Almaden.

— Ziceai că la Almaden nu crește nimic, nici un fel de verdeață. Până la ce depărtare se întinde pustietatea asta?

— Cale de o zi de jur-împrejur.

— Eu știu că unde e apă e și verdeață și parcă spuneai adineauri de-o apă.

— Apa e în peșteră. În Almaden tot ce e apă se află sub pământ. Deasupra nu e altceva decât o întindere pustie de stânci calcaroase.

— Atunci cum stau indienii acolo? Cai n-au?

— Nu i-au luat cu ei, ci i-au lăsat de vale sub paza câtorva din ei.

— Înseamnă că o să trebuiască să facem și noi același lucru, ceea ce nu-mi convine defel. Știi unde se află caii yumașilor?

— N-am auzit nimic despre asta, dar știu cam pe unde să-i găsesc. Nu cumva ai de gând să li-i iei? Dacă-i așa, o să-ți dovedesc că sunt sincer și o să te ajut să pui mâna pe ei.

— Să mă mai gândesc, răspunsei eu ca să curm discuția, și-i slăbii nițel curelele de la mâini să vadă că încep să cred în pocăința lui.

După-amiază, după ce urcarăm un povârniș anevoios, ne pomenirăm pe un șes mărginit la miazănoapte și răsărit de dealuri înalte; în partea de sud însă nu-i puteam vedea sfârșitul.

Măsluitorul trimise după mine și zise, arătându-mi o limbă de pădure:

— Asta e câmpia despre care ți-am vorbit. Colo, la marginea pădurii, sunt postați indienii.

— Cât facem până acolo?

— Zorind nițel caii, două ore.

— Bine. O să-ți dau acum prilejul să-mi dovedești că ai într-adevăr de gând să te îndrepti.

— Ce trebuie să fac, master?

— Eu o s-o iau înainte ca să-i leg pe indienii din post și tu ai să mă însoțești.

— Merg, dar au să ne vadă venind.

— N-au să ne vadă, fiindcă facem un ocol până ce vom ajunge la marginea pădurii; pe urmă ne furișăm pe sub copaci și-i atacăm din spate, Îți atrag însă atenția asupra unui lucru: dacă faci cea mai mică încercare să le dai de veste prin ceva, te pricopsești cu un cartuș în cap sau cu pumnalul în inimă, m-ai înțeles?

— Nu mă tot amenința, master, fiindcă n-ai nici un motiv s-o faci. Știu că mi-e viața în joc și ți-am mai spus că țin foarte mult la ea.

După ce-am ales câțiva mimbrenji, i-am luat cu mine împreună cu cei doi feciori ai căpeteniei lor, lăsându-l pe Winnetou să meargă înainte la pas cu ceilalți, și-am pornit în galop spre pădure.

— Ce facem cu caii? mă întrebă mormonul.
— O să-i ascundem în vreun desiș.
— Bine. Când vom fi destul de aproape ca să ne audă yumașii, o să-ți spun.

Când să cotim după un tufiș, ne întâlnirăm cu un indian care ducea pe spinarea calului o sălbăticiune împușcată. Lăsase calul la pas, dar ținea capul într-o parte, ca și când toată atenția lui era îndreptată în urma lui, de parcă ar fi așteptat ceva. Omul ne zărise și părea că nu se sinchisește de noi. Ne lua probabil drept prieteni de-ai lui Melton și pe indieni drept yumași. Trebuia cu orice preț să-l opresc din drum, să nu-l las să bage de seamă că mimbrenjii nu erau dintr-ai lor.

Îi lăsați pe ceilalți să meargă la pas și eu pornii în galop spre el.

Îl văzui oprindu-și calul, puse mâna pe arc și slobozi o săgeată înspre mine. În loc să o iau la goană, cum se aștepta el, strigai numele lui Melton și al lui Gură-mare. Omul lăsa în jos arcul. Îl salutai după moda indiană, strunindu-mi calul la trei pași de el, și-l întrebai în limba indiană:

— A avut fratele meu noroc la vânat?

— După cum vede fratele meu, vânătoarea a fost destul de bună, răspunse el luându-mă drept un prieten de-al lui Melton și aliat de-al lor. Dar de unde vine fratele meu alb?

— De la hacienda del Arroyo. Peștele-care-înoată-repede se află acum la Izvorul de sub stâncă și m-a însărcinat să-ți spun multă sănătate din partea lui. Din postul vostru nu lipsește nimeni, sunteți toți la număr?

— Da.

— Dar la Almado cum stăm? Cele trei sute de yumași tot acolo sunt?

— Nu știu să se fi făcut vreo schimbare. Fiindcă fratele meu alb vine de la hacienda, ar putea să-mi spună dacă e adevărat ce zicea albul pe care-l cheamă Măsluitorul, că l-ar fi văzut acolo pe Winnetou, căpetenia apașilor?

— Așa e.

— Se va fi dus pesemne să-l scape pe Old Shatterhand, prins de Gură-mare.

— Old Shatterhand a reușit să scape și fără ajutorul lui.

— Oh! Atunci s-au și întâlnit amândoi?

— Da.

— Numai de nu ne-am pomeni cu ei peste noi. Trebuie să plece numaidecât un om din post ca să ducă vestea la Almaden.

— Nu e nevoie, fiindcă tot acolo mă duc și eu.

— Cu atât mai bine. O să poată fratele meu alb s-ajungă la...

Își opri vorba și rămase cu ochii zgâiți la tovarășii mei, care se apropiaseră acum atât cât să-i poată vedea la față.

Puse apoi mâna pe plăselele cuțitului și zise uitându-se bănuitor la mine:

— Ce văd! Am luptat cu ai mei împotriva mimbrenjilor și printre ei erau și feciorii căpeteniei lor, Bivolul-puternic. Dacă ochii mei nu sunt orbi, ăștia doi sunt chiar ei. Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că dacă faci un pas ești pierdut, strigai eu îndreptând țeava pustii spre el. Eu sunt Old Shatterhand.

Îl văzui îngălbenindu-se sub pielea lui arămie și scăpă frâul din mână.

— Old... Sha... tter... bâigui el îngrozit. Old Shatterhand, repetă el, e aici, unde e atunci Winnetou?

— Vine și el acum cu războinicii mimbrenjilor. Descălecă!

În vremea asta tovarășii mei sosiră și ci și-l înconjurară din toate părțile. Omul părea că nu-i vine să-și creadă ochilor. Descălecă și se lăsă legat fără nici o împotrivire.

Măsluitorul îmi spuse că trebuie să fim acum cu băgare de seamă deoarece ne-am apropiat de post. Descălecarăm toți, lăsarăm caii și pe prizonieri în paza a doi oameni de-ai noștri și ne continuarăm drumul pe jos, ascunzându-ne pe după copaci.

După ce meraserăm vreo zece minute, Măsluitorul îmi spuse cu glas scăzut:

— În curând vom ajunge la un mic lac unde cred că-i vom găsi pe yumași.

— Bine. Vreau acum să-ți arăt că am încredere în tine. De fapt, ar trebui să te las aici sub pază, ca să nu-ți vină pofta să ne faci vreo boroboată, dar te iau cu mine. Dacă din pricina ta nu reușim să punem mâna pe yumașii din post, să știi că ți s-a înfundat și nici dracul nu te mai scapă din mâinile mele.

— Fii pe pace. Nu sunt nebun să mă expun de bunăvoie la moarte.

Ne furișarăm cu băgare de seamă mai departe. Eu făcui pe-ascuns semn Ucigătorului-yumașilor să nu-l slăbească din ochi.

Deodată zărirăm printre pomi sclipind luciul unei ape. Era lacul. Patru indieni stăteau lenevind în jurul lui. Caii pășteau pe undeva, căci nu văzurăm decât doi din ei.

Ascunzându-ne pe după copaci ne apropiarăm tot mai mult și dădurăm năvală peste ei. Măsluitorul stătea cu mâinile legate la spate și părea că se bucură grozav de ceea ce vedea.

După ce-i legarăm zdravăn pe cei patru yumași, îi văzurăm și pe ceilalți mimbrenji așteptați de noi venind dinspre câmpie. Am poposit în noaptea aceea acolo și dis-de-dimineată am pornit iar la drum. Mormonul ne sluja de călăuză. Ajunserăm într-o vale unde drumul se despărțea în două. Iarba era aici bătătorită și se cunoșteau făgașuri lăsate în urmă de roțile căruțelor și în două locuri niște tăciuni stinși, semn că se făcuse foc.

— Ei, ce v-am spus? zâmbi Măsluitorul. Socotisem eu bine; astea au fost căruțele cu provizii. Au poposit aseară aici.

Examinai făgașurile și văzui că fuseseră într-adevăr cinci căruțe bine încărcate, căci lăsaseră urme adânci. În afară

de ele, se vedeau deslușit și urme de copite. Păreau să fi fost șase călăreți care însoțeau căruțele.

— Pentru ce o fi trimis Melton șase inși nu înțeleg, zisei eu. Dacă îi socotești călăuze, simt într-adevăr prea mulți, dar ca escortă prea puțin.

— Tot ce se poate, dar indieni n-au fost decât cinci.

— Atunci cine să fie al șaselea?

— Pesemne negustorul din Ures de la care au fost cumpărate lucrurile sau vreun om de-al lui. Melton a plătit numai jumătate; restul trebuia să-l dea după ce va lua în primire marfa, răspunse mormonul.

— Urmele par să fie proaspete, așa că nu cred să se fi îndepărtat prea mult. Trebuie să ne luăm după ei și să punem mâna pe indienii care însoțesc căruțele; e pe undeva un loc prielnic?

Mormonul se gândi puțin.

— Dacă ai răbdare până pe la vremea prânzului răspunse el, ajungem la un loc liber unde o să meargă treaba lesne. Până atunci însă, drumul duce printre munți și nu cred că o să se poată.

Winnetou o luă înainte ca să vadă dacă se zăresc căruțele. Se întoarse să ne spună că erau într-adevăr cinci căruțe și șase călăreți: cinci indieni și un alb. Căruțașii stăteau pe capră și mânau catării. Îi ajunserăm din urmă. Câteva gloanțe trase în aer și convoiul se opri. Albul dădu pintoni calului și o luă razna pe potecă. Pornii după el, îl ajunsei repede și-i smucii frâul din mână.

— Unde vrei să te duci, senior? mă răstii eu la el. De ce atâta grabă?

Deși înarmat până în dinți, albul — un om tânăr și uscățiv, care se cunoștea cale de-o poștă că e negustor — întinse rugător mâinile spre mine:

— Nu mă omorî, senior... fie-ți milă... nu-mi lua viața... bolborosea el.

— Stai omule, că nu-ți fac nimic; noi cu yumașii avem ce-avem, îl liniștii eu.

— Nu cu mine? răsuflă el ușurat, ștergându-și sudoarea de pe frunte.

— Nu, tinere, cu dumneata n-avem nimic. Viața dumitale ne e chiar foarte prețioasă. Hai îndărăt la căruțe.

Tânărul mă privi cu îndoială și teamă:

— Cine ești dumneata, senior?

— Un om de treabă, atât pot să-ți spun deocamdată, dar yumașii dumitale sunt niște bandiți pe care trebuia să-i prindem cu orice preț. Nu-ți fie frică, nu-ți face nimeni nimic.

— Bine, să te cred fiindcă...

Îl văzui îngălbenindu-se în șa.

— Doamne... ce văd? Uite-i pe toți întinși la pământ... morți... uciși...

Din nenorocire pentru el, avea dreptate. Yumașii zăceau toți fără suflare. Eu i-aș fi cruțat, dar mimbrenjii nu aveau principiile mele.

— Au fost împușcați fiindcă nu s-au lăsat prinși, zisei eu cu părere de rău. Dacă s-ar fi astâmpărat, nu li s-ar fi întâmplat nimic.

— Te rog să constăți, senior, că eu nu m-am împotrivit, se rugă el tremurând de frică.

— Îți dau și hârtie la mână, răspunsei eu zâmbind. Cum te cheamă?

— Don Endimio de Saledo y Coralba.

— Eu o să-ți spun pe scurt senior Endimio. Ce meserie ai?

— Sunt negustor.

— Și faci acum pe vizitiul?

— Nu mă insulta, senior. Un don Endimio de Saledo y Coralba vizitiu! Sunt împuternicit de afaceri al lui senior Manfredo, mare comerciant în Ures, trimis să predau marfa asta la destinație. Vai de mine! zise deodată, speriat, zărindu-i pe yumașii legați. Cu ăștia ce-i? Nu cumva vreți să mă legați și pe mine?

— Nu-ți fie frică, tinere, nu te leagă nimeni. Țștia legați sunt prizonieri; iar indienii ceilalți, mimbrenji, prieteni de-ai noștri.

Căruțașii păreau să fie oameni mai curajoși decât senior Endimio, căci stăteau cu puștile întinse, gata să se apere, dacă am fi încercat să ne apropiem de ei.

— Lăsați în pace carabinele, le strigai eu. Noi n-avem nimic cu voi. Veniți mai bine încoace să ne sfătuim ce avem de făcut.

Măsluitorul credea că oamenii erau chiar proprietarii căruțelor. Aflarăm însă că sunt numai vizitii, iar căruțele erau ale negustorului. Ei erau peoni veritabili, oameni voinici, pe jumătate sălbatici, dar li se citea blândețea în ochi. Le explicai cum stau lucrurile și de câte ori pronunțam numele lui Winnetou se uitau cu admirație la el. Când sfârșii, cel mai bătrân dintre ei zise:

— Nu e nevoie de nici o explicație, senior. Dacă e și Winnetou cu dumneata nu poate fi vorba decât de o faptă cinstită, fiindcă, după cât știm noi, căpetenia apașilor nu e omul în stare să facă rău cuiva pe nedrept. Mă bucur că am avut la bătrânețe prilejul să-l cunosc și eu, îmi pare numai rău că nu e și Old Shatterhand cu el.

— Uite-l, ăsta e! strigă unul din băieții căpeteniei mimbrenjilor cu însuflețire și arată spre mine.

— Așa? Dumneata ești Old Shatterhand? Îmi pare bine. Senior, credem tot ce ne-ai spus și te rugăm să ne spui ce avem de făcut. Noi avem ordin să ducem marfa asta la Almaden, văd însă că ai altceva de gând.

— Defel. Vreau numai să predați marfa în fața mea.

— De ce nu? Noi n-avem nimic împotrivă.

— Pe urmă aș vrea să știu ce fel de mărfuri aveți în căruțe, s-ar putea să avem și noi trebuință de câte ceva.

— Ia ce poștești, numai mă tem că n-o să mai vrea pe urmă Melton să achite restul.

— Despre asta să n-ai nici o grijă, o să plătească fără să crâcnească.

— Ia atunci toată marfa, căruțele și catârii, ia tot ce vrei. Dacă răspunde Old Shatterhand, știu că n-are de ce să-mi fie frică.

— Acum însă n-am nici un gologan în buzunar...

— Nu face nimic, o să plătești când vei avea.

— Stai că nu merge p-așa! protestă haciendarul. Nu dau voie să se atingă cineva de marfă.

— Dar cine ești dumneata? întrebă bătrânul peon privindu-l cu mirare.

— Don Timoteo Pruchillo, proprietarul haciendei del Arroyo.

— Parcă am auzit că ai vândut-o.

— Nu de bunăvoie, ci în urma unei înșelătorii. Vreau despăgubiri și pun sechestru pe toată marfa care se găsește în căruțe.

— Păi vezi că nu merge. Ai auzit și dumneata ce-a hotărât senior Old Shatterhand.

— N-are nici un drept să hotărască.

— Dumneata și mai puțin. Melton a cumpărat-o și noi trebuie să i-o predăm cui a plătit-o. Cum stai cu el, treaba dumitale; ceartă-te cu el dacă vrei, dar nu ne băga și pe noi în bucluc.

Viteazul nostru alcade îl dădu la o parte pe haciendar și veni să se înfigă dârz în fata căruțașului.

— Cum te cheamă? îl întrebă el cu glas aspru, de judecător.

— Păi... mi se zice moș Pedrillo.

— Mă cunoști?

— Da.

— Atunci știi cine sunt și trebuie să-mi dai ascultare.

— Nu mă silește nimeni nici în Ures unde ești mare și tare, fiindcă eu sunt dator să mă supun legilor, nu dumitale — cu atât mai puțin aici unde nu ești nimic.

— Bagă-ți mințile în cap și nu mă face să...

— Nu te mai face de râs, domnule alcade, îl întrerupse bătrânul. Te cunoaștem noi cine ești! Aici sunt numai doi

oameni de care ascultăm, nu fiindcă ne-ar fi frică de ei, ci din dragoste și respect: Old Shatterhand și Winnetou. De alții puțin ne pasă.

O exclamație a mormonului îl întrerupse. Jos în vale se zărea venind un om călare; când văzu căruțele, făcu un semn cu mâna și dădu pintoni calului.

— Weller! Țsta e Weller! strigă Măsluitorul.

— Weller? Pungașul, banditul... puneți mâna pe el...! strigă don Timoteo și alergă ca nebun înaintea mormonului.

Pentru ca acesta să nu mă vadă chiar din primul moment, mă dădui după una din căruțe.

— În sfârșit! Te-am prins, pungașule, tâlharule, escrocule! Răcnea moșierul. Să-mi dai îndărăt moșia... așa cum a fost până n-ați pustiit-o voi, m-auzi?

— Dumneata aici, don Timoteo? întrebă mormonul cu mirare, fără să ia în seamă insultele moșierului. Te știam la Ures. Nu cumva te duci la Almado? Ce cauți acolo?

— Ce caut? Să-mi dați înapoi avutul de care m-ați jefuit ca niște tâlhari ce sunteți!

— Nu te-nțeleg. Se poate să-mi spui astfel de cuvinte mie, prietenul dumatăle...?

— Taci, pungașule și nu mai îndrăzni să mă numești prietenul unui bandit ca tine! Am venit să mă răzbun. Uite cine mă însoțește: Alcadele din Ures și...

— Nu-l cunosc, îi tăie Weller vorba clătinând cu mirare capul.

— Și nici pe polițiști?

— Aia sunt polițiști? Ce caută poliția aici?

— Să vă prindă cum i-au prins pe complicii voștri, yumașii.

— Yumașii... complici... Ce-o mai fi și asta?

— Da, yumașii... uite-i acolo, legați...

— Da, zău așa-i, văd și eu. Dar cine sunt indienii ceilalți?

— Mimbrenjii care au venit cu noi și colo, în spatele căruței, Winnetou, căpetenia apașilor.

— Flecarul ăsta strică tot, îmi șopti apașul îngrijorat. Fratele meu să sară imediat pe cal.

— Winnetou e aici? Nu-l văd, rosti Weller neliniștit.

— Și nu numai el, ci încă unul de care știu că ți-e frică: Old Shatterhand, care a scăpat din mâinile yumașilor, complicitii voștri.

— Old Shatterhand! Bine că mi-ai spus, dobitocule!

Auzirăm un țipăt, pe urmă tropot de cal și când ieșirăm de după căruță îl văzurăm pe moșier întins la pământ și pe Weller gonind înnebunit la vale... Sării în șa și mă luai după el, urmat de Winnetou. Înaintea noastră Weller răcnea ca scos din minți:

— Old Shatterhand, Winnetou și mimbrenjii!

Pentru ce răcnea așa? De frică nu, asta era sigur. Alt scop urmărea el, căci în loc să se potolească răcnea mereu cât putea aceleași cuvinte. Noi nu-l slăbeam defel. Trecu valea, urcă un deal împădurit și, dându-și seama că-l vom ajunge în curând, înțelese că e pierdut. Sări jos de pe cal și o luă la fugă pe sub copaci. Descălecarăm și noi.

— După el, drept înainte! strigai către Winnetou luând-o pe altă cale ca să-i ies înainte. Încolțit din două părți, eram sigur că nu putea să ne scape. Știam că sunt bun alergător și Weller, om de oraș, nu se putea lua la întrecere cu mine.

Îl văzui venind. Nici pe departe nu bănuia că unul din urmăritorii săi îl aștepta. Vru să treacă pe lângă tufa în care mă ascunsesem dar nu-i dădui vreme. Dintr-o săritură fui în spatele lui și-l apucaii de păr. Cu un țipăt se rostogoli la pământ.

— L-ai prins? îmi strigă Winnetou când auzi țipătul.

— Da, răspunsei eu punând mormonului genunchiul în piept.

— Ține-l bine, vin și eu acum, strigă apașul venind în goană.

— Bună idee a avut fratele meu să-i iasă înainte, îmi zise el. Știam eu că Old Shatterhand e iute de picior, dar nu că

și zboară. De ce nu i-ai trântit un pumn în tâmplă ca să-l amețești?

— Pentru că n-am vrut. Omul ăsta e o cârpă în mâinile mele și vreau să vadă cu ochii lui ce-am să fac.

Winnetou îl ridică în picioare, apucă pușca mormonului de jos și-i zise:

— Hai, mișcă-te și nu încerca să fugi că te culc la pământ.

Eu îl apucasem de guler și-l împingeam înainte fără cea mai mică împotrivire. Când îl văzu moșierul, care se trezise din leșin, începu să strige nebun de bucurie:

— L-au prins! Îl aduc încoa'! O să-i dau și eu una în cap cum mi-a dat și el mie!

Se repezi spre fugar dar eu îl îmbrâncii cât colo.

— Astâmpără-te, senior. Nu-ți ajunge prostia de adineauri? Dacă îți vedeai de treabă și-l lăsați să se apropie, n-am fi fost nevoiți să alergăm după el până ne-am scos sufletul.

— Dumneata prea te amesteci în toate. Fii bun...

Mexicanul vru să mai spună o mojie, dar nu mă putui stăpâni și-i strigai ridicând mâna să dau:

— Taci, ori...

Sări înapoi speriat și se ascunse după căruță.

Winnetou îl legase în vremea asta pe prizonier de o oiște; mimbrenjii începură să se învârtască în jurul lui ocărându-l și scuipându-l în obraz. Îi gonii ca să rămân singur cu el și cu Winnetou, nădăjduind să pot afla ceva de la el.

Weller ținea ochii în pământ și părea foarte abătut. Nu mă așteptam să-mi spună cine știe ce, dar speram că din puținul ce-l voi afla să trag oarecare concluzii.

— Ești numai de câteva momente printre noi, senior Weller, începui eu și n-ai avut încă timp să te gândești la situația în care te afli. Să ți-o spun eu în câteva cuvinte: cât se poate de primejdioasă. E vorba de viață și de moarte. Care din două? Depinde de dumneata. Ia spune, de ce-ai

fost atât de nechibzuit să pleci din Almado ca să ne cazi în plasă?

Trecu o bucată de vreme până să răspundă:

— Așa mi-a poruncit senior Melton.

— Atunci ai făcut-o cu un scop.

— Îndoit chiar. Așteptam căruțele cu marfă și, fiindcă nu mai soseau, trebuia să văd de ce zăbovesc.

— Bine, asta e primul. Al doilea? Deschise gura să spună ceva, dar se răzgândi și tăcu.

— Al doilea? Repetai eu.

— E ceva care nu te poate interesa.

— Să nu spui așa. Tot ce te privește mă interesează foarte mult; am văzut de altfel că și dumneata îmi porți foarte mult interes și, cum e vorba de reciprocitate, țin să aflu ce mai faci dumneata și prietenii dumitale. Ce mai e pe la Almaden, au sosit emigranții?

— Da, răspunse el aproape fără să vrea.

— Au și început lucrul?

— Nu.

— Aha, înțeleg, trebuie mai întâi îmblânziți și le trebuie timp să se deprindă cu aerul din mină. Foamea și setea sunt chinuri care înmoaie cerbicia celui mai îndărătnic.

Și fiindcă nu-mi răspunse însemna că nimerisem bine. Urmăi:

— Cum vă place locuința de-acolo? Trebuie să fie foarte bine tănuită și, cum am intenția să te duc înapoi acasă, ar trebui să știu unde se află, în interesul dumitale, bineînțeles.

De astă dată răspunse repede și hotărât:

— N-o s-o afli niciodată!

— Vom vedea noi. Ai plecat singur de la Almado?

— Da, răspunse cu iuțeală.

— Parcă mi s-a părut că-ți tot aruncai ochii îndărăt.

— Te înșeli. Voi fi auzit vreun zgomot în urma mea și am întors capul fără să-mi dau seama.

Tot ce se poate. Dar de ce răcneai așa?

— De... de frică.

— Văd că-ți vine greu să mărturisești o astfel de slăbiciune. Nu cumva era cineva pe-acolo pentru care răcneai cu atâta disperare? Drept să-ți spun, tare mă mir că ai făcut drumul de la Almado până aici singur. Multe i se pot întâmpla omului în cale. Locuiești împreună cu tatăl dumitale în casa lui Melton?

— La ce atâtea întrebări? Știi foarte bine că n-o să-ți răspund la ele.

— Dar dacă ți-aș spune că viața dumitale atârnă numai de răspunsurile pe care le dai?

— Nici atunci. Nu-ți închipui, cred, că o să-l trădez pe tata. Cât privește viața mea, e într-adevăr în mâinile dumitale. Știu însă că nu ești un ucigaș și mai am multe zile și ani de trăit.

— Fă cum crezi. Te las în pace, dar fii sigur că o să descopăr ascunzătoarea tatălui dumitale fără binevoitorul tău concurs.

Faptul că făcuse, pe când fugea, un semn în spatele lui și răcnise numele meu și al lui Winnetou de câteva ori, mă puneam pe gânduri. Urmele lăsate de el trebuiau să se mai cunoască încă. Îi întrebai pe mimbrenjii care îi prinseseră calul de pe câmp, dar aceștia îmi spuseră că nu mai era nici o altă urmă în afară de a lui. Mă mai liniștii puțin. De altfel, aveam multe altele de făcut.

Cercetai marfa din căruțe și văzui că erau acolo foarte multe lucruri de care vom avea mare trebuință mai târziu.

14. O răzbunare dreaptă

Pornirăm la drum. Cea mai bună călăuză ne erau urmele lăsate de calul lui Weller. Când ajunserăm însă la locul în care își lăsase acesta calul, văzui spre mirarea mea alte trei urme. Așadar, doi călăreți ne ieșeau înainte și unul din ei se întorsese îndărăt. Weller era însoțit de cineva. Din cine știe ce pricină o luase mai repede și văzând în deal căruțele îi făcuse semn; apoi, când am început să-l fugărim, prin răcnetele lui atrăsese atenția celui alt, care a luat-o la fugă. Întrebându-i pe tovarășii noștri de drum dacă văzuseră pe cineva, unul din polițiști mărturisi că zărise într-adevăr un alb care pierise pe urmă ca intrat în pământ. Eram aproape sigur că omul acela nu era altul decât bătrânul Weller sau poate însuși Melton. Mă gândii că n-avea nici un rost să-l urmăresc. Aceasta nu o puteam face decât noi amândoi, Winnetou și cu mine. Mă temeam că după ce ne vom îndepărta noi ne pot fugi prizonierii.

Ceea ce mă supăra mai mult era faptul că tânărul Weller strigase numele noastre. Acum nu mai putea fi vorba să-i luăm pe cei din Almodo prin surprindere.

Mergeam dinadins alături de Winnetou. Mă gândeam că s-ar putea ca tovarășul lui Weller să fi rămas pe aproape ca să ne supravegheze mișcările. Mă încredințai însă că nu era așa.

În urma mea și a lui Winnetou veneau băieții căpeteniei mimbrenjilor, avându-l între ei pe Măsluitorul, care ne servea de călăuză. Pe Weller îl băgasem între mimbrenji.

După ce am ieșit din pădure ne-am pomenit deodată pe o câmpie cu iarbă bogată în care urmele se cunoșteau foarte bine. Călărețul descălecă. Ne dădurăm jos de pe cai — eu și Winnetou ca să examinăm mai bine locul. Iarba era călcată când mai ușor, când mai apăsător, ca și când

călărețul ar fi avut de lucru la șa. Probabil că se slăbiseră chingile și se oprise să le mai strângă. Ceva mai încolo văzurăm două dăre în iarbă, ca și când ar fi târât cineva două puști pe jos.

— Nu te miri? mă întrebă apașul privindu-mă cu înțeles.

— Ba da, răspunsei eu. Omul avea două puști. Să zicem că una era a lui, dar cealaltă? În sfârșit, o să vedem noi ce-a fost. Acum, la drum!

După ce mai meraserăm un timp, urma fugarului se pierdu spre miazănoapte, pe când alta, proaspătă, spre răsărit. Ne oprirăm iar.

— În ce direcție e Almado? îl întrebai eu pe Măsluitorul.

— Înspre răsărit.

— Văd că tânărul Weller cu tovarășul lui veneau de la miazănoapte.

— S-au abătut din cale și au făcut un ocol. Trebuie să fi avut ei vreun motiv.

— Bănuiesc că e în legătură cu cele două puști și trebuie să aflu pricina. Luați-o înainte eu mă duc să văd ce e. Ucigătorul-yumașilor să mă însoțească.

Pornirăm în galopul cailor după urmele care veneau din direcția Almaden. După vreo zece minute înțelesei ce trebuie să fi fost, dar ca să pun la probă inteligența tânărului mimbrenj îl întrebai:

— Cred că o să trebuiască să ne întoarcem în curând. Știe fratele meu de ce?

Se uită cu băgare de seamă la urme și răspunse:

— Nu văd altceva nimic decât ce-am văzut și până acum.

— Fratele meu să nu se uite în pământ, ci la cer.

Îi arătai câteva puncte care pluteau nu departe de noi în văzduh.

— Oh! Aștia sunt corbi! strigă el. Se rotesc deasupra unui anumit loc; au văzut pe semne un stârv.

— Nu e stârv; dacă ar fi așa, s-ar fi năpustit asupra lui. Probabil că e o făptură omenească și nu îndrăznesc să se apropie fiindcă n-a murit încă.

Când furăm mai aproape, văzurăm într-adevăr un om întins la pământ. Câțiva corbi se lăsaseră jos lângă el și se așezaseră în cerc în jurul lui.

— Un om! E mort! strigă băiatul îngrozit.

— Nu cred. Omul trăiește. Nu vezi că nu se ating corbii de el?

Când ne văzură, corbii se ridicară în văzduh fâlfâind din aripi.

— Sfinte Dumnezeule! strigai eu uitându-mă la nenorocitul întins în iarbă. Sărmanul! E chiar unul dintr-aceia pe care vroiam să-i salvăm.

Era atletul Hercule. Și în ce stare! Hainele sfâșiate în luptă sau din altă cauză. I se dăduse o lovitură în cap; țeasta îi era umflată până peste frunte și roșie. Îl examinai, dar nu-mi puteam da încă seama dacă osul era spart. Răni n-avea. Când începui să-i pipăi capul răcni de durere și tot corpul i se chirci.

— Trebuie să-l luăm de-aici, zisei eu. Ne trebuie deocamdată apă pentru comprese.

— Dar dacă moare pe drum? întrebă mimbrenjul.

— Cel puțin știu că nu l-au sfâșiat corbii. Îl iau cu mine pe cal.

— Atâta namilă de om!

— Nu se poate altfel, cum vrei să-l transportăm altminteri?

Îl ridicai pe uriaș cu mare greutate în spinarea calului și îl pusei de-a curmezișul pe șa. Probabil că avea dureri mari la fiecare mișcare, căci răcnea cât putea. Calul meu era destul de voinic ca să suporte atâta greutate, totuși trebuia să mergem la pas ca să nu-l zdruncine pe rănit.

Îi întâlnirăm pe-ai noștri în drum. Mare le fu mirarea când mă zăriră cu povara aceea omenească.

Cu ajutorul lui Winnetou și a câtorva mimbrenji îl dădurăm încet pe atlet jos de pe cal și-l întinserăm în iarbă. Îi spălai umflătura și văzui că țeasta nu era sfărâmată. Dacă

nu vor surveni complicații, după ce se vor potoli frigurile, omul era scăpat.

După ce-l pansai îl urcarăm într-una din căruțe și-i făcurăm loc acolo, pe urmă ne văzurăm de drum. Winnetou, care călărea alături de mine și părea îngândurat, mă întrebă după câtva timp:

— Cine e rănitul? Unul din albii trași pe sfoară de Melton, nu-i așa?

— Da. Singurul față de care mi-am exprimat bănuiala mea.

— Și singurul care a scăpat de soarta celorlalți. Știe Old Shatterhand cine l-a lovit?

— Da. Weller și tovarășul său; pușca a doua pe care o luaseră ei era a lui.

— Atunci o să ne spună când își va veni în simțiri. O să țină mult starea asta?

— Nu e lesne de spus. Albul e om voinic și are țeasta tare; altuia i-ar fi făcut-o fărâme. Nu știu însă ce e cu creierul; dacă nu e atins o să se vindece.

— Ar fi de dorit să-și revină, ca să putem afla de la el cu cine era Weller și ce se petrece la Almado.

— Avertizările mele l-au făcut prevăzător, altminteri ar fi împărtășit soarta tovarășilor săi. A reușit probabil să fugă și Weller cu celălalt l-au urmărit. E limpede ca lumina zilei.

— Așa trebuie să fie. Dar mai e ceva. Crede fratele meu că albii au plecat de la Almado numai în acest scop?

— Nu. Dacă n-ar fi fost decât acesta, s-ar fi întors imediat după ce l-au văzut pe fugar culcat la pământ și și-au închipuit că l-au omorât. Probabil că așteptau cu mare nerăbdare căruțele și, văzând că nu mai sosesc, le-au ieșit înainte.

— Așa trebuie să fie. N-ar vrea fratele meu să-l întrebe pe Weller ce zice despre rănit?

Mă apropiai de tânăr și zisei arătând spre atlet:

— Îl cunoști pe nenorocitul de colo?

— Bineînțeles. Am avut cinstea să vă servesc pe amândoi când erați pe vapor.

— Ne-am fi lipsit. Ar fi fost mai bine și pentru noi și pentru dumneata. Cine l-a izbit în cap?

— De unde vrei să știu eu!

— Nu te mai preface. Chiar tu!

— Eu?! Mă mir, master, un om deștept ca dumneata să vorbească astfel de copilării.

— Tu sau tovarășul tău, altcineva nu putea să fie.

— Ce dovadă ai? O fi fost altcineva, căci când am trecut eu pe lângă el, omul era cum îl vezi acum.

— Spune-o altuia, nu mie. Bătrânul Weller avea pușca lui în mână.

Eram convins că omul care-l însoțise pe tânăr nu putea fi decât bătrânul Weller sau Melton.

Mormonul se lăsa păcălit și-i scăpă cuvântul din gură.

— Așadar l-ai recunoscut? La ce să mai tăgăduiesc? El era. Ți-aș da un sfat, master: vezi-ți de treabă și nu te mai interesa de Almaden; tare mă tem să nu te căiești, dacă nu te-astâmperi cât mai e vreme.

— Vom vedea noi.

— Rău faci că nu mă asculți. Nu știi ce te așteaptă la Almaden.

— Nu? Atunci te-aș ruga să mi-o spui.

— Zău? Nici prin gând nu-mi trece. Un lucru însă tot am să ți-l spun: viața dumitale atârnă de felul cum ai să te porți cu mine. Au să te silească să-mi dai drumul și atunci rămâne să hotărâsc eu ce soartă te așteaptă.

— A, vrei să mă faci să cred că-ți voi fi prizonier?

— Da, dacă nu vei fi împușcat înainte.

— Hm! Nu te grăbi așa. Suntem noi în stare să punem mâna pe cei trei sute de yumași pe care îi aveți la Almaden.

— Trei... sute...? De unde știi dumneata?

— Vezi că știu. Mai mult încă: știu tot ce se petrece la Almaden. Te înșeli dacă...

Mă oprii căci auzii din căruța unde era atletul un țipăt înfiorător. Când m-am apropiat, îl văzui pe nenorocitul uriaș ridicat pe jumătate în căruță, cu ochii rățăciți, răcnind ca un nebun:

— Judita, Judita, vino cu mine... te înșeală... nemernicul...

Își revenise în simțiri, dar aiura.

Îl apucați de mâini și începuți să-i vorbesc cu blândețe. Încetul cu încetul se potoli. Expresia sălbatică a ochilor săi dispăru și zise cu glas tânguitor:

— O înșeală... O înșeală... ea nu se gândește la răutatea lui, ci la bani... numai la banii lui se gândește...

Deodată mă recunosc.

— A, dumneata ești? strigă el înfuriat iar. Vrei să mă cerți că nu te-am ascultat. Ai avut dreptate... Melton mi-a luat-o pe Judita și Weller...

Își întrerupse vorba. Numele acesta îi trezea alte imagini.

— Unde sunt? strigă el iar. Tâlharii! Bătrânul ținea și fiu-său mă izbea cu patul puștii în cap. Unde sunt să-i sugrum cu mâna mea...!

Memoria îi revenise complet. Ochii lui căutau cu înfrigurare în juru-i. Deodată privirea i se opri la tânărul Weller; sări din căruță. Eu și Winnetou vrurăm să-l oprim, dar nu fu cu putință. Furia îi înzecea puterile.

— Uite-l... ucigașul care m-a trezit din somn ca să mă omoare! Îl fac praf... praf îl fac!

Se repezi la tânăr și-i înfipse unghiile în gât. Toată truda noastră de a-l îndepărta a fost zadarnică. Își încheștase cu atâta putere degetele în gâtul nenorocitului, încât nu fu cu putință să i le descleștăm. Față lui Weller se învinețea din ce în ce, ochii îi ieșiseră aproape din orbite. Când atletul căzu istovit de efortul făcut lângă victima lui, tânărul nu mai era decât un cadavru.

Am regretat cu toții cele întâmplate, dar nimănui nu-i fu milă de el. L-am îngropat chiar acolo pe loc, l-am culcat pe

atlet în căruță, din nou leșinat și am pornit-o mai departe.

Teamă că dușmanii ne vor ieși înainte nu se adevăra. Ne așteptau la Almaden, unde le venea mai ușor să ne aibă pe toți în mână.

Măsluitorul, despre a cărui sinceritate mă îndoisem foarte mult, se purtase într-adevăr corect cu noi și nu ne mințise. După ce trecurăm de ultimul post, ne zise, mie și lui Winnetou:

— V-aș sfătui să lăsați caii aici, fiindcă în Almaden nu veți găsi nutreț pentru ei. Apă ar fi, dar nu și iarbă.

— Știi vreun loc unde i-am putea ascunde? îl întrebai eu.

— Da.

— Trebuie însă să fie atât de dosit ca să ne putem apăra în caz de atac.

— Acolo unde vă duc eu nici nu poate fi vorba de un atac. E atât de bine ascuns în pădure, încât nu v-ar putea găsi nimeni.

— Atunci n-am făcut nimic. Nu putem trage noi căruțele încărcate până la mină și, admitând chiar că s-ar putea, făgașurile ne-ar da de gol. Altceva ne trebuie nouă. Și-apoi, pădurea ar fi tot atât de bună acoperire pentru dușman ca și pentru noi.

— Cum trebuie să fie locul, master?

— Undeva la loc deschis, ca să-i putem vedea pe yumași venind și să aibă în același timp tufe dese după care să ne putem adăposti.

— Cam greu de găsit ce vă trebuie. Dar, adăugă el după ce se gândi puțin, ar fi un astfel de loc, numai că e ceva mai la o parte.

— Cu atât mai bine. Ei cred că vom veni în linie dreaptă, așa că ar fi un avantaj pentru noi să ne putem apropia pe un drum lăaturalnic.

— Mai avem încă trei ceasuri de mers, de-abia spre seară vom fi acolo.

— Nici asta nu strică, tot nu mai putem face nimic până mâine. De altfel nu trebuie să-ți închipui că dăm așa,

deodată, năvală la mină. Trebuie să trimitem mai întâi o iscoadă.

— Bine, dar pierdeți prea mult timp.

— N-are a face; graba strică treaba, nu știi?

— Nu te gândești că un singur om nu se poate apăra ca o ceată întreagă?

— Da, dar un singur om nu poate fi observat ca o ceată întreagă. De altminteri, Winnetou nu se lasă prins cu una cu două, fiindcă am intenția să-l trimit pe el ca iscoadă și nu pe altcineva.

— Eu sunt de părere să se ducă mai bine fratele meu Old Shatterhand. El e mai priceput ca mine, zise cu modestie apașul.

Știam că nu-l puteam scoate din ideile lui, așa că primii.

Ne abăturăm din cale; cotirăm pe un drum lăturalnic și ajunserăm pe înserate într-o pădurice înconjurată de jur-împrejur de prerii. Pe alocuri copacii erau atât de rari încât puteau trece și căruțele printre ei. Era un loc foarte potrivit pentru scopul nostru, mai ales că era și apă pentru cai. De două ceasuri încoace ne trudiserăm să ștergem făgașurile roților și urmele de copite rămase după noi.

Până să ne facem loc de popas se întunecă de-a binelea. Foc n-am aprins fiindcă aveam destule provizii în căruțe pentru cină. Pe când mâncam, Winnetou, care luase asupra lui îngrijirea atletului, veni să-mi spună:

— Să vină fratele meu să vorbească puțin cu bolnavul; zice că are să-i comunice ceva. S-a dezmeticit de tot și nu mai aiurează.

Când mă apropiai de atlet, acum așezat în iarbă, lângă căruță, acesta îmi întinse mâna.

— Am aflat de la indianul care a venit să te cheme că ești aici și numai dumitale îți datorez viața. Ce bucurie să te știu liber. Auzisem că ești prizonier; cum ai reușit să scapi?

Îi povestii tot ce se întâmplase de când mă despărțisem de el până în clipa de față.

— Cum, e-adevărat că l-am strâns de gât pe Weller? întrebă el încremenit.

— Da. Aiurai și spuneai mereu că Weller te-a lovit cu patul puștii în cap. S-au petrecut într-adevăr lucrurile așa, sau numai în închipuirea dumitale înfierbântată de friguri?

— S-au petrecut aievea.

— Prin ce trebuie să fi trecut! Dar lasă că o să-mi povestești altă dată, acum ești încă prea slăbit.

— Nu, nu, capul mi-e încă greu și mă doare îngrozitor, dar am un organism de fier. Dacă vorbesc încet și rar nu obolesc. Și-apoi trebuie să știi tot, ca să-i poți salva pe tovarășii mei, după cum știu că ai intenția.

— Drept să-ți spun, de-abia aștept să aflu. Din momentul când Melton a cumpărat moșia nu mai știu nimic.

— Melton stipulase în contract că lucrătorii vor trece de drept în posesiunea persoanei care va cumpăra sau va moșteni hacienda.

— Bine, dar angajamentul nu prevedea că veți fi trimiși în mină; era vorba de muncă agricolă pe cât știu.

— Crezi că ne-am dus de bunăvoie? Habar n-aveam de mina de mercur. Melton ne-a înșelat zicând că la o zi de drum de hacienda e o fermă unde ar fi deocamdată de lucru. Îl însărcinase pe Weller să ne ducă acolo, fiindcă el avea treabă la oraș cu moșierul. Dar, în loc de fermă, am dat de un lagăr indian cu trei sute de oameni și peste patru sute de cai. Ne-au legat pe cei care prisoseam și ne-au tot dus zile întregi până la Almaden. Acolo e o groapă adâncă, afurisita aceea de mină în care vroiau să ne bage pe toți.

— Și voi nu v-ați împotrivit?

— Despre mine nu poate fi vorba, fiindcă atunci n-aș fi aici, dar femeile și copiii ce puteau să facă? Și-apoi ne amenințau cu moartea dacă nu ne supunem. O mână de oameni să se lupte cu trei sute de sălbatici? Bărbații, când și-au văzut copiii și nevestele vârate în gaura aceea groaznică, s-au dus de bunăvoie și ei după ele.

— Pe urmă ce s-a petrecut cu ei în mină?

— De unde vrei să știi?

— Dumneata n-ai intrat odată cu ei? Cum se face asta?

— Foarte simplu. După ce m-au dezlegat și au vrut să mă împingă spre gaură, mi-am făcut odată vânt, am fugit printre indieni izbind în dreapta și-n stânga, am smuls unuia din ei pușca din mână și am luat-o la goană. N-au tras, fiindcă vroiau să mă prindă viu. S-au luat după mine; sunt destul de voinic, după cum vezi, dar prost alergător, frica însă îmi dădea parcă aripi. Dacă nu reușeam să mă afund în pământ, puneau în cele din urmă mâna pe mine.

— Să te afunzi în pământ? Cum vine asta?

— Păi să vezi... Pe când fugeam, am ajuns la o stâncă, am cotit după ea, am dat de o alta și, când să cotesc iar, m-am pomenit că-mi fuge pământul de sub picioare.

— Pe cât știi, stâncile sunt acolo de calcar și au în unele locuri peșteri naturale.

— Nu era o peșteră, ci un fel de gang, un tunel care cobora pieziș de-a dreptul sub pământ.

— L-ai examinat?

— N-am putut, era întuneric și n-aveam chibrituri la mine. Am mers așa o bucată de vreme, pe urmă m-am întors, de frică să nu greșesc drumul. Pipăiam cu picioarele la fiecare pas și bine-am făcut, altminteri m-aș fi prăvălit în adânc, căci am ajuns în curând la marginea unei prăpăstii.

Îmi adusei aminte despre peștera de care-mi vorbise Măsluitorul.

— Ai putea să-mi descrii exact locul unde ai alunecat în peșteră? Îl întrebai eu.

— Ți-aș putea descrie toată zona.

— Cu atât mai bine. Cum se face că ai avut prilejul să cunoști împrejurimile când erai silit să te ascunzi?

— Am îndrăznit să-mi pun viața în primejdie de dragul Juditei. Ea era singura pe care n-o legaseră în drum și căreia îi era îngăduit să rămână în afara minei. În momentul când mă dezlegară ca să mă împingă în gaura minei, o auzii bătându-și joc de mine că voi fi silit să sap la

mercur, pe când ea se va lăfăi afară în lux alături de proprietarul minei.

Cuvintele ei mă înfurieră și-mi dădură îndrăzneala să fug ca să vin pe urmă s-o salvez.

— Cum ai ieșit din peșteră?

— Am făcut trepte din bolovani ca să pot înțepeni picioarele la urcat.

— Pe Judita ai găsit-o?

— Unde locuiește nu știam, dar m-am întâlnit odată cu ea. Mai întâi s-a speriat când m-a văzut, pe urmă s-a îmblânzit și mi-a făgăduit să-mi arate unde stă, după ce se va încredința că Melton doarme, fiindcă aş fi fost pierdut dacă m-ar fi văzut.

— Și dumneata ai crezut-o?

— La început da, pe urmă am prins bănuiele. Și m-am ascuns undeva aproape de locul unde ne dădusem întâlnire. Nu s-a mai întors, dar în schimb a venit cu cei doi Welleri și câțiva indieni ca să mă prindă.

— După cum vezi, adorata te-a trădat. Mă mir cum poți să mai iubești o astfel de femeie! Și cât ai stat în ascunzătoare?

— Până acum două zile. Pe urmă m-a gonit foamea și am ieșit de-acolo. Cum alt drum nu știam, am luat-o pe acela pe care venisem la Almado. Mă gândeam că dacă reușeam s-ajung într-o regiune locuită, voi cere ajutor pentru nenorociții închiși în mină. Ai venit dumneata, cu atât mai bine.

— Cu ce te-ai hrănit în timpul ăsta?

— Cu puținele buruieni care cresc pe-acolo. Când mi-era sete lingeam apa de pe pereți.

— E groaznic! De ce n-ai împușcat vreo sălbăticiune.

— N-aveam muniții. După ce-am păscut ca o vită iarba din apropierea mea, m-a gonit foamea și am plecat.

— N-ai întâlnit pe nimeni în drum?

— Nu.

— Atunci indienii n-au încercuit împrejurimile?

— Nu ajunseseră încă până acolo. Îi auzeam însă cum mă căutau mai departe. A trebuit să umblu o zi întreagă prin pustietate până să dau iar de iarbă și copaci. M-a zărit un indian care se ducea probabil la Almado, dar fiindcă a văzut pușca în mâna mea și el n-avea decât arc cu săgeți, n-a cutezat să se apropie de mine. Cu siguranță că i-a anunțat pe cei din Almado și Wellerii au și pornit repede după mine. Ce s-a mai întâmplat știi și dumneata, nu mai e nevoie să-ți spun.

— Da, știu și ceea ce nu știu încă o să-mi spui acum, dacă, bineînțeles, nu te simți prea obosit.

— Lasă-mă să răsuflu nițel. Așa, acum întreabă, zise el după ce se odihni câteva momente.

— Te-aș ruga să-ți aduci bine aminte de locul unde-ai stat ascuns și să mi-l descrii pe cât se poate de amănunțit, de asemenea toate împrejurimile Almadenului și drumul pe care l-ați făcut până acolo.

— După ce am mers zile întregi cu mici popasuri, începu atletul, am ajuns la un loc nisipos, într-un fel de adâncitură rotundă unde trebuie să fi fost odinioară un lac. Pe locul acestuia a rămas o insulă mare stâncoasă, actualul Almado. Ca să ajungi în vârful ei ai două poteci; sus de tot, se află o casă, care are numai patru pereți de piatră necioplită și un acoperiș. În casa asta e gura minei.

— Pe care din părți e urcușul?

— Unul dinspre răsărit și celălalt dinspre apus. La miazănoapte peretele e drept și neted; la miazăzi te poți urca o bucată; aici era ascunzătoarea mea.

— Dar gangul în care te-ai refugiat era de piatră?

— Da.

— Ziceai că Judita e liberă. Unde e tată-său?

— Jos în mină, la un loc cu ceilalți!

— Și ea n-a pus o vorbă bună pentru el?

— Nu.

— Te rog să nu te superi, dar ființa asta e un monstru. Dacă n-ar fi femeie i-aș trage o sfântă de bătaie să mă țină

mente.

— Vai de mine! Gândește-te că la rândul ei e o victimă de-a lui Melton, și-apoi mi-a fost... logodnică, suspină el.

— Bine, dar tare mai ești îmbrobodit.

— Dumneata nu știi ce e dragostea, femeia.

— I-ascultă, amice, ți-e capul umflat ca o buturugă și-ți mai arde să vorbești de dragoste?

Urișul lăasă ochii în pământ, rușinat ca un copil și tăcu.

Eu mă dusei la Măsluitorul să-l întreb dacă informațiile pe care mi le dăduse atletul se potriveau cu cele date de el.

— Probabil că omul ți-a vorbit despre Almado, îmi zise mormonul când mă apropiiai. Tare mă mir cum a putut să scape de acolo.

— Crezi că e așa de greu? Întrebai eu ca să ocolesc răspunsul.

— Imposibil chiar, odată ce te-au băgat în mină.

— Cum adică, nu există decât o singură ieșire? Să nu fie nici un gang pe sub pământ?

— Nu cred. Chiar dacă va fi fost vreodată, mina e părăsită de mult și s-o fi acoperit cu pământ.

După ce-i repetai însă cu de-amănuntul cele povestite de atlet, mormonul zise clătinând capul:

— Nu era nevoie de descrierea lui. Aud că vrei să te duci dumneata să cercetezi locul și nu mă îndoiesc că mă vei lua să te însoțesc.

— Nu mă îndur să te obosesc atât, mai ales că n-am trebuință de călăuză.

— Nu ai nevoie? Drumul este periculos și n-ai mai fost niciodată pe acolo. Ai putea foarte ușor cădea în mâinile dușmanilor dumitale!

— Nu-mi purta de grijă! Am străbătut eu drumuri mult mai periculoase. Nevoie aș avea să aflu amănunte cu privire la poziția peșterii. Așa că te rog să te gândești bine și să-mi furnizezi cât mai multe coordonate.

— Bine. Am înțeles. Deci, peștera! Te apropii de Almaden dinspre vest. Ai în față peretele de stâncă. Jos de

tot, aproape de mijlocul acestui perete, găsești un bloc stâncos care s-a prăbușit și a rămas acolo. În partea dreaptă, între acest bloc și peretele de stâncă, exista odinioară un spațiu liber, care între timp s-a umplut cu grohotiș. Dacă te cațeri pe acel bloc și apoi dai la o parte stratul superior de bolovăniș, dai de intrarea în peșteră.

— Care e goală?

— Da, complet goală, făcând abstracție de apa care s-a adunat în aripa de alături a peșterii. Poate o să-ți fie de folos ce ți-am relatat. Numai asta ai vrut să afli?

— Da.

— Cred că te-ar interesa să afli și unde locuiește Melton.

— Desigur că mă interesează, dar o să aflăm noi și asta.

— Este peste puțină. Locul este atât de bine ascuns, că nici cel mai ager ochi nu-l poate zări. Nu este o locuință, ci mai degrabă o ascunzătoare, un adăpost provizoriu, pe locul căruia Melton plănuiește să-și construiască în viitor o casă, un cuib de porumbei, dar care să nu fie orientată spre exterior, ci spre interior, spre peretele de stâncă, fără posibilitate de pătrundere din jos.

— Știu asta, răspunsei Măsluitorului, ascunzătoarea e lipită de peretele stâncos răsăritean.

— Cum așa, de unde știi? Cine ți-a destăinuit asta?

— Chiar dumneata. Nu mi-ai spus că este lipită de perete și nu se poate pătrunde din jos? Restul a fost ușor de dedus.

— Așa-i. Dumitale dacă îți spune omul prima literă, ești în stare să afli tot alfabetul.

— Nu-i chiar așa, dar adesea am fost în situația de-a trebui să mă gândesc cu multă concentrare la rezolvarea unor probleme. Nevoia este cel mai bun învățător.

— Păi atunci, ia să vedem dacă ce zici se adeverește. De pildă, poți să-mi spui atunci care-i drumul care duce la ascunzătoarea lui Melton? Și asta fără ajutorul meu?

— Nu am nevoie decât să mă aflu la fața locului și să observ cu atenție partea de sus a muntelui. Să constat dacă

prezintă sau nu denivelări, să văd din ce rocă e constituit, dacă stânca e golașă sau acoperită de vegetație.

— Din toate aceste observații ți-ar fi totuși greu să afli care-i exact drumul spre ascunzătoarea lui Melton.

— Ei, află atunci că știu cum se poate ajunge la ea. Nefiind accesibilă de jos, intrarea trebuie căutată în partea de sus. Din moment ce nu poate fi zărită trebuie ca se află mai jos de muchea superioară a stâncii și ceva mai lateral. Am s-o găesc, fără nici o îndoială.

După ce Măsluitorul mi-a mai dat și alte amănunte — inclusiv despre locul unde stau de gardă două santinele indiene, care păzesc să nu se apropie vreun străin de ascunzătoare — m-am îndreptat spre Winnetou, care m-a întrebat când pornesc la drum.

— Dis-de-dimineată, i-am răspuns eu. Trebuie să fac un ocol. Yumașii ne așteaptă dinspre vest, de aceea am de gând să apar dinspre sud, de unde nu ne așteaptă. În ciuda acestui ocol, sper să fim pe seară acolo.

— Fratele meu, Old Shatterhand a spus, „să fim”. Nu are de gând să pornească singur?

— Nu, pentru că am nevoie de un însoțitor, care să aibă grijă de cai și de arme, dacă voi fi obligat să le las în urmă.

— Fratele meu are de gând să meargă acolo călare, cu toate că știm amândoi că în locul acela nu este iarbă?

— În căruțele noastre avem destul ovăz și porumb. O să luăm cu noi un sac cu provizii.

— Și cine o să-l însoțească pe fratele meu?

— Fratele mai tânăr al Ucigătorului-de-yumași. Avem în față o misiune deloc ușoară, dar sunt convins că el se va strădui să fie vrednic de încrederea mea.

— Winnetou cunoaște bunele intenții ale fratelui său. Tânărul mimbrenj trebuie să-și câștige și el un nume, așa cum a făcut-o și fratele lui mai mare, care, datorită lui Old Shatterhand, a devenit atât de repede un luptător.

De fapt, aceasta era și intenția mea. Era într-adevăr cam riscant să ieși cu tine, într-o expediție atât de periculoasă,

un băiat lipsit de experiență, dar eu aveam încredere în el în aceeași măsură în care mă bizuisem și pe fratele lui mai mare.

Ne-am pregătit încă de cu seară toate cele necesare pentru drum. În zorii zilei următoare eram gata de plecare. Spre uimirea mea, înainte de a porni, se apropie de noi Winnetou și spuse:

— S-ar putea ca frații mei să fie obligați să acționeze cu cea mai mare repeziciune pentru reușita misiunii lor. În asemenea situație calul tânărului mimbrenj s-ar putea să nu se potrivească cu armăsarul iute al lui Old Shatterhand. Așa că el trebuie să ia calul meu.

Faptul că apașul își oferea calul și încă unui tânăr, era un semn sigur că îi dorea însoțitorului meu izbândă sigură. Acesta nu putea să-l refuze pe Winnetou, așa că peste câteva clipe amândoi zburam, unul lângă altul, spre miazăzi, în întâmpinarea unei noi dimineți.

Sfârșitul volumului I

8

**karl
may**

OPERE

CAPCANA

Romanul deschide șirul mai multor opere având în centrul unei acțiuni dinamice pe

WINNETOU și OLD SHATTERHAND, eroi legendari care, în Vestul Sălbatic și apoi în Orient (acolo cunoscuți ca

WINNETOU și KARA BEN NEMSI sunt antrenati într-o fantastică aventură împotriva diabolicilor Harry și Thomas Melton, criminali și ticăloși de profesie.

Serialul, cunoscut în unele ediții germane sub genericul „**SATAN ȘI ISCARIOTUL**” – sau, dimpotrivă, purtând titluri individuale – își găsește în versiunea de față un corespondent autentic, integral.

Nu uitați !

Noua colecție de „Opere – Karl May” și-a propus să vă ofere cea mai cuprinzătoare serie din inegalabila proză de aventuri a autorului. În total 74 de volume.

Solicitați librarilor să vă asigure din timp achiziționarea viitoarelor cărți,

OMUL CU 12 DEGETE și RĂZBUNAREA

Lei 3900 + 78 = 3978

[1] A se vedea Notă asupra ediției, p. 5-10, din Karl May, „De pe tron la eșafod”, Opere I, Castelul Rodriganda.

[2] Slujbaș la primărie (n. ed.).

[3] Mormoni — membrii unei secte religioase creștine din SUA, înființată, în 1830, de Joseph Smith, care, potrivit cărții lui Mormon, profet biblic imaginar, propovăduia întoarcerea apropiată a lui Hristos. Inițial au practicat poligamia (n. ed.).

[4] Centime (n. ed.)

[5] Contabil (n. ed.)

[6] Negustor de haine (n. ed.).

[7] Om de serviciu, în cazul de față: supraveghetor.

[8] San Francisco.

[9] Gură-mare (n. ed.).

[10] Gură-mică (n. ed.).

[11] Bivolul-puternic (n. ed.).

[12] Sora (n. ed.).

[13] Fasole (n. ed.).

[14] Bivolul-puternic (n. ed.).

[15] La pământ (n. aut.).

[16] Izvorul din stâncă.

[17] Oameni de-ai poliției (n. ed.).

[18] Sulfură de mercur (n. ed.).